PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

LJUBLJANA, PONEDELJEK, 10. DECEMBRA 1979
LETO XXI • ŠT. 286 • CENA 5 DINARJEV

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 1934 USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK JAK KOPRIVC
ODGOVORNI UREDNIK BORIS DOLNIČAR

PO ZAKLJUČKU LOVA – Izlet v naravo in lov, kakršnega je za diplomate, akreditirane v Beogradu, priredil predsednik Tito, za goste in gostitelje pomeni prepotrebno razvedrilo in rekreacijo. (Telefoto: TANJUG)

Tito in diplomati na lovu v Karadjordjevu

Uspešen tradicionalni lov, ki ga je predsednik republike priredil za vodje diplomatskih misij, akreditiranih v SFRJ – Priložnost za pogovor

KARADJORDJEVO, 9. decembra (Tanjug) – Tradicionalnega decembrskega lova, ki ga je predsednik Tito priredil včeraj v Karadjordjevu za vodje diplomatskih misij, akreditiranih v Jugoslaviji, so se udeležili tudi visoki jugoslovanski funkcionarji, med njimi Lazar Koliševski, Cvijatin Mijatović, Fadil Hoxha, Stevan Doronjski, Vidoje Žarković, Stane Dolanc, Andrej Marinc, Vlado Janžič, Josip Vrhovec, Gojko Ubiparip, Dragoljub Stavrev, Radovan Vlajković, Dušan Alimpić, Nikola Kmezić, Sinan Hasani, Rudi Kolak, Nijaz Dizdarević, Rodoljub Čolaković, Bogoljub Nedeljković in Milovan Zidar.

Zgodaj zjutraj – bilo je nenavadno toplo, čeprav je že v decembru – so pri logarjevi hiši v gozdu Vranjak v Karadjordjevu udeležencem lova, gostom našega predsednika, postregli z zajtrkom v tipičnem lovskem vzdušju.

Tudi tokrat so lovili predvsem fazane, ki jih je v loviščih v Karadjordjevu nenavadno veliko.

Najbogatejši ulov je imel predsednik Tito, katerega trofeje so tudi doslej dobile številne domače in mednarodne nagrade. Tudi včeraj je ustrelil več merjascev, muflonov in jelena lopatarja.

Okoli 14. ure je predsednik Tito povabil goste h kosilu, ki ga je priredil v vili Karadjordjevo. Poleg udeležencev lova so bili na kosilu tudi Dragoslav Marković, Veselin Djuranović, Dobrivoje Vidić, Dušan Dragosavac, Branko Mikulić, Dobroslav Ćulafić, Lazar Mojsov, Tihomir Vlaškalić, Nikola Ljubičić, Todo Kurtović, Mika Špiljak, Kosta Nadj in drugi. Navzoči so bili tudi vodje tujih diplomatskih misij, ki se niso udeležili lova.

Ko je spregovoril svojim gostom, je predsednik Tito med drugim dejal:

»Menim, da so takšna srečanja zelo pomembna. Vsaj enkrat na leto se tukaj sestanemo in izmenjamo mnenja. Žal ne moremo reči, da je bilo letos na svetu manj spopadov kot prejšnja leta. Lahko bi celo rekli, da je danes položaj še bolj resen. Kaj je treba zdaj storiti? Storiti moramo vse, kar je v naši moči, da bi preprečili nadaljnje stopnjevanje različnih spopadov. To je edina alternativa, če želimo preprečiti nova vojna razdejanja in ohraniti mir.

Prepričan sem – in o tem sem se prepričal tudi v Havani, na eni največjih konferenc v zgodovini, ki so se je udeležili predstavniki več kot sto držav – da si svet prizadeva za mir. Še nikjer se doslej ni tako izrazilo hrepenenje po miru in volja do sodelovanja med narodi in državami kot tokrat v Havani. Menim, da bi morali za takšna srečanja predvideti več časa, da bi lahko vsi govorili v normalnih pogojih.

Slišati je bilo tudi različna stališča. A nadvse zadovoljen sem, da se nam je posrečilo ohraniti enotnost neuvrščenih držav in da se je mednarodni ugled neuvrščenosti še bolj okrepil. Zdaj moramo spremljati izvajanje sklepov in deklaracij, ki smo jih sprejeli. Prepričan sem, da se bo ta proces pod budnim očesom vseh neuvrščenih držav ugodno razvijal.

Danes smo se tukaj sestali tudi zaradi oddiha. Za nas vse, s tem mislim tudi sebe, pomenijo izleti v naravo in lov razvedrilo in rekreacijo. Tako redko se znebimo vsakdanjih skrbi, teh skrbi pa je iz dneva v dan več. Kot sem že dejal, pa je to hkrati priložnost za medsebojne pogovore. Veliko stvari je mogoče rešiti prav z dialogom, prav s pogovori. Jugoslavija je ena izmed držav, ki si že od samega začetka prizadeva prav za to in želi, da bi bilo res tako.«

»Vselej se veselim teh naših srečanj. Upam, da ste se tudi vi danes dobro počutili, in želim si, da bi vam današnji dan ostal v lepem spominu,« je na koncu dejal predsednik Tito in nazdravil gostom.

V odgovoru na zdravico predsednika Tita je starosta diplomatskega zbora, panamski veleposlanik v Beogradu Virgilio Brandford dejal: »Dovolite mi ekscelenca, da spregovorim v imenu vodij diplomatskih misij, akreditiranih v SFRJ, in vam hkrati izrazim našo hvaležnost za lepe besede, ki ste jih naslovili na nas. Razumemo jih kot besede voditelja države, ki je obiskal že toliko držav v okviru poslanstva miru in razumevanja med narodi, poslanstva v prid človeštvu.

Neuvrščenost, ki je bila, gospod predsednik, od nekdaj vaša poglavitna skrb, se je znova močno potrdila na šesti konferenci državnih in vladnih voditeljev neuvrščenih držav. Vaša udeležba je bila nadvse uspešna, dokaz za to pa je tudi izraz priznanja vaši ekscelenci – resolucija, ki so jo soglasno sprejeli vsi voditelji držav in vlad. S tem so vam izrekli priznanje, povedali so, da občudujejo vašo državniško modrost, moč vaše osebnosti in vaš osebni prispevek v prid neuvrščenosti. Neuvrščenost se je uveljavila kot gibanje in dejavnik, katerega cilj je ohranitev miru, boljše razumevanje med narodi in vzpostavitev nove gospodarske ureditve.

Gospod predsednik, zelo smo vam hvaležni, da ste danes tukaj z nami. To je postalo že tradicija in upamo, da nam boste še dolga leta izkazovali čast s svojo navzočnostjo. Dovolite mi, gospod predsednik, četudi je to nemara prezgodaj, da vam v imenu navzočih izrečem najboljše želje in čestitke za novo leto.«

Panamski veleposlanik Brandford je nato predsedniku Titu izročil darilo v imenu vseh vodij diplomatskih misij v SFRJ – okusno izdelano srebrno šatuljo s posvetilom.

TEMA DNEVA

Žanje lahko le tisti, ki tudi seje

Naključje je naneslo, da je vrhunec letošnje gimnastične sezone (svetovno prvenstvo) časovno sovpadlo z začetkom novega smučarskega leta, prvimi tekmovanji za svetovni pokal. In ob tem se je kar sama po sebi vsilila naslednja primerjava:

slabih deset let nazaj, ob svetovnem prvenstvu 1970 v Ljubljani, je bila naša gimnastika izredno cenjena v mednarodni areni. Moška ekipa je na SP zasedla četrto mesto, Miro Cerar je še zadnjič postal svetovni prvak na konju;

v tistem času so na »kriteriju prvega snega« za svetovni pokal v Val d'Iseru tekmovali tudi naši alpski smučarji. A ostajali so v ozadju, brez vsake realne možnosti, da bi se povzpeli med najboljše. Mesta, ki so jih zasedli tedaj Gazvoda, Jakopič in Gašperšič, so se sukala med 68 in 78.

Kako temeljito se je položaj spremenil, lahko ugotavljamo te dni. Toda bržčas ni naključje, če izvzamemo dejstvo, da ni vedno na voljo enako talentiranih ljudi. A v glavnem tudi v športu odločajo delo, zavzetost in strokovnost ter seveda možnosti, kar pa je deloma tudi že posledica naštetega.

Zdaj pač lahko žanje le tisti, ki tudi seje . . .

EVGEN BERGANT

Uresničiti sklepe o miru in varnosti

Politični komite OZN dopolnil deklaracijo o mednarodni varnosti

NEW YORK, 9. decembra (Tanjug) – Politični komite OZN je končal svoje delo s sprejemom obsežne resolucije o dopolnitvi deklaracije, posvečene krepitvi mednarodne varnosti.

Skupščini OZN je komite priporočil, naj od vseh članic varnostnega sveta energično zahteva, da sprejmejo ukrepe za učinkovito uresničevanje sklepov o mednarodnem miru in varnosti. Komite je posebej pozdravil sklep šestega vrha neuvrščenih, ki je sklenil Sredozemlje proglasiti za območje miru ter zahteval od vseh držav naj pomagajo pri uresničevanju tega sklepa, od mediteranskih držav pa, naj izkoristijo priprave za madridsko konferenco o evropski varnosti in sodelovanju za formiranje skupnega projekta o sodelovanju.

Spoznavno srečanje v Kairu

Sadat sprejel novega ameriškega pogajalca na Bližnjem vzhodu Linowitza

KAIRO, 7. decembra (MENA, Tanjug) – Egiptovski predsednik Sadat se je danes sestal z novim šefom ameriške delegacije na trojnih pogajanjih o palestinski avtonomiji Sanlom Linowitzem. Ameriški diplomat se je poprej sestal tudi z egipotvskim premierom Halilom.

Neposredno po včerajšnjem prihodu v Kairo je Linowitza sprejel podpredsednik republike Morabak. V krogih kairskih opazovalcev menijo, da bo Linowitzov obisk v Egiptu ostal v kurtoaznih okvirih, kar zadeva prihodnja pogajanja o palestinski avtonomiji, da pa bo s svojimi gostitelji velik del časa posvetil pravkar sprejeti resoluciji OZN, ki poziva akterije na Bližnjem vzhodu, naj sedejo za pogajalsko mizo v Ženevi ter nadaljujejo z razgovori o problemih Bližnjega vzhoda in o bodočnosti Palestincev.

Resolucijo je Egipt pozdravil, medtem ko so ZDA in Izrael, kakor tudi nekatere druge države, glasovale proti.

Očitno se pogajanja o bodočnosti Palestincev selijo v Ženevo, ki iz dneva v dan bolj postaja edini možni forum, na katerem bi bilo mogoče doseči tak ali drugačen dogovor, s katerim bi se lahko strinjali tako Palestinci kot Jordanija in Sirija.

Vse bolj očitno postaja, da »devetindevetdeset adutov«, potrebnih za mir na Bližnjem vzhodu, ki jih po kairskih ocenah držijo v rokah Američani, nikakor ni dovolj – brez tisega enega, ki naj bi ga imela Sovjetska zveza.

Linowitz je nocoj pripotoval iz Kaira v Tel Aviv. Kot poroča agencija AP, je predsednik Sadat po pogovorih izjavil, da bo iranska kriza vplivala na pogajanja in da bo pospešila sporazum o palestinski avtonomiji in statusu Jeruzalema. Predsednik Sadat je danes tudi izjavil, da se bo 7. januarja 1980 sestal z izraelskim premierom Beginom.

Upor v Azerbejdžanu

Homeini in »Tudeh« razglasila upor za »ameriško zaroto« – Cyrus Vance se odpravlja v Evropo – Začetek trgovinske vojne proti Teheranu

NEW YORK, TEHERAN, 9. decembra – Sojenje talcem ne bo sprožilo ameriške vojaške intervencije, so sporočili v Washingtonu konec tedna. Predsednik Carter je namreč sorodnikom talcev v Teheranu prvič dokaj odkrito povedal, kaj namerava ukreniti v naslednjih dneh: proti Iranu ne bo sprožil nobene take vojaške akcije, ki bi sprožila prelivanje krvi in bi nepreračunljive ugrabitelje pripeljala do tega, da bi se maščevali talcem. Če pa bo prišlo do sojenja, bodo ZDA poostrile gospodarsko vojno proti Iranu.

Washington – prav tako kot Iran – širi nasprotujoče si novice o tem, kaj bo ukrenil v zvezi s krizo, ugotavlja newyorški dopisnik **Dragiša Bošković.** Kajti dan po ameriški izjavi je predstavnik Bele hiše že sporočil, da »ni izključena uporabe sile«. V Omanskem zalivu je kakih 100 kilometrov od Teherana kar 20 ameriških vojnih ladij, nad katerimi pa, po ameriških poročilih, nenehno letajo iranska in sovjetska letala.

Cyrus Vance se odpravlja v Evropo, kjer bi rad zaveznike prisilil, da bi bili bolj dejavni v trgovinski vojni z Iranom, če bi talce postavili pred sodišče. Ameriški minister in skupina funkcionarjev, ki se odpravljajo v Pariz, Bonn, London in Bern, morajo finančna središča v Evropi prepričati, da ZDA ne bodo imele koristi od zamrznjenega iranskega kapitala v ameriških bankah in da zaveznikov ne nameravajo pustiti na cedilu. Upajo, da jim bo uspelo, čeprav si je ameriška »Chase Manhattan Bank« kar sama poravnala iranske dolgove. Bančniki so namreč prepričani, da bi bilo bolje, ko bi Washington poslal v Teheran ameriško mornariško pehoto in padalce, ne pa da zamrzuje iranski denar. Iran bo seveda čutil posledice gospodarske vojne šele čez nekaj dni, ko se bodo izpraznila skladišča z rezervnimi deli in živežem.

Očitno je, da je Sovjetska zveza sklenila žrtvovati nekatere interese v odnosih z ZDA in okrepiti vpliv v Iranu. Zato današnji »New York Times« sporoča Homeiniju: Vedeti, mora da je sovjetsko zanimanje zanj prav tako minljivo kot je ameriško, obe sili pa se bijeta za vpliv pri naslednjem režimu, do katerega bo v Iranu neogibno tudi prišlo.

Da imajo pri Ney York Timesu deloma prav, dokazujejo tudi razmere v Azerbejdžanu: sinoči so se v tej pokrajini še okrepile obtožbe na račun predstavnika vzhodnega Azerbejdžana v svetu strokovnjakov Mohadama. Študentje, ki so zasedli ameriško veleposlaništvo, so namreč v poslednji televizijski oddaji obtožili omenjenega azerbejdžanskega politika, da je ameriški vohun, pri tem pa so pokazali tajne listine, ki so jih našli v ameriškem veleposlaništvu. Po njihovem naj bi Mohadam Američanom svetoval, kako naj pridejo do Homeinija. Tuje agencije poročajo, da so pripadniki revolucionarne garde včeraj poskušali tega politika prijeti, vendar jim je pravočasno pobegnil iz Teherana.

Sinoči se je ajatola Sajed Kazem Šarijat-Madari, ki je najbolj ugleden voditelj vzhodne azerbejdžanske province, v Gomu srečal z ajatolo Homeinijem. Prebivalstvo te pokrajine namreč podpira ajatolo Šarijat-Madarija.

V glavnem mestu Tabrizu so uporniški Azerbejdžanci v četrtek zasedli krajevno radijsko in televizijsko postajo. Danes pa se naj bi je znova polastili pristaši ajatole Homeinija. Po najnovejših vesteh tujih agencij pa je ta postaja spet v rokah Azerbejdžancev. V mestu še potekajo spopadi med pristaši Šarijat-Madarija in vojaki, ki jim pomagajo »čuvaji revolucije« ajatole Homeinija. Šarijat-Madari pa je menda v revolucionarnem svetu zahteval, naj osrednje vodstvo prepusti azerbejdžanske zadeve tamkajšnjemu prebivalstvu, če noče, da bi se ponovila kurdistanska tragedija. Kajti Azerbejdžanci so se uprli 110. členu nove ustave, »kar daje absolutno oblast enemu samemu človeku«. Sporočilo KP Irana v »Tudeh« pa navaja, da je upor v Tabrizu del ameriške zarote in poziva Irance naj se združijo proti protirevolucionarjem v Tabrizu. Tudi Homeini je danes obtožil upornike, da so postali »zavestno ali ne agenti tujine«.

Tudi za nedavne dogodke v Gomu, kjer so streljali na ajatolo Šarijat-Madarija, je rekel, da so posledica »tuje zarote«.

Kot poroča agencija AFP, je svetovalec ameriškega predsednika za varnostna vprašanja Brzezinski danes potrdil, da so v Iranu tuji odposlanci, ki poskušajo okončati krizo v odnosih med Iranom in ZDA.

Iranski zunanji minister Sadek Gotbzadeh pa je danes izjavil, da iranska vlada namerava v naslednjih desetih dneh ustanoviti mednarodni tribunal, ki bo proučil ravnanje Amerike v Iranu za časa režima bivšega šaha. Iranski minister je zanikal kakršnokoli možnost, da bi bili talci osvobojeni pred ustanovitvijo tega tribunala, ki ga bodo po njegovih vesedah – sestavljale ugledne osebnosti iz vsega sveta in predstavniki Irana.

Iz Kuvajta pa prihaja novica, da bodo ameriški talci izpuščeni, če se šah odpove prestolu, kajti iranska vlada, kot menijo v kuvajtskih krogih, se boji, da bi se šahovi nasledniki hoteli polastiti papvjega prestola, če bi se razmere v Iranu kdaj spremenile. O tem piše kuvajtski časnik »Al Kabas«.

Jedro spora v »načelih medsebojnih odnosov«

Sovjetska zveza nadrobneje pojasnjuje najpomembnejša stališča v pogajanih s Kitajsko

MOSKVA, 9. decembra (Tanjug) – Sovjetska zveza je včeraj pojasnilo bistvo spora v sovjetsko-kitajskih pogajanjih. Po sovjetskem mnenju naj bi bilo osrednje vprašanje »oblikovanje načel medsebojnih odnosov«.

To stališče je sovjetska delegacija zagovarjala v prvem krogu pogajanj o normalizaciji, ki je potekal v Moskvi od 29. septembra do 30. novembra. Tedaj je predložila osnutek »deklaracije o načelih medsebojnih odnosov med ZSSR in LR Kitajsko«.

Kot se je zvedelo iz neuradnih virov, je Kitajska na pogajanjih v Moskvi terjala sprostitev napetosti, predvsem na vojaškem področju. Ker je sodila, da je to pogoj za normalizacijo meddržavnih odnosov, je Kitajska predlagala, naj ZSSR umakne svoje sile iz Mongolije in skrči vojaške enote na sovjetsko-kitajski meji ter naj ne podpira vietnamske politike, ki po kitajskem mnenju ogroža mir in stabilnost v jugovzhodni Aziji.

Ugledni komentator Igor Aleksandrov piše v obširnem članku v včerajšnji »Pravdi«, da vprašanje sovjetskih sil v Mongoliji zadeva le Sovjetsko zvezo in to državo. Ni pa v celoti zavrnil možnosti, da bi se kasneje dogovorili o tem.

Avtor se sklicuje na stališče, ki ga je Mongolija podala v noti kitajski vladi aprila lani. Mongolska vlada je tedaj obdolžila Kitajsko »aneksijske politike« do Mongolije. Če se bo Kitajska odrekla temu, ponavlja »Pravda«, in če se bo odločila za pot dobrih sosedskih odnosov z Monglijo in Sovjetsko zvezo, »bo samo po sebi jasno, da sovjetske vojaše enote v tej državi niso več potrebne.«

Znani sovjetski avtor, o katerem v Moskvi pravijo, da v Časopisju natančno posreduje stališča vodstva, je tudi ob tej priložnosti ponovil tukaj uveljavljeno razlago »hegemonizma«. Kitajsko je obtožil teritorialnih pretenzij do »dejansko vseh sosednih držav«.

Polemika v resnici le podrobneje pojasnjuje sovjetska stališča, kar se je zdaj prvič zgodilo, vrata za nadaljevanje pogajanj pa ostajajo odprta. ZSSR in LR Kitajska sta se zedinili, da bo drugi krog pogajanj v Pekingu.

Doline in kotline pod meglenimi klobuki

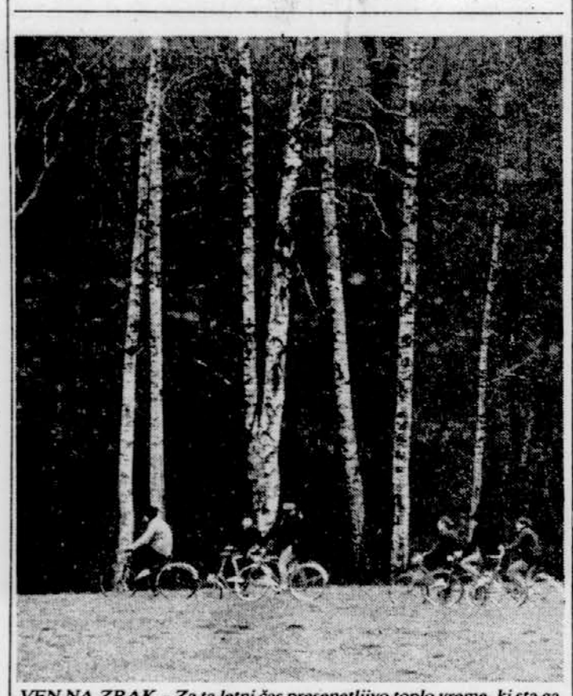
Čemerna nedelja brez turistične gneče – Prve trobentice in vzklila pšenica v Beli krajini

LJUBLJANA, 9. decembra – Vsaj Ljubljančani morajo vsako jutro poslušati poročila vremenoslovcev, če si hočejo utvariti približno sliko, kakšno bo vreme čez dan, saj se pod bolj ali manj debelim meglenim klobukom, ki je vsako jutro poveznjen nad kotlinami in dolinami, skoraj ne da slutiti sonca, ki se je štirinajst dni prav pomladno smehljalo Gorenjcem, Štajercem in Primorcem in se je šele včeraj skrilo za oklevajoče oblake.

Tudi Ljubljana se je danes zbudila čemerna in oblačna. Občasno pršenje, sneg, ki vztraja le na visokogorkih smučiščih, do katerih je daleč za enodnevno smuko, in ne nazadnje oddih med dvema obrokoma prazničnih dni pa nevozne parne številke so precej občanov zadržali doma, kar so občutili že včeraj tudi na mejnih prehodih, kjer ni bilo gneče. Iz Celja, Maribora in Murske Sobote poročajo, da so se kljub krmežljavemu vremenu rekreacije željni občani napotili v bazene in toplice ali pa v zidanice poskušat, če je letošnje vino res pitno. Na smučiščih ni bilo pretirane gneče.

Naprave v seizmološkega zavoda v Beogradu so prejšnjo noč zabeležile dva močna potresa okoli 172 kilometrov južno od Beograda. Prvi potres ob 22.32. je po Mercallijevi lestvici dosegel peto stopnjo, drugi ob sedem minut čez tretjo uro zjutraj pa 5,5 stopnje po Mercalliju, v epicentru pa četrto stopnjo po Richterjevi lestvici. Kot poročajo seizmološki zavodi iz Beograda, Sarajeva in Titograda, je bil epicenter potresa na področju Pešterske planote. Dva potresa šeste stopnje po Mercallijevi lestvici sta danes zjutraj prizadela tudi Trapani na Siciji. Človeških žrtev ni bilo.

Belokranjce so presenetile prve trobentice, toplo sončno vreme je spodbudilo tudi pšenico, ki je visoko vzklila in spremenila njive v sveže zelene preproge. V Sarajevu je po treh dneh goste megle danes vzletelo prvo letalo, v Vojvodini pa se še zmeraj spopadajo s posledicami poplav, zemeljskimi plazovi in onesnaženo pitno vodo. Tudi jutri bo oblačno, megleno in deževno.

VEN NA ZRAK – Za ta letni čas presenetljivo toplo vreme, ki sta ga ponekod sicer kalila megla in dež, je zvabilo na osamele steze tudi skupinice kolesarjev. (Foto: Dragan Arigler)

DANES V DELU ŠPORT

Norčič prvi v St. Moritzu

Na pregledni tekmi smučarskih skakalcev je bil vnovič najboljši Bogdan Norčič, ki je premagal tudi popolni reprezentanci ČSSR in Italije. V prvo deseterico so se izmed naših uvrstili še Tepeš, Anžel in Ulaga. Stran 9

Oba naslova v SZ

Na svetovnem prvenstvu v gimnastiki v ameriškem Fort Worthu sta v mnogobojih osvojila naslova svetovnih prvakov sovjetska telovadca Aleksander Ditjatin in Neli Kim.

Stran 9

Evropske prvakinje klonile v Tivoliju

Košarkarice beograjske Crvene zvezde so v Ljubljani proti Iskri Olimpiji presenetljivo ostale praznih rok. V moški ligi so Ljubljančani kljub odličnemu začetku v Sarajevu izgubili z Bosno, zato pa so bili toliko uspešnejši slovenski drugoligaši. V slovenski ligi je padlo že precej odločitev o uvrstitvi v superligo.

Stran 10

Osvojili vse možne točke

Med hokejisti so v nadaljevanju državnega prvenstva najprijetnejše presenečenje pripravili Celjani, ki so v Beogradu premagali Partizana. Jeseničani so zlahka opravili s C. zvezdo, Ljubljančani pa še lažje s Kranjsko goro.

Stran 11

Kolinska Slovan praznih rok

Crvena zvezda je bila za rokometaše Kolinske Slovana tokrat premočan nasprotnik in jih je premagala 24:20. Beograjčani so tako na vrhu lestvice, Ljubljančani pa se držijo sredine.

Stran 12

Britanski načrt je »norost«

Patriotična fronta Zimbabveja zavrnila načrt o umiku obeh sprtih strani

SALISBURY, 9. decembra (Tanjug) – Ob napadu rodezijskih vojaških letal na oporišča patriotske fronte za osvoboditev Zimbabveja, stacioniranih v Zambiji, je rodezijska vojska izdala tudi uradno sporočilo. V njem je rečeno, da je bil napad usmerjen proti bazam revolucionarne narodne armade Zimbabveja (ZIPRA), krilu patriotske fronte, ki ga vodi Joshua Nkomo. Rodezija se je tako odločila za napad navkljub londonskemu dogovoru o prekinitvi ognja.

Medtem pa je patriotična fronta na plenarni seji londonske konference o Rodeziji kot »popolno norost« o umiku vojakov obeh sprtih strani, po katerem naj bi se borci patrioti čne fronte umaknili s svojih položajev in se zbrali v petnajstih zbornih centrih. Rodezijska vojska bi medtem ostala v svojih »sedanjih oporiščih«. Joshua Nkomo je pripomnil, da bi tako njegovi borci postali kaj lahek plen rodezijski vojski.

Vreme danes

Kot napovedujejo vremenoslovci, se bo nedeljsko oblačno in deževno vreme nadaljevalo tudi danes. Nočne temperature se bodo gibale med 3 in 6, v Primorju 8, dnevne med 6 in 12 stopinjami Celzija. Po dolinah in kotlinah megla. Frontalne motnje, ki se širijo z alpskega področja, bodo vplivale na poslabšanje vremena v vsej državi. Močnejše padavine bodo zlasti v popoldanskem času v Sloveniji, Hrvatski, Bosni in vzdolž Jadrana.

Spor zaradi gradnje hiš

Buren sestanek med predstavniki mariborske stanovanjske zadruge in Marlesa bo, kot kaže, končno premaknil z mrtve točke gradnjo bodočega naselja zasebnih stanovanjskih hiš v Rožni dolini pod Pohorjem. Po medsebojnih obtožbah sta obe strani vendarle spregledali, da tako ne bodo prišli do ustrezne rešitve

Stran 2

Tisk v borbi za človekovo svobodo

– Kljub naporom novinarskih hiš, posebno pa komunistov v njih, da bi razbili monopole in se izognili napakam v sredstvih javnega obveščanja, na tem področju še ni vse tako, kot bi moralo biti. Še vedno je ponekod čutiti razkorak med sprejeto partijsko in redakcijsko politiko in njegovim uresničevanjem, priče smo nepotrebnim plemikam, posnemanju tujih vzorov, navijaštvu, neustvarjalnosti in včasih nekritičnemu poročanju o mednarodnih dogodkih. To je nekaj misli iz članka sekretarja predsedstva CK ZKJ dr. Dušana Dragosavca, ki ga je »Delo« delno povzelo po »Borbi«.

Stran 3

Obtožujoči »Spomini«

V Parizu bo v sredo doživela svetovno premiero knjiga spominov, ki jo je napisal bivši iranski šah. V njej odstavljeni monarh ne skopari z obtožbami na rovaš ZDA, vsega zahodnega sveta in sedanjega iranskega režima. Bivši šahanšah pa je tudi zelo gostobeseden, ko zagovarja svoje načrte o modernizaciji Irana in si pere roke ob strahovladi svoje tajne policije in korupciji vladajočega razreda.

Stran 4

Zadnji tacebao

Na znanem »zidu demokracije« v Pekingu so v soboto zjutraj izobesili zadnji plakat, pravzaprav obvestilo o tem, da na tistem mestu poslej ne bo več mogoče izobešati plakatov. Avtorjem, ki bodo poslej podpisani in ki se bodo prej prijavili pri oblasteh, bodo pustili javno izobešati mnenja na drugem zidu, malo oddaljenem od središča Pekinga, v parku Luninih men.

Stran 4

V Boliviji olje na ogenj kmečke jeze

Šoferji prenehali stavkati, toda to je spodbodlo druge sindikate – Nevarnost novega udara?

LA PAZ, 9. decembra (Tanjug) – Sindikat šoferjev je sporočil, da ustavlja prometno stavko. To naj bi skupaj z delno prekinitvijo blokade cest in mest Boliviji prineslo občutno olajšanje, saj že osem dni živi v psihozi lakote, spopadov in nevarnosti novega vojaškega udara.

Sindikat je svoj sklep obrazložil z zagotovili vlade, da ne bo dopustila, da bi vozila stavkajočih razbili in demolirali, in da pristaja na nižje cene bencina, kar bo omogočilo tudi nižje tarife.

Visoke tarife in sklep šoferskega sindikata, da sprejme stroge vladne ukrepe »zategovanja pasu«, proti čemur so se uprli skoraj vsi sloji bolivijskega prebivalstva, so izzvali obsodbo druge sindikalne centrale COB in napade demonstrantov in kmetov.

Kmetje so danes delno osvobodili ceste ter dovolili, da pripeljejo manjše količine hrane v tista mesta, ki so bila blokirana osem dni. Prav tako so dovolili, da iz letališč Capacabana in Tiquina na jezeru Titicaca najprej z ladjo, potem pa z oklepnim vlakom evakuirajo v La Paz okrog 2000 turistov, ki so jih tam držali kot »talce«, zahtevajoč, da vlada občutno zviša cene kmetijskih pridelkov.

Nekateri predeli države so še naprej pod blokado kmetov, ki svoj družbeni upor povezujejo tudi z »resnim položajem«, obtožujoč »oblasti in državljane, bele Bolivijce«, da sploh ne mislijo na njihove probleme in da jih neusmiljeno izkoriščajo.

Kmetje so danes ustavili in »zavzeli« tudi mednarodni vlak, ki je pripeljal iz Čila.

V La Pazu in v ostalih mestih je življenje praktično paralizirano zaradi stavke prometnih delavcev, medtem ko je lakota resno zavladala v večjem delu države.

Nezadovoljstvo in strah krepijo tudi vztrajni glasovi, da se v delu vojske krepi pritisk na predsednico Lidio Gueiler, naj uporabi silo proti upornim kmetom, kar pa predsednica zavrača.

Obtožuje ekstremno desnico in skrajno levico, da s svojim neodgovornim delovanjem v slogu »kolikor slabše, toliko bolje« – prilivajo olje na ogenj.

Bojan Križaj tretjič v karieri drugi za SP

VAL D'ISERE, 9. decembra – V uvodnem veleslalomu za svetovni pokal je na »kriteriju prvega snega« zablestelo vse jugoslovansko moštvo, najboljši med našimi pa je bil spet Bojan Križaj, (na sliki), ki je tretjič v svoji karieri v veleslalomu za svetovni pokal zasedel drugo mesto. Kot že v Jasni in Heavenly Valleyu lani je bil pred Tržičanom samo nepremagljivi Šved Ingemar Stenmark. (Telefoto: UPI)

S TELEPRINTERJA

Mladina za dom krajanov

PTUJ, 9. decembra – Mladinci ptujske krajevne skupnosti »Olga Meglič« sodijo med najaktivnejše v vsej občini. Z delovnim načrtom je bil zapolnjen tudi današnji dan, ko so zastavili svoje moči pri urejanju doma krajanov. Prav mladi te krajevne skupnosti so med najprizadevnejšimi pri urejanju doma, ki so ga obnovili s skupnimi močmi, sedaj pa nadaljujejo z zaključnimi deli.

U. S.

Beseda mladih o kmetijstvu

MORAVCI, 9. decembra – Blizu 80 mladih iz podeželja iz vse Slovenije, je na tridnevnem seminarju, ki sta ga pripravili konferenca mladih v kmetijstvu pri RK ZSMS in odbor za kmečko mladino pri Zadružni zvezi Slovenije, je vsestransko ocenilo razvoj slovenskega kmetijstva v tem srednjeročnem obdobju, kakor tudi njegovo organiziranost, predvsem pa vlogo združništva in aktivov mladih kmečkih proizvajalcev v zadružnih organizacijah, ter vključevanje mladih v krajevno samoupravo.

Mladi na slovenskem podeželju še vedno niso dovolj tesno povezani z zadružnimi organizacijami, čeprav bi lahko s svojim znanjem že doslej bistveno več prispevali k organizaciji sodobne kmetijske proizvodnje in samoupravni organiziranosti kmetijstva.

J. G.

Nova ladja za kitajskega naročnika

SPLIT, 9. decembra (Tanjug) – V ladjedelnici »Split« so včeraj potisnili v morje prvo od petih ladij, ki jih tu gradijo za kitajskega naročnika. Ladja ima 5000 ton nosilnosti, namenjena pa je za prevoz razsutih tovorov. Splavitve so se udeležili tudi predstavniki veleposlaništva Ljudske republike Kitajske v Jugoslaviji. S tem se nadaljuje plodno sodelovanje jugoslovanskih ladjarjev s kitajskimi partnerji. V zadnjih sedmih letih je splitska ladjedelnica izdelala za Kitajsko osem ladij.

Začetek »Partizanskih prireditev 79«

RUDO, 9. decembra (Tanjug) – V mestu, kjer so pred 38 leti formirali prvo proletarsko brigado, so se začele šeste »Partizanske prireditve 79«, posvečene 22. decembru, dnevu JLA in občinskemu prazniku. Prireditev se udeležujejo amaterska in poklicna kulturnoumetniška društva iz sosednjih mest, začeli pa so jih pripadniki enote, ki nadaljuje tradicije prve proletarske brigade.

Slovesnost v nikšički železarni

NIKŠIĆ, 9. decembra (Tanjug) – Kolektiv tukajšnje železarne »Boris Kidrič« je slovesno proslavil 23-letnico. Že nekaj let poteka v delovni organizaciji program modernizacije proizvodnih zmogljivosti, ki bo že leta 1981 omogočil dva in polkrat večjo proizvodnjo surovega jekla ter omogočil zaposlitev novim 800 delavcev.

Linhartova priznanja amaterjem

RADOVLJICA – Najvišja priznanja radovljiške občine za dosežke na kulturnem področju nosijo ime po dramatiku, domačinu Antonu Tomažu Linhartu. Ob koncu tedna so letošnja priznanja, ki jih podeljujejo v decembru na obletnico njegovega rojstva, prejeli: folklorna skupina DPD Svoboda Tomaž Godec iz Bohinjske Bistrice, Rado Mužan, zaslužni organizator ter amaterski igralec iz Ribnega ter Rozka Torkar, dolgoletna organizatorica amaterske kulturne dejavnosti iz Sela pri Ribnem.

V. F.

Titu podelili zlato plaketo

SINJ, 9. decembra (Tanjug) – Delovni ljudje »Vodovoda Šibenik« so ob 100-letnici svoje delovne organizacije podelili predsedniku Titu prvo zlato plaketo, listino, značko in spominsko knjigo. Na slavnostni seji je predsednik šibeniške občinske skupščine Vinko Guberina izročil delovnemu kolektivu orden zaslug za narod s srebrnimi žarki, s katerim ga je odlikoval predsednik Tito.

Ansambel Trio Lorenz navdušil Špance

MADRID, 9. decembra (Tanjug) – Znani ljubljanski glasbeni ansambel Trio Lorenz je priredil troje odmevnih koncertov v Španiji. Ljubljanski glasbeniki, ki so gostovali že v mnogih državah Evrope, Severne in Južne Amerike, so dvakrat koncertirali v madridskem kulturnem centru in v znanem kulturnem središču v Salamanci.

Stara slika z vojvodinskih polj

NOVI SAD, 9. decembra (Tanjug) – V Vojvodini se je pravkar na vseh 619.000 hektarih končalo obiranje koruze. Kljub temu polja še zmerom niso »čista«. V Sremu, Banatu in Bački se ponavlja stara slika, ki dobremu gospodarju ni v čast. Koruza je sicer obrana na poljih pa so ostala stebla. Gre seveda v prvi vrsti za škodo, ki s tem nastaja. Že nekaj let, na primer, kritiziramo nepotreben uvoz slame, ki terja težko zaslužene devize. Mnogi vojvodinski kmetovalci pa slamo po žetvi pšenice sežigajo in puščajo koruzna stebla preko zime na poljih. Nihče še ni izračunal škode, ki s tem nastaja.

Orientacijsko tekmovanje devetih občin

SENOVO, 9. decembra – Že v tretje je pokrajinski štab teritorialne obrambe Dolenjske organiziral orientacijsko tekmovanje za vseh devet občin vse od Kočevja, prek Bele Krajine, Novega mesta, Grosupljega in Litije do Krškega.

Tekmovalci so se pomerili v orientaciji, reševanju nalog iz vojaške teorije in metanju ročne bombe, vse to je bilo na Senovem, ter v streljanju s polavtomatsko puško v Sevnici. Prva tri mesta so osvojile ekipe iz Trebnjega, Kočevja in Krškega.

V. P.

Primorje export slavilo svojo 30-letnico

NOVA GORICA, 9. decembra – Kolektiv zunanjetrgovinske delovne organizacije Primorje export je včeraj slovesno proslavil 30-letnico dela. Danes 110-članski kolektiv opravlja zunanjetrgovinske posle za številne delovne organizacije širom Jugoslavije in bo v letošnjem letu dosegel kar za milijardo dinarjev prometa. Kot član poslovne skupnosti za izgradnjo mednarodnega mejnega prehoda Vrtojba vlaga precejšnja sredstva v nove objekte na prehodu za konsignacijsko in špedicijsko dejavnost.

S. C.

Volišča polna že od jutranjih ur

LENART, 9. decembra – Že takoj po sedmi uri so danes volišča v lenarški občini oživela. Oživela so zato, ker se v tej slovenjegoriški občini, ki je na razpredelnici, ki kaže razvitost slovenskih občin, na zadnjem mestu, odločajo, ali bodo podaljšali samoprispevek.

V minulih petih letih so s samoprispevkom zgradili kar 43 kilometrov asfaltnih in 8 kilometrov makadamskih cest. Z novim, s katerim naj bi zbrali 75 milijonov dinarjev pa naj bi zgradili 23 kilometrov asfaltnih ter 77 kilometrov makadamskih cest. Prav tako pa naj bi zgradili in obnovili šolska poslopja v Lenartu, Gradišču ter Cerkvenjaku. To bo vsekakor velik dogodek za 2290 učencev lenarške občine, posebej naj bi veliko pomenila nova veterinarska postaja za lenarško kmetijstvo, ki daje kar 26,8 družbenega proizvoda v tej občini.

Referendum je bil dobro pripravljen in kakor so nam povedali krajani sami, so skoraj vsi za to, da ga podaljšajo še za pet let.

V.V.

Potrošniki odločneje uveljavljajo pravice

Primeri iz Lendave, Kungote in Ljubljane dokazujejo, da organizirani potrošniki lahko opazno vplivajo na ponudbo blaga in storitev

LJUBLJANA 9. decembra – V pripravah na volilno sejo republiške konference socialistične zveze, v katerih obravnavajo tudi osnutek poročila o dejavnosti SZDL in njenih organov ter o oblikah njenega dela so na različnih ravneh kritično ocenili tudi vlogo te organizacije pri samoupravnem organiziranju potrošnikov. Ugotovitve niso najbolj spodbudne: ob posameznih vzornih iskušnjah je namreč obveljala ocena, da za zakonske in druge možnosti, ki se pojavljajo na tem področju ni dovolj zanimanja niti med potrošniki, niti med proizvajalci, trgovci in drugimi možnimi sogovorniki kupcev in porabnikov storitev.

Zato niti ni čudno, če so doslej ob pomanjkanju enotnih organizacijskih meril ustanovili svete potrošnikov le v slabi polovici slovenskih krajevnih skupnosti. Nič bolje ni z organiziranostjo potrošnikov na občinski ravni, kjer naj bi delovale konference svetov potrošnikov. Iniciativni odbor za organiziranje potrošnikov pri predsedstvu RK SZDL je namreč dobilo odgovore na anketo o organiziranosti na tem področju le iz dvaintridesetih OK SZDL, oziroma občinskih konferenc svetov potrošnikov.

Zastoji pri samoupravnem organiziranju in sodelovanju potrošnikov s proizvajalci in posredniki so očitno posledica nerazumevanja vloge potrošniških svetov, preko katerih naj bi delovni ljudje in občani vedno bolj obvladovali celotni tok dogajanj v vseh delih družbene reprodukcije od programiranja in proizvodnje, razdelitve in prodaje do potrošnje blaga in storitev. Naši zakoni namreč omogočajo, da potrošniki ustvarjalno sodelujejo pri oblikovanju poslovnih odločitev industrije, kmetijstva, trgovine, komunalnih organizacij zdravstva in drugih ponudnikov blaga in storitev.

Gre torej za usklajevanje neredko nasprotujočih interesov delovnega človeka – samoupravljalca in občana kot samoupravljalca in potrošnika. To usklajevanje je možno uresničiti samo z doslednejšim uveljavljanjem ustavnih družbenih odnosov ter z zakonom predvidenih samoupravnih institucionalnih oblik, kakršne so sveti in konference potrošnikov. Njihovo delovanje torej ni »zunanje« vmešavanje v »notranje« zadeve delovnih organizacij, kot nekateri napačno razlagajo, temveč ena od možnosti in pogojev za naravno usklajevanje poslovne politike OZD s potrebami potrošnikov na osnovi skupnega načrtovanja, skupnega odločanja in ne nazadnje tudi skupne odgovornosti.

Uspešnost takšnega sodelovanja je, kot kaže, odvisna predvsem od prizadevanj in dobre volje zainteresiranih strani in aktivnosti socialistične zveze ter sindikata: torej organizacij, ki sta politično odgovorni za razvoj samoupravne organiziranosti na tem področju. Povsod, kjer so se odgovorni dejavniki svojih zakonskih in političnih nalog odločno lotili, uspehi niso izostali. Pri tem so marsikje delovali na osnovi izvirnih organizacijskih rešitev in delovnih metod.

Četudi naj bi se potrošniki organizirali po načelu: ena KS, en potrošniški svet, so se ponekod, kot, na primer, na področju Črešnovec, odločili za skupni potrošniški svet treh krajevnih skupnosti. V večjih KS je seveda možno oblikovanje tega delegatskega organa le za posamezen njen del, ulico ali nakupovalni okoliš večjega potrošniškega centra.

Ne manjka tudi delovnih nalog. V Lendavi se je svet potrošnikov tesno povezal z inšpekcijskimi službami, razpravljal je o minimalni tehnični opremljenosti trgovin, o organiziranosti servisov v mestu, o higienskih razmerah v posameznih obratih in podobno.

V Ljubljani, kjer so v Sloveniji potrošniki najučinkovitejše in najbolj množično organizirani, so šli še dlje. Potrošniški sveti so organizirani v več kot dveh tretjinah vseh KS, zaživele pa so tudi občinske in mestna konferenca svetov potrošnikov. Organizirani potrošniki so bili pobudniki in podpisniki družbenega dogovora o etičnih normah, pravicah in obveznostih ter sodelovanju potrošnikov in delavcev v združenem delu. Vplivali so tudi na spremembo delovnega časa trgovin, servisov in gostinskih lokalov ter sodelovali pri določanju dežurstev v posamezni dejavnosti.

Tudi v Zgornji Kungoti se 21-članski potrošniški svet po dveh letih delovanja že lahko pohvali z nekaterimi uspehi. Tako so prilagodili delovni čas trgovin potrebam kupcev, dogovorili so se o boljši ponudbi trgovine v Spodnji Kungoti, medtem ko njihova prizadevanja za novo trgovino, ki naj bi jo zgradila mariborska Tima, niso bila uspešna. Prav tako bodo kljub prošnjam še dolgo ostali brez bencinske črpalke in negodovali nad gnečo v domači zdravstveni ambulanti, saj pristojne službe za uresničitev njihovih pobud verjetno še nekaj časa ne bodo imele možnosti in – razumevanja.

JANEZ ODAR

Razprava o spremembi ustave

Člani predsedstva zvezne konference SZDLJ se bodo sestali 19. decembra

BEOGRAD, 9. decembra (Tanjug) – Predsedstvo zvezne konference SZDLJ bo na prihodnji seji 19. decembra razpravljalo o predlogu predsedstva SFRJ za spremembo ustave.

Člani predsedstva bodo analizirali tudi dosedanje rezultate, dosežene v uresničevanju delegatskega skupščinskega sistema, ter opredelili naloge Socialistične zveze s tem v zvezi. Govorili bodo tudi o prizadevanjih za odpravljanje posledic katastrofalnega potresa v Črni gori in nedavnih poplav v Jugoslaviji. Kakor pričakujejo, bodo na seji razpravljali tudi o poročilu o petletnem delu Titovega sklada za štipendiranje mladih delavcev.

Ukrepi za čistejši zrak

V Ljubljani naj bi po novem ukrepali že ob manjših koncentracijah SO_2

LJUBLJANA, 9. decembra – V Ljubljani merimo le koncentracije žveplovega dioksida v zraku, ne merimo pa dušikovih oksidov, ki jih izpuščajo v zrak motorna prevozna sredstva. (Dušikova okside bi merili, če bi lahko uvozili jeklenke s testnimi plini.) Prav zaradi tega, ker se ob povečanju koncentracije žveplovega dioksida v zraku ob inverzijah povečuje tudi koncentracija dušikovih oksidov, ki jih ne merimo, čeprav se koncentraciji seštevata, pripravlja komite za urbanizem in varstvo okolja pri izvršnem svetu skupščine mesta Ljubljana osnutek spremembe odloka o varstvu zraka na območju mesta Ljubljana. Prvo stopnjo izrednih ukrepov – priporočila naj bi sprožila 1-odstotna koncentracija žveplovega dioksida v zraku (prej 1,2-odstotna ki traja vsaj štiri ure, drugo stopnjo – omejitve 1,6-odstotna koncentracija, tretjo stopnjo – prepovedi pa 2,3-odstotna koncentracija žveplovega dioksida namesto sedanje 3-odstotne.

N. Š.

Celjski teden – živ in bogat

Mesto in njegova regija sta zaživela s polnim domačim in mednarodnim filmskim sporedom

CELJE, 9. decembra – Če bi hoteli našteti prav vse, kar se je ob koncu tega tedna, ki pomeni Celju in Sloveniji tudi 7. teden domačega filma dogajalo, bi bilo poročilo podobno telefonskemu imeniku.

Tako poln je njegov spored, da poročevalca kar bega, gledalcev pa očitno ne. Organizatorji so jih v pripravljalnem delu pač tako spretno usmerjali v njegove tokove, da si je vsak utegnil izbrati svoje trenutke, katerim prisluhne. Na osrednjem prizorišču, v kinematografski dvorani »Union«, so to seveda predstavitve novih slovenskih in jugoslovanskih filmov – doslej smo pozdravili »Mojo drago Izo«, »Krč« in »Iskanja« iz slovenske ter »Ko pomlad zamuja« in »Novinarja« iz jugoslovanske proizvodnje. Vabi nas nova prijetna filmska lokacija Celja, komorna dvoranica s posebnim sporedom kratkih filmov, posnetih z amaterskimi in tudi poklicnimi kamerami. V »Domu« teče ob mladinskem sporedu še reprospektiva hrvaškega filma, v »Metropolu« pa si programsko podajata termine izbor filmov o naši družbeni zavzetosti pod naslovom »Revolucija traja« in pa nastop kinematografij iz neuvrščenih držav. Prvi spored je dal veselo priložnost, da ob filmu »Tistega lepega dne« počastimo dva zaslužna jubilanta slovenskega filma, igralca Jožeta Zupana, nepozabnega Čedermaca in prav tako prepričljivega vipavskega župnika iz filma režiserja Štiglica, ki si je prav tako kot igralec letos zaokrožil življenjski in delovni jubilej. Ob programu »neuvrščenih« pa smo od članov kubanske delegacije izvedeli marsikaj zanimivega o njihovem filmskem načrtovanju.

Tisto, kar daje celjskemu tednu domačega filma prav posebno vrednost, pa so neposredni stiki med ustvarjalci in gledalci, ki se živahno navezujejo v sproščene pogovore ne le o konkretnih filmskih dejanjih, temveč segajo tudi do načelnih vprašanj naše filmske programske politike. Nič manj ni pomembna pozornost, ki jo Celje posveča študijski besedi v naši filmski vzgoji. Ob koncu tedna bo ta misel posegla v središče naše filmske problematike z razgovorom o slovenski scenaristiki. Ne na stranskem tiru pa se bo razpredla tudi razprava o slovenskem animiranem filmu.

STANKA GODNIČ

Pospešek za gradnjo

Marles bo skušal nadoknaditi zamujeno in čimprej dograditi naselje pod Pohorjem – Za zamudo so krivi tako zadružniki kot izvajalec

MARIBOR, 9. decembra – Veliko hudih besed je bilo izrečenih in še več je bilo hude krvi v zadnjih dneh v Mariboru, ko sta se med seboj obtoževala Stanovanjska zadruga Maribor in delovna organizacija Marles iz Maribora. Najprej je prekipelo zadružnikom, ki so sklicali tiskovno konferenco in povedali svoje ugotovitve.

Najhujši so bili očitki, da Marles ne spoštuje rokov, po drugi strani pa obrača 82 milijonov dinarjev gotovinskega predplačila. Očitali so jim tudi, da hiše niso dobro izdelane, eno pa bo, kot kaže, treba celo podreti. Obtožb je bilo seveda še mnogo več. Marles pa na vse to ni reagiral nič manj ostro. Njegovi strokovnjaki so pripravili natančno poročilo o dosedanjem delu in, če bi sledili le temu, bi bili prepričani, da Marles za zamude ni prav nič kriv in, da so vsega krivi zadružniki sami.

Marles je zadružnikom očital, da še nimajo sposobnega vodstva in so zato stiki med njimi in zadrugo slabi. Prav tako jim je očital, da so s stalnim spreminjanjem lokacij in tipov objektov močno podaljševali pričetek gradnje. Najhujša napaka zadružnikov pa naj bi bila ta, da niso podpisali aneksa k pogodbi, ki bi ga morali podpisati že do 20. marca letos.

Vendar sta obe strani končno le ugotovili, da na takšen način ne bosta ničesar dosegli. Rešitev spora je le v skupnem dogovarjanju in vsklajevanju zahtev obeh prizadetih strani. Krivi so tako zadružniki kot Marles, zato se bodo oboji morali potruditi, da izboljšajo odnose. Prvi korak so naredili že v soboto dopoldan, ko so se na tiskovni konferenci, ki so jo sklicali v Marlesu, sestali predstavniki te delovne organizacije, stanovanjske zadruge Maribor in predstavniki mariborske samoupravne stanovanjske skupnosti.

Začetek je bil buren in kazalo je že, da prizadeti strani ne bosta našli skupnega jezika. Ponovili sta kopico obtožb, nihče ni hotel popustiti v svojem prav, resnici na ljubo pa so bili predstavniki

● Stanovanjska zadruga Maribor danes združuje že precej več kot 100 članov, ki so se odločili za individualno usmerjeno gradnjo. Prva lokacija na kateri gradijo hiše je Rožna dolina pod Pohorjem, kjer naj bi jih stalo 92. Zadruga je podpisala pogodbo z mariborskim Marlesom in dogovorili so se tudi za roke do katerih morajo biti hiše zagotovljene do četrte faze. Teh rokov pa se nihče ni držal.

Marlesa veliko bolj prepričljivi. Zadružniki so se izgovarjali, da se niso imeli časa pripraviti na ta sestanek. Na koncu pa je le prevladala zdrava pamet, kot temu rečemo, in vsak je nekoliko popustil. Obe strani sta priznali po nekaj napak in poudarili, da bosta to popravili in v prihodnje bolje sodelovali. Predstavniki Marlesa so dejali, da izgubljenih mesecev seveda ne bodo mogli nadomestiti, da pa bodo zato vsaj poskušali izpolnjevati roke, ki si jih bodo postavili za vnaprej.

V razpravo se je vključila tudi sekretarka samoupravne stanovanjske skupnosti Maribor Alojzija Doltar, ki je med drugim poudarila: »nič ni odveč, če je dialog med prizadetima stranema tekel prek sredstev javnega obveščanja. Delovni ljudje in občani morajo biti seznanjeni tudi s takšnimi problemi. Vsako oranje ledine je težko. Zavedati pa se moramo, da ima mariborska stanovanjska zadruga velik ugled v Jugoslaviji. Mnogi si želijo, da bi se seznanili z njenim delom in prav zato si moramo prizadevati, da popravimo vse napake. Obe strani bosta morali v bodoče svoje delo opravljati bolj strokovno. Stanovanjska skupnost pa je že določila komisijo, ki bo pomagala, da se ta problem reši tako, da bosta zadovoljni obe strani in to čimprej.«

Zadnji del sestanka je resnično izzvenel v takšnem tonu, da je dal slutiti, da se bodo stvari končno uredile. Marles se bo trudil, da bo gradnja stekla kot bi morala že pred meseci in na željo zadružnikov bo tudi pripravil natančen plan gradnje za vnaprej. Sedaj so na gradbišču štiri skupine delavcev, ki postavljajo hiše in so jih do sedaj postavili devet. Marles torej hiti, žal pa bo do konca leta lahko postavil le še 16 hiš, saj jim njihov pogodbeni partner Kograd ni naredil dovolj plošč.

VASJA VENTURINI

Junija vlak prijateljstva iz Srbije

Bivši slovenski izgnanci bodo prihodnje leto gostitelji srbskih družin

ARILJE, 9. decembra (Tanjug) – Predstavniki konferenc SZDL iz 31 srbskih občin so podpisali samoupravni sporazum o financiranju manifestacije »vlak bratstva in enotnosti«. Obenem je poseben koordinacijski odbor te prireditve sprejel program za prihodnje leto. Iz Srbije bo vlak odpeljal proti Sloveniji 4. junija. Z njim bo potovalo 960 gostov – članov tistih srbskih družin, pri katerih so slovenski izgnanci našli zatočišče pred 38. leti, potem delegati občin, republiška delegacija, pionirji in mladina. Do obiska bo prihajalo vsaki dve leti. V okviru manifestacije »vlak bratstva in enotnosti«, bodo začeli z zbiranjem gradiva in dokumentacije o izgnancih. Priredili naj bi tudi podoben simpozij in natisnili žepno knjigo za mlade.

Zlati kipec jeseniškim pihalcem

JESENICE, 9. decembra – Pihalni orkester jeseniških železarjev je ob koncu tedna priredil jubilejni koncert ob 105-letnici svojega obstoja. Godbeniki so na koncertu prejeli tudi zlati kipec Koste Avraševića, ki so si ga v novembru zaslužili na 13. srečanju jugoslovanskih amaterjev v Valjevu. To je najvišje priznanje na področju amaterske kulture v Jugoslaviji. Izročili so jim tudi nagrado izvršnega odbora Zveze sindikatov SR Srbije kot najboljši delavski kulturni skupini Jugoslavije. Podelili so jim tudi več bronastih, srebrnih in sedem zlatih Gallusovih značk.

V. F.

ilustrirana mesečna revija
ZDRAVJE
telesa, duha in okolja

Kako neposredno soočiti uporabnike in izvajalce

Novi dopolnjeni zakon o zdravstvu mora omogočiti čim boljše sporazumevanje na republiški ravni

LJUBLJANA, 9. decembra – Kako dosledno in vsebinsko najbolj ustrezno izpeljati delegatski sistem, omogočiti neposredno soočanje izvajalcev zdravstvenih storitev in uporabnikov, to je bilo v središču pozornosti v današnji razpravi o predlogu novega zakona o zdravstvu na seji izvršilnega odbora zdravstvene skupnosti Slovenije.

Zakonski predlog, za katerega je po številnih razpravah predlaganih precejšnje število dopolnitev, zadobiva vse bolj končno podobo, vendar pa so o posamičnih določilih še različna mnenja. Ne o načelih, pač pa o tehtanjih, kako bi nekatere izpeljave lahko otežkočale realizacijo v praksi, če zakonski predpisi ne bi bili dovolj podrobno opredeljeni. V zdravstvu, kjer ima osnovno nalogo sporazumevanja in opredeljevanja politike občinska zdravstvena skupnost, vznikajo dileme, kako v tej temeljni skupnosti soočiti z uporabniki tudi izvajalce iz tistih inštitucij, ki opravljajo delo za širša regijska območja, nekatere tudi za vso republiko.

Načelno je povsem jasno, da se morajo delegati tudi s teh nivojev neposredno dogovarjati v občinskih zdravstvenih skupnostih, ostaja pa problem, kako to zagotoviti v praksi. Namreč zagotoviti tako, da bo načelo vsebinsko realizirano, da pa bi se hkrati izognili nepotrebnim formalizmom. Ta vprašanja so bila ves čas v ospredju pozornosti – pa bo tako najbrž ostalo še vse do končnih odločitev v republiški skupščini.

Določilo o uveljavitvi tako imenovanega domicilnega sistema, ko se sredstva za zdravstvo zbirajo v skupnosti, kjer uporabnik stanuje in ne več tam, kjer je zaposlen, pa bo po že predlaganih dopolnitvah, kot je videti, ustrezal temu, za čemer v razvoju težimo. O tem načelu naj bi se opredeljevali po samoupravni poti, hkrati pa naj bi dosegli še širšo obravnavo na medrepubliški ravni.

Za poenotenje tega načela na območju vse države bo namreč treba spremeniti nekatere zvezne predpise.

MARIJA NAMORŠ

Bo proizvodnja gnojil prišla v zeleni plan?

Predrage surovine – Razširitev tovarne za proizvodnjo umetnih gnojil v Rušah na tehtnici

MARIBOR, 9. decembra – Predstavniki sozd Kema, tovarne dušika Ruše in Pinusa Rače so v petek zvečer v pogovoru v Mariboru seznanili podpredsednika IS SRS Vitjo Rodeta in republiškega sekretarja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Iva Marenka z nekaterimi aktualnimi problemi agrokemijskega kompleksa v sozd Kema.

Glede umetnih gnojil so opozorili, da so cene zadnjič zvišali oktobra 1978 in sicer za 9 odstotkov, čeprav so se od takrat do danes cene surovin znatno povečale. Zaradi tega imajo v tovarni dušika Ruše pri tej proizvodnji izgubo, ki bo znašala ob koncu leta predvidoma okoli 12 milijonov dinarjev. Za nadaljnjo izgradnjo obrata umetnih gnojil v Rušah želijo slišati mnenje vseh zainteresiranih dejavnikov. Očitno je, da bo treba za takšno investicijo združevati sredstva znotraj Slovenije, saj je vrsta kmetijskih organizacij zainteresirana za ta gnojila.

Predlagali so, naj bi republiški sekretariat za kmetijstvo pospešil urejevanje problematike cen za umetna gnojila. Proizvodnjo umetnih gnojil naj bi vnesli v zeleni plan SRS kot bistveni element strukture razvoja kmetijstva in dodelili enak družbeno – razvojni status kot kmetijski proizvodnji. Predlagali so, naj bi republiški izvršni svet spremenil sedanjo politiko regresiranja umetnih gnojil in s posebno odredbo določil nadaljnje regresiranje za Slovenijo. Glede carin za uvoz pomembnih surovin za proizvodnjo so menili, da bi jih morali znižati.

Hkrati so opozorili na težave Pinusa Rače pri zagotovljanju deviz za uvoz reprodukcijskega materiala. Tega problema delavci te tovarne ne morejo rešiti sami z lastnim izvozom, niti znotraj sozd Kema.

MARJAN KOS

Načrtnejši razvoj raziskovalnega dela

Osem medrepubliških raziskovalnih projektov kaže, da je sodelovanje na tem področju boljše

VELENJE, 9. decembra – Samoupravno interesno organiziranje raziskovalne dejavnosti v Jugoslaviji, medrepubliški raziskovalni projekti, mednarodno sodelovanje na področju raziskovalne dejavnosti so bile teme, o katerih je bilo na seji Sveta zveze republiških in pokrajinskih SIS za raziskovalno dejavnost izrečenih največ besed.

Medrepubliški raziskovalni projekti dokazujejo, da se raziskovalno delo v Jugoslaviji vendarle vse bolj povezuje. Plod takega sodelovanja je tudi osem raziskovalnih projektov. V bodoče si lahko precej obetamo od projekta »Podjetja v družbeni lastnini v deželah v razvoju«. Pri slednjem je veliko dela opravil Mednarodni center za upravljanje podjetij v družbeni lastnini, ki ima svoj sedež v Ljubljani.

Glede samoupravnega organiziranja na področju raziskovalne dejavnosti na območju Jugoslavije je posebej pomemben predlog raziskovalnega načrta z naslovom »Osnove dolgoročnega razvoja znanstvene raziskovalne dejavnosti v SFRJ«. Osnovni cilj tovrstnega raziskovanja naj bi bil analizirati stanje na področju raziskovalnega in razvojnega dela v naši državi, saj bi tako lažje opredelili in tudi načrtovali raziskovalno dejavnost v srednjeročnem obdobju 1981–85.

Na seji so precej pozornosti posvetili tudi povezovanju jugoslovanske raziskovalne dejavnosti s tovrstno dejavnostjo po svetu. Možnost za sodelovanje in vključevanje jugoslovanskih raziskovalcev v mednarodne raziskovalne projekte so dokaj velike. Vendar pa to narekuje še trdnejše medrepubliško povezovanje in sodelovanje na tem področju, hkrati pa je treba zagotoviti dovolj denarja za razvoj raziskovalne dejavnosti. Zdi se, da so možnosti za kvalitetnejši, s tem pa tudi za precej širši razvoj raziskovalne dejavnosti prav v trdnejšem in zavzetejšem oblikovanju ter spoštovanju samoupravnega sporazumevanja na tem področju. Prav gotovo pa mora nadaljni razvoj raziskovalnega dela temeljiti zlasti na načrtnem razvoju raziskovalnih možnosti.

FRANC GOLIČNIK

Sklepno srečanje bratstva

Varaždinska prireditev je potrdila prijateljstvo slovenskih in hrvaških občin

VARAŽDIN, 9. decembra – Kot vse prireditve letos že osemnajstih bratskih srečanj slovenskih in hrvaških občin, prireditev je bilo namreč kar prek 50, je uspela tudi predvčerajšnja, sklepna v Varaždinu. Delovno srečanje predstavnikov bratskih občin Maribora, Slovenske Bistrice, Ptuja, Ormoža, Krapine, Pregrade, Čakovca, Koprivnice in Varaždina je ponovno potrdila, da s to že tradicionalno obliko srečanj še občutneje potrjujejo bratstvo in prijateljstvo delovnih ljudi in občanov omenjenih občin. Na včerajšnji sklepni slovesnosti, kjer so se tudi dogovorili da bo nosilec aktivnosti v prihodnjem letu ormoška občina, so najzaslužnejšim posameznikom, društvom in organizacijam, podelili najvišja priznanja – plaketo bratstva in prijateljstva. Z včerajšnjega srečanja, ki so ga popestrili z bogatim kulturnim programom, so poslali predsedniku Titu tudi pozdravno pismo.

L. S.

Na oddih, a ne v nedeljo

Prenekateri Beograjčani, ki ob vikendih ne hodijo na hipodrom niti na nogometne tekme, ostanejo doma, da bi ne izgubili svojega miru

BEOGRAD, 9. decembra – »Vikend? Kaj pa je to?« Tako je neki Beograjčan reporterju lokalne televizijske oddaje izrazil svoje vznemirjenje pred kamero in še bolj začudenje nad tujo besedo. Šele potem, ko ga je reporter vprašal, kaj dela ob sobotah in nedeljah, »kaj dela, kadar ne dela«, je odgovoril, da gre ob nedeljah na kmete ter se tam pri svojih oskrbi s krompirjem, zeljem in drugim.

Ta epizoda z beograjskega pločnika seveda še ne odgovarja na vprašanje, kako Beograjčani preživljajo nedeljski oddih – vendar dovolj jasno pripoveduje o tem, da je v nekem mestu s skoraj milijon in pol prebivalci natanko toliko tudi želja in različnih načrtov za konec tedna, ki ga že po navadi imenujemo vikend. Ena od teh je na primer želja, da bi človek konec tedna preživel »v svojem krogu«, pobegnil množici ter doživel svojo identiteto. Poglejmo, na primer, ljubitelje konjskih dirk v Beogradu, čeprav je sezona že zaključena. Na hipodrom že leta dolgo ob nedeljah in sobotah odhajajo eni in isti ljudje. Zdi se, da iz zelo preprostega razoga. Tam lahko imaš svojega konja, ki ga boš med dirko požrtvovalno bodril, pa ti ne bo preveč žal, če bo dirko izgubil, saj je med tistimi petimi minutami bil pač »samo tvoj«. Tam na tribunah hipodroma je lepo obleko mogoče opaziti mnogo prej kot v množici prišlekov, katerih edini namen je ob delovnih dneh in ob nedeljah, da bi v Beogradu zaslužili. Nedelja na hipodromu pa je doživetje, ki ostane v spominu tudi med zimskim premorom, tako da še zdaj Beograjčani govorijo, kako se je med minulo sezono na razkopani stezi nekaj konj tudi poškodovalo.

Seveda so nesrečne živali končale s strelom v čelo, tako da zgodba pod naslovom »Konje ubijajo ali ne?« še zmerom kroži po mestu – zdaj, ko mnogi zimske vikende na stenskem koledarju hlastno prečrtavajo v pričakovanju prvega pomladanskega derbija. Poročevalec se mora že po inerciji takoj dotakniti tudi drugega športa, ki mu še več Beograjčanov poklanja sobote in nedelje. Gre seveda za neizogibni nogomet, za katerega tukaj živijo najmanj 48 prostih ur, navijaško življenje pa doživlja svoj vrhunec, seveda, v tistih devetdesetih minutah žoganja med dvema moštvoma. Človek, ki bi šel na nedeljsko tekmo gledat – ne nogometa, ampak njegove oboževalce, mora opaziti vsaj dvoje: da se tukaj na štadionu praznijo vse negativne emocije in da se ljudje hkrati plemenito navdušujejo za novi delovni teden. Posebej takrat, kadar njihovi rdeče-beli ali črno-beli – zmagajo.

Tisti Beograjčan, na katerega je na ulici naletel televizijski reporter, pa ob vikendih ne hodi niti na hipodrom niti na nogometno tekmo. Po lastnem zatrjevanju odhaja na kmete, da bi domov prinesel krompirja in zelja. Niti malo romantičen odgovor, bi pomislili mnogi, vendar je tudi to stvarnost naših tedenskih počitnic. Saj nemalo ljudi misli na soboto in nedeljo kot na priložnost, da bi delali, da bi delovne dni preprosto nadaljevali v običajnem tempu. Takšen konec tedna »pripada« tudi mnogim beograjskim gospodinjam... Mnogo romantičnosti je izgubilo odhajanje na vikend ali na ranč, kakor Beograjčani raje rečejo.

To se je spremenilo v pravi »industrijski pojav«: v vsej okolici Beograda hrumijo radijski tranzistorji, hrup je prav takšen kot v središču mesta.

Vse to nemara daje prav tistim prebivalcem našega glavnega mesta, ki trdijo, da je konec tedna najlepše preživeti v mestu. Nobenih sosedov ni, saj so vsi odšli že v petek, nabiti s stresi z zadnjih pisarniških prepirov ali zborov delovnih ljudi. Tisti, ki ostajajo tudi ob sobotah in nedeljah zvesti mestu, uspejo odkriti njegove skrite lepote. Znajo se razveseliti kalemegdanskih sprehodov ali obiskov v živalskem vrtu. In niti slišali ne bodo, kako najnovejše čaršijske govorice pripovedujejo, da je ekstravagantni srbski slikar Milić od Mačve prisvojil tako rekoč polovico gozda na Zvezdari ter jo spremenil v svojo lastnino. Niti opazili ne bodo, da se v prvih večernih urah na ulicah, ki vodijo v mesto, pojavlja gosta avtomobilska reka. Ne bodo opazili, saj dobro vedo, da bi izgubili svoj mali mir, če bi ob sobotah in nedeljah odhajali iz mesta.

SLOBODAN DUKIĆ

SPREHOD PO SONČNEM VREMENU SREDI BEOGRADA – Tudi Beograjčani niso ravnodušni pred njim, zato so mnogi včerajšnji dan prepešačili za ta letni čas v izredno lepem in toplem vremenu. Sprehajališča so bila polna, kar se vidi tudi na tej fotografiji, slikani včeraj dopoldne na Adi Ciganliji. (Foto: Tanjug)

K morju, namesto na sneg

Skoraj v tretjini hotelov na jadranski obali vabijo na zimske počitnice

BEOGRAD, 9. dec. (Tanjug) – Turistični delavci na Jadranski obali – vse od Pirana do Ulcinja – tako rekoč vsak dan vabijo goste na zimske počitnice v svojih hotelih, med katerimi jih je zdaj odprta skoraj tretjina.

Primorska mesta ponujajo kopanje v bazenih s toplo morsko vodo, rekreacijo na številnih trimskih stezah, v športnih dvoranah, omogočajo izlete, zabavo... Penzionske cene se v povprečju gibljejo med 180 in 330 dinarji, mogoče pa je »odkriti« tudi pension (v dvoposteljnih sobah) tudi za 170, 150 in celo 120 dinarjev, na primer v Opatiji. Seveda so počitnice ob morju marsikje mnogo dražje, vendar le v hotelih najvišje kategorije na slovenski obali. Cene so v posameznih hotelih na slovenski obali, ki delujejo v sestavu portoroških organizacij Palace in Metropol, precej visoke – 530 dinarjev na dan. Vendar ponujajo med drugim tudi rekereacijo pod zdravniškim nadzorstvom, dodatne brezplačne storitve in popuste za otroke.

DELO

Glavni urednik ČGP Delo:
JAK KOPRIVC

Odgovorni urednik »Dela«:
BORIS DOLNIČAR

Pomočnik glavnega urednika:
MIRO POČ
VLADO ŠLAMBERGER

Uredniki:
BOGDAN NOVAK, FRANCI STRES (centralna redakcija), LOJZE JAVORNIK (notranja politika), FRANJO KRIVEC, JOŽE PETROVČIČ (gospodarstvo, v. d.), ANDREJ NOVAK (zunanja politika), SLAVKO FRAS (kultura), MATIJA DERMASTIA (slovensko dopisništvo), MITJA MERŠOL (ljubljanska rubrika), EVGEN BERGANT (šport), ILIJA BREGAR (kronika), FRANCE VREČAR (sobotna priloga), TIT VIDMAR (književni listi), STANE IVANC (publicistika), BOŽIDAR PAHOR, BOGDAN POGAČNIK (posebne naloge), MIRO ZAKRAJŠEK (mentorstvo), JOCO ŽNIDARŠIČ (fotografija), JANEZ SRŠEN (lektorstvo), META DOBNIKAR (oblikovanje), ROMANA TOMŠE (dokumentacija).

Delegacija iz Beneške Slovenije

Slovenci iz Videmske pokrajine želijo poglobiti stike z Novo Gorico

NOVA GORICA, 9. decembra – Delegacija teritorialnega odbora slovenske kulturnogospodarske zveze za Videmsko pokrajino je v petek zvečer obiskala Novo Gorico. Prvi uradni obisk delegacije iz Slovenske Benečije ki jo je vodil predsednik odbora, prof. Viljem Černo, pomeni razširitev in poglobitev stikov novogoriške občine z zamejskimi Slovenci tudi izven Goriškega in tržaškega območja.

Člani delegacije iz Beneške Slovenije so predstavnike novogoriške občine seznanili s svojimi prizadevanji za enakopravno vključevanje in obravnavanje Slovencev v Benečiji, Reziji in v Kanalski dolini kot del slovenske manjšine v Italiji na osnovi osimskih sporazumov.

Izrazili so tudi željo Beneških Slovencev, da bi kulturno sodelovanje z novogoriško občino še poglobili in razširili tudi na druga področja.

S. CRNICA

Utrjeno prijateljstvo treh obmejnih občin

Podpis listine o pobratenju občin Koper, Dolina in Milje je odraz sožitja ljudi iz dveh sosednjih držav. Širši pomen sodelovanja

BOLJUNEC, 9. decembra – »V okviru naših treh občin lahko odražamo najvišje oblike sožitja, za katerimi stremi današnje človeštvo. A naše prijateljstvo in sodelovanje ni sklepanje zavezništev za pridobivanje somišljenikov: hočemo biti protagonisti današnjega in jutrišnjega miru pri nas in v svetu. Nadaljevali bomo pot, na katero smo stopili že pred leti, ko smo skupno Italijani, Slovenci in Hrvati z žrtvami in krvjo napisali del svoje zgodovine.«

S temi besedami so v petek zvečer v nabito polnem gledališču »France Prešeren« v Boljuncu predsedniki občin Koper, Dolina in občine Milje, Mario Abram, Edvin Švab in Willer Bordon pozdravili podpis listine o prijateljstvu in sodelovanju med tremi sosednjimi, obmejnimi občinami.

Podpis listine o sodelovanju je bil svojevrstna manifestacija sožitja med ljudmi, ki živijo sicer v dveh državah, a jih meja ne loču je. Dejstvo, da živijo tu pripadniki dveh različnih narodnosti, pa je še dodaten vzrok za sodelovanje med njimi. Podpis sporazuma je bil pravzaprav le slovesna potrditev že nekaj časa živih stikov in program sodelovanja za prihodnje.

Besedilo listine poudarja, da med tremi občinami obstojajo ne glede na državno mejo globoke prijateljske, sorodstvene in poslovne vezi, pa tudi skupna pot v osvobodilnem boju. Dosedanji uspehi sodelovanja med njimi so temelj, na katerem bodo vse tri občine nadalje podpirale dobre sosedske odnose med obema državama ter prizadevanja za mir in napredek na svetu. Podpirale bodo različne oblike medsebojnega sodelovanja na področju kulture, izobraževanja, zdravstva, športa in pri tem povezovale tudi program narodnostnih skupnosti vsake občine. Oblike gospodarskega sodelovanja, zlasti v industriji, trgovini, obrti, kmetijstvu, turizmu, pomorskem gospodarstvu in drugem bodo dobile poseben poudarek v prihodnjem sodelovanju. Še posebej se bodo vse tri občine dogovarjale o predlogih in o stališčih glede varstva okolja in ohranjanja pokrajine.

Vsako leto bodo v eni izmed treh občin organizirali praznik prijateljstva, ki bo vsakoletna manifestacija sožitja vseh prebivalcev tega obmejnega predela.

Letošnji praznik je dobil še širši pomen, saj so na njem sodelovali tudi predstavniki pobratenega Kočevja in italijanske občine Marzabatto, v katerih so med vojno Nemci v eni sami noči pobili 2000 nedolžnih žrtev.

GUSTAV GUZEJ

Vlaganje v obnovo Črne gore

Delegacija ZIS se je vrnila iz Londona – Petintrideset skupnih projektov

BEOGRAD, 9. decembra (Tanjug) – Z večdnevnega obiska v Veliki Britaniji se je včeraj vrnila delegacija ZIS, ki jo je vodil predsednik zveznega komiteja za energetiko in industrijo Stojan Matkaliev. Namen obiska je bila razprava o nadaljnjih tokovih jugoslovansko-britanskega sodelovanja – s posebno nalogo, da bi tamkajšnje osnovne, gospodarske in druge kroge, seznanili s programom obnove objektov, ki jih je porušil potres v Črni gori, ter razpravljali o kreditnih možnostih. Jugoslovanska stran je predlagala 35 projektov, ki naj bi jih v sodelovanju in s skupnimi vlaganji realizirale naše in britanske delovne organizacije, saj je znano, da pri obnovi v Črni gori sodeluje vse jugoslovansko gospodarstvo. Od tod tudi potreba po dolgoročnejših oblikah sodelovanja med obema državama, posebej v območju kovinskopredelovalne in elektro industrije, proizvodnje gradbenih strojev, kmetijstva, ladjedelništva itd.

Obetavni načrti Iskrinega tozda

Bodočnost tovarne predvsem v raziskovalnem in strokovnem delu

LJUBLJANA, 9. decembra – Tovarna merilnih naprav – ena temeljnih organizacij Iskre Elektromehanike v Kranju praznuje 25-letnico obstoja. V petek, 7. decembra je bilo v Kranju tovariško srečanje za vse bivše in sedanje sodelavce. Slovesnosti ob srebrnem jubileju so se udeležili tudi številni gostje, med njimi predstavniki JLA, univerzitetnih ustanov, slovenskega elektrogospodarstva, Zveznega zavoda za mere in plemenite kovine in drugih Iskrinih organizacij. Merilne naprave so osnova vseh panog sodobne industrije in življenja.

Osnovna naloga Iskrine tovarne merilnih naprav, ki zaposluje prek 200 delavcev, je projektiranje in izdelava merilne ter kontrolne opreme za opreme tehnoloških ter kontrolnih procesov v združenem delu. Poleg tega izvaja tudi redno servisiranje, preventivne preglede in druga opravila, ki prispevajo k popolni opremljenosti združenega dela z električno merilno kontrolno opremo. Sedanja proizvodna dejavnost tovarne obsega: splošno merilno in tehnološko opremo, merilne instrumente za telefonijo ter opremo za umerjanje števcev, avtomatizacijo in motodiagnostiko.

V prihodnjem srednjeročnem obdobju so njene programske usmeritve usmerjene v proizvodnjo merilne opreme in sredstev za delo, izdelavo avtonomne in sistemske merilne opreme, specialnih naprav in elementov, inženiring-projektivo, servisiranje in pregledovanje meril. Dejavnost Merilnih naprav zahteva veliko vlaganja v znanstveno raziskovalno delo in ostala področja strokovnih dejavnosti.

S prizadevanjem vseh zaposlenih in z doseženo kvaliteto izdelkov so si Merilne naprave pridobile ugled, tako da se številne gospodarske organizacije in znanstveno raziskovalne ustanove obračajo nanje za nasvete in pomoč. Tovarna merilnih naprav gradi svojo perspektivo predvsem na računalniško vodeni merilni tehniki. Posebej velja poudariti njeno dejavnost za potrebe naše armade, za kar je tovarna na petkovi slovesnosti prejela plaketo jugoslovanske ljudske armade.

ALOJZ BOC

VRTIMO GLOBUS

Tek tudi za odstotke

Trimsko tekanje, popularni »jogging«, se v ZDA bolj in bolj širi: tečejo vsi od predsednika Carterja in ministrov do direktorjev velikih firm in uslužbencev. Zdaj se je pokazalo, da je mogoče to tekanje tudi s pridom vnovčiti. Nekatere velike ameriške zavarovalnice so ponudile tistim svojim klientom, ki se želijo življenjsko zavarovati, popust v višini 16 odstotkov. Kandidati morajo izpolnjevati dva pogoja. Prvi je ta, da je klient mlajši od 60 let, drugi pa, da se redno, tj. štirikrat tedensko, ukvarja z »joggingom«, in sicer vsaj po 20 minut skupaj. Tistega, ki sprejme ta drugi pogoj, potem redno pregledujejo zdravniki zavarovalne družbe. Brž ko po klientovem mišičju ugotovijo, da je »prespal« eno obvezno tekanje, mu avtomatično odvzamejo predvidenih 16 odstotkov popusta. To pomeni, da se tekanje res splača – ne le v zdravstvenem, temveč tudi v finančnem pogledu ...

Nevarna stran rentgena

Številni rentgenski aparati za pljuča in zobe oddajajo prevelike količine žarkov, hkrati pa predpisi, ki določajo dovoljeno količino žarčenja, ne ustrezajo sedanjemu stanju, povzemamo po poročilu ameriškemu kongresu. Kakor je ugotovila strokovna skupina iz zvezne uprave za hrano in zdravila (FDA), skoraj polovica rentgenskih aparatov za pljuča in dobra tretjina rentgenov za zobe oddaja nevarne količine žarkov. Izpostavljenost majhnim dozam radiacij je lahko še posebno nevarna, če je treba zaradi nje podaljšati čas, da se dobi posnetek ustrezne kakovosti. V desetih mesecih lanskega leta so v ZDA izročili namenu skoraj 12.000 rentgenskih aparatov za snemanje pljuč oziroma zob, vendar je bilo med njimi 61 odstotkov takih, ki niso ustrezali standardom varnosti.

Obzorje kandidatov za službo

Združenje britanskih trgovinskih zbornic je objavilo dokument, ki navaja podatke o ravni matematičnega znanja maturantov britanskih šol. Pokazalo se je, da britanskemu otoku trenutno ne grozi poplava novih Newtonov ... Neka firma je razpisala natečaj za delovno mesto laboranta. Prijavilo se je 12 mladih kandidatov, med katerimi je samo eden vedel, kaj je odstotek. Neka druga firma je poklicala na pogovor kakih 50 kandidatov, ki so se potegovali za prosto delovno mesto uslužbenca: večina ni znala izračunati najpreprostejše aritmetične naloge. Vsega je krivo nenehno zmanjševanje sredstev, namenjenih za izobraževanje in šolske programe, je britanska učiteljska zveza komentirala te podatke. In kako je mogoče pričakovati znanje v računanju, če kmalu ne bo več kaj računati? Položaj je, kot pravijo učitelji, zmerom bolj kritičen, kar pomeni, da se bo britansko gospodarstvo ubadalo z nepismenimi poslovneži ...

Sateliti za sončno energijo

Svoje potrebe po električni energiji bi lahko človeštvo že v začetku prihodnjega stoletja zadovoljevalo s sončnimi sateliti, je izjavil neki ameriški znanstvenik na konferenci o prihodnosti energetskih virov v Montrealu. Po besedah dr. Petra Glazerja bi uporaba satelitov, ki bi se sami napajali s sončno energijo, ne le omogočila oskrbo z električno energijo po sprejemljivih cenah, marveč bi hkrati odpirala pot novi, »planetarni civilizaciji«. Glazer se je med drugim zavzemal za to, da se izkoriščanje sončne energije ne bi omejevalo na posamezne dežele, temveč naj bi bil ta vir obče človeška dobrina. Po njegovem mnenju bi količina energije, ki bi jo zagotavljal sistem sončnih satelitov, štirikratno presegala tisto, ki jo zdaj dajejo energetske naprave na zemeljskem površju.

Suhe vrtine na Aljaski

Aljaska, po številnih ocenah najbogatejše naftno ležišče na svetu, se je v minulih letih spremenil v brezno, ki je pogoltnilo milijardo dolarjev petrolejskih družb. Leta 1968 so vrtalci v zalivu Prudhoe na severu Aljaske prodrli na doslej najbogatejše naftno polje ZDA, potem pa je ostalo nad 200 nadaljnjih raziskovalnih vrtin tako rekoč suhih. Samo za raziskovalne pravice so naftne družbe v minulih desetih letih nakazale zvezni državi Aljaski skoraj dve milijardi dolarjev, sto in sto milijonov pa je šlo za vrtalne stroške. Naftne družbe kljub temu ne odnehajo: za črpalne pravice v Beaufortovem morju severno od Aljaske bodo na bližnji dražbi plačale po vsej verjetnosti še dve milijardi.

Škoda zaradi požarov

Po vsem svetu narašča škoda zaradi požarov. Kakor je izračunala neka švicarska pozavarovalna družba, je bilo v obdobju 1975-1978 okoli 86 milijard dinarjev gospodarske škode zaradi velikih požarov v raznih dejavnostih. V štirih letih poprej škoda ni presegla 60 milijard dinarjev. V omenjenem obdobju je bilo v Evropi dvakrat več katastrofalnih požarov kot v Severni Ameriki. Po švicarskih ocenah je tako zaradi starejših in gosteje naseljenih industrijskih območji na evropski celini.

Aparat meri bolečino

Sodelavci litvanskega raziskovalnega laboratorija za balneologijo so izdelali aparat za merjenje bolečin. Raziskave so pokazale, da se med obolelostjo tega ali onega organa v človeškem telesu zmanjša električni upor ustreznega dela kože. Novi aparat natančno meri kožni upor in ob upoštevanju vseh značilnosti oceni bolečine. S tem pripomočkom je mogoče ugotoviti tudi čustveno napetost človeka. Čim bolj se kdo razburi, tem neznatnejši je električni upor v njegovi koži.

Sestri je podarila otroka

Angležinja je svoji sestri dvojčici podarila otroka. Sama je že prej imela dva, sestra pa ni mogla dobiti naraščaja, ki si ga je tako želela. Tako sta mož in žena sklenila poskrbeti za sestrino življenjsko srečo. Britanske oblasti imajo pomisleke in nočejo kar tako priznati te posvojitve. Tridesetletna Lynda Elson in njen mož John nista več mogla gledati, kako jima Lyndina sestra Jeane in njen mož Roger Machin zavidata za družinsko srečo in za oba otroka. Kadar sta Machinova le utegnila, sta prišla k Elsonovim, kjer sta se igrala z otrokoma. Ko je Lynda videla, kako hudo je sestri in njenemu možu, se je pogovorila z možem in tako sta jima nedavno podarila svojega novorojenca.

Ultra zvok za slepe

Na nekem zahodnonemškem tehničnem inštitutu so izdelali napravo, ki slepim omogoča, da »vidijo« ultra zvok. Tehnični strokovnjaki so pripomoček zasnovali na načelu, ki je v naravi dokaj pogosto. Živali, na primer netopirji, zaznavajo ovire po odboju zvočnih valov. Tako delujejo tudi ultrazvočna očala, ki so mišljena kot dopolnilo k palici in k psu vodniku, ker sta glava in zgornji del trupa slepega človeka pogosto izpostavljena štrlečim ali visečim oviram. Za razširitev zaznavnih sposobnosti slepih opozarjajo takšna očala na ovire v višini glave.

Novo za kitajske ženine

Zadnje čase na Kitajskem spodbujajo mlade može, naj stanujejo pri ženinih starših. To je bistvena sprememba v kitajski tradiciji, ki se je ohranila zlasti na podeželju in po kateri se dekleta vedno primožijo v ženinovo družino. Starim je to zagotavljalo, da bodo mladi ljudje skrbeli zanje, ko jim bo zmanjkalo moči, hkrati pa je bila ta tradicija razlog, da so starši dobivali naraščaj, dokler se ni rodil sin, ki naj bi jim zagotovil varno starost. Nova kampanja naj bi pomagala tistim parom, ki imajo samo hčere, katerih ena bo nekoč pripeljala ženina, pa tudi zato, da bi bili zakonci glede na načrtovanje družine zadovoljni z enim samim otrokom, pa čeprav bi bila deklica.

Diabetiki: redna telovadba

Redne razgibalne vaje lahko diabetikom pomagajo zmanjšati količino sladkorja v krvi. Raziskave na univerzi Yale so pokazale, da se ob redni telesni aktivnosti za 30 odstotkov poveča sposobnost organizma, da obsorbira sladkor. Dr. Soman, ki je vodil poskuse, je najprej prosil šest zdravih moških, da so redno pritiskali na pedale telovadnega kolesa. Kasneje so ta poskus ponovili z diabetiki, pri katerih se je količina sladkorja znatno zmanjšala. Redne telesne vaje, ki nikakor niso bile v zvezi z izgubo telesne teže, so spodbudile insulin v organizmu pacientov, da se je pospešeno vezal z belimi krvničkami. »Večina diabetikov zboli v starosti 40-50 let,« je rekel dr. Soman, »mnogi med njimi imajo dovolj lastnega insulina, torej ne gre za primanjkljaj, marveč insulin ne deluje ustrezno. Vprašanje je torej, kako oživiti, povečati to funkcijo, redne rezgibalne vaje pa utegnejo pomagati pri tem.«

Diagnoza v dveh minutah

Sovjetski znanstveniki so konstruirali napravo, ki lahko v dveh minutah odkrije glavkom (zeleno mreno) na zgodnji razvojni stopnji. O tem so poročali na oftalmološkem kongresu v Taškentu. Glavkom je bil ena osrednjih tem kongresa, znanstveniki iz številnih dežel so opisali izkušnje pri zdravljenju in preprečevanju te očesne bolezni. Poročali so tudi o rezultatih, ki so jih v minulih letih dosegli v mikrokirurgiji in pri zdravljenju glavkoma z laserjem.

Avtomobili iz Visle

Lep prodajni uspeh je doseglo neko poljsko trgovsko podjetje na avtomobilski dražbi v Bydgoszczu. Naprodaj je bilo 61 avtomobilov, katerih večina je šla v denar po cenah, znatno višjih od tistih za nova vozila, čeprav so bili ti avtomobili bolj ali manj poškodovani. Dvignili so jih z dna Visle, potem ko se je potopila tovorna rečna ladja, ki jih je prevažala. Tako je plačal kupec nad 150.000 dinarjev za »fiat polski«, ki stane nov 110.000 dinarjev – nanj je treba čakati dve do pet let – čeprav se je avto temeljito okopal v rečni vodi. »Pri nas si očitno veliko ljudi želi imeti avto,« je zapisal list »Slowo Powszechne« v poročilu o tej dražbi.

Boljše sodelovanje pri izdelavi računalnikov

Proizvajalci računalniškega sistema Delta bodo ustanovili skupnost za plansko sodelovanje

BLED, 9. decembra – Na sestanku jugoslovanskih izdelovalcev in uporabnikov Delta računalniškega sistema je bil govor predvsem o delitvi dela, o oblikovanju samoupravnega sporazuma ter o povezovanju v skupnost za medsebojno plansko in poslovno sodelovanje vseh delovnih organizacij, ki se ukvarjajo z omenjenim računalniškim sistemom.

Na sestanku, ki so se ga udeležili predstavniki ljubljanske Elektrotehne (tozd računalništvo Digital), banjaluškega Rudija Čajevca, tovarne visokofrekvenčnih naprav EI iz Beograda, Novokabla iz Novega Sada, slovnejegraške tovarne meril, Energoinvesta iz Sarajeva, Unisa (tozd EKO) iz Ljubljane, tovarne računskih strojev iz Zagreba, Asimpexa iz Novega Sada ter predstavniki gospodarske zbornice Jugoslavije so oblikovali dogovor, s katerim urejujejo dokaj neurejene odnose in delo na tem področju.

V omenjeni dogovor so zapisali, da je ustvarjen temelj za tehnološko-kadrovsko in materialno oblikovanje skupnega programa za proizvodnjo računalniškega sistema Delta. Hkrati so se dogovorili še za ustrezno delitev dela pri snovanju jugoslovanskega računalniškega sistema. Da bi sklepi resnično zaživeli, bodo ustanovili skupnost za medsebojno plansko ter delovno sodelovanje. Skupnost bo odprta tudi za druge delovne organizacije, ki se ukvarjajo z računalniškimi sistemi, njihovo sodelovanje pa bo temeljilo na enakopravnih temeljih.

Sprejeli so tudi predlog samoupravnega sporazuma o povezovanju v skupnost, vendar pa bodo o tem spregovorili še v okviru organizacij združenega dela, ki delujejo na tem področju.

Delegacija IS SR Srbije v Laciji

BEOGRAD, 9. decembra (Tanjug) – Delegacija izvršnega sveta skupščine SR Srbije, ki jo vodi predstavnik Ivan Stambolić je odpotovala na delovni obisk v italijansko pokrajino Lacijo.

Težave motoriziranih Britancev

Pomanjkanje bencina in kurilnega olja je vzrok za dolge vrste na črpalkah

LONDON, 9. decembra (Tanjug) – V Veliki Britaniji je prišlo do pomanjkanja bencina in kurilnega olja. Dolge vrste avtomobilov pred črpalkami so povsod v Britaniji že postale vsakdanje. Vse očitnejša je bojazen, da se utegne ponoviti lanska zima, ko je bila prodaja bencina omejena. Pomanjkanje bi med bližnjimi božičnimi prazniki moglo biti katastrofalno. Do pomanjkanja bencina je prišlo zaradi stavke okrog 2000 voznikov cistern »Shell« ter odločitve prav toliko šoferjev »Esse«, da opravljajo svoje delo v slogu »delaj počasi«. Stavkajoči zahtevajo višje plače. Številne črpalke so zvišale ceno bencinu, tako da stane galona bencina super 1,27 do 1,29 funta, kar je za 10 penijev več kot prej. Nekatere garaže so izkoristile težave motoriziranih Britancev ter v dirki za zaslužkom zvišale cene za galon super bencina celo na funt in pol.

Izvoz je majhen, ker prinaša manj denarja

V Šiški bodo morali načrtneje izvažati, da ne bo težav z uvozom potrebnega materiala

LJUBLJANA, 9. decembra – Šišensko gospodarstvo veliko naredi, dobro pa tudi prodaja. Vendar bi se bilo napak zadovoljiti z nekaterimi ugodnejšimi gospodarskimi kazalci, saj jih po drugi strani omogoča tudi visoka infiacija. Dobro je, da se je slednjič zaposlovanje le začelo umirjati. Dosti več naporov pa bo treba za poživitev zunanje trgovinske menjave, ob tem pa tudi prepričati delavce, da je izvoz potreben. Sedaj je namreč marsikoga težko prepričati, da bi več izvažal, ker doma dosega dovolj dobre izkupičke.

Izvoz za vsako ceno pa je tudi dvorezen, če bi s tem zabredli v rdeče, negativne poslovne številke. Tako je menilo več predstavnikov pomembnejših organizacij združenega dela iz šišenske občine v pogovoru z izvršnim sekretarjem v predsedstvu CK ZKS Martinom Mlinarjem. Zato se bo treba tudi na izvoz dobro pripraviti, in ne podlegati samo bolj ali manj kampanjskim akcijam. To bo treba storiti tudi takrat, ko svetovne cene krepko spodrivajo domače, kakor je zdaj zlasti pri izdelkih petrokemične industrije. Če domači proizvajalci s svojimi izdelki nimajo dovolj dohodka, kaj hitro ustavijo tudi dobavo. Zato nekatere organizacije v Šiški to kdaj pa kdaj zelo občutijo, ko morajo iznenada poseči po uvoženih surovinah ali polizdelkih.

Tako v Donitu sodijo, da je zanje trenutno najustreznejša ekonomska odločitev, da najprej zadovoljijo potrebe domačega trga, kjer tudi največ zaslužijo. Zaradi tega se tudi obotavljajo, ko je treba delavcem prikazati, da je dobro prodajati doma, vendar pa prav tako nujno skrbeti za tuji trg. Če bomo premalo izvažali, ne bo dovolj možnosti za zadovoljiv uvoz potrebnega reprodukcijskega materiala ali opreme. To pa bi čez čas pokazalo roge sedanji navidez edino smotrni domači prodaji.

V Colorju menijo, da delavcev ne spodbuja zmanjšanje dohodka, če prodajajo na tujem trgu, hkrati pa vedo, de le ob zgledni plačilni bilanci lahko računajo na nadaljnjo proizvodnjo in širitev dejavnosti. Toda njim se na primer dogaja tudi to, da nekaterim izdelkom na tujem lahko postavijo višjo ceno kot doma, saj v petrokemiji cene res rastejo.

Drugače pa bo treba presoditi ob klirinškem izvozu, saj sodijo, da so pri tem najprej prizadeti zaradi nižjega tečaja, na takšen izvoz pa tudi nimajo nikakršnih premij. Tako se v NDR niso mogli sporazumeti za ugodnejše cene in so v drugem polletju tja nehali izvažati. Vendar pa je zanimivo, da so številni drugi, med njimi tudi trgovina, ki se zelo zanimajo za uvoz iz NDR.

Gospodarstveniki sodijo, da je najbolj nesmotrno pripirati uvoz reprodukcijskega materiala. Ta že tako počasneje narašča kot uvoz opreme, hkrati pa ima tudi velik delež pri stvareh, ki jih kasneje tudi izvažajo. Najslabše je seveda takrat, ko zaradi takšne linearne omejitve prizadenejo tudi tiste, ki bi sicer lahko kaj več izvozili.

STOJAN ŽITKO

Šentjurska »Moda« išče boljše razvojne poti

Bo Toper lahko nosilec posodobitve proizvodnega programa? – Iz Šentjurja tudi jadrnice

ŠENTJUR, 9. decembra – Zadnje delovno popoldne minulega tedna, so delavci 154 članske Toprove TOZD »Moda« iz Šentjurja izkoristili za izredni zbor delovnega kolektiva. Odločeni, da od razvojnega programa ne odstopijo, so hoteli izvedeti, zakaj pričetek gradnje novega obrata, v katerem naj bi delali nekatere izdelke iz poliestra, tako kasni.

Pogovor je pokazal, da položaj niti ni tako zapleten, kot se zdi na prvi pogled. V bistvu gre le za to, da Toper zaradi poslovnih težav odlaša z odločitvijo o prevzetju vloge nosilca investicije, med tem ko so ostali sovlagatelji še vedno pripravljeni sodelovati.

Očitno je, da se bo položaj razpletel v približno dveh tednih saj so v tem času predstavniki Topra obljubili izreči dokončno besedo. Pripravljeni pa so tudi Šentjurčani, saj so sklenili najti novega nosilca investicije v občini, če bi se Toper, kot se zdi zelo obetavni naložbi, odrekel. Del delavcev šentjurske »Mode« naj bi namreč pričel delati čolne, mizne plošče, traktorske kabine, jadralne deske, jadrnice in še kaj. Za uresničitev teh načrtov so že vložili okoli 4 milijone dinarjev in imajo že narejene prve prototipe.

Pogovor na katerem so poleg prizadetih sodelovali tudi predstavniki družbenopolitičnega življenja šentjurske občine pa je pokazal že marsikaj. Uveden ukrep družbenega varstva v Topru se Šentjurčanom ne zdi uresničen tako, kot bi bilo treba; Na območju te občine sta dve temeljni organizaciji Topra, vendar družbenopolitična skupnost s to odločitvijo ni bila pravočasno seznanjena. Enako se jim zdi čudno, zakaj je kar naenkrat toliko pomislekov in dvomov v upravičenost odločitve delavcev šentjurske Mode. Šentjurčani menijo, da so takšni dvomi nepotrebni.

Hkrati ob trdni odločitvi kolektiva, da od načrtovanega, in kot pravijo, dobro proučenega razvojnega programa ne odstopajo, Šentjurčani ne morejo razumeti, zakaj tolikšna nasprotovanja

VLADO SMOLE

V našem tisku ni prostora za ideje, ki ščitijo podrejanje

»Obravnavanje zgolj slabih strani je velikokrat povod za špekulacije«, je za »Borbo« napisal sekretar predsedstva CK ZKJ dr. Dragosavac

BEOGRAD, 9. decembra (Tanjug) – »V vsaki razredni družbi tisk izraža nekatere razredne interese. Zato se moramo vselej boriti proti monopolom v sredstvih obveščanja, proti monopolom posameznih skupin znotraj ali zunaj sredstev obveščanja.« Sekretar predsedstva CK ZKJ dr. Dušan Dragosavac je to poudaril v članku z naslovom »Tisk mora biti borec za dejansko človekovo svobodo« v nedeljski številki »Borbe«. Dr. Dragosavac v tem članku med drugim piše:

Tudi na področju obveščanja izhajamo iz potrebe po razvoju marksističnega tiska. Izhodišče je, da je bistveno zagotoviti objektivne in vsestranske informacije in komentarje – socialistično angažirane. Zato tudi na svobodo tiska gledamo kot na vprašanje njegove marksistične usmerjenosti. Svobodo tiska torej razumemo kot razredno pogojeno svobodo. V našem tisku ne more biti prostora za svobodo, ki zagovarja narodnostno in versko nestrpnost, rasizem, izkoriščanje, ki opravičuje vojne, zasužnjevanje in različne oblike podrejanja.itd.

V naših sredstvih javnega obveščanja je čutiti velik napor redakcij in komunistov v njih, da bi se sistematično vključili v vse družbene procese, da bi uresničili stališča 11. kongresa in vse, kar določata ustava in zakon o združenem delu.

Še vedno pa je zaslediti pojave, ki ovirajo ta prizadevanja. V resnici je velikokrat v posameznih redakcijah, glasilih, člankih ali oddajah čutiti razkorak med sprejeto partijsko, pa tudi redakcijsko politiko, in uresničevanjem te politike. Zaslediti je tudi različne izgrede in odklone, pa tudi nekatere tuje idejne nazore, nacionalistične, liberalistične in dogmatske poglede, ki prodirajo na politično prizorišče tudi skozi nekatera naša glasila. Kajpada nihče ne trdi, da sta lahko naš tisk, pa tudi družba nezmotljiva, bistveno pa je preprečiti, da bi se uveljavila nekatera nam tuja načela.

Tuji idejni nazori prihajajo na dan ob bistvenih vprašanjih – združevanju dela, bistvu spreminjanja družbenih odnosov. Izražajo se tudi v različnih polemikah, zlasti na področju kulture, zgodovinopisja in umetnosti.

Gre torej za razvijanje kritičnega odnosa do vsega, za razvijanje kritične misli. Pri tem moramo ločiti dvoje. Prvič, zveza komunistov sebe in svojih forumov nima za razsodnike ne o estetskih vprašanjih ne v znanosti, temveč si pri tem prizadeva razviti popolno ustvarjalno svobodo. Drugič, sleherni človek, tako tudi slehemi član zveze komunistov, ima svoje mnenje, svojo sodbo tudi o estetskih vprašanjih. In pravico ima, da to mnenje izrazi. Težava pa je v tem, da nekateri partijski kadri ne ločijo dobro različnih stališč do estetskih vprašanj, s katerimi nam v resnici skušajo podtakniti tuje idejne nazore in proti katerim bi se morali odločno bojevati.

Še vedno smo priča nekakšni navadi posnemanja in nekritičnega povzemanja pisanja različnega meščanskega tiska, je dalje dejal dr. Dragosavac. To poteka pod plaščem nevtralističnega vedenja, oportunizma in navideznih meščanskih svoboščin in dojemanja, včasih pa tudi v obliki boja za naklado, v resnici pa učinkuje negativno. Vzemimo za primer športni tisk, rubrike in oddaje.

Pri nas je zelo razširjen tudi tako imenovani zabavno-revialni tisk, ki je prav tako potreben naši socialistični družbi. In vendar ves ta tisk ni dovolj pod vplivom družbe, družbenopolitičnih organizacij, pa tudi zveze komunistov. Kajpada ni mogoče izpodbijati, da je vsebina zabavnorevialnega tiska in ustreznih radijskih in televizijskih programov včasih tudi dobro usmerjena, angažirana, vendar je v njej pogosto tudi veliko tujega, nazadnjaškega.

Nekaj problemov je tudi v mladinskem tisku. Poleg prizadevanja, da bi obravnavali mladinske probleme, da bi ti listi pritegnili čimveč mladih in da bi razpravljali o svojih in splošnih družbenih vprašanjih, je v delu študentskega tiska čutiti tendence, ki podpirajo tako imenovane »elitne« nazore dela intelektualne mladine v smislu skrajno levičarskega, v resnici pa desničarskega vedenja. Nam ni potrebna nekakšna elita, saj se zavzemamo za vzgojo vsestranskih osebnosti, za izobraževanje vseh ljudi, za svobodni razvoj socialistične družbe ...

Nismo še dovolj razvili političnega in družbenega vpliva ZK in SZDL, da bi lahko v celoti zaživeli socialistični samoupravni odnosi tudi na vseh področjih javnega obveščanja. Nekatera sredstva obveščanja se še vedno zapirajo vase, posledice tega pa so seveda lahko hude. Včasih tudi nekatera pomembna glasila (listi, radio in televizija), tista, ki veljajo za republiška ali se celo potegujejo, da bi jugoslovanskega, pa tudi širšega pomena, v resnici ostajajo provincialna.

Kar zadeva družbeno kritiko nasploh, si je treba veliko bolj prizadevati, da bi tudi s to kritiko angažirano odpravljali različne družbene pomanjkljivosti, da bi ta kritika v resnici spodbujala spremembe in nadaljnjo graditev samoupravnih družbenih odnosov.

Druga skrajnost je zanikanje pozitivnega in obravnavanje zgolj slabih strani. Pravzaprav je čutiti senzacionalističen odnos z različnimi primesmi nezaupanja v možnost reševanja problemov predvsem po samoupravni poti. Protisamoupravnim silam in protijugoslovanski propagandi to velikokrat daje povod za špekulacije.

Namenoma zaostrujem nekatere prvine kritičnosti, kajti naša informativna dejavnost je nerazdružljivi del našega socialističnega samoupravnega sistema, dejavnost posebnega družbenega pomena.

Dr. Dušan Dragosavac je dalje opozoril, da ob spremljanju mednarodnih dogodkov ponekod še vedno prevladujejo informacije iz »klasičnih svetovnih središč«. Ko reagiramo na protijugoslovanske izgrede ne smemo dovoliti, da bi bili v naših sredstvih javnega obveščanja izzvani, hkrati moramo v duhu načela, da našega sistema ne vsiljujemo nikomur, ta sistem predstavljati čimbolj objektivno in zagotavljati pogoje za konstruktivno kritiko. Prav tako naj bi zagotovili, da bi preko sredstev javnega obveščanja bolj delovali najuglednejši družbenopolitični delavci, kot so nekdaj delovali Djura Djaković, Krleža, Kosta Racin in kot so delovali in še delujejo Tito, Kardelj, Bakarić, Čolaković, Kidrič, Pijade, Vlahović ...

Bomba pred kubansko misijo

NEW YORK, 9. decembra (AP) – V petek ponoči je pred poslopjem kubanske misije v Združenih narodih eksplodirala bomba. Po sporočilu policije ni bil nihče ranjen, vendar vzrok eksplozije še ni znan. Do podobne eksplozije je v poslopju misije prišlo oktobra. Pripisujejo jo pripadnikom protikubanske skupine »omega 7«.

Milijoni izgubljenih dni

Zaradi izostankov z dela je narodni dohodek 5 odstotkov nižji

BEOGRAD, 9. decembra (Tanjug) – V prvi polovici letošnjega leta smo v naši državi »izgubili« 54 milijonov delovnih dni. Ta primanjkljaj je za 11 odstotkov višji, kot v enakem lanskem obdobju. Ker število izgubljenih dni zadnja leta vztrajno raste, se s tem povečuje tudi delež neustvarjenega narodnega dohodka. Ta je, denimo, lani znašal kar 35.568 milijard dinarjev, kar pomeni 5 odstotkov našega narodnega dohodka.

Kam torej izgineva toliko delovnih dni, ki jih je verjetno še več, saj večine odsotnosti z dela »za 5 minut« nihče ne evidentira? Večina gre na račun bolniških, ki s podpisom zdravnika predstavljajo kar 87 odstotkov vseh izostankov z dela. Precej, za 5,4 odstotka, pa se je v zadnjem letu povečalo tudi število izostankov zaradi poškodb na delu in zaradi poklicnih obolenj, medtem ko precejšen delež izgubljenih dni »prispeva« tudi slaba organizacija. dela.

Končni cilji so isti

Pogovor z vodjo delegacije katalonskih sindikatov Jusejem Bullo – Dovzetni za zamisli o samoupravljanju – Enotne delavske komisije

LJUBLJANA, 9. decembra – V posebnem pogovoru za Delo ob koncu šestdnevnega obiska v Sloveniji je vodja delegacije delavskih komisij Katalonije Jose Luis Lopez Bulla poudaril, da so bili med pogovori v Ljubljani, Velenju in Kopru doseženi novi sporazumi o sodelovanju, med drugim o sindikalnem pobratenju med Ljubljano in Barcelono ter med Velenjem in Savellom. Zelo jih je navdušilo delo v izobraževalnem centru Litostroja, s posebnim zadovoljstvom pa so spoznali zgledne jezikovne in narodnostne pravice Italijanov v Sloveniji, ko so v Kopru obiskali društvo »Antonio Gramsci«.

Na vprašanje, v čem so pri vseh stičnostih razlike med slovenskimi sindikati in delavskimi komisijami Katalonije, je Bulla realno postavil: »Razlike povsem naravno izhajajo iz različnih družbenih sistemov v naši deželi. Slovenski sindikati so v etapi samoupravnega socializma, v kateri soodločajo tudi sindikati. V naših kapitalističnih pogojih pa so kljub demokratizaciji Španije sindikati še vedno predvsem branilci delavskih interesov na vseh ravneh – od materialnih in socialnih do političnih in kulturnih. Naš najbolj zagrizeni sovražnik je katalonska, španska in mednarodna buržoazija, vključno nadnacionalne družbe. Kljub tem razlikam, pa so seveda naši končni cilji z vami – isti.«

Glede samoupravljanja je Bulla menil, da so imeli Katalonci že pred vojno zelo razvit interes za samoupravljanje. Naše delavske komisije so danes najbolj upravičeni dediči nekoč zelo razvejenega katalonskega zadružniškega gibanja. Zato smo tudi danes za zamisli samoupravljanja zelo dovzetni, samo da smo še trenutno sredi različnih razprav o oblikah socializma, o evrokomunizmu in podobnem.

V zvezi z vprašanjem sindikalne enotnosti v Kataloniji in Španiji je takoj potegnil črto med delavskimi komisijami in drugimi sindikati. »V delavskih komisijah nimamo problema enotnosti, ne glede na to, da imamo v svojih vrstah člane raznih političnih strank, zlasti seveda socialistične in komunistične partije. Pri povezovanju z Gonzalezovo generalno unijo delavcev (UGT) skušamo doseči nekakšno skupnost: prvič z vidika organske delavske enotnosti oziroma delavskega pritiska in drugič pri konkretnih vprašanjih. Prva točka, ki smo jo predlagali za skupno akcijo, je bila boj na področju brezposelnosti v Španiji, kjer je danes 1,700.000 brezposelnih, prihodnje leto jih bosta pa že 2 milijona. Drugo je področje inflacije, ki je bila lani 17 odstotkov, letos pa 18 odstotkov. Tretja osnova naj bi bila akcija pri splošnem zagotavljanju socialne varnosti v deželi. Sindikalno enotnost pa je v Španiji danes toliko teže kovati, ker so pritiski in vplivi od zunaj, zlasti zahodnonemških sindikatov.«

Bulla je menil, da je katalonska avtonomija »zelo resno vprašanje«, ki čaka samo še na kraljev podpis. »Po februarskih volitvah v katalonski parlament bo bolj vidna tudi strategija katalonskih sindikatov. Mi smo samo svetovali, da glasujejo za levico. Je pa zanesljivo nujno, da morajo katalonska ministrstva dobiti več pristojnosti in da je treba tudi o kapitalu poslej bolj odločati doma v Kataloniji, ne pa v Madridu ali celo v tujini«.

BOGDAN POGAČNIK

Predvideni prispevki za proračun previsoki

Prispevke v zvezni proračun za leto 1980 je treba uskladiti z rastjo družbenega proizvoda

BEOGRAD, 9. decembra (Tanjug) – Načrtovani obseg proračunske potrošnje federacije je znatno večji od predvidene rasti družbenega proizvoda v letu 1980. Tako proračun federacije v marsičem otežkoča uresničevanju politike gospodarske stabilizacije, je dejal predsednik odbora zveznega zbora skupščine Jugoslavije za proračun federacije Milan Rajačić.

Večji del proračuna federacije vnaprej določajo planski dokumenti – za ljudsko obrambo, nerazvite republike in Kosovo, borčevsko-invalidsko zaščito in druge zakonske obveznosti. To sestavlja – je poudaril Rajačić – okrog 87 odstotkov skupnih proračunskih potreb federacije. V delegatski razpravi, ki je bila vsebinska in konkretna, sta prevladala mnenje in zahteva, da je potrebno vse to analizirati, saj je jasno, da se tak način formiranja potrošnje ne more obdržati.

Na vprašanje skupščinskih poročevalcev o prispevkih republik in pokrajin v proračun federacije za leto 1980, je Rajačić odgovoril, da je rast teh prispevkov zelo visoka in da so republike in pokrajine v položaju, da nanjo ne morejo pristati. Predvideno je namreč, da prispevki za proračun rastejo po stopnji več kot 42 odstotkov, medtem ko republike in pokrajini vztrajajo pri tem, naj porast ne preseže rasti družbenega proizvoda. Zato so od zveznega izvršnega sveta zahtevale nove rešitve. Tak sklep so sprejeli tudi na zadnji seji ZIS, tako da pričakujejo, da bo v bližnji proračunski debati vlada že ponudila sprejemljivejše rešitve.

Rajačić je opozoril tudi na primere neracionalne potrošnje. Če pa je potrebno koga izvzeti, je dejal, omeniti tistega, ki troši najbolj racionalno – potem je to JLA.

Še zmeraj pa ostaja problem in investicijska potrošnja. Številni investitorji začenjajo z neznatnimi sredstvi, končujejo pa z ogromnimi računi in prekoračitvami. Takega »investiranja« ni več mogoče tolerirati.

Manj možnosti za preprečenje jedrske vojne

Znanstveniki instituta SIPRI opozarjajo na novo kopičenje orožja

STOCKHOLM, 9. decembra (Tanjug) Znanstveniki mednarodnega instituta za raziskovanje miru SIPRI poudarjajo, da bodo nove jedrske rakete, ki jih NATO namerava namestiti v Evropi, nova nevarnost, še zlasti zato, ker sta oba bloka doslej že nakopičila dovolj jedrskega orožja. SIPRI utemeljuje svoje ugotovitve takole: ker bodo nove rakete imele velik doseg, bodo povsem zbrisale mejo mad taktičnim in strateškim jedrskim orožjem, bodo pa tudi zelo natančne. Te prvine pa zmanjšujejo možnosti za preprečitev jedrske vojne.

SIPRI ilustrira nevarnost novih raket na švedskem primeru: nevarnost za Švedsko narašča pravzaprav z vsakim novim jedrskim orožjem kjerkoli na svetu, za rakete »tomahawk« in »pershing 2« pa pravijo, da bodo letele čez Švedsko. Medtem ko so rakete pritegnile vso pozornost, pa v Evropi nastaja skorajda neopazno nova velika jedrska grožnja: lovsko letalo »F-3« postaja vse bolj strateški bombnik namesto B-52. In 150 takih letal je že v Veliki Britaniji. Zato švedski strokovnjaki toliko bolj zaskrbljeni spremljajo razvoj razprave o evrostrateških raketah.

Strokovnjakom so se pridružili tudi politiki, ki budno spremljajo razprave v sosednjih članicah NATO, na Danskem in Norveškem: menijo, da bo norveški premier Nordley glasoval za namestitev raket, zato ga je v petek sprejel v Washingtonu ameriški predsednik Carter, danski zunanji minister, ki je tudi v ZDA, pa je prišel »le« do državnega sekretarja Vancea.

Na sosednjem Finskem pa so skoraj vsi člani finskega parlamenta podpisali apel v korist omejevanja oboroževanja. Do poziva je prišlo na pobudo socialdemokratske poslanke Koivistove, ki je oktobra na seminarju za razorožitvena vprašanja – organiziralo ga je finsko društvo za OZN – formulirala poziv in ga razdelila poslancem. V Helsinkih trdijo, da so poslanci kar tekmovali, kdo bo prej popisal poziv. Tisti, ki so jih po pomoti spregledali, so protestirali.

Tudi finski premier Mauno Koivisto je za švedski »Svenska Dagbladet« dejal, da v novem oboroževanju NATO vidi le novo fazo ki lahko ZSSR prisili, da bo poiskala ustrezen odgovor.

V skupni izjavi so oboroževanje NATO obsodile komunistične partije Finske, Danske, Norveške in Švedske.

Razgreta razprava o belgijskem deležu

Odločitev nizozemskega parlamenta o raketah NATO močno odmeva v Bruslju – Razlog proti raketam: nevarnost se poslej seli v Evropo

OD NAŠEGA BRUSELJSKEGA DOPISNIKA

BRUSELJ, 9. decembra – Petkova odločitev nizozemskega parlamenta, ki je zavrnil načrt atlantskega pakta o proizvodnji in instaliranju 572 jedrskih raket srednjega dosega, še posebej pa namestitev 48 raket ‚pershing – 2' na nizozemskem ozemlju, je močno odjeknila v sosednji Belgiji, kjer se je šele razgrela razprava o planu NATO in bélgijskem deležu v njem.

Od petih strank, ki tvorijo sedanjo koalicijsko vlado, so se o raketah doslej izjasnile šele tri. Flamski socialisti so že pred dobrim tednom poudarili, da je odločitev o proizvodnji in namestitvi ‚pershingov' in ‚manevrirnih raket' treba odložiti za pol leta ali celo leto dni, dokler se ne bo pokazalo, kaj bodo prinesla pogajanja s članicami varšavskega sporazuma o omejitvi oboroževanja s taktičnimi jedrskimi orožji. Frankofonski krščanski socialisti PSC, ki jih od nedavnega vodi bivši obrambni minister Paul Vander Boeynants, sicer pristaš atlantskega zavezništva in vodilne vloge ZDA v njem, pa so se izjasnili za načrt NATO, o katerem bodo članice zavezništva sklepale v Bruslju sredi tega tedna.

Največje zanimanje belgijskih političnih krogov je veljalo za včerajšnji sestanek osrednjega organa frankofonskih socialistov PS. V dosedanjih razpravah je bilo čutiti, da se precejšen del socialistov, ki so druga največja politična stranka v Belgiji, zavzema za kompromisno rešitev, po kateri bi imela prednost pogajanja o omejitvi oboroževanja in šele v primeru neuspeha bi znova sklepali o novih raketah. Na drugi strani pa je Henri Simonet, ki je član PS, v poslanski zbornici govoril v prid načeta NATO. Toda glasovanje na včerajšnjem srečanju je pokazalo, da se velika večina frankofonskih socialistov ne strinja s svojim zunanjim ministrom in predsednik stranke Andre Cools je po štetju glasov poudaril, da se bodo socialistični ministri v Martensovi vladi zavzemali, da Belgija na ministrskem srečanju NATO skuša doseči šestmesečni odlog odločitve o proizvodnji in namestitvi novih raket v zahodni Evropi. Poleg tega socialisti ugotavljajo, da mora atlanska zveza nemudoma sprožiti pobudo za pogajanja o omejitvi oboroževanja z ‚evrostrateškimi' raketami. Po šestih mesecih naj bi članice NATO na posebnem srečanju pregledale stanje pogajanj s članicami varšavskega sporazuma in sklepali o nadaljnji usodi omenjenega raketnega programa.

Toda belgijsko stališče bo dokončno znano šele, tedaj ko bosta svoje mnenje povedali preostali stranki Martensovega kabineta, in sicer frankofonska demokratična fronta FDF, ki še ne daje indikacij o svojem stališču, predvsem pa najvplivnejša belgijska politična stranka, flamski krščanski socialisti CVP. Razprava v poslanski zbornici je pokazala, da je v CNP precej močna struja poslancev, ki dajejo prednost pogajanjem.

Belgijski nasprotniki načrta o ‚modernizaciji taktičnih jedrskih orožij v NATO' svoja stališča utemeljujejo z dvema temeljnima razlogoma. Ugotavljajo, da bi nadaljnja proizvodnja teh raket težišče strategije obeh vojaško-političnih blokov postavila na evropsko celino. Zahodna Evropa je bila doslej pod okriljem ameriškega ‚jedrskega dežnika', ki so ga sestavljale strateške rakete, po odobritvi načrta o ‚pershingih' in ‚manevrirnih raketah' pa bo zahodna Evropa prišla v središče morebitne zaostritve med velesilama, vtem ko ZDA neposredno ne bodo ogrožene.

In drugič, nove rakete, predvsem ‚pershing-2', ki lahko svoje cilje zadenejo v nekaj minutah, po mnenju nasprotnikov jedrskega oboroževanja ne pomenijo iznenačevanja ravnotežja v Evropi, kot trdijo strategi NATO, pač pa pravzaprav prednost atlantske zveze.

BOŽO MAŠANOVIĆ

PODPISANI AVTORJI – Prebivalci Pekinga so se začeli zbirati okrog zidu, ki so ga določili za lepljenje plakatov. Plakati so poslej podpisani. (Telefoto: UPI)

Zadnji tacebao: razglas mestnega komiteja

Prazen »zid demokracije« – Avtorjem so prepustili prostor v odmaknjenem parku Luninih men

PEKING, 9. decembra (Tanjug) – Na znanem »zidu demokracije« v središču Pekinga se je včeraj zjutraj pojavil en sam, poslednji »tacebao«. Gre v resnici za razglas pekinškega revolucionarnega komiteja, ki na tem zidu v prihodnje prepoveduje lepljenje kakršnihkoli plakatov.

Za nekaj sto metrov dolgega zidu na glavni pekinški ulici so ponoči sneli preostale plakate, tako da je bil zid zjutraj pust in gol.

»Tacebaom« so namenili park »Luninih men«, ki je precej oddaljen od središča Pekinga. Vendar tam za zdaj še ni niti enega plakata. V prihodnje bodo morali avtorji – preden plakat objavijo – prijaviti svoje ime, naslov in delovno mesto pristojnim organom.

Zdaj prvič izvoljeni delegati pekinškega mestnega kongresa so na zasedanju – ki je še v teku – pozdravili sklep o premestitvi »zidu demokracije« z glavne pekinške avenije. Časopisi objavljajo njihovo mnenje, da je zid zlorabljala peščica sovražnikov. Za Kitajsko je zdaj najvažnejša enotnost, ki so jo nekateri s svojimi plakati poskušali spodkopavati, pišejo včerajšnji pekinški časniki.

Kolikor je mogoče opaziti, so prebivalci kitajskega glavega mesta skoraj nezainteresirano sprejeli sklep o premestitvi »zidu demokracije«.

Pekinški župan in prvi partijski sekretar Lin Huia je na zasedanju kongresa ljudskih predstavnikov dejal, da je za kitajsko prihodnost bistvenega pomena spoštovanje »socialistične orientacije«, vodilne vloge komunistične partije in diktature proletariata, kakor tudi spoštovanje marksizma-leninizma in Mao Zedongove misli«.

Posamezni »tacebao« so ta »štiri načela« kritizirali, kar je bilo ocenjeno kot protiustavno dejanje.

Obtožujoči »Spomini«

Bivši šah v svoji knjigi ne skopari z očitki na rovaš ZDA, zahodnega sveta in sedanjega iranskega režima – »Laži o premoženju«

OD NAŠEGA PARIŠKEGA DOPISNIKA

PARIZ, 9. decembra – V 24 urah je Francijo, doslej sicer zaskrbljeno, a odmaknjeno opazovalko, potegnilo v vrtinec iranske krize. Najprej je v petek sredi Pariza pod atentatorjevima kroglama obležal nečak bivšega šaha, potem je v soboto izšel tednik »Express« in v njem izbrana poglavja šahovih »Spominov«, knjige, ki se bo kot »svetovna premiera« pojavila v knjigarnah to sredo.

Zagrenjenost in očitki na račun ZDA ter vsega zahodnega sveta, zagovor načrta o modernizaciji Irana, pranje rok ob strahovladi tajne policije in korupciji vladajočega razreda, zanikanje bajeslovnega bogastva in napadi na sedanjo islamsko republiko, to bi bili grobi obrisi ob prvem prelistavanju »Spominov«, ki jih je Reza pahlavi s pomočjo sodelavcev pariške založbe Albin Michel napisal v mehiškem izgnanstvu.

Nekdanji iranski monarh zatrjuje, da so mu ZDA v najbolj neprimernem trenutku svetovale liberalizacijo režima, nakar da je piko na i postavil ameriški general Robert Huyser, ki je v Teheranu navezal vrsto skrivnih stikov, da bi »nevtraliziral iransko vojsko«. Washington in London sta po pričevanju bivšega šaha s pogajanji in pritiski napravila nepopravljivo napako. »Na jesen in v zimi 1978-79 so me Američani potisnili na pot politike liberalizacije. To je bila kajpada moja pot, a priganjanje v obdobju nemirov, v času, ko nismo imeli potrebnih kadrov, je privedlo samo do katastrofe,« piše nekdanji šahanšah. Kremelj, trdi Reza Pahlavi, ga je diskretno opozoril na ameriško rovarjenje, toda »general Huyser je krala kot crknjeno miš vrgel iz dežele«, navaja bivši šah domnevne besede generala Amira Hoseina Rabiia, usmrčenega vrhovnega poveljnika iranskega letalstva.

Pod njegovo vladavino so na smrt obsojali samo »teroriste«, a političnih zapornikov je bilo v obdobju 1968-77 vsega 3.164, zatrjuje Reza Pahlavi. »Z ljudmi, ki so jih aretirali iz političnih razlogov – v to kategorijo seveda ne moremo uvrstiti saboterjev in požigalcev – so korektno ravnali in nikoli niso uporabljali brutalnih metod. Nihče mi ne more navesti imena enega samega politika, ki bi ga Savak likvidiral.« Korupcija? V cesarskem Iranu je sploh ni bilo, trdi bivši šah, še zlasti ne »na ravni državnih poslov«... Pač pa so popustile zavore v današnjem Iranu, piše, in »nihče več ne šteje Iračev, ki morajo mastno podmazati prvega mulo, da bi mogli zapustiti deželo«. Tudi o njegovem premoženju se širijo neresnične zgodbe, razlaga Reza Pahlavi in dodaja, da je s svojim denarjem v začetku leta 1977 plačal 13 tisočem študentom šolanje doma in v tujini.

Sedanji iranski režim je seveda tarča piščevih najostrejših kritik, vendar Reza Pahlavi imama Homeinija nikoli ne omenja z imenom, temveč govori o »osebnosti« oziroma o »eminenci«. Za islamska sodišča, trdi nekdanji monarh, »je značilno popolno zaničevanje najosnovnejših pravic do obrambe«. In dežela drvi kajpada propadu naproti.

O dejavnosti Šahriara Mustafe Šafika, sina šahove sestre-dvojčice, francoske oblasti doslej niso uradno ničesar izjavile. V Pariz je prispel iz ZDA 14. novembra, njegova sestra, pri kateri je stanoval, pa baje ureja list »Svobodni Iran« in deluje v gibanju »armade za osvoboditev Irana«. Atentatorja je videl en sam voznik, kajti petkov napad se je zgodil v zasebni slepi ulici, ki v bogataški četrti 16. okrožja vodi do palače princese Ašraf (le-ta se mudi v ZDA; šeptembra 1977 se je na Azurni obali za las izognila atentatorskim kroglam, ki so terjale smrt njene spremljevalke).

Napadalec, z motoristovsko čelado na glavi, je na pločniku dohitel šahovega nečaka, pomeril z obema rokama, ga ustrelil s pištolo v glavo in ko je 34-letni Iranec obležal, mu je poslal v glavo še eno kroglo, se mirno podal iz slepe ulice in izginil v velemestnem vrvežu. Pariški odvetnik član nekdanje cesarske družine je javno obžaloval, ker francoske oblasti niso poskrbele za varstvo njegovih strank, pri čemer je poudaril, da so umorjenemu pred tedni zavrnile prošnjo za orožni list.

VILKO NOVAK

S TELEPRINTERJA

Baskovski voditelj Lizaola se vrača v Španijo

BAYONNE, 9. decembra. – Agencija France Presse poroča, da se bo bivši predsednik baskovske vlade Lizaola sredi decembra vrnil v Španijo. Lizaola je že od leta 1936 v pregnanstvu v Franciji.

Priprave za prihod nevtralnih sil v Čad

N'DJAMENA, 9. decembra (SUNA) – Predstavnik čadske vlade je izjavil, da bodo afriške nevtralne sile prispele v N'Djameno do konca tega meseca. Čadska vlada je sklenila ustanoviti dva odbora; prvi bo nadzoroval evakuacijo sil »fronte« iz glavnega mesta, drugi pa bo odgovoren za razorožitev civilistov, da bi tako zagotovili ugodno vzdušje za prihod afriških nevtralnih sil

Potrjene kazni za ustanovitelje »rdečih brigad«

TORINO, 9. decembra (UPI, Reuter) – Prizivno sodišče v Torinu je potrdilo večletne zaporne kazni za Renata Curcia in njegove sodelavce, ki so bili lani obsojeni kot ustanovitelji italijanske gverilske organizacije »rdeče brigade«. Curciu so potrdili 15-letno zaporno kazen, prav tako so potrdili kazni, izrečene njegovim najstim sodelavcem, zmanjšali pa so nekatere manj pomembne kazni. Te kazni zadevajo le dejanja, ki so jih zagrešili v začetku sedemdesetih let, ne pa tudi kasnejša kazniva dejanja, med katerimi je tudi umor bivšega italijanskega premiera Alda Mora.

Predvolilna dejavnost Indire Gandhi

NEW DELHI, 9. decembra (AFP) – Bivša predsednica indijske vlade Indira Gandhi je kandidirala za januarske parlamentarne volitve tudi v volilnem okrožju indijske države Andra Pradeš. Minuli teden je že kandidirala v okrožju Rae Bareli v indijski državi Utar Pradeš. Indirina kongresna stranka je v sosednem volilnem okrožju Ametija kot svojega kandidata predlagala Indirinega mlajšega sina Sandžaija Gandhija.

Upor in izredno stanje na otoku Union

KINGSTOWN, 9. decembra – Kot poročajo tuje časopisne agencije, so oboroženi uporniki zasedli letališče in policijsko postajo na oboku Union v Karibih. Premier te majhne države, ki si je pred šestimi tedni priborila neodvisnot, je na otoku proglasil izredno stanje in uvedel policijsko uro. Čeprav o uporu ni podrobnih vesti ne uradnih sporočil zaradi prekinjenih zvez, domnevajo, da je pobudnik upora verski voditelj Rasta Bomba, ki je nameraval prevzeti oblast na otoku, kar mu je preprečil izid zakonodajnih volitev 5. decembra.

Delegacija PLO v Tripolisu

BEJRUT, 9. decembra (Reuter) – Delegacija palestinske osvobodilne organizacije je včeraj odpotovala iz Bejruta v Tripolis, da bi se z libijskimi funkcionarji pogovarjala o popuščanju napetosti med PLO in libijsko džamaherijo. Pred nekaj dnevi so libijski varnostni organi zaprli predstavništva PLO v Libiji, iz palestinskih virov v Bejrutu pa se je zvedelo, da nameravajo Libijci zapreti osebje predstavništev. Zvedelo se je tudi, da je PLO ukazala svojim uslužbencev v Tripolisu, naj ostanejo v uradih.

Konvencija o prepovedi jemanja talcev

NEW YORK, 9. decembra (Tanjug) – V generalni skupščini ZN so uspešno izdelali konvencijo o prepovedi jemanja talcev, ki so jo sprejeli v pravnem odboru generalne skupščine. Po tem dokumentu, ki bo začel veljati, ko ga bo ratificiralo vsaj 27 držav, bo vsakdo, ki ugrabi ali pridrži človeka, mu grozi z umorom, mučenjem ali nadaljevanjem jetništva da bi tako prisilil tretjo stran, naj izvede ali se odreče kakemu sklepu, lahko obsojen zaradi jemanja talcev kot kaznivega dejanja. Vse države naj bi se s konvencijo (če jo bodo sprejele), zavezale, da bodo storilce teh kaznivih dejanj kaznovale ali izročile drugi državi.

Eksplozija v trgovini s pirotehničnim materialom

BARANQUILLA, 9. decembra (AFP) – V kolumbijski luki Barranquilla je izbruhnila eksplozija v trgovini s priborom za ognjemet. V eksploziji je umrlo pet ljudi, osem pa jih je bilo ranjenih. Policija je takoj zapienila vse petarde in rakete, ki so jih prodali na predvečer lokalnega praznika.

Osem ameriških lovcev za boj proti Polisariu

WASHINGTON, 9. decembra – Kot prooča Reuter, sklicujoč se na vladne vire v Washingtonu, je ameriški predsednik Carter predlagal, naj bi ZDA prodale Maroku osem lovcev tipa F-5 E, da bi tako podprle njegov boj proti fronti Polisario. O predlogu naj bi se dokončno odločil senat. ZDA so že prej napovedale, da nameravajo Maroku prodati 6 izvidniških letal in 12 helikopterjev.

Indija zavrnila pakistanski predlog

NEW DELHI, 9. decembra (Newspool-India) – Indija je zavrnila predlog Pakistana, naj bi južna Azija postala nejedrsko svobodno območje. V odgovoru na pakistanski predlog je Indija na sestanku mednarodne agencije za jedrsko energijo sporočila, da ji takšnega predloga ne morejo vsiliti. Indijski predstavnik je ponovil, da je za proglasitev takšne cone potrebna skupna pobuda in soglasje vseh držav tega območja.

Oboroženi izgredi na indijsko-bangladeški meji

NEW DELHI, 9. decembra – Agencija Newspool-India poroča, da je Indija izrazila Bangladešu zaskrbljenost zaradi oboroženih izgredov na meji. Predstavnik indijskega zunanjega ministrstva je izjavil novinarjem, da je Indija zaradi teh izgredov drugače razmestila svoje čete. Okrepila jih je s topništvom in tanki in jih preselila v vzhodne dele države blizu bangladeške meje.

Pakistan obtožuje in opozarja Afganistan

ISLAMABAD, 9. decembra – Zahodne časopisne agencije poročajo, da je Pakistan včeraj obtožil Afganistan zaradi zračnega napada na pakistanske območje vasi. Sklicujoč se na vesti pakistanskega radia, agencije poročajo, da so afganistanskega veleposlanika v Islamabadu poklicali v pakistansko zunanje ministrstvo in mu izročili odločno protestno noto, s katero Pakistan opozarja Afganistan, da bo odgovoren za vse posledice, do katerih bo prišlo, če bi se ponovil podoben letalski napad.

Granate na jugu Libanona

BEJRUT, 9. decembra – Kot poroča agencija UPI, sklicujoč se na bejrutski radio, je libanonska desničarska milica bombardirala več območij krajev v južnem Libanonu, več topniških granat pa je padlo na tamponsko območje, ki ga nadzorujejo pripadniki mirovnih sil ZN. Kot je sporočil radio, v vrstah mirovnih sil, ki jih sestavljajo pripadniki irske in nizozemske armade, ni bilo ranjenih, pač pa je bilo ranjenih več civilistov.

Koncept vojaške strategije

V senci zasedanja zunanjih ministrov varšavskega pakta je v Varšavi potekalo tudi zasedanje obrambnih ministrov – Poljski zaplet s švedsko varnostno službo – Umetniki v priporu

POSEBEJ ZA DELO

VARŠAVA, 9. decembra – Zasedanje komiteja obrambnih ministrov držav-članic varšavskega pakta – bilo je med 4. in 6. decembrom v glavnem poljskem mestu – je v svetu izzvalo veliko zanimanja. Potekalo je vzporedno s sestankom »civilnega komiteja« zunanjih ministrov v Berlinu ter imelo – če že ne enakega dnevnega reda – pa zagotovo isti cilj: pripraviti nov koncept vojaške strategije, ki bi ga naj udejanili v primeru, če svet pakta NATO prihodnji teden sprejme sklep o namestitvi novih jedrskih raket srednjega dosega v Zahodni Evropi.

O zasedanju vojaških komandantov varšavskega pakta so objavili običajno skopo sporočilo – da je tekla beseda »o problemih tekoče dejavnosti združenih oboroženih sil in da so bili sprejeti ustrezni sklepi«. Sporočilo dodaja, da je potekal sestanek »v konstruktivnem ozračju in v duhu vzajemnega razumevanja«. Sedem ministrov in komandanta oboroženih sil varšavskega pakta, maršala Kulikova, je sprejel prvi sekretar CK PZDP Edward Gierek, o čemer so prav tako objavili suhoparno protokolarno sporočilo.

O značaju zasedanj v Varšavi in v Berlinu je mogoče izvedeti več iz poljskega tiska, ki že več dni v visokem tonu komentira vojaško-politične korake obeh blokov v evropski areni. Namen te kampanje je v tem, da bi zlasti med domačo javnostjo afirmirala »miroljubne pobude Sovjetske zveze in socialističnega tabora«, obenem pa opozorila na »nevarne igre« zahodne vojaške zveze.

V uvodniku pod naslovom »Odgovornost za mir v Evropi« poudarja organ CK PZDP Trybuna Ludu, da morajo biti »vprašanja vojaškega popuščanja, omejevanja oboroževanja in razorožitve iz razumljivih razlogov skrb vse Evrope.«.

Sklicujoč se na sklepe berlinskega sestanka zunanjih ministrov opozarja organ poljske partije, da bi uvajanje novega orožja (z namenom doseči vojaško premoč nad socialističnimi državami) odprlo novo etapo v oboroževalni tekmi.

Ugledni dnevnik »Zicie Warszavi« pa v komentarju obtožuje zahodne države, da načela popuščanja podpirajo samo z besedami, medtem ko je njihova politična praksa usmerjena drugam. Načrt o namestitvi novih raket »potiska Evropo v nevarna območja vojaške napetosti«.

Potrebno je z novimi sredstvi graditi zaupanje v Evropi, je rečeno v komentarju. Takšna sredstva ne morejo biti le materialna, ampak tudi politična in pravna, kakršna ponuja ravno sestanek komiteja ministrov socialističnih držav.

»Zicie Warszavi« opozarja, da se bodo čez nekaj dni v Bruslju sestali predstavniki NATO in dodaja: »Ni še prepozno, da bi se Evropa obvarovala pred nevarnostjo, ki jo s seboj prinaša novo orožje. Namesto oboroževanja ponujajo socialistične države sporazumevanje.«

Med kampanjo je dobil zelo neugodne razsežnosti na prvi pogled lokalni spor – med Poljsko in sosednjo Švedsko. V zadnjih mesecih so na Švedskem namreč priprli nekaj poljskih državljanov, ki so bili v tej državi kot turisti, neredki tudi z namenom, da bi spotoma zaslužili.

Poljski tisk obtožuje švedsko tajno varnostno policijo (SAPO) za politične provokacije. Več poljskih državljanov, predvsem študentov in umetnikov, ki so med potovanjem po Švedski prodajali svoja dela, so priprli po nalogu protiobveščevalne službe. Večino so po kratki preiskavi sicer izpustili iz zapora in izgnali, vendar je švedski tisk vse to napihnil v »poplavo poljskih vohu.

Vsa ta afera, kakor tudi nekateri primeri iz preteklosti, ponujajo tukajšnjim komentatorjem priložnost za dvom o švedski nevtralnosti. Vrsto švedskih zunanjepolitičnih potez istovetijo s protikomunistično politiko zahodnega bloka. Vse to vnaša v že tako ne najlepše odnose v Evropi novo kapljo grenkobe.

ILIJA MARINKOVIĆ

Italijanski komunisti o jugoslovanski izkušnji

Jugoslovanski sistem ni samo predmet proučevanja, ampak tudi opora v akciji

BOLOGNA, 9. decembra (Tanjug) – Tridnevni seminar »Instituta Gramsci« v Bologni o jugoslovanski izkušnji pri samoupravljanju se je končal s sklepom o potrebnosti še globljega spoznavanja družbenega in ekonomskega razvoja sosednje Jugoslavije.

Takšna potreba izvira iz dejstva, ki ga jugoslovanska teorija in praksa imata pri izgradnji socialističnega sistema, v katerem pri upravljanju sodelujejo široke delavske in ljudske množice. Gre za sistem, ki se kvalitativno razlikuje od tistega, ki ga ustvarjajo v drugih socialističnih državah, in ki se razlikuje tudi od institucionalnih in političnih oblik zahodnega parlamentarizma.

Po oceni udeležencev seminarja, jugoslovanski sistem zasluži največjo pozornost tudi zaradi vloge, ki jo ima v mednarodnih odnosih. Pri tem so zlasti poudarili avtonomnost, čvrstost in doslednost, s katerimi Jugoslavija brani svojo neodvisnost in suverenost. Velik pa je tudi prispevek Jugoslavije politiki miroljubne koeksistence, popuščanja napetosti, kakor tudi njena pomembna vloga v gibanju neuvrščenosti.

Vsa ta dejstva, je že v uvodni razpravi dejal član direkcije italijanske KP Buffalini, so za italijanske komuniste pomembna ne samo zavoljo proučevanja, ampak tudi kot opora v praktični politični akciji.

Seminar v Bologni ima tudi praktičen politični pomen glede na debato o bistvenih taktičnih in strateških opredelitvah, ki poteka ne samo v komunistični partiji, ampak v vsej italijanski levici.

MALI OGLASI
061/28 111

PREDRAG VUKOVIĆ

NEMIRNI MIR

35. nadaljevanje

Admiral Castro je uporabil staro taktiko, da »mrtva usta ne govore«. Nad ladjo je poslal štiri patruljne čolne, ki so izstrelili šest raket in štiri torpede.

Poškodovana ladja je nekako zaplula med ameriške vojne ladje, se prebila med njimi in se rešila v pristanišče.

Allende je umrl v La Monedi, svojim eksekutorjem pa je prej še sporočil: »Izjavljam, da sem se odločil za odpor, pa čeprav moram umreti, da bi opozoril na sramotno zgodovino tistih, ki imajo moč, nimajo pa razuma!«

Vojaški udar v Čilu in Allendejev uboj sta v svetu povzročila najprej nejevero, nato pa zgražanje. Kajti udarec je imel večkratni učinek in je bil nevaren v več smislih. Čilenska revolucija je bila za kubansko gotovo najbolj radikalen primer osamosvojitve na latinskoameriški celini. Začela in razvijala se je po izvirni poti in prav zato sta njen razvoj in njena nasilna prekinitev izzvala tolikšno vznemirjenje. Z udarom je bila hkrati nasilno zadušena najdaljša buržoazno-parlamentarna tradicija v Latinski Ameriki in ena najdaljših na svetu sploh.

V vsem, tisoč dni dolgem obdobju, v katerem je bil na oblasti Allende, so bile socialistične sile na najboljši poti, da dokažejo, da je tudi s »strukturnimi reformami« in s parlamentarnimi oblikami političnega boja mogoče doseči »zgodovinski preobrat« in kreniti po socialistični poti. Toda če je Allende nasprotoval nasilju in strelianju, je bilo povsem drugače s kontrarevolucijo, brž ko se je prepričala, da ga z legalnimi ali pollegalnimi sredstvi ne more vreči z oblasti.

Tako se je ta plemenito zamišljeni »juriš na nebo« končal z najbolj grobim fašističnim nasiljem, ki je onemogočilo zgodovinsko pomemben Allendejev poskus, da bi osvojil oblast po mirni parlamentarni poti in na enak način dosegel tudi socialistično preobrazbo čilenske družbe. Zaradi tega so bili protesti po vsem svetu tolikanj bolj glasni in ogorčeni.

Pridružil se jim je tudi izvršni biro predsedstva ZKJ:

»... Predsednik Allende je še ena žrtev imperializma in njegova smrt,« je bilo rečeno med drugim, »je velika izguba za Čile in svet. Imperializem skuša ustaviti napredek in neodvisen razvoj na vsej južnoameriški celini, kot tudi boj njenih narodov in držav za svobodo, neodvisnost, enakopravnost in resnično suverenost...

Najširšo podporo predsedniku Allendeju in čilenskemu ljudstvu je samo pred nekaj dnevi izrazila tudi velikanska večina sveta na zgodovinskem sestanku neuvrščenih držav v Alžiru...«

Očitno je bilo, da so zarotniki – in tisti, ki so stali za njimi – hoteli z železno pestjo udariti tudi po politiki neuvrščenosti. V Alžiru so Allendejevo odsotnost sprejeli z obžalovanjem, saj so ga vsi udeleženci vrhunskega srečanja želeli pozdraviti tako, kot si je zaslužil; vedeli so namreč, da si je zelo želel udeležiti se tega srečanja in neposredno spregovoriti udeležencem.

Želje, ki so mu jih poslali v upanju, da se bo tudi tokrat rešil iz težav, so se morale na žalost soočiti z okrutno resničnostjo – brž, ko se je končala konferenca, se je zvedelo za Allendejev uboj.

Predsednik Tito je na velikem mitingu v Osijeku 14. oktobra 1973 govoril tudi o dogodkih v Čilu in rekel:

»... Glejte, tovariši, že drugega ali tretjega dne po našem srečanju smo izgubili enega najzvestejših članov neuvrščenosti – izgubili smo Čile. S pomočjo mednarodne reakcije in imperializma je bila tam strmoglavljena zakonita vlada in plačani generali so zverinsko ubili velikega človeka, našega velikega tovariša Allendeja. Slava človeku, ki je hotel svojo deželo povesti v veliko prihodnost in srečo! Tak, tovariši, je bil odgovor imperializma na našo konferenco.«

Četrta konferenca šefov držav ali vlad neuvrščenih držav je bila v alžirskem glavnem mestu od 5. do 9. septembra 1973. Na njej so se zbrali najvišji predstavniki 75 držav s statusom polnopravnih članic – 22 držav več kot na prejšnji konerenci v Lusaki. Med novimi polnopravnimi članicami so bili tudi Čile, Argentina in Peru, med opazovalci Panama, Mehika, ki je konferenco v Lusaki »preskočila,« pa je spet postala aktiven opazovalec.

Vse to je govorilo o naglo rastoči univerzalnosti gibanja, pa tudi o specifičnem in zelo pomembnom pojavu: Latinska Amerika je začutila potrebo in ocenila, da je prišel trenutek, da nastopi med neuvrščenimi širše in aktivneje in prinese s seboj nove probleme in nove poudarke; a da številni neuvrščeni družini tudi novo moč.

O tem pričajo tudi naslednji podatki: V Beogradu je imela status polnopravne članice samo Kuba, »zelena celina« pa je poslala samo tri opazovalce; v Kairu je bilo to razmerje 1:9, v Lusaki že 4:9, v Alžiru pa so bile navzoče malone že vse celinske latinskoameriške države (razen Paragvaja in Kolumbije) in še 4 karibske države.

Očitno je bilo, da je po tej celini zavel bolj svež veter in da je na to poleg drugega vplival tudi primer Čila: Latinska Amerika je bila predvsem zainteresirana za združevanje, ki bi zmanjšalo izkoriščanje njenih naravnih bogastev, za nov sistem mednarodnih gospodarskih odnosov in za odpor diktatom multinacionalnih družb. Bitko za suverenost nad naravnimi bogastvi je prežemala tudi želja po čimvečji gospodarski in politični samostojnosti.

Uradno o Allendejevi smrti

Med obiskom v Havani po svojem slovitem nastopu v Združenih narodih decembra 1972 je Allende obiskal bolnega Che Guevaro. Čeprav sta si bila v marsičem različna in sta zagovarjala različne ideje, sta se dva revolucionarja in zdravnika dobro razumela in spoštovala. Che Guevara je Allendeju ob slovesu podaril svojo knjigo »Gverilska vojna« in napisal posvetilo:

»Salvadorju Allendeju, ki skuša po drugačnih poteh doseči isti cilj.«

Žal nista dosegla cilja in čeprav sta bila privrženca različnih metod, sta končala enako – pokosile so ju vojaške krogle, prvega kot preganjanega »guerillera«, drugega kot preganjenega »presidenta«.

Uradno verzijo o Allendejevi smrti so dolgo pripravljali, kljub temu pa je polna protislovij, nejasnosti in ni niti najmanj prepričljiva. Tisti, ki so se odločili za likvidacijo zakonitega predsednika, pa se niti niso posebej menili za to, kakšen vtis bo sporočilo napravilo na svetovno javnost; Čile se je medtem že začel spreminjati v množično koncentracijsko taborišče, iz katerega so kar naprej prihajale novice o pokolih in mučenju.

Novico o Allendejevi smrti so razglasili, ko so se po raznih delih Santiaga delavci še borili s prevratniškimi silami. Šele deset dni kasneje je bilo objavljeno policijsko sporočilo, ki naj bi Allendejevo smrt prikazalo kot samomor.

Sporočilo med drugim navaja: »Smrt Salvadorja Allendeja sta povzročili samomorilski krogli, ki sta izstopili na dveh mestih. To se je zgodilo v torek, 11. septembra popoldne... Allende si je postavil avtomatsko puško med noge in izstrelil rafal. Predsednikovo truplo je našla vojaška patrulja, ki se je prebila v gorečo palačo...

Allende se je ubil v drugem nadstropju v Salonu neodvisnosti. Našli so ga v sedečem položaju, glavo je imel rahlo nagnjeno na desno. Predsednik je bil v sivi obleki in beli srajci. Poleg trupla so našli avtomatsko puško v nepravilnem položaju; premaknil jo je doktor Klein, ko je skušal ugotoviti, ali predsedniku še bije srce. Nedaleč od trupla so našli dva tulca.«

Vse to je sporočil novinarjem šef čilenske varnostne službe general Ernesto Beasa. Do takih sklepov je prišla komisija, ki je začela delati istega dne ob 16.20, nehala pa ob 18.10. Zakaj so tako dolgo odlašali z objavo sporočila, niso pojasnili. Že omenjenega doktorja Kleina, osebnega Allendejevega zdravnika, pa so medtem pripravili za vlogo »kronske priče«, ki naj bi potrdila zgodbo, ki ji ni sicer nihče verjel.

Klein je izjavil, da so po začetku bombardiranja vsi zapustili Allendejeve delovne prostore in se po stopnicah spustili v pritličje, da bi nadaljevali brezupni odpor. Klein je rekel, da je bil zadnji med njimi prav Allende, s čelado na glavi in avtomatsko puško v rokah.

»Ko smo prišli do Salona neodvisnosti, je Allende zastal, vstopil, zaklenil vrata, sedel na rdečo zofo in kmalu nato naredil samomor,« navaja komisijsko poročilo Kleina, ki je opisal vse podrobnosti, kot da bi bil skupaj z Allendejem v zaklenjeni sobi, ne pa na drugi strani vrat, skozi katera ni mogel vstopiti in mimo katerih je hitel v pritličje.

Toda čudni »samomorilec« Allende ni napisal niti vrstice poslovilnega pisma, ampak se je tudi v tretjem, zadnjem sporočilu ljudstvu zaklel, da se bo v La Monedi boril do zadnjega diha, prevratnikom, ki so ga izsiljevali, pa je vztrajno in ponosno odgovarjal: »Nočem se pogajati s strahopetci in izdajalci, ki so prijeli za orožje...«

V knjigi »Zakaj je bil ubit Allende« citira Dragiša Popović, publicist in poročevalec iz Latinske Amerike, pisanje dopisnika mehiškega lista Excelsior, ki je bil v tistem času v Čilu in ki se je prvi pogovarjel z Allendejevo ženo Hortensio, takrat že vdovo. Dokumentarna vrednost tega pogovora je velika, saj je Allendejeva žena navajala dejstva pod neposrednim vtisom dogotkov.

Še vedno največ nesreč zaradi prehitre vožnje

Na mariborskem območju letos v 11 mesecih 1537 nesreč – Največ jih je bilo na lokalnih cestah

MARIBOR, 9. decembra – Na območju, ki ga pokriva uprava javne varnosti Maribor se je v enajstih mesecih letošnjega leta pripetilo že 1573 nesreč, v katerih so bili udeleženci ranjeni ali pa je bila zaradi tega povzročena večja gmotna škoda. To je le za tri nesreče manj kot v enakem obdobju lanskega leta.

Manj je bilo predvsem nesreč s hudimi in lažjimi telesnimi poškodbami. Bilo pa je pet nesreč več, v katerih so ljudje izgubili življenje. Na tem območju je bilo 126 smrtnih žrtev. V enajstih mesecih je bilo huje ranjenih 576 ljudi, kar je 10 manj kot lani, 1250 prometnih udeležencev pa je bilo lažje ranjenih, kar je za 20 manj kot v istem obdobju lani.

Vzroki za nesreče so različni. Največ nesreč se je pripetilo zaradi neprimerne hitrosti. To je kar 33 odstotkov vseh nezgod. Takoj pa sledijo neupoštevanje prednosti, vožnje pod vplivom alkohola, nepravilno prehitevanje, nepravilno vključevanje v promet, nepravilno prečkanje in hoja po vozišču in tako dalje.

Največ nezgod se je zgodilo na magistralnih in lokalnih cestah. Tako se je na magistralnih cestah pripetilo 436, ali 28 odstotkov vseh nezgod. Še več, 453, se jih je pripetilo na lokalnih cestah, kar znaša 29 odstotkov vseh nesreč.

Triindvajset odstotkov, ali 363 nesreč se je pripetilo na regionalnih cestah ter 20 odstotkov ali 319 nesreč na mestnih ulicah.

Zaradi vzrokov, ki prednjačijo kot povzročitelji prometnih nesreč, so se miličniki v tem delu Slovenije odločili za stalne akcije, v katerih odkrivajo voznike, ki vozijo vinjeni. Prav tako posvečajo veliko pozornost nepravilnemu prehitevanju, neupoštevanju prednosti vožnje, neprimerni hitrosti in podobnem. Rezultati so dobri, saj moramo vedeti, da število nesreč ne pove vsega. Upoštevati še moramo to, da se je v enem letu tudi močno povečalo število voznikov in število avtomobilov na naših cestah.

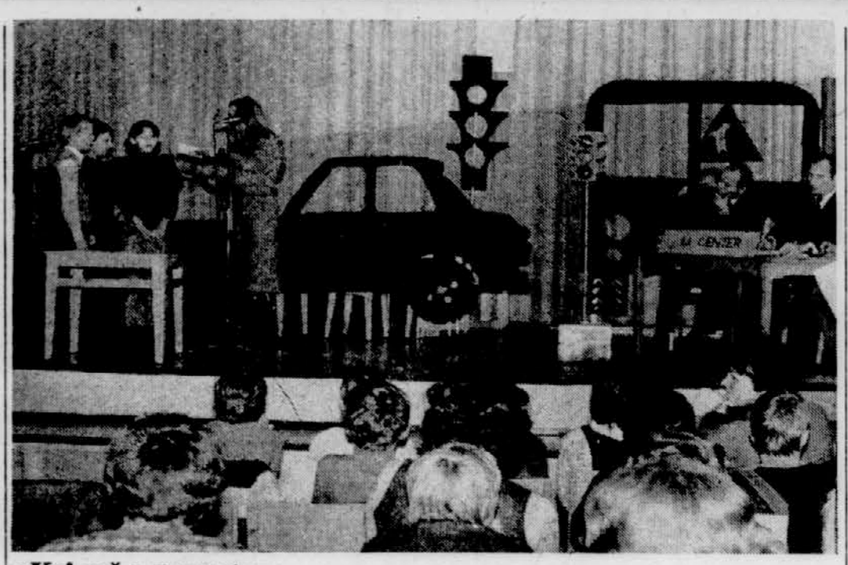
VASJA VENTURINI

Po nesreči odpeljala domov

TRŽIČ, 9. decembra – V petek zvečer ob 18.25 uri je obležal na regionalni cesti v Pristavi hudo ranjen 65-letni Anton Meglič, cesta JLA 28, iz Tržiča. Iz doslej še neznanega vzroka je pešca zadela z osebnim avtomobilom katrca kranjske registracije 37-letna Anka Ahačič iz Retenj pri Tržiču. Voznica Ahačičeva je po nesreči, ne da bi pomagala, odpeljala dalje proti svojemu domu.

Tržiški miličniki so jo s pomočjo občanov našli in že uro po nesreči potrkali pri njej doma in jo zbudili. Pred hišo so našli njen poškodovani avtomobil. Pešca Megliča so hudo ranjenega (zlom lobanje, pretres možganov, zlom reber in nog) iz jeseniške bolnišnice takoj odpeljali v klinični center v Ljubljano. Je v kritičnem stanju. Voznica Ahačičeva pa je morala v zdravstveni dom, kjer so ji vzeli kri za preiskavo.

M. K.

»Kaj veš o prometu«

LJUBLJANA, 9. decembra – V okviru mednarodnega leta otroka je svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu mesta Ljubljane s svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu SO Ljubljana-Bežigrad za učence osnovnih šol organiziral medobčinsko kviz tekmovanje »Kaj veš o prometu«. Tekmovanje, ki je že drugo po vrsti je bilo včeraj v prostorih zavoda Janez Levec v Ljubljani. Deset ekip nižjih in višjih razredov se je pomerilo v znanju iz prometnih predpisov in poznavanja prometnih znakov. Namen tekmovanja ni bil samo ugotavljanje znanja, ampak predvsem, kako naši najmlajši spoštujejo predpise in prometne znake v vsakdanjem življenju. Nagrad, predvsem praktičnih za opremo kabinetov v šolah ni manjkalo. (Foto: Žarko Hojnik)

ČRNI CESTNI KOLEDAR

Previdno in po polževo v megli

Minuli teden smo reveži v nižinah bolščali v meglo in vdihavali nedopustne količine najrazličnejših strupenih plinov. Gledali smo navzgor v upanju, da se bo skozi belo kopreno megle le prikazalo sonce.

Kot ima vsaka slaba stran tudi dobre lastnosti, tako jih ima seveda tudi megla. Konkretno na področju cestne varnosti. Zaradi megle smo prisiljeni voziti zelo počasi, res zelo počasi, nemalokrat se Ljubljančan zaradi ljubljanske megle sploh ne bo podal na pot izven mesta, kjer sicer ni megle in še in še bi lahko naštevali vse te dobre lastnosti naše megle.

Skratka, dokazano je naredila več dobrega za naše zdravje in življenje, kot marsikateri organ, ki sicer po družbeni dolžnosti mora ali bi moral skrebeti za našo cestno varnost. Morda in bolj v šali rečeno bi morda lahko tole našo meglo vključili celo v naša vzgojna in preventivna prizadevanja na cestah, seveda le v primeru, ko bi vsa družbeno dogovorjena sredstva in postopki odpovedali.

Prav zaradi megle in manjših hitrosti je bila minimalna smrtna bera naših cest v minulem tednu. Trije mrtvi v tednu dni v naravnost katastrofalnem letu so pravi balzam za naša cestno varnostna prizadevanja. Pa ste se že skušali opazovati med vožnjo v megli? Voznik je napet do skrajnosti, gleda, kje bo zagledal oviro na cesti, od kod mu lahko po vsej logiki in nelogiki ceste pride pred vozilo pešec, opazuje najmanjše podrobnosti na in ob cesti v strahu, da ne bo zašel in še in še bi lahko naštevali. Ko pa se megla dvigne, pritisnemo na plin, volan drži samo še ena roka, vsi ali skoraj vsi pa se zanašamo na to, da imajo tudi pešci in drugi vozniki oči in nas bodo pravočasno opazili.

Če bi tako pozorno, zbrano, kot v megli vozili tudi v jasnih dneh bi bila črna kronika najmanj tako bela, kot je za minuli teden.

G. K.

MINULI TEDEN 3 LETOS ŽE 690 MRTVIH

OD VSEPOVSOD

Razjarjeni nekadilec zmotil letalski vozni red

NEW YORK, 9. decembra (AFP, Reuter) – Nekemu razjarjenemu nekadilcu se je posrečilo prisiliti pilota »boeinga-727« ameriške družbe »Eastern Airlines«, ki je letel iz Washingtona v New York, da je prisilno pristal v Baltimoru. Zagrizeni nekadilec je namreč moral sesti ña sedež, predviden za kadilce, ker so bili vsi drugi sedeži zasedeni. Z vztrajnostjo se mu je posrečilo zanetiti prepir med kadilci in nekadilci v letalu, tako je bil pilot prisiljen pristati na prvem letališču. Upor v letalu ni imel hujših posledic, potniki pa so vendarle prispeli na cilj s triurno zamudo.

Osem let so obnavljali Kremelj

MOSKVA, 9. decembra (AP) – Sovjetski list »Izvestija« piše, da so končali obsežna dela za obnovitev obzidja in stolpov Kremlja. Restavriranje je trajalo osem let. Obnovili so 2235 metrov kremeljskega obzidja iz zidakov in vrnili nakdanji bliščornamentom na 20 stolpih v Kremlju, kjer je sedež sovjetske vlade. Moskovski Kremelj, kakršen je danes, so začeli graditi iz zidakov leta 1367, za časa Dimitrija Donskega. Dotlej je bilo moskovsko mestno jedro obdano z lesenim obzidjem in stolpi. Kremelj sicer sodi med najlepše stare arhitektonske celote.

Za impresionistično sliko 363.000 dolarjev

LONDON, 9. decembra (AP) – Slovito platno francoskega impresionista Clauda Moneta »Pogled z mostu Waterloo« iz leta 1904 so prodali za 286.000 dolarjev na veliki dražbi v londonskem Sotheby-ju. Na dražbi je bilo na prodaj 80 modernističnih in impresionističnih del. Delo iz kasnejšega impresionističnega obdobja znanega slikarja Camillea Pissarra »Krajina v okolici Louveciennesa« v razkošnih jesenskih barvah so prodali neznanemu zbiralcu za 363.000 dolarjev.

Ropar padel pod streli

BRUSELJ, 9. decembra – Policisti v civilu preiskujejo truplo roparja, ki je padel med streljanjem pred draguljarno, ki jo je hotel oropati. Policisti so prišli ob pravem času, da so preprečili rop, ker je enemu od prodajalcev v draguljarni uspelo naskrivaj pritisniti na alarmni gumb. Trije roparji so se spopadli s policisti, eden je padel, druga dva pa so ujeli.

Telefoto: UPI

NLP nad španskimi vinogradi

GUADALAJARA, 9. decembra (AFP) – Prebivalci severne Španije so te dni opazili neznane leteče predmete. Vaščani San Asencie blizu mesta Logrogna, kjer dobro uspeva vinska trta,so izjavili, da so videli leteče predmete nenavadne oblike in barve. Veterinar Alfredo Sanchez Questa pripoveduje, da ga je spremljal neznani leteči predmet, ko je vozil po cesti blizu Guadalajare. Zaslepila ga je močna rumena svetloba, krmilo mu je ušlo iz rok in vozilo je zapeljalo v jarek.

Smrtnonosno popivanje

WIND LAKE, 9. decembra (AFP) – Devetnajstletni Teril Bath iz Wind Lakea v ameriški državi Wisconsin je svojo željo, da bi postavil novi rekord v uživanju alkohola, plačal z življenjem. Kot pripovedujejo priče, je Terila pobralo, potem ko je v neki točilnici popil 46 kozarcev alkohola. Nihče izmed navzočih ni skušal preprečiti mladeniču, naj se odreče tveganemu podvigu. V štirih urah je spravil vase precejšnjo količino viskija, konjaka in ruma.

Feministke nastavljajo bombe

RIM, 9. decembra (UPI) – Italijanske feministke menjajo taktiko in prehajajo z besed na dejanja. Tako so v treh rimskih kinematografih podtaknile bombe, katerih eksplozije so na srečo povzročile le gmotno škodo in ni bil nihče ranjen. V vseh treh kinodvoranah so takrat predvajali pornografske filme.

Razmišljanje policije, kdo je nastavil bombe, je prekinil anonimen telefonski klc, v katerem je anonimna predstavnica še bolj anonimne ženske organizacije »organizirana feministična protisila« sporočila, da so članice njene organizacije podtaknile eksploziv v znak protesta, ker žensko taki filmi pretvarjajo v komercialni objekt.

ZRN: policisti pritiskajo na gumbe

BERLIN, 9. decembra – V Zvezni republiki Nemčiji moč policije ne temelji na orožju, temveč na sistemu elektronskih možgan in na računalniških kartotekah. V teh kartotekah je moč najti tudi podatke o vseh tujcih, ki prestopijo nemško mejo. Med carinsko kontrolo snemajo njihove potne liste in podatke pri priči razvrstijo s pomočjo računalnika. Tako so vsi nemški državljani in tujci, ki se mudijo v Nemčiji, pod nadzorstvom mogočnega elektronskega omrežja, ki naj bi delovalo kot obrambni sistem pred nezaželenimi tujci, zločinci in teroristi.

Po zaslugi tega elektronskega sistema, imenovanega Inpol, ki je začel delovati leta 1976, nemška policija zdaj lahko prime trikrat več zločincev kot prej. Konec leta 1978 je imelo elektronsko omrežje 1527 terminalov, že čez nekaj let pa jih bo imelo 15.000.

V oddelku za obrambo ustave uporabljajo računalnik, ki poleg običajnih podatkov o državljanih vsebuje tudi navodila, kje je mogoče te podatke najti. Selektorji podatkov o »sovražnikih ustave« posvečajo največ pozornosti vprašanjem, ali ti ljudje sprejemajo politično literaturo in ali so sodelovali v protijedrskih pohodih ali kakih drugih podobnih manifestacijah.

Policijsko informativno omrežje vsebuje podatke o treh milijonih ljudi, kmalu pa se bo ta številka povečala še za dva milijona. Elektronski sistem, združen z učinkovito administracijo, je navdušil celo Američane, ki so izumili elektronske možgane. Učinkovitost računalniškega sistema se bo dokončno potrdila leta 1981, ko bodo uvedli nove, »računalniške« osebne izkaznice.

Najboljši primer delovanja tega omrežja je zvezni kriminalistični center v Wiesbadnu, ki ima najbolj izpopolnjen policijski sistem za informacije na svetu. Informacije zajemajo tudi tako imenovano zasebno področje: podatke o hotelih, agencijah za izposojanje avtomobilov, letalskih družbah, potovalnih uradih in kreditnih ustanovah. Da bi dojeli, kolikšen je obseg tega sistema, je dovolj, če navedemo, da omrežje Inpola meri 60.000 kilometrov in da vsak dan obdela okoli dva milijona informacij.

POD PRISEGO

– Na sodišču so bili zelo ljubeznivi. Ves čas so mi govorili »obtoženi« in mi nikoli niso rekli potepuh, zmikavt, lopov ali podobno, kar mi je zoprno.

ŠTIRIINDVAJSET UR

Pred sodišče zaradi lažne ovadbe

KRANJ, 9. decembra – Vojak, 19-letni Boris Bezjak s Šalovcev pri Ptuju se bo moral pred sodniki zagovarjati zaradi krive ovadbe. V Delu pa tudi drugih časopisih smo objavili vest, da naj bi trije neznanci, na Mrzlem Studencu na Pokljuki ob osmih zvečer oropali vojaka Borisa, ki se je z dopusta vračal v kasarno. Boris je dejal, da so mu vzeli rumeno polivinilasto vrečko z dvema litroma žganja, denarnico v kateri je imel 1500 din in več dokumentov.

Kriminalisti UJV Kranj so ugotovili, da si je vojak rop in zgodbo o treh neznancih iz temne zastave 101 preprosto izmislil. Dvema vojakoma je bil namreč dolžan nekaj stotakov, teh pa doma ni dobil in da bi lahko poravnal dolg, si je skušal pomagati z lažjo.

Sposojeni fičko zgorel

ZAGORJE, 9. decembra – Sinoči ob 19. uri se je na cesti med Izlakami in Čemšenikom vnel fičko, ki ga je vozil 24-letni Marjan Slapšak iz Izlak 18. Voznik je med vožnjo vključil gretje. Že po nekaj prevoženih kilometrih pa je opazil, da je začelo goreti. Ustavil je avto, vendar ognja ni mogel pogasiti. Morda še to, da je Slapšak hotel kupiti, fička od Edija Matka iz Trbovelj, zato se je z njim odpeljal na preizkušnjo vožnjo. Gmotno škodo na avtu cenijo na več kot 30.000 dinarjev.

Ž. H.

Med vožnjo padla z voza

PTUJ, 9. decembra – Včeraj ob 13.20 se je na cesti v Spodnji Koreni pripetila huda nesreča, v kateri je umrla 47-letna Marija Perko iz Mestnega vrha 104 pri Ptuju. Nesreča se je zgodila med vožnjo, ko je 31-letni Jože Gregorc iz Drstelja 44 pri Ptuju vozil iz gozda hlodovino. V Spodnji Koreni je z voza, ki je bil pripet za traktorjem, naloženim s hlodovino, Marija Perko padla in se hudo ranila.

Ž. H.

Smrtonosen padec

MURSKA SOBOTA, 9. decembra – Za 74-letnega Vincenca Kutoša iz Košarovec je bil petkov popoldanski padec z lesene lestve usoden. Pri opravljanju domačih del, je Kutošu nenadoma spodrsnilo, tako da je padel z višine štirih metrov na betonska tla. Pri tem se je tako hudo ranil, da je v soboto popoldan v soboški bolnišnici umrl.

J. G.

Na skednju zgorelo ostrešje

MURSKA SOBOTA, 9. decembra – Sinoči je požar, katerega vzroke še raziskujejo, uničil 25 m dolgo ostrešje na gospodarskem poslopju kmeta Nikolaja Dundeka v Skakovcih. Zgorela je tudi večja količina sena in slame ter kmečki voz. Škode še niso ocenili.

J. G.

Utonil v Kokri

KOKRA, 9. decembra – Dopoldne so v Kokri našli truplo 43-letnega Jožeta Zaplotnika iz koritenske 8 z Bleda. Komisija UJV Kranj je ugotovila, da se je Zaplotnik 4. decembra z avtobusom pripeljal do gostilne Kanonir pod Jezerskim, od gostilničarja je zahteval pijačo, vendar mu je ta ni hotel dati. Popoldne je odšel Zaplotnik iz gostilne čez cesto, kjer mu je zdrsnilo. Padel je v Kokro, ki ga je odnesla nekaj deset metrov naprej, kjer so ga danes našli.

KUM

Zaspal s cigareto v roki

KAMNA GORICA, 9. decembra – Davi ob dveh zjutraj so v hiši št. 62 našli mrtvega 44-letnega Nikolaja Lombarja. Ugotovili so, da se je Lombar zvečer vrnil domov iz gostilne in zaspal na kavču s prižgano cigareto.

KUM

OBRTNO PODJETJE »Obutev«

objavlja

LICITACIJO

dne 12. 12. 1979 v prostorih OBUTEV Celje, Teharska 33

ob 10. uri za družbeni sektor, ob 12. uri za zasebni sektor, in sicer za:

5 šivalnih strojev (2 kosà 1.500, 3 kosi 1.000)
brusilni stroj s sesalcem (4.000 din)
rezkalni stroj s sesalcem (1.500 din)
stroj za žigosanje (600,00 din)
oljno peč (100,00 din)
elektromotor (600,00 din)
3 el. ventilatorje (400,00 din)
montažni čevljarski tekoči trak (20.000,00 din)
motor diesel TAM 1201 (10.000,00 din)

10-10270

Socialistična republika Slovenija
SKUPŠČINA OBČINE LJUBLJANA CENTER
Komisija za volitve in imenovanja

RAZPISUJE
v skladu z 89. členom Zakona o osnovni šoli (Uradni list SRS, štev. 9/68, 14/69 in 18/74) ter v skladu s 14. členom Zakona o vzgojnovarstveni dejavnosti za predšolske otroke (Uradni list SRS, štev. 28/71) prosta dela in naloge

1. **RAVNATELJA**
Osnovne šole narodnega heroja Toneta Tomšiča, Ljubljana, Šaranovičeva 7
2. **RAVNATELJA**
Vzgojnovarstvenega zavoda »dr. France Prešeren«, Ljubljana, Prešernova 29
3. **RAVNATELJA**
Vzgojnovarstvenega zavoda »Poljane« Ljubljana, Strossmajerjeva 3

Pod 1. morajo kandidati izpolnjevati z zakonom določene pogoje za učitelje osnovnih šol in imeti vsaj 5 let delovnih izkušenj v neposrednem pedagoškem delu. Pod 2. in 3. morajo kandidati izpolnjevati z zakonom določene pogoje za vzgojitelja v vzgojnovarstvenih ustanovah, oziroma diplomirani pedagog ali psiholog, ki ima vsaj 5 let prakse v vzgojnovarstvenem delu.

Biti morajo družbenopolitično aktivni in nosilci idej naprednih samoupravnih teženj družbe.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev s kratkim življenjepisom naj kandidati vložijo v 15 dneh po objavi razpisa pri komisiji za volitve in imenovanja, Skupščine občine Ljubljana Center, Ljubljana, Adamič Lundrovo nabrežje 2.

10-10277

Poslovodje trgovin in prodajaln, trgovske organizacije!

Ne čakajte na obisk inšpekcijskih služb, pravočasno kupite obrazce o vodenju evidence prodaje blaga, ki jih predpisuje Uradni list SRS Št. 21/78.

DNEVNA KNJIGA O PROMETU BLAGA
KNJIGA POVPRAŠEVANJA
KNJIGA REKLAMACIJ
KNJIGA PRITOŽB

Knjigam, ki jih lahko naročite v kompletu ali posamezno, je priloženo tudi navodilo za izpolnjevanje.

Naročila sprejema:

ČGP DELO – TOZD GOSPODARSKI VESTNIK
GOSPODARSKA ZALOŽBA
TOMŠIČEVA 1–3
61000 LJUBLJANA

na telefonski številki 23-522 pa lahko dobite tudi vse dodatne informacije.

JAMES ALDRIDGE

Zbogom, narobe Amerika!

17. nadaljevanje

Toda stavila bi, da se je bo odkrižal, če bi le spustila uzdo.«

»In?«

»Nenadoma je spet postala vsa čuteča in materinska. Prosim te, Pip, prosim,« je nenehno ponavljala. »Prosim, pojdi dol.« Njeno obnašanje je bilo nespodobno, bila je kot njena mati, in vsi vemo, kakšna je včasih znala biti Judyna mati.«

»Ne, jaz ne vem. Kaj pa Pip na vse to?« sem vprašal.

»Nič. Mene je gledal, kot da bi morala jaz posredovati. Včasih si ne zna pomagati, kaj?

»Včasih.«

»Jaz se pa z Judy nočem prepirati, ne prenesem je, kajti ona se v resnici sploh ne prepira s tabo, ampak te izziva, dokler ne izgubiš živcev, potem te pa še celo večnost zbada. Edino, kar sem torej lahko rekla Pipu, je bil nasvet 'Za božjo voljo, Pip, pošlji jo k hudiču.«

»Imeniten, več kot primeren nasvet, ki ga pa on seveda ni hotel slišati.«

»Oh no, če ne bi razjahal, bi Judy skočila v tisti svoj prekleti ford in se odpeljala nazaj v New York, njega pa pustila tam. To je prav dobro vedel.«

»Nikoli. Judy že ne bi storila kaj takega,« sem rekel.

»Kako pa veš?«

»Vem, ker poznam Judy.«

»To si kar misli,« je rekla Aimee. »Pri njej se vse začne in neha z ultimatom. Največkrat molčečim. Saj veš, kakšne so te ženske. Nič drugega jim ni treba, kot da udarijo z nogo ob tla in rečejo, nikoli ti ne odpustim. Kako sovražim takšne babnice!«

Jaz sem se sicer smejal, toda Aimee je bila vsa iz sebe. »Ti se lahko režiš,« je rekla, »a tudi ti boš pri botri Judy prišel enkrat na vrsto.« Dvignila je vilice proti meni. »Le počakaj, da se te loti.«

»To bi pa rad dočakal,« sem rekel domišljavo.

»Misliš, da nate ne bo vrgla mreže? Misliš, da ne?«

»Ja, mislim, da ne.«

»Greva stavit?«

»Stave me ne zanimajo, kadar gre za seks in ženske, pa še sploh ne.«

»Skratka, spravila ga je z Mintjulepe in čez uro in pol sta se strašno sprla zaradi Terrade. Potem sta se pobotala in se odpeljala na drugo stran Ridgeforda na kosilo. Toda ali naj ti povem, kaj se je zgodilo ponoči?«

»Povej, in ljubi bog, nehaj mi pripovedovati o nadaljevankah. Povej mi v glavo.«

»Saj ti pripovedujem. Kakorkoli, ponoči ne morem spati in kolovratim okrog,« je rekla čez borovničev zavitek, »Odkar sem v prvem letniku doživljala, da so nas starejša dekleta prihajala sredi noči budit, da so potem s koleni skakala na nas, se ponoči vedno prebujam in toliko časa hodim okrog, dokler se ne zbistrim in zavem, da jih ne bom dobila v želodec. Tako sem se zbudila tudi zadnjič in videla Judy, kako je šla k Lestru. In natanko to se je zgodilo tudi pri Pipu. Ista spalnica, ista postelja. Si lahko predstavljaš, Kit? Ves prizor je odigrala še enkrat, do pičice natančno, na istem prizorišču, le da z drugim moškim.«

»Daj no mir, Aimee, kako pa veš?«

»Vem, ker sem slišala, kako sta se pogovarjala, in slišala sem tudi Judy, ko je malo pred jutrom prišla iz njegove sobe. Isto kot zadnjič. Si lahko misliš? Parjenje.«

Nisem vedel, kaj naj rečem. Navsezadnje so bili Judy in Pip pa tudi Terrada moji prijatelji. Celo pred Aimee bi moral braniti vse tri.

»Judy ima gotovo nekaj za bregom,« sem obotavljaje se rekel.

»Ja – Pipa. Njega ima za bregom.«

»Saj si rekla, da ti je Pip bolj pri srcu kot Terrada. Zakaj se potem pritožuješ?«

»Pip je predober za njo, pa tudi sicer mislim, da se kaj takega ne bi smelo zgoditi, Kit! «Aimee je bila divja in ogorčena. »Ljudje bi morali iti skupaj v posteljo šele po poroki in tega ne bi smeli početi, kadar bi ne bili sami v hiši.«

»Naj me vrag pocitra!« sem rekel. »Saj ti si pa reakcionarka!«

»Menda ne misliš reči, da ima Judy prav,« je rekla.

»V takšne stvari se ne spuščam,« sem rekel.

»Vem, da ne. Ti samo sediš in gledaš, ne? Na ljudi gledaš, kot da se te pod milim nebom nič ne tičejo.«

Zalila me je rdečica. Če bi še malo vztrajala na tej sledi, bi utegnila prodreti v mojo tako skrbno čuvano tajno, kako preživeti.

»Pustiva to,« sem rekel. »Konje imaš v malem prstu, človek bi upravičeno pričakoval, da je tvoj pogled na seks naravnejši.«

Adam Hall

QUILLERJEV MEMORANDUM

35. nadaljevanje

Če bo kdaj kdo spregovoril, to ne bom več jaz. Bodo na pol živi ostanki nečesa, ki se imenuje Quiller, blebetajoči v smrtnem hropenju. Upal sem, da tisti ostanki ne bodo nič izdali. Bili so ljudje, ki sem jih moral ščititi. Edino jamstvo, ki sem jim ga zdaj lahko dal, je bilo, da jih ne bo izdal Quiller, če bi se jim kdaj izneveril, ampak kepa mesa in hrustanca in bolečine, ki ne ve, kaj dela. Videl sem ljudi, ki so jih zasliševali v Buchenwaldu.

Oktober je spet spregovoril.

»Vemo, kdo ste. V Churchillovi vojni niste hoteli služiti vojske. Tratili ste čas in se pretvarjali, da ste nemški vojak, in poskušali sabotirati učinkovito uresničevanje programa dokončne rešitve., »reševali« ste Žide in druge podčloveške organizme pred uničenjem, ki jim je bilo dejansko usojeno. Spodletelo vam je v vaših veličastnih načrtih. Ko so vam po vojni vlade Poljske, Nizozemske in Švedske ponudile nagrade, ste jih zavrnili in tako priznali svoj poraz in sramoto. Vemo za vas.«

Odločil sem se za edino možno pot in začel zelo globoko in zelo počasi dihati in dovajati kisik v krvni obtok, da bi bil na voljo mišicam. Prav postopoma sem jel napenjati roke, noge in želodec in se potem sproščati. Napetost, sprostitev. Povečaj dotok kisika, obtok in mišični ton.

»Znani ste kot avtoriteta za spomin, mehanizem spanja, samomorilska nagnjenja osebnosti, analizo kritične poti, tehniko hitre vožnje in balistiko. Znano je, da ste zdaj v službi M.I.6.«

Napak. Nič ni pomagalo, da me je gledal, kako bom reagiral s pogledom, da bi tako ugotovil, ali je bila njegova informacija resnična ali ne. V glavnem je bila pravilna. Moj pogled je ostal prazen. Napetost ... Sprostitev.

»Mislili ste, da ne vemo, kdo je v zadnjih šestih mesecih pošiljal pred sodišče v Hannovru tako imenovane ‚vojne zločince' Vedeli smo, kdo je. Videli so vas na različnih področjih in izdelali smo vaš *portrait parlé*. Prepoznali smo vas, ko ste šli v Neustadthalle. Sporočili so nam, da so odpoklicali vašo zaščito. Zato smo vedeli, da ste se lotili posebne naloge. Skoraj vse vemo o vas.«

Dihaj globoko. Okno je bilo bliže kot vrata, toda ta izhod ni prihajal v poštev. Težke zavese so bile zastrte, toda skozi režo med njimi je prihajala svetloba od ulične svetilke in v tej svetlobi sem videl gole veje platane. Po njeni višini sem lahko dokaj zanesljivo sklepal: soba je bila v tretjem, morda celo v četrtem nadstropju. Ne bodo mi dovolili, da bi iskal balkone ali odtočne cevi. Moral bom poskustiti pri vratih. Napetost: Sprostitev.

»Nimamo pa nekih informacij o vašem birroju. Nekaj časa že pozorno spremljamo njegovo dejavnost in radi bi izpopolnili svojo predstavo o M.I.6.«

Kar naravnost. Njegovo ponavljanje je bilo nerodno in je bilo zdaj očitno, da me namerno izziva, da bi mu odgovoril – iz ponosa – da se moti, da ne delam za M.I.6. Pogled brezizrazen. Dihaj globoko.

Oktober se je zapičil vame z brezdušnimi očmi. »Prisiliti vas moramo, da boste spregovorili.« Bil je preveč inteligenten, da bi grozil, ker je vedel, da sem že videl žrtve, ki so jih zasliševali ljudje njegovega kova. Nisem imel druge izbire, kot da sem začel govoriti. Rekel je: »Začnite.«

Napetost ... Sprostitev. Ne smem pozabiti, da je bilo srečanje s tem človekom v tej hiši namen moje misije. Žoga je res raztrgala mrežo: upal sem, da bom prišel v to hišo pri polni zavesti in z upanjem, da jo bom pobrisal, preden bo prepozno.

Ukana s cepljenjem je bila zapletena, vendar je zanjo zadostovalo, da so po telefonu poklicali kapetana Stettnerja, češ da ga kliče zdravstveni urad, poleg tega pa še zasebni rešilni avto, zdravnik in bolniška sestra. Phönix ima takšne možnosti. Eden izmed obtožencev v Hannovru je bil predstojnik katedre na medicinski fakulteti. Na več ministrstvih so bile hierarhije polne vodilnih uradnikov, ko so bili nacisti. Splačalo se je potruditi, da so me pripeljali sem v omedlevici.

Toda upoštevati moram, da sem se nameraval izpostaviti na nezavarovanem terenu, pritegniti nase sovražni ogenj in tako odkriti njihovo oporišče. To sem naredil. Prednost je bila na moji strani. To misel si moram ponavljati, da bi psihološko podprl fizično nujnost, da nekako ostanem živ in pri zdravi pameti.

Dihaj globoko. Napetost, sprostitev. *Prednost je na moji strani.*

Oktober je vprašal: »Ali boste govorili?«

Odgovoril sem: »Ne.«

FESTIVAL LJUBLJANA

Ponedeljek, 10. decembra, ob 19.30, Slovenska filharmonija – AKADEMSKI KOMORNI ZBOR KRANJ.
Dirigent: Matevž Fabijan.
Koncert zborovskih skladb abonmaja Glasbene mladine Ljubljana iz cikla »Mladi mladim« ter ob 15-letnici delovanja Glasbene mladine Ljubljane in 10-letnici delovanja Glasbene mladine Slovenije.
Torek, 11. decembra, ob 20.15, Slovenska filharmonija.
MLADINSKI PEVSKI ZBOR MARIBOR.
Dirigent: prof. Branko Rajšter, pri klavirju: Nevenka Hohnjec.
Četrti komorni koncert festivalskega abonmaja.
Vstopnice so v prodaji od 11. do 13. ure pri blagajni Festivala ter uro pred začetkom v Slovenski filharmoniji.

GLEDALIŠČE

DRAMA SNG
Ponedeljek, 10. decembra, ob 17. uri – Za Pokl. gradbeno šolo I. Kavčiča. F. Kozak: PROFESOR KLEPEC (komedija).
Torek, 11. decembra, ob 10. uri – Za Ekonomsko administr. šolski center iz Kranja.
F. Kozak: PROFESOR KLEPEC (komedija).
Torek, 11. decembra, ob 19. uri – Zaključena prireditev. Nastop AFS »France Marolt« v okviru proslave 60-letnice Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani.

MALA DRAMA SNG
(Vhod iz Igriške ulice)
Torek, 11. decembra, ob 20. uri – Izven abonmaja. D. Rupel: MRZLI VIHARJI, JEZNE DOMAČIJE. Opozarjamo na eno zadnjih ponovitev uprizoritve! Vstopnice so v prodaji pri blagajni v Drami (tel. 20-171).

OPERA IN BALET SNG LJUBLJANA
Ponedeljek, 10. decembra – ni predstave.
Torek, 11. decmbra – ob 10. uri: J. Gotovac: ERO Z ONEGA SVETA, ZAKLJUČENA PREDSTAVA ZA OŠ I. Rob, Šempeter pri Novi Gorici, OŠ Postojna.
Sreda, 12. decembra – ob 10. uri: J. Gotovac: ERO Z ONEGA SVETA, ZAKLJUČENA PREDSTAVA ZA ŽELEZARSKI CENTER JESENICE.

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI
Ponedeljek, 10. decembra, ob 17. uri – Tone Pavček: ČENČARIJA za delegate SMG.
Ob 18. uri Kajetan Kovič: ZLATA LADJA za delegate SMG
Torek 11. decembra, ob 11.30 in 14. uri – Svetlana Makarovič.; SEN ZELENJAVNE NOČI. Gostovanje v Murski Soboti (petinšestdesetič).
Sreda, 12. decembra, ob 9. in 12. uri – Svetlana Makarovič: SEN ZELENJAVNE NOČI. Gostovanje v Murski Soboti (sedeminšestdesetič, oseminšestdesetič).

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO GLEDALIŠKA PASAŽA
Ponedeljek, 10. decembra, ob 19.30: J. P. Sartre: ZA ZAPRTIMI VRATI. Za abonma MLADINSKI 2.
Torek, 11. dec. ob 15.30: J. P. Sartre: ZA ZAPRTIMI VRATI. Za abonma TOREK POPOLDANSKI.
Ob 19.30: M. Kmecl: FRIDERIK Z VERONIKO. Za abonma KOLEKTIVI J.
Sreda, 12. dec., ob 19.30: M. Kmecl: FRIDERIK Z VERONIKO. Za abonma KOLEKTIVI M.
Četrtek, 13. dec., ob 19.30: I. Brešan: SMRT PREDSEDNIKA HIŠNEGA SVETA. Za abonma red B.
Ob 19.30: M. Kmecl: FRIDERIK Z VERONIKO. Gostovanje v ZAGORJU.
Petek, 14. dec. ob 19.30: M. Kmecl: FRIDERIK Z VERONIKO. Za abonma red H.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA, Krekov trg 2
Ponedeljek, 10. decembra ob 15.30: J. Vandot-M. Stante: KEKEC IN MOJCA, mladinska igra s petjem. Zaključena predstava.
Torek, 15. decembra, ob 15. uri: J. Vandot – M. Stante: KEKEC IN MOJCA, mladinska igra s petjem. Gostovanje na Viru pri Domžalah.
Ob 17. uri: J. Vandot-M. Stante: KEKEC IN MOJCA, mladinska igra s petjem. Gostovanje na Viru pri Domžalah.
Prodaja vstopnic dva dni pred dnevom predstave od 16.–18. ure, na dan predstave pa dve uri pred pričetkom predstave.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ
Ponedeljek, 10. decembra, ob 19.30 – red: PETEK. I. Mrak: »VAN GOGHOV VIDOV PLES«. Abonente obveščamo, da je abonma red PETEK izjemoma v ponedeljek.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE NOVA GORICA
Ponedeljek, 10. decembra J. Snoj-E. Aberšek AVTOMOTO MRAVLJE, predstava za OŠ Dutovlje ob 16.30 v gledališki dvorani v Solkanu.

SNG MARIBOR
Ponedeljek, 10. decembra ob 10. uri – J. Svetokriški: EN SREČEN, VESELI INU VSIH TROŠTOV POLN DAN VOŠČIM – na malem odru za Avtomehanski in kovinarski šolski center Maribor.
Ob 12.30: URA GRIMMOVIH PRAVLJIC – gostovanje v Zg. Polskavi. Nastopa Breda Pugljeva.
Ob 10. uri: N. Avila: HAKIMOVE ZGODBE – gostovanje v Cerkvenjaku.
Ob 15. uri: N. Avila: HAKIMOVE ZGODBE – gostovanje v Lenartu.
Ob 19.30: W. A. Mozart: FIGAROVA SVATBA – red beli.

slovensko ljudsko gledališče celje
Ponedeljek, 10. decembra ob 15.30: A. T. Linhart – Andrej Inkret: PLAY LINHART 1780–1789. 1. ŠOLSKI ABONMA.
Torek, 11. decembra ob 15.30: A. T. Linhart – Andrej Inkret: PLAY LINHART 1780–1789. 5. ŠOLSKI ABONMA.

KINO

SPORED ZA PONEDELJEK
KINOTEKA, Miklošičeva c. 28: program češkoslovaškega filma: »POROKA S POGOJEM.« Scenarij in režija: Pavel Kohout. Glav. vl.: Marie Drahokoupilova, Michael Junašek, Radoslav Brzobohaty. Predstava ob 16. uri.
Predstavi, posvečeni spominu Amedea Nazzarija: ital. film »VOLK Z GORE SILA«: Režija: Dulio Coletti. Glav. vl.: Amedeo Nazzari, Silvana Mangano, Jacques Sernas. Predstavi ob 18. in 20. uri.
Prodaja vstopnic uro pred prvo predstavo.
KINO UNION: »Film, ki črpa svojo notranjo napetost v takoimenovanem razpadanju človeške osebnosti...« (Variety) Ameriški barvni WS film, pustolovska drama »PASJI VOJAKI« (Dog Soldiers) Prod.: United Artists, 1978. Glasba: Laurence Rosenthal. Kamera: Richard H. Kline. Scenarij: Judith Roscoe in Robert Stone po lastnem romanu. Režiser: Karel Reisz. V glavnih vlogah: Nick Nolte, Tuesday Weld, Michael Moriarty, Anthony Zerbe, Gay Strickland in drugi. Brez predfilma! Predstave ob 16., 18.15 in 20.30. Film ni primeren za otroke!
KINO KOMUNA: »To je film, čigar zgodba odkriva, kako fašizem ogroža zasebno življenje posameznikov...« (E. Scola) Italijanski barvni VV film, ljubezenska drama »POSEBEN DAN« (Una giornata particolare) Prod.: Carlo Ponti Canafox film, Montreal, 1977. Prikazan na FEST 1978. Glasba: Armando Trovaioli. Kamera: Pasqualino de Santis. Scenarij: Ruggero Maccari in E. Scola. Režiser: Ettore Scola. V glavnih vlogah: Sophia Loren in Marcello Mastroianni. Ostale vloge: John Vernon, Francoise Berd, Nicole Magny in drugi. Brez predfilma! Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri.
Ob 10. uri MATINEJA ameriškega barvnega filma, pustolovske komedije »NAJBOLJ NORI RALLY« Paula Bartela. Igrata: David Carradine, Veronica Hammel. Zadnjič.
KINO TRIGLAV: FPP – FILMSKA PARADA POPULARNIH (glasbenih filmov): danes zadnjikrat v rednem sporedu ameriški barvni CS dokumentarni glasbeni film »ZADNJA PREDSTAVA ELVISA PRESLEYA« (That's the Way it is). Scenarij in režija: Denis Sanders. V filmu se zvrsti okrog 30 pesmi tega nepozabnega kralja rocka! Brez predfilma! Predstave ob 16., 18. in 20. uri. Zadnjikrat!
KINO VIČ: »To je film, ki nikogar ne more pustiti ravnodušnega : film, ki lahko izzove samo bes ali pa občudovanje« (Vladimir Bunjac, Oko) Domači barvni WS film, znanstveno-fantastična legenda »MOŽ, KI GA JE TREBA UBITI« (Čovjek, koga treba ubiti). Prod.: Jadran film, 1979. Kamera: Branko Ivatović. Glasba: Jože Privšek. Scenarij in režija: Veljko Bulajić (dobitnik »Bronaste Arene« Pula 79). GLavne vloge: Zvonimir Črnko (Šćepan Mali), Vladimir Popović, Charles Millot, Tanja Bošković, Dušica Žegarac, Mato Ergović in drugi. Brez predfilma! Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri. Film ni primeren za otroke!
KINO ŠIŠKA: ameriški barvni film, dramski western »ZADNJI STREL« (The Schootist). Prod.: United Artists, 1978. Kamera: Bruce Surtees. Glasba: Elmer Bernstein. Scenarij: Miles Hood Swarthout in Scott Hale po romanu Glendona Swarthourta. Režiser: Don Siegel. Glavna vloga: JOHN WAYNE. Ostale vloge: Laureen Bacall, James Stewart in drugi. Filmske novice št. 48. Predstave ob 16., 18. in 20. uri.
KINO SLOGA: italijanski barvni VV film, ljubezensko-erotična drama »ŠKANDAL« (Scandalo). Prod.: Cineriz, 1975. Glasba: Riz Ortolani. Kamera: Vittorio Storaro. Scenarij: Ottavio Jemma. Režiser: Salvatore Samperi. V glavnih vlogah: Franco Nero, Lisa Gastoni, Raymond Pellegrin in drugi. Brez predfilma! Predstave ob 16., 18. in 20. uri. Otrokom ne dovolimo ogleda filma!
OTROŠKI KINO MOJCA: DANES NI PREDSTAV – MOJČIN PROSTI DAN!
Vstopnice prodajamo uro pred začetkom predstav!
KINO KRIŽANKE: ameriški barvni film »ZADNJI LESK MRAKA«. Režija: Robert Aldrich. Igrajo Burt Lancaster, Richard Widmark, Melwyn Douglas, Paul Winfield, Leif Erickson. Predstavi ob 17.30 in 20. uri. Prodaja vstopnic od 17. ure dalje.
KINO DOMŽALE: amer. b. »CESARSTVO MRAVELJ«, ob 20. uri.
KINO »CENTER« KRANJ: ameri. ital. barv. western film »IMENUJEM SE NOBODY«, ob 16.,18.in 20. uri. Režija: Tonnino Valerii. Igrajo Terence Hill, Henry Fonda.
KINO »STORŽIČ« KRANJ: nizoz. barv. vojni film »BOJ NA ŽIVLJENJE IN SMRT«, ob 16., 18. in 20. uri. Režija: Paul Verhoeven.
KINO TRŽIČ: amer. barv. fant. film »TEMNA ZVEZDA«, ob 17. uri. Amer. barv. družbena drama »ZADNJI UKAZ«, ob 19. uri. Režija: Hal Ashby. Igrata: Jack Nicholson, Otis Young.
KINO »DOM« KAMNIK: amer. barv. komedija »ZALJUBLJENI BOLNIČAR«, ob 18. in 20. uri. V gl.vl. Jerry Lewis.
KINO RADOVLJICA: ameriški barvni film »SLADKA MALA«, ob 20. uri.
KINO BLED: ameriški barvni film »VSI PREDSEDNIKOVI LJUDJE«, ob 20. uri.
KINO »DELAVSKI DOM« ZAGORJE OB SAVI: ameriški barvni WS akcijski film »DON JE MRTEV« ob 17. in 19. uri.
KINO »DELAVSKI DOM« TRBOVLJE: franc. barv. VV film »HOTEL NA PLAŽI«, ob 17. uri.
KINO »SVOBODA« TRBOVLJE II: ameriški, erotični film »MOJA MALA PUNČKA«, ob 17. in 19. uri. Otrokom do 15. leta starosti ne dovolimo ogleda filma.
KINO DELAVSKI DOM HRASTNIK: amer. krim. »POSILSTVO«, ob 19. uri.
KINO ROGAŠKA SLATINA: ameriški barvni film, »NEPREKOSLJIVA SARAH BERNHARDT«, ob 17. in 19.30
KINO BREŽICE: ameriški barvni film »IZGANJALEC HUDIČA«, ob 20. uri
KINO »PARK« MURSKA SOBOTA: francoski barvni CS film »ZAKONSKO POTOVANJE«, ob 18. in 20. uri
KINO SVOBODA ŠEMPETER PRI GORICI: slov. film »KRČ«, ob 18. in 20. uri.
KINO »SOČA« NOVA GORICA: »EROTIČNE PUSTOLOVŠČINE CASANOVE« it. film, ob 18. uri.

KINO MARIBOR

SPORED ZA PONEDELJEK
KINO GLEDALIŠČE Ob 15.30 ameriška črnobela srhljivka PSYCHO. Režiser: Alfred Hitchcock. V glavnih vlogah: Anthony Perkins, Janet Leigh, Vera Miles, John Gavin
KINOTEKA
Ob 17.45 in 20. uri ameriški kinotečni film DEMONSKA LUTKA. Režiser: Tod Browning. V glavnih vlogah: Lionel Barrymore, Frank Rawton.
KINO UNION Ob 15.30, 17.45 in 20. uri japon. barvni kinemask. karate film KARATE IZ TEMPLJA ŠAOLIN. Režiser: Hideo Nanbu. V glavnih vlogah: Ken Kazana, Jungi Igaraši, Ju Jang, Meng Čin
KINO PARTIZAN Ob 15. uri predstava za upokojence in izven z italij. barvno western komedijo CIPOLA KOLT. Ob 17.45 in 20. uri ameriški barvni krimin. film GARETTOVO MAŠČEVANJE. Režiser: Harry Ekerwin. V glavnih vlogah: Chris Mukley, Polly King, Scott Lawrence
KINO UDARNIK Ob 15.30, 17.45 in 20. uri nemški barvni erotični film RESNIČNE ZGODBE II. del. Režiser: Ernst Hoffbauer. Igrajo: fantje, dekleta, njihovi starši, učitelji in drugi. Mladini do dopolnjenega 15. leta ogleda filma ne dovolimo.
V torek, dne 11. 12. 79 bo ob 10. uri matineja v KINU PARTIZAN z nemškim barvnim erotičnim filmom RESNIČNE ZGODBE II. del.

RADIO MARIBOR

7.30 Danes za vas; 8.00 Poročila; 8.05 Obvestila; 8.10 Tretji polčas; 14.00 Novice; 14.05 Turistični napotki v nemščini; 14.15 Obvestila, zabavna glasba in EP; 14.30 Želeli ste – poslušajte; 15.30 Prijetno popoldne vam želijo; 16.00 Dnevnik; 16.20 Obvestila; 16.30 Na tekočem traku iz studia 3; 17.00 Univerza v Mariboru; 17.15 Desetkrat naj...; 18.00 Študij in glasba; 18.30 Glasbena mladina

OBVESTILA

Skupina za aktivno kulturo Vetrnice (pri Forumu)
vabi na
Oranje
(srečanje-raziskovanje na osnovi človekove aktivne energije v prostoru)
Večer sta pripravila Gabriel Arcand in Vladimir Šav
Skupaj, prisotni, budni, dejavni in nedejavni, tihi, vsak trenutek pozorni na studenec energije, ki teče med nami in okoli nas in ki nas premika skozi prostor. Onkraj znanega, onkraj izražanja, onkraj stereotipov vsakdanjega obnašanja.
Večer bo v dvorani krajevne skupnosti Poljane (nekdanji GLEJ) pri Ambroževem trgu, v torek, 11. decembra ob 19. uri.

Plesna šola Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih na Petkovškovem nabrežju 35 v Ljubljani, vpisuje še v zadnje plesne tečaje pred novim letom, in sicer: ZAČETNI tečaj se prične 11. decembra, NADALJEVALNI tečaji pa 4., 13. in 29. decembra.
Vpišete se lahko vsak dan od 17. do 20. ure v Plesni šoli na Petkovškovem nabrežju 35.
Cena tečaja za dijake in študente je 250 din, za zaposlene pa 350 din.

ŠKUC

Stari trg 21 Ljubljana
V ponedeljek, 10. decembra: VIDEO ART (WNET CHANNES B) New York.
Predstavitev tretje generacije novega video jezika.

Traktor –URSUS– koristen pomočnik za vaša opravila

NT **POCENI V SOVJETSKO ZVEZO**
DONBAJ – KAVKAZ (Sovjetska zveza, 13 dni, vlak, letalo – vlak Odhodi: 15., 23. 29. januarja, cena 3950,00 dinarjev
ZAKOPANE (Poljska, 12 dni vlak) Odhoda: 16. in 26. januarja, cena 2980,00 din
VELIKI SLAVKOV – TATRE (Češkoslovaške, 11 dni, avtubus) Odhodi: 14., 22. in 30. januarja ter 7. februarja, cena 2980,00 din
KOMPLETNI PENZIONI
Informacije in prijave:
BIRO ZA MEDJUNARODNU RAZEMNU OMLADINE I STUDENATA JUGOSLAVIJE, Beograd, Trg bratstva i jedinstva 7, tel. 641-993 in AGENCIJA »KARAVAN«, Beograd, Takovska 12, tel. 337-853. 7-694-0

zavod tivoli

REKREACIJSKO DRSANJE
je v torek ob 20., v sredo ob 10., 21., v četrtek ob 20., v petek ob 21., v soboto in nedeljo ob 10., 14. in 20. uri.
CENTRALNO KOPALIŠČE TIVOLI
ponedeljek, torek, sreda, četrtek in petek ob 16. in 20. uri. Torek in četrtek tudi ob 10.30. Obvezne plavalne kape.
ČUK KLUB
je odprt vsak dan, razen torka od 20.30 do 02.30.

stopoteka SUPER
je odprta vsak dan, razen ponedeljka, od 20. do enih, ob sobotah tudi od 15.30 do 19. ure. Ob torkih in sobotah je na sporedu disco glasba, ob četrtkih stara glasba, ob sredah, petkih in nedeljah pa ROCK, BLUES, COUNTRY, NOVI VAL, HARD ROCK...
RESTAVRACIJA SULC
je odprta vsak dan od 10. do 22. ure
SILVESTROVANJE
bo v ČUK KLUBU. Informacije in rezervacije na 315-522 (85)
NOVOLETNE PRIREDITVE V HALI TIVOLI
petek 21. XII. ob 19. uri Festival magije, sobota 22. XII. ob 20. uri David Bromberg band, nedelja, 23. XII. ob 20. uri. Folklora iz Peruja. Za vse prireditve je predprodaja vstopnic pri Globtour – Maximarket. Cena vstopnic je enotna 100 din. Sindikati imajo 10% popusta.

PREVOZNE storitve – kompletne selitve – za zasebni in družbeni sektor. Informacije po tel. (061) 345-417. T-15696-165

DEŽURNI ZDRAVNIK

LJUBLJANA
1. Nujna ambulantno-medicinska pomoč v Ljubljani za odrasle neprekinjeno v Urgentnem bolku Kliničnega centra (vhod iz Bohoričeve ulice): Za otroke in mladino do 15. leta starosti – ob delavnikih čez dan v otroških in šolskih dispanzerjih zdrvstvenega doma Ljubljana
– ponoči od 19. do 7. ure, ob nedeljah in praznikih v pediatrični dežurni ambulanti – Pediatrične klinike – Vrazov trg 1. tel.: 310-246.
2. Za nujno zdravniško pomoč na domu kličite po tel.: 323-060. V primeru življenjske nevarnosti ali ogroženosti pa tel. št. 94. Za otroke in mladino do 15. leta starosti se ob delavnikih od 7. do 19. ure obračajte na otroške in šolske dispanzerje Zdravstvenega doma Ljubljana. Pediatrična dežurna ambulanta od 19. do 7. ure, ob nedeljah in praznikih pa bo zagotovljala le v izjemnih primerih prevoz otrok z reševalnim vozilom v ambulanto. V takem primeru kličite po tel. 323-060.
3. Prebivalci občine Grosuplje–Ivančna gorica kličejo za nujno zdravniško pomoč na domu po tel. 783-039 ali 783-006, v odsotnosti zdravnika od 19. do 7. ure zjutraj, od nedeljah in praznikih pa po tel. št. 94.
4. Nočna nedeljska služba in praznična dežurna zobna ambulanta je v zobni ambulanti Nebotičnik, Kidričeva 1, soba št. 7/II. Ambulanta nudi pomoč v nujnih primerih in to vsak dan od 20. do 6. ure zjutraj naslednjega dne, ob nedeljah in praznikih pa ves dan.

MARIBOR
ZD Maribor, Ulica talcev 9, telefon 26-568
v mestu: dr. Zoran Žebeljan, okoliška dežurna služba: dr. Branko Ješovnik in dr. Jurij Leskovar, ambulantna dežurna služba: dr. Radmila Belovič, pediatrična dežurna služba: dr. Alenka Bezget.

DEŽURNA LEKARNA

LJUBLJANA
Nočna dežurna lekarna: Tabor, Trubarjeva 78
MARIBOR
Melje, Meljska 2

SPECIALNE hidroizolacije ravnih streh, sten, balkonov, teras, podzemnih prostorov kot so skladišča, lokali, podzemne garaže, zaklonišča in razpoke v njih saniramo z najnovejšimi materiali in postopki. Osušujemo objekte od temeljev naprej pred talno vlago in vodo, brez razbijanja. Hidroizoliramo 100% vse diletacijske razpoke in fuge v nosilnih stebrih, stenah, ploščah, temeljih, kopalnih bazenih, silosih, rezervoarjih. Za vsa dela ves čas garancije nadzor. Ponudbe pod »Studio Moderna«, 61410 Zagorje O/S, tel. (061) 811-380. P-20275-165

BOJLERJI čiščenja, popravila, kompletne montaže opravim z jamstvom. Naročila po telefonu 262-995, ali 324-123. 21894-165

KOMPLETNE selitve, prevoze, opravimo strokovno za zasebni in družbeni sektor. Zanesljivi in točni. Tel. (061) 342-420. PT-15680-165

PREVOZE, kompletne selitve, opravimo strokovno za zasebni in družbeni sektor. Zanesljivi in točni. Tel. (061) 263-756. PT-15681-165

25 let omarice IZOROL®
KOVINOPLASTIKA

ljubljanska banka

Ljubljanska banka Splošna banka Celje n. sub. o.
objavlja potrebe po delavcih za opravljanje del in nalog:
1. **stenografa – zapisnikarja v Tajništvu banke**
Pogoji: srednja šola ustrezne smeri in 3 leta delovnih izkušenj
2. **višjega referenta za analizo finančnega poslovanja v Službi dolgoročnih naložb**
Pogoji: višja šola ekonomske ali pravne smeri in 4 leta delovnih izkušenj
3. **svetnika v Strokovni svetovalni službi**
Pogoji: visoka izobrazba ustrezne smeri, nad 5 let ustreznih delovnih izkušenj, pasivno znanje tujega jezika
4. **pomočnika vodje za področje AOP in načrtovanja v Računovodskem sektorju**
Pogoji: visoka izobrazba ekonomske ali organizacijske smeri, 5 let delovnih izkušenj na področju računalništva in aktivno znanje najmanj enega tujega jezika
5. **strokovnega svetovalca – sistemskega analitika v Računovodskem sektorju**
Pogoji: visoka izobrazba elektro ali organizacijsko-računalniške smeri, 5 let delovnih izkušenj, aktivno znanje najmanj enega tujega jezika, obvezno usposabljanje na tečaju za sistemskega analitika
6. **višjega programerja za programiranje dokumentacije AOP**
Pogoji: višja šola ustrezne smeri, 4 leta delovnih izkušenj, od tega vsaj eno leto na delih in nalogah programerja ter aktivno znanje najmanj enega tujega jezika
7. **strokovnega svetovalca za kreditno-denarno poslovanje banke v Službi plana in analiz**
strokovnega svetovalca za kreditiranje OZD v Službi kratkoročnih naložb
Pogoji: visoka šola ustrezne smeri, 5 let delovnih izkušenj in pasivno znanje tujega jezika
8. **vodje Službe notranje kontrole inšpektorja v Službi notranje kontrole**
Pogoji: visoka izobrazba ekonomske ali pravne smeri, 5 let delovnih izkušenj in pasivno znanje najmanj enega tujega jezika
9. **pomočnika vodje Sektorja za opravljanje poslov delovne skupnosti**
Pogoji: visoka izobrazba ekonomske, pravne ali organizacijske smeri, nad 5 let delovnih izkušenj in aktivno znanje najmanj enega tujega jezika
Kandidati naj osebno vložijo vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev šolske izobrazbe v Ljubljanski banki Splošni banki Celje, Vodnikova 2 v 15 dneh po objavi.
O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po objavi.
6-10153

Razpisna komisija delovne organizacije
INŠTITUT ZA GOZDNO IN LESNO GOSPODARSTVO pri Biotehniški fakulteti, Ljubljana, Večna pot 2
razpisuje prosta dela in naloge
– INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA DIREKTORJA INŠTITUTA
Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
– visoka izobrazba gozdarske smeri
– 5 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 3 leta na vodilnih delovnih nalogah, ki vsebujejo tudi problematiko raziskovalnega in strokovno pospeševalnega dela, oziroma najmanj 3 leta delovnih izkušenj pri raziskovalnem in pedagoškem delu
– sposobnost razvijanja samoupravnih socialističnih odnosov
Razpis velja 15 dni od objave. Izbrani kandidat se imenuje za dobo 4 let.
Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev razpisa je treba poslati Inštitutu za gozdno in lesno gospodarstvo v zaprti ovojnici s pripisom: »za razpisno komisijo«. Kandidate bomo obvestili o izbiri v 30 dneh po preteku razpisa.
7-10242

SOZD ELKOM PROJEKTA – inženirnig, p. o. Ptuj Trstenjakova ul. 2
Razpisna komisija
PONOVNO RAZPISUJE
dela in naloge
individualnega poslovodnega organa – direktorja DO
Kandidat mora poleg splošnih pogojev po zakonu izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:
1. da ima visokošolsko izobrazbo arhitektonske, gradbene, ekonomske ali pravne smeri
2. da ima 10 let delovnih izkušenj, od tega 5 let na vodilnih delovnih nalogah
3. da je družbenopolitično aktiven
4. da predloži program nadaljnjega razvoja delovne organizacije.
Dela in naloge razpisujemo za 4 leta.
Kandidate vabimo, da se zglasijo osebno ali pošljejo vloge s predložitvijo vseh listin o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: PROJEKTA – inženiring, p. o. Ptuj, Trstenjakova ul. 2, z oznako »za razpisno komisijo«.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 40 dneh po zaključku razpisa.
6-10184

POGUM OB JEZERU

Po J. O. Curwoodu priredil Andrej Kovač – Ilustriral Željko Lordanič

97. Peter se ni spominjal, kdaj je zaspal. Zbudil se je zakopan v listju. Pomencal si je oči. Ogenj ni več gorel. Skozi listje se je kazal prvi sij svetlobe. Želel si je ognja, cvrčeče slanine in kave, ki bi se kadila iz lonca – takšno je bilo nekdaj jutro v taboru. Brez zajtrka sta se z očetom napotila v osrčje neizmernih gozdov, ki so se širili proti jugu in zahodu. Čeprav praznih rok in brez puške, je oče brezbrižno kramljal.

98. Okrog poldneva je njuno iskanje hrane postalo za Petra prava pustolovščina. Razburjalo ga je bolj kot misel na sovražnike, ker se mu je zdelo, da so policaji daleč od njiju. Nad njima so letale ptice, zajci so skakali iz jarkov, sledovi srn, losov in severnih jelenov so bili tako gosti, da so se spajali v prave steze. Mogla bi samo s palicami pobiti nekaj ježevcev, toda Peter ni prenesel niti misli na njihovo mastno in smrdeče meso.

99. »Če ne boš mogel zdržati, bova spekla nekaj gomoljev lilij,« mu je rekel oče, »če pa zdržiš do večera, bova imela tako gostijo kot še nikoli.« Peter je zdržal. Zvečer je oče ujel v zanko, ki jo je napravil iz usnjenega traku škornja, debelega zajca. Deček je od sittosti in toplote ognja takoj zaspal. Oče ga je gledal z nežnim nasmehom na obrazu, ki pa se je hitro spremenil v žalost. To je njuna zadnja noč skupaj. Jutri bo sam, izobčen, preganjan. A Peter...

RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV RTV

TELEVIZIJA

PRVI PROGRAM

8.55 TV V ŠOLI: Naše igrišče, I. P. Mažuranić, Lectovo srce
10.00 TV ŠOLI: Materinščina, Risanka, Biologija
11.10 TV V ŠOLI: Za najmlajše (do 11.25)
14.55 TV V ŠOLI, ponovitev (Zg)
16.00 TV V ŠOLI: – ponovitev (do 16.15)
16.25 POROČILA (Lj)
16. 30 SVETOVNO PRVENSKTVO V GIMNASTIKI? posnetek iz Fort Wortha
17.45 GLASBENA PRAVLJICA: Divji bik Ferdinand
18.00 OBRAČUN OSEBNIH DOHODKOV PO MERILIH, oddaja iz cikla Pot do pravične in spodbudne delitve (Lj)
18.20 KOŠARKA, oddaja iz cikla Pravila iger
18.30 MOZAIK
18.35 OBZORNIK
18.45 MLADI ZA MLADE
19.15 RISANKA
19.20 CIKCAK
19.30 TV DNEVNIK
19.55 PROPAGANDNA ODDAJA
20.00 G. Thiele-Malwitz: KONČNA POSTAJA RAJ, TV drama (Lj)
Drama prikazuje usodo »malega« človeka in probleme ostarelih, na videz nepotrebnih ljudi. V ospredju dogajanja so tri ženske: živčna in hladna lastnica trgovine z otroškimi igračami, njena gospodovalna tašča, ki ždi pri blagajni, in skromna štiriinšestdesetletna Riedlova, prodajalka v trgovini, ki je polna delovne vneme, vendar pogosto nerodna in nespretna, saj bedita nad njenim delom vseskozi dva para strogih, neusmiljenih, oči. Pa je vendarle ta »mala« ženska, predstavnica nižjih plasti današnje zahodnonemške družbe, pripravljena ustreči vsakomur ob vsakem času, veseli se drobnih uspehov in je močno razočarana nad vse pogostejšimi neuspehi.
»Raj« pa naj ne bi bil le simbol otroških sanj, ki se izpolnjujejo ob nakupu igrač v trgovini s tem imenom, pač pa tudi z grenkim prizvokom simbolizira pravi pekel, v katerem životarijo in delajo tri osamljene ženske.
Igrajo: Inge Meysel, Maria Sebaldt, Erna Sellmer in drugi.
Režija: Thomas Engel, prevod in priredba: Gitic Jakopin Frantar.
21.30 PROPAGANDNA ODDAJA
21.35 KULTURNE DIAGONALE
22.35 TV DNEVNIK

Oddajniki II. TV mreže:

16.55 TEST
17.10 TV DNEVNIK V MADŽARŠČINI
17.30 TV DNEVNIK
17.45 MINJI, otroška oddaja
18.00 MALI ŠLAGER
18.15 IZOBRAŽEVALNA ODDAJA
18.45 GLASBENA MEDIGRA
18.50 ŠPORTNA ODDAJA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 AKTUALNA ODDAJA
20.30 POROČILA
20.40 VIKTOR HARA, dokumentarna oddaja TV Skopje
21.20 CELOVEČERNI film (do 23.00)

TV Zagreb – I. program:

17.15 TV DNEVNIK
17.35 TV KOLEDAR
17.45 MINJI, otroška oddaja
18.00 MALI ŠLAGER
18.15 EKSKURZIJA, izobraževalna oddaja
18.45 MLADI ZA MLADE
19.30 TV DNEVNIK
20.00 TV DRAMA
21.10 GLASBENI TRENUTEK
21.15 KULTURNA ODDAJA
22.00 TV DNEVNIK
22.15 GLASBENA ODDAJA

TV KOPER

19.00 TELOVADBA – svetovno prvenstvo
19.50 STIČIŠČE
19.58 DVE MINUTI
20.00 RISANKE
20.15 TV DNEVNIK
20.30 TATOVI KOLES – celovečerni film
Igrajo: Lamberto Maggiorani, Lianella Carell
Režija: Vittorio De Sica
22.00 BALETNI VEČER
22.30. MORAVA '76 – TV nadaljevanka – II. del

RADIO

PRVI PROGRAM

4.30-8.00 Dobro jutro!; 8.08 Z glasbo v dober dan – Gotovac: I. Čajkovski: Dvorak:; 8.25 Ringaraja; 8.40 Izberite pesmico; 9.05-10.0O Z radiom na poti; 10.05-12.00 Rezervirano za...; 12.10 Veliki revijski orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti – ing. Nadja Engelman: Čemu bomo dali poudarek v zimskem programu izobraževanja kmečke žene; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Naša glasbena izročila; 18.25 Zvočni signali; 20.00 Kulturni globus; 20.10 Iz naše diskoteke – (na sporedu dela Johanna Cilenška, Paula Arme in Demetrija Žebreta); 21.05 Glasba velikanov – Respighi: – Ravel: – Britten: 22.20 Popevke iz jugoslovanskih studiev;23.05 Lirični utrinki; 23.10 Za ljubitelje jazza

DRUGI PROGRAM

8.00-13.00 Ponedeljek na valu 202; 13.00 Z evropskim revijskimi in plesnimi orkestri; 13.35 Znano in priljubljeno; 14.00 Ponedeljkov križemkraž; 14.20-16.00 Z vami in za vas; 16.00 Svet in mi; 16.10 Jazz na II. programu – The boogie-woogie boys – Jimmy Whitherspoon in Ben Webster; 16.40 Od ena do pet; 17.35 Iz partitur orkestra »Kurt Rehfeld«; 17.55 Filmski zasuk; 18.00 Glasbeni cocktail; 18.40 Koncert v ritmu; 18.55 Razgledi po kulturi; 19.25 Stereorama; 20.30 Razvoj slovenske zabavne glasbe in jazza – XI. del: Miloš Ziherl in ljubljanski glasbeniki; 21.00 Popularnih dvajset; 22.55-23.00 Glasba

TRETJI PROGRAM

10.05 Aktualni problemi marksizma; 10.25 Plesi in spevi: Novak, Rahmaninov, Granados, Sibelius, Lhotka; 11.00 Človek in zdravje (ponovitev); 11.10–12.00 En sam, za dva, za tri (solistična in komorna glasba); 16.00 Aktualni problemi marksizma (ponovitev); 16.20 Tako muzicirajo... Pianist Daniel Barenboim in orkester Nova Philharmonija pod taktirko Pierra Bouleza, Orkester Velikega gledališča iz Moskve in dirigent Jurij Simov – Bartok, Prokofjev; 17.30 Jugoslovanska vokalna glasbena ustvarjalnost in poustvarjalnost 20. stoletja – Messiaen »Tri male Liturgije«; 18.05 Znanost in družba; 18.20 Srečanja s slovenskimi skladatelji – Program izbira Mira Daleore (glasbeni urednik III. programa Radia – Beograd); 20.00 Literarni večer – Ameriška poezija XX. stoletja – III; 20.40 Stereofonski operni koncert – Weber, Paer, Verdi, Boito, Dvorak, Mascagni, Wagner, Zandonai; 21.45 Odmevi iz glasbenega sveta: komorna skupina »Encuentros internacionales de musica contemporanea« Buenos Aires na zagrebškem biennalu 1979; 22.50–23.00 Literarni nokturno – B. Žužek: Pesmi

GLAS LJUBLJANE

15.00 Poročila RTV Ljubljana – 15.30 Pogovarjamo se z vami – 16.00 Novice – 16.10 Bodice – 16.30 Delegatska pot v mestu – 17.00 Novice – Klicaj dneva – Grosupeljske diagonale – 17.45 Informacije 222 – 18.00 Novice – Mikrofon vas išče – Svetujemo vam – 19.00 Konec programa.

10. december

1963 Zanzibar je postal neodvisna država v okviru Commonwealtha. Leto dni kasneje sta se Zanzibar in Tanganjika združila v republiko Tanzanijo.
1941 Na Planjavi pri Šenčurju (med Šenčurjem in Kranjem) so se zbrali prvi borci Kokrške čete, zato ta dan štejemo kot dan ustanovitve te čete in krajevna skupnost Šenčur ga praznuje kot svoj krajevni praznik. Prejšnjega dne, 9. decembra 1941 pa je bil sprejet sklep o ustanovitvi čete na sestanku šenčurske partijske in OF organizacije v Pipanovi hiši v Šenčurju. 8. marca 1942 je okupator hišo požgal. V njej sta zgorela mati in sin, očeta Janeza Pipana pa so Nemci 31. marca 1942 ustrelili v Begunjah.
1903 Rodil se je slovenski grafik in kipar Nikolaj Pirnat, po Hinku Smrekarju najpomembnejši slovenski karikaturist. Od 1927 do 1941 je bil ilustrator pri dnevniku »Jutro«. Leta 1943 je odšel v partizane. Po vojni je bil profesor risanja na ALU v Ljubljani. Umrl je leta 1948.
1889 Umrl je hrvaški pisatelj, klasik hrvaške književnosti Ante Kovačič, star 35 let. Njegova najbolj znana dela so: roman »Fiškal«, »Medju žabarima«, »U registraturi«, povesti »Ljubljanska katastrofa« in »Zanovjetalo«.
1822 Rodil se je francoski skladatelj belgijskega rodu César Franck. Najbolj znana so njegova simfonična in orgelska dela.
1520 Martin Luter je v Wittenbergu javno zažgal pápeževo bulo.

V 91. letu je umrl naš dobri ata, stari ata in praded

JOŽE LOVŠIN

vlakovodja v pokoju

Od njega se bomo poslovili v torek, 11. decembra 1979, ob 14.15 iz zahodne poslovilne dvorane na ljubljanskih Žalah-Navju

Na dan pogreba leži v osmi mrliški vežici

Žalujoči:
'n Nace z družino, hčerka Metka, hčerka Olga por. Gale z družino, snaha Anica z družino ter drugo sorodstvo

Ljubljana, Breg pri Ribnici, 7. decembra 1979

V 82. letu nas je zapustila dobra in skrbna naša draga mama, babica, prababica sestra, teta in botra

ALOJZIJA VRHOVEC

rojena Zupan

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, 10. decembra, ob 10.30 iz vzhodne poslovilne dvorane na ljubljanskih Žalah-Navju. Na dan pogreba leži v šestnajsti mrliški vežici

Žalujoči:
sinova Jože in Marjan z družinama, hčerke Nada, Ivica, Betka z družinami, nečak Silvo z družino ter drugo sorodstvo

Ljubljana, 8. decembra 1979

Po dolgi in težki bolezni je umrl naš ljubljeni mož, oče, stari oče, brat, stric in svak

ANTON KOLEDNIK

upokojenec in borec NOV

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek, 10. decembra ob 15. uri na pokopališču v Rogaški Slatini

Žalujoča žena Štefka, sin Tone z družino, hčerki Darinka z družino in Milena, sestra in drugo sorodstvo

Rogaška Slatina, München, Ptuj, Ljubljana, 9. decembra 1979

Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, tast, brat, stric in svak

FRANC ZUPANČIČ

vlakovodja v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, 11. decembra 1979, ob 13.30 iz vzhodne poslovilne dvorane na ljubljanskih Žalah-Navju. Na dan pogreba leži v dvanajsti mrliški vežici

Žalujoči:
žena Tilka, otroci Francka, Rajko, Slavko z družino, Anica z družino, Franci z družino, sestra Jerica z možem, brat Matija z družino ter Branka z družino in drugo sorodstvo

Ljubljana, Repče, Gozd Martuljk, 6. decembra 1979

IŠK »SAVREMENA ADMINISTRACIJA« Časopisna TOZD »Savremena Praksa« Beograd, Knez Mihajlova 6/V
objavlja
dela in naloge
POVERJENIKA – AKVIZITERJA
za prednaročila za časopise in revije s pisnimi pogodbami na območju SR Slovenije.
Delovnega razmerja ne sklenemo.
Zainteresirani naj se zglase pisno na gornji naslov.
Pojasnila o pogojih dela dobite po telefonu 435-984.
Objava velja 10 dni.
Služba predplačil
4-10084

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš dragi mož, ata, stari ata, praded, brat in stric

IVAN ANŽUR

posestnik, p. d. Jurkov ata

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, 11. decembra 1979 ob 12.30 iz vežice v Polju na pokopališče Polje

Žalujoči:
žena Lucija, sin Zoran, hčerki Zlata in Majda, z družinami, sestri Lojzka in Angela, vnukinje, vnuk, pravnuk in drugo sorodstvo

Zadobrova, 8. decembra 1979

Sporočamo vam žalostno vest, da nas je po težki bolezni zapustil naš dolgoletni član

TONE BRENČIČ

dipl. veterinar

Pogreb bo dne 10. decembra 1979, ob 14.30 na pokopališču v Mariboru

Društvo veterinarjev in veterinarskih tehnikov v Mariboru

Umrla je naša draga mama

ERNA SAKSIDA

roj. Welley

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, 10. decembra 1979, ob 11.15 iz zahodne poslovilne dvorane na ljubljanskih Žalah-Navju

Na dan pogreba leži v četrti mrliški vežici

Žalujoči:
sin Tomaž z družino in drugi sorodniki

Ljubljana, 7. decembra 1979

Komisija za delovna razmerja pri
Osnovni šoli Franca Ravbarja, Dol pri Ljubljani
objavlja
za nedoločen čas s polnim delovnim časom prosta dela in naloge
KNJIŽNIČARJA
Pogoj: končana PA, smer knjižničarstvo
Kandidati naj v 15 dneh pošljejo pisne prijave z dokazili o strokovni izobrazbi upravi šole.
7-10198

ZAHVALA

Ob izgubi moje ljubljene žene, tete in babi

IVANKE RAČIČ

roj. KLAMPFER

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom prijateljem, znancem, sosedom in tovarišicam VVO H. Ch. Andersen, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, za izraze sožalje in darovano cvetje.

Žalujoči:
mož Božo z otroki in drugo sorodstvo

Ljubljana, 5. decembra 1979

Sporočamo žalostno vest, da je umrla

MARIJA LEVIČNIK

iz Tržiča, Trg svobode 9
upokojenka Tovarne obutve »Peko«, Tržič

Od pokojnice se bomo poslovili v ponedeljek, 10. decembra 1979, ob 15.30 izpred mrliške vežice na pokopališče v Tržiču

Tovarna obutve »Peko«, Tržič

Tržič, 8. decembra 1979

Mnogo prezgodaj nas je zapustila naša dobra mami, babica, tašča in sestrična

dr. NEDA ŽIROVNIK – POGAČNIK

Vsi, ki smo jo imeli radi, se bomo poslovili od ljube pokojnice in jo pospremili na njeni poslednji poti v torek, 11. decembra 1979, ob 11. uri iz 13 vežice na ljubljanskih Žalah-Navju

Žalujoči:
hčerka Barbara z Alešem in Petro, bratranec ing. Zoran Pilih z ženo Jelco in drugo sorodstvo

Ljubljana, 8. december 1979

Komisija za delovna razmerja in Svet
VII. gimnazije Vič, Ljubljana, Tržaška cesta 72
objavlja za nedoločen čas prosta dela in naloge:
učitelja fizike (P)
Ponudbe za opravljanje navedenih del in nalog s kratkim življenjepisom in diplomo pošljite v 15 dneh po objavi v časopisu.
8-10228

Prezgodaj legla k Petru si, osiroteli zdaj smo mi, izgubili ljubo mamo

ZLATO DOLENC

učiteljico v pokoju

Pogreb bo v sredo, 12. decembra, ob 15. uri izpred hiše žalosti.

Od 11. decembra do pogreba leži žara na domu, Milavčeva 16, Brežice

V globoki žalosti:
sin Marjan z ženo Sonjo, Gregorjem in Boštjanom, Rezika, teta Stana, svakinja Mara in drugo sorodstvo

Brežice, Trbovlje, Dol pri Hrastniku, Krško, 9. decembra 1979

Sporočamo žalostno vest, da je v 85. letu starosti preminila naša mama

PIERINA SFILIGOJ

rojena Siess

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, 10. decembra 1979, ob 15. uri na pokopališču v Izoli

Žalujoči:
hčerki Arnida in Eda, sinovi Gioradano, Elio in Gino z družinami ter drugo sorodstvo

Izola, Batuje, Pulj, Rijeka, Kormin – Cormons, Tržič – Monfalcone, 10. decembra 1979

JUGOTEKSTIL – Julon p. o. Ljubljana, Letališka c.
Komisija za likvidacijo osnovnih sredstev proda na
JAVNI LICITACIJI
1. napravo za taljenje rezancev, vključno nadomestni del
– izklicna cena 25.000 din
2. PIV pogon z regulirano napravo
– izklicna cena 25.000 din
3. vmesno posodo za rezance
– izklicna cena 1.000 din
4. elektromotor 11 KW, 1450 °/m, 380°V
– izklicna cena 1.500 din
5. elekromotor z reduktorjem, vključno nadomestni deli
– izklicna cena 2.100 din
6. elektromotor 200 KW, 2900°/m, 380 V
– izklicna cena 43.917,20 din
Javna licitacija bo 19. 12. 1979 od 7. do 10. ure za družbeni sektor, od 10. do 12. ure za zasebni sektor, v prostorih DO Julon, Ljubljana, Letališka cesta.
Ogled je mogoč od 7. do 10. ure dne 17. 12. 1979
Pred pričetkom licitacije mora udeleženec položiti kavcijo v višini 10 % od izklicne cene.
Kupec plača stroške prepisa in prometni davek.
Vse potrebne informacije dobite po telefonu 44-322/26.
8-10252

V večni mir se je preselil naš ljubljeni mož, oče, nono, tast, svak in stric

JOŽE PATE

Od njega smo se poslovili na Žalah, 7. decembra 1979

Iskreno se zahvaljujemo dobrim sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so sočustvovali z nami v naši boli, nam izrazili sožalje in ga pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se župniku za poslovilni obred in pevcem za v srce segajoče zapete žalostinke. Priporočamo ga v blag spomin.

V globoki žalosti ostajajo njegovi:
žena Štefka, hčerki Nada in Slavka z družino ter sorodniki

Ljubljana, Krk, 8. decembra 1979

Sporočamo žalostno vest, da je po težki bolezni umrl naš dolgoletni sodelavec

FRANC VRHOVEC

izmenovodja opekarne
in aktiven družbenopolitični delavec

Od pokojnika se bomo poslovili v ponedeljek, 10. decembra, ob 15.30 izpred hiše žalosti na pokopališče v Blatni Brezovici pri Vrhniki

Kolektiv in družbenopolitične organizacije IUV
TOZD OPEKARNA VRHNIKA

Trgovsko podjetje »UNIKOMERC« Beograd PJ – skladišče Novi Sad, Temerinski put 1 (najlon pijaca)
prodaja vsak dan in ob nedeljah – razen sobote:
2 tovorni vozili »mercedes« 22 32, vlačilca, triosna, letnik 1973
2 polprikolici »Gorica«, 35 ton, dvoosni, kiper – muldeh
2 polprikolici »ITAS«, 26 ton, kesonarja, triosna
3 avtobuse TAM AS 3500 DT 150, z 41 + 1 sedež, letnik 1972
Vsa vozila so brezhibna in primerna za javni promet.
Nadrobna pojasnila lahko dobite po tel. (021) 20-493 ali 21-676 Novi Sad.
6-10152

Po dolgotrajni bolezni nas je pustil same naš dragi dedek

As. dr. DANILO TOMAŽIČ

zdravnik nevrolog

Od njega se bomo poslovili v sredo, 12. decembra 1979 ob 16. uri iz vzhodne poslovilne dvorane na ljubljanskih Žalah-Navju. Na dan pogreba bo v štirinajsti mrliški vežici

Žalujoči:
vnuček Danilo, snaha Stanka, in drugo sorodstvo

Ljubljana, Ottava, Ljutomer, Novo mesto, 7. decembra 1979

V globoki žalosti sporočamo, da nas je zapustil v 83. letu starosti naš dragi mož, oče, dedek, brat, stric in svak

LOJZE SKERLEP

po domače Šetinov ata

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, 11. decembra 1979, ob 16. uri izpred pokopališča v Stožicah na pokopališče Stožice.

Do pogreba leži v domači hiši Mala vas št. 11

Žalujoči:
žena Ivanka, sinovi Franci, Jože in Lojze z družinami, hčerka Ivanka z družino, bratje, sestre in drugo sorodstvo

Ljubljana, 7. decembra 1979

PROTEST PROTI RAKETAM – »Modernizacija« NATO je zbudila med prebivalstvom zahodne Evrope val protestov. Zato je v zahodnoevropskih mestih vsak dan pogosteje videti sprevode, v katerih demonstranti nosijo napise proti raketam in proti vojaškim oporiščem. Na sliki: demonstacije v Bruslju. (Telefoto UPI)

V Sovjetski zvezi za takojšnja pogajanja

Leonid Zamjatin v »Izvestjih« pojasnjuje sovjetska stališča do vprašanja evropskih raket – Ugotovitev: zahodna Evropa ima dovolj orožja

OD NAŠEGA MOSKOVSKEGA DOPISNIKA

MOSKVA, 9. decembra – V Sovjetski zvezi so napravili še en poskus, da bi spodbili argumente, ki so v rabi tako v ZDA in še posebej v zahodni Evropi za to, da je treba v zahodni Evropi namestiti rakete »pershing 2« in manevrirne rakete.

Glede na to, da tudi v Sovjetski zvezi ne žive v nikakršnih iluzijah glede izhoda bližnjega zasedanja NATO na katerem naj bi odločili, ali bodo v zahodni Evropi instalirali ameriške pershinge in krilate manevrirne rakete, je še toliko bolj zanimivo, kaj je napisal vodja oddelka CK KPSZ za mednarodne informacije Leonid Zamjatin na to temo. Sinočnja »Izvestija«, glasilo sovjetske vlade, so objavila njegov čez pol strani segajoč članek.

Kljub obširnosti – v članku ni najti kaj posebej novega. Pomembnost članka je v tem, da je v njem obsežena vsa zgodovina in da so »na enem kraju« razložena sovjetska stališča do celotnega problema evropskih raket srednjega dometa.

Poglavitna teza: ni res, da je Sovjetska zveza z namestitvijo raket SS-20 porušila vojno ravnotežje v odnosu do zahodne Evrope, kajti tudi po ameriških virih je znano, da so imele ZDA že v petdesetih letih v Evropi rakete srednjega dometa. Že takrat so bili instalirani sistemi »prvega udara«, sposobni doseči ozemlje Sovjetske zveze, zlasti bombniki, nameščeni v Angliji in v ZRN, »fantomi« na letalonosilkah v Baltiškem in Sredozemskem morju, prav tako pa tudi podmornice s »pozejdoni«, ki so lahko ponesli na Sovjetsko zvezo skoraj 500 jedrskih glav. Vrh tega pa so tudi v Franciji in Veliki Britaniji jedrska orožja, ki sodijo med strateška in ki »seveda niso naperjena na ZDA«.

Po sovjetskih podatkih, piše Zamjatin, štejejo sredstva »prvega udara« ZDA v Evropi 784 enot, k čemur je treba dodati še okrog 300 enot iz Velike Britanije in Francije. »Če dodamo k temu še podmornice, je povsem jasno, zakaj je bila Sovjetska zveza prisiljena modernizirati svoja sredstva srednjega dometa,« pravi sovjetski propagandist.

Vse druge njegove zveze so bolj postranskega pomena. Kot pravi Zamjatin, ZDA ne morejo trditi, da »modernizirajo« svoje rakete v Evropi, ker gre po njegovem mnenju za čisto drugačne rakete, ki »jih v zahodni Evropi nikdar ni bilo«. Izmed teh je seveda najpomembnejša tista teza, o kateri je govoril tudi sovjetski zunanji minister Gromiko v Berlinu: »Dežele NATO se nočejo pogajati samo zato, ker hočejo doseči prednost pred deželami varšavskega pakta«. Gromiko je ob tej priložnosti posebej poudaril, da je zdaj doseženo ravnotežje tudi med »varšavci« in »natovci« ter bi vsakršna sprememba pomenila »porušitev tega ravnotežja« in seveda tudi »nov vzgon v oboroževalni tekmi«.

Zamjatin zavrača tudi vse druge ugovore Zahoda. Prvega na primer, da se je o raketah srednjega dometa možno pogovarjati le v naslednji rundi SALT, se pravi SALT-3. Zamjatin ugovor zavrača in pravi, da v ameriškem senatu še SALT-2 ni potrjen in da že zdaj govore, da bodo o njegovi potrditvi sklepali šele januarja. Razen tega bo preteklo še nekaj časa, da bo ta dogovor »začel veljati«. Mimogrede kaže reči, da je sam Zamjatin na tiskovni konferenci ob obisku specialistov socialistične internacionale za oborožitvena vprašanja v Moskvi zatrjeval, da se lahko o delnem umiku SS-20 pogovarjajo le v okviru pogajanj z imenom SALT-3. Zdaj se zavzema za takojšnja pogajanja, ker se je zanje zavzel tudi član politbiroja sovjetske KP Andrej Gromiko.

Prav glede tega Zamjatin ni povsem jasen. Točno tistega trenutka, ko naj bi se z Zahodom začeli pogajati, ne določa. Pred njegovim člankom je bilo namreč objavljeno uradno sporočilo s sestanka zunanjih ministrov dežel varšavskega dogovora, v katerem pa je rečeno tudi naslednje: »Udeleženci zasedanja so izjavili, da bi sklep o proizvodnji novih raket s srednjim dometom v zahodni Evropi in uresničitev tega sklepa porušila temelje za pogajanja«. V vseh dosedanjih sovjetskih komentarjih tega dodatka »in uresničitev tega sklepa« ni bilo. To pomeni, da se je možno pogajati vse dotlej, dokler pershingov in tomahawkov ne bodo začeli instalirati, kakor so si to na Zahodu tudi razložili. Zamjatin polemizira še z drugo tezo: »Ta teden naj bi v NATO sklenili, da bodo začeli proizvajati pershinge in krilate rakete za zahodno Evropo«. Že sam sklep je po mnenju Zamjatina nesmiseln, če je namreč dopustna možnost dogovora s Sovjetsko zvezo, da takih raket sploh ne bi namestili. Kdo je tako neumen, sprašuje Zamjatin, da bi sklenil nekaj takega in »metal denar proč«. Najprej bi sklenil, da bo nekaj izdeloval, hkrati pa tudi predvideval, da bo »vse narejeno odmontiral in vrgel proč«. Natanko tako ni zapisal, smisel njegovega pisanja pa je natanko tak.

Torej: treba se je takoj pogajati. Ta stavek je namenjen udeležencem zasedanja NATO. Zunanji ministri dežel varšavskega dogovora so pustili kar precej dolg rok, kajti tako kompliciranih raket, ki »nesejo okrog vogala«, seveda ni mogoče napraviti jutri. Morda do leta 1983.

VLADO JARC

Merila moralne neoporečnosti

Stališče do njih je oblikovalo vojvodinsko ustavno sodišče

NOVI SAD, 9. decembra (Tanjug) – Vojvodinsko ustavno sodišče je izoblikovalo načelno stališče do moralno-politične neoporečnosti za pridobivanje lastnosti delavca: moralno-politično neoporečnost državljanov domnevamo – v nasprotnem jo je treba dokazovati.

Dokazati jo je mogoče s pravnomočno razsodbo sodišča po obravnavi zaradi posameznih kaznivih dejanj ali prekrškov, ali pa z vedenjem ljudi v družbenem življenju in praksi.

Kandidatom je treba sporočiti, zakaj ne morejo opravljati določenih del in nalog, če ne gre za (vojaško) državno tajno oziroma za obrambo in varnost države. Če pa gre za to, ne more biti skrivnosti za tiste, ki človeka predlagajo ali imenujejo.

Moralno-politično neoporečnost je treba ločiti od svobode vesti, te ni mogoče postaviti pod vprašaj. Spoštovanje svobode vesti je dolžnost slehernega državljana.

OGLEDALO

ZVONKO LENER: Vjesnik

Sektaši v manjšini

Končal se je kongres katalonskih komunistov – Enotna stališča do razvoja Katolonije – Skupen nastop pred volitvami v generalidad

OD NAŠEGA POROČEVALCA

BARCELONA, 9. decembra – Nocoj se je končala tretja konferenca združene socialistične stranke Katalonije PSUC. Popoldne je 350 delegatov sprejelo resolucijo, v kateri poudarjajo prizadevanja za nadaljnjo avtonomijo Katalonije, za enakopravnost vseh, ki žive v njej (40 odstotkov prebivalcev je priseljenih), za večje pravice delavcev in vztrajen boj proti centralizmu in birokratizmu. Na konferenci je sodelovala tudi delegacija ZKS, v kateri sta Franc Šetinc in Franc Šali.

V tridnevnih razpravah na konferenci so prevladala enotna stališča katalonskih komunistov, da je nadaljnji razvoj Katalonije odvisen predvsem od skupnega nastopa naprednih demokratičnih sil, saj vlada v Madridu ne kaže dosti pripravljenosti, da bi dala Kataloniji več samostojnosti, zlasti ne na ekonomskem področju, v šolstvu in javnih službah. Podpora skupnemu nastopu, ki bo še zlasti pomembna v naslednjih mesecih, ko se bo Katalonija pripravljala na volitve za svoj prvi parlament po štiridesetih letih, je hkrati pomenila, da so v manjšini ostali tisti člani PSUC, ki so tudi na konferenci pokazali usmerjenost v sektaštvo, v zapiranje partije v lastne okvire, torej proti sodelovanju s socialisti doma in tudi proti odprti politiki španskih in katalonskih komunistov do drugih evropskih partij. Plenarna seja PSUC je tudi zavrnila predlog, da bi poglavje o evrokumunizmu in sodelovanju z drugimi partijami, med drugim tudi z zvezo komunistov Slovenije, črtali iz poročila generalnega sekretarja Antonia Diaza in s tem tudi iz delovnega programa PSUC.

Razprava o evrokomunizmu – za in proti – se je začela v delovni komisiji. Ker se v njej niso mogli zediniti, je po poslovniku tema prišla na današnjo plenarno sejo. Zagovornik večinskega mnenja je imel za svoje argumente na razpolago 15 minut, predstavnik manjšinjskega mnenja v komisiji pa 10 minut. Ko je 380 delegatov glasovalo o tem vprašanju, je predlog, da bi se PSUC odrekla evrokomunizmu, dobil le en glas, 5 pa je bilo vzdržanih.

Veliko so delegati govorili tudi o demokratičnem centralizmu. Ocenili so, da toga stališča puščajo preveč odprtih vprašanj, razen tega pa ne odražajo politične avtonomije posameznih organizacij znotraj partije. Ob tem ko so se zavzeli za večjo demokratičnost do različnih stališč, pa so se dogovorili, da ne bodo dopuščali prevlade parcialnih interesov.

Na konferenci so se dogovorili, da bodo na bližnjih volitvah podpirali kandidaturo neodvisnega poslanca Josepha Beneta za predsednika nove katalonske vlade. Benet – 60-letni advokat in zgodovinar – je znan bojevnik za avtonomijo Katalonije in mnogi menijo, da je takšna osebnost, ki bo sposobna v volilni bitki združiti napredni blok.

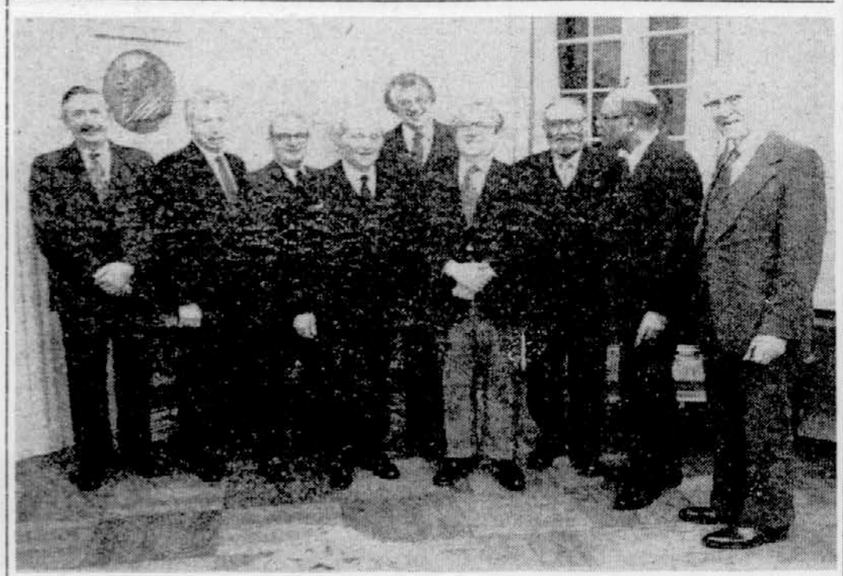
VLADO ŠLAMBERGER

Habash poziva k bojkotu

BEJRUT, 9. decembra (Reuter) – Voditelj ljudske fronte za osvoboditev Palestine (PFLP) George Habash je danes pozval vse arabske države, naj začno s političnim, ekonomskim in naftnim bojkotom ZDA. Ko je govoril na proslavi ob 12-letnici ustanovitve fronte, je Habash dejal: »Zavračamo cionistično invazijo in odločeni smo, da jo v koreninah zatremo. Nadaljevali bomo z bojem, dokler ne bo osvobojena zadnja ped Palestine.«

Rodezijsko bombardiranje Zambije

SALISBURY, 9. decembra – Rodezijska vojaška letala so danes napadla oporišča rodoljubne fronte za osvoboditev Zimbabveja, ki so stacionirana v Zambiji. Uradno sporočilo rodezijske vojske o tem so posredovale zahodne časopisne agencije. Rodezija je izvedla ta napad navzlic londonskemu dogovoru o premirju in sprejetju načrta o izvedbi volitev.

Letošnji nobelovci

STOCKHOLM, 9. decembra – Dobitniki letošnjih Nobelovih nagrad so danes prispeli v Stockholm, kjer jim bodo jutri podelili nagrade, danes pa so imeli tiskovno konferenco in sprejem na Nobelovi ustanovi. Od leve proti desni: dr. Godfrey Hounsfield (medicina), prof. Steven Weinberg (fizika), dr. Allan Cormack (medicina), Odysseus Elytis (književnost), prof. Sheldon L. Glashow (fizika), prof. Herbert C. Brown (kemija), Abdus Salam (fizika), prof. sir Arthur Lewis (ekonomija) in prof. Theodore Schultz (ekonomija). Na sliki ni Georga Wittinga (kemija). (Telefoto: Pressens Bild, Stockholm)

Dogovor ni idealen recept za vse države

Novi dogovor o gospodarskih pogajanjih med državami v razvoju in državami Zahoda ter Vzhoda

NEW YORK, 9. decembra (Tanjug) – Iz zaupnih virov se je zvedelo, da so po večdnevnih pogovorih za zaprtimi vrati države v razvoju in razvite zahodne ter vzhodne države uspele skleniti dogovor o novem krogu globalnih gospodarskih pogajanj sredi prihodnjega leta. Besedilo resolucije naj bi v bližnji prihodnosti predložili generalni skupščini OZN.

Skupščina naj bi v resnici odločila, da se bo na posebnem zasedanju sredi prihodnjega leta razpravljalo tudi o področjih, ciljih in datumih novega kroga globalnih pogajanj o mednarodnem gospodarskem sodelovanju, kar za države v razvoju praktično pomeni korak k formiranju novega mednarodnega gospodarskega reda. Kakor drugi mednarodni dokumenti, izraža tudi ta dogovor interese različnih strani ter tako ne predstavlja idealnega obrazca, ampak način, kako naj bi vse tri strani v sedanjem trenutku opredelile svoje potrebe in možnosti.

Osnovna orientacija držav v razvoju – začrtali so jo neuvrščeni – je v dokončnem besedilu ostala nespremenjena. To pa je tisto najvažnejše kar daje upati, da se novi krog globalnih pogajanj ne bo končal tako kot po prejšnji.

Da je sicer dogovor že dosežen, potrjuje tudi priporočilo, ki ga je ekonomski komite sprejel pozno sinoči z večino glasov in ki od skupščine zahteva, naj sprejme sklep o posebnem zasedanju, posvečenem uresničevanju koncepta novega mednarodnega gospodarskega reda.

Komite priporoča skupščini naj bo zasedanje na visoki politični ravni, naj traja dva tedna, med sredo avgusta in sredo septembra 1980. Poglavitni cilj zasedanja naj bi bilo, kot poudarjajo, uveljavljanje strategije svetovne organizacije v tretjem desetletju razvoja in začetek novega kroga neprekinjenih globalnih pogajanj o vzpostavljanju novega mednarodnega gospodarskega reda.

Indonezijca na oglede k vietnamski vladi

Djakarta poskuša ugotoviti resnične namene v zvezi s Kampučijo – Carterjevi očitki

DJAKARTA, 9. decembra (Tanjug) – Visoka funkcionarja indonezijskega zunanjega ministrstva – generalni direktor oddelka za varnost Adenan in generalni direktor za azijsko-pacifiške odnose Sudarsono – sta odpotovala v Hanoi, da bi se seznanila z namerami vietnamske vlade v zvezi s Kampučijo. V Hanoiu bosta ostala do 16. decembra.

Kakor menijo v Djakarti, je naloga indonezijske misije v tem, da ugotovi, ali je vlada v Hanoiu pripravljena reševati kampučijski problem po miroljubni poti, na temelju sprejete resolucije OZN o položaju v Kampučiji.

Misija predstavlja predhodnico obiskom visokih predstavnikov aseanskih držav, predvsem zunanjih ministrov, ki naj bi v Hanoiu ugotovili možnost za reševanje kampučijskega problema na temelju resolucije OZN, ki so jo pobudile aseanske države. Med indonezijsko misijo v Hanoiu se bodo v Kuala Lumpurju prihodnjo sredo začeli najprej sestanki visokih funkcionarjev zunanjih ministrstev, potem pa še šefov diplomacij aseanskih držav, ki naj bi ugotovili, kaj je potrebno storiti za uresničevanje resolucije OZN o položaju v Kampučiji. Na sestanku zunanjih ministrov bodo določili tudi skupno stališče, ki ga bodo potem aseanske države zagovarjale v pogovorih s predstavniki Vietnama.

Dobro obveščeni politični viri v Djakarti trdijo, naj bi indonezijska odposlanca v Hanoiu nadrobno obvestila vietnamsko vlado o razlogih, ki so povzročili, da je predsednik Suharto odložil svoj obisk v Hanoiu, dokler ne bo rešen kampučijski problem.

Medtem je ameriški predsednik Carter obtožil vlado SR Vietnama, da »s pomočjo Moskve onemogoča mednarodni skupnosti, da bi ‚milijonom Kampučijcem, ki stradajo', poslala hrano«. Predsednik ZDA je z zelo ostrimi besedami pozval DR Vietnam in Sovjetsko zvezo, naj prenehata razpihavati »plamen vojne« in odpreta poti, po katerih bi prebivalstvo Kampučije dobilo hrano.

To je tretja huda obtožba, ki jo je predsednik Carter izrekel na račun Moskve v zadnjih dneh. Minuli teden je Carter kritiziral Sovjetsko zvezo zaradi resnega zavlačevanja sklepov o človekovih pravicah, sprejetih v Helsinkih.

»Vlada Demokratične Kampučije je edina legalna in legitimna vlada te države. Zmerom je spoštovala načela mednarodnega prava listine Združenih narodov in neuvrščenosti. Vlada Demokratične Kampučije je edina sila, ki je sposobna organizirati boj kampučijskega ljudstva proti agresiji, ekspanziji in genocidu hanojskih oblasti.« – Tako poudarja vlada Demokratične Kampučije v zvezi s sklepom Velike Britanije, da prekine odnose z njo. »Vlada Demokratične Kampučije izraža obžalovanje zaradi sklepa Velike Britanije,« je rečeno v sporočilu, ki so ga sinoči razdelili tujim časnikarjem v Pekingu.

Britanski sklep ne bo imel nikaršnega vpliva na aseanske države – Indonezijo, Malezijo, Tajsko, Singapur in Filipine. »Tudi v prihodnje bomo priznavali vlado Demokratične Kampučije,« je izjavil tajski zunanji minister. Londonska odločitev aseanskih držav ni presenetila, saj so bile o njej obveščene vnaprej. Sprejele pa so jo kot udarec zoper njihovo skupno stališče, da mednarodna skupnost ne sme podpirati vietnamske vojaške intervencije v Kampučiji, saj bi to pomenilo kršitev temeljnih načel listine OZN.

ISKRICE

Norec ima zmeraj prednost pred nadarjenim človekom; vedno je zadovoljen sam s seboj.
NAPOLEON

Človek, ki ni več otrok, ne more občutiti več nobenega zadovoljstva v življenju.
CHAPLIN

Mati mora imeti velik predpasnik, da bi pokrila vse napake svojega otroka.
IZRAELSKI PREGOVOR

Waldheimov odposlanec v Iran

ZDRUŽENI NARODI, 9. decembra – Kot poroča agencija AP, bo generalni sekretar OZN Kurt Waldheim poslal v Iran posebnega odposlanca. To je v New Yorku povedal predstavnik generalnega sekretarja OZN Rudolf Štajduhar, ki je dejal, da je Kurt Waldheim po telefonu obvestil iranskega zunanjegam ministra Sadeka Gotbzadeha, da v Iran pošilja libanonskega diplomata Zuhaira Jamina.

Nesreča v jedrski elektrarni

LONDON, 9. decembra (AFP, UPI) – Britanski komisariat za jedrsko energijo je sporočil, da je prišlo do uhajanja radioaktivnega plina iz jedrske centrale v Capenhurstu na severozahodu britanskega otoka. Osem delavcev in sedem drugih oseb, ki so bili tedaj v bližini, so zadržali v bolnišnici, da bi ugotovili, koliko jih je prizadelo žarčenje. Jedrsko centralo v Capenhurstu so odprli pred dvema letoma. V njej se ukvarjajo s preiskovanjem bogatenja urana. Kakor je sporočil komisariat, je uhajal uranijev heksafluorid, vendar količina, ki so jo izmerili zunaj centrale, ne presega dovoljene, tako, da menijo, da ni strahu pred posledicami žarčenja.

Neučinkoviti kontrolni sistemi na norveških ladjah

OSLO, 9. decembra (Tanjug) – Vsaka druga norveška trgovska ladja za kombiniran prevoz nafte in rude pluje s pomanjkljivim sistemom za odkrivanje plina. To ugotavlja poročilo, sestavljeno na pobudo norveške pomorske uprave. Na kar 32 ladjah so ugotovili, da jih je več kot polovica opremljenih s kontrolnimi sistemi, ki ne zmorejo opozoriti na nevarno mešanje plinov v prostorih blizu rezervoarjev. Poročilo trdi, da so proizvajalci opreme tako rekoč brez izkušenj. Kljub temu, da vedo, da je instrumente obvezno potrebno testirati ter rezultate tudi objaviti, poročilo ugotavlja, da je velika večina instrumentov pomanjkljiva. Testiranje različnih sistemov na trgovski ladji za kombiniran prevoz nafte in rude »Hoeegh Hood« je pokazalo da so štirje sistemi zadovoljivo delovali, medtem ko sta dva dajala povsem napačne rezultate. Ladja je istega tipa kot izginuli »Berge Vanga« in »Berge Istra«.

Simboli osebnega standarda

SHANGHAI, 9. decembra (Tanjug) – Takole poteka testiranje novih šivalnih strojev v shanghaiski tovarni šivalnih strojev. Zaradi velikega povpraševanja na Kitajskem je ta tovarna lani naredila za 22,9 odstotka več šivalnih strojev kot leto prej. (Telefoto: Tanjug)

Slama namesto nafte

NOVI SAD, 10. decembra (Tanjug) – Po ugotovitvah strokovnjakov v Jugoslaviji ponovno uporabimo samo tretjino nekateri menijo, da zgolj petino – poljskih odpadkov. Gre predvsem za slamo, stebla koruze, sladkornega trsa, sončnice, tobaka, sirka in podobne odpadke, ki končajo na gnojiščih ali pa v ognju.

V industrijsko razvitih državah zbiranju odpadlih poljščin že precej časa namenjajo dokajšnjo pozornost, saj tako zberejo tudi do 40 odstotkov zavrženih odpadkov. V Vojvodini, ki ima prav tukaj največ možnosti, ugotavljajo, da jim še nikoli ni uspelo zbrati več kot 15 odstotkov poljskih odpadkov. Ob tem pa energetski računi kažejo, da bi kmetijski ostanki – če bi jih seveda »spremenili« v energijo – nadomestili skorajda dva milijona ton nafte. Zato so se zavzeli, da bi razvili tudi to obliko pridobivanja manjkajoče energije.

Mesta čez sto let

PARIZ, 10. decembra (AFP) – Ameriški strokovnjaki ugotavljajo, da bo leta 2070 na Zemlji živelo petnajst milijard ljudi. Čeprav velika večina držav vse več pozornosti posveča kontroli rojstev, pa vse kaže, da skokovite rasti prebivalstva ne bo moč obrzdati.

Ameriški strokovnjaki pa ob tem dodajajo, da človekov glavni sovražnik ne bo lakota (ali kakšna podobna nevšečnost), marveč bo imel največ preglavic s toploto. Iz zemeljskega mravljišča – štiri petine prebivalstva bo živelo v mestih – se bo širila toplota, ki bo hkrati preprečevala prodor svežega zraka v velikanska naselja.

Snežne razmere

KANIN: 3 stopinje, 80 cm snega, obratujeta kabinska žičnica in dvosedežnica Veliki Graben od 8. do 16. ure, v Bovskih hotelih pa je še prostor.

VOGEL: 5 stopinj, 70 cm snega, obratuje nihalna žičnica, sedežnica do Orlove glave ter vlečnice Križ, Storeč in Brunarica; nihalka od 7.30 do 18.00, sedežnica in vlečnica pa od 9. do 16. ure.

POKLJUKA: 2 stopinji, 25 cm snega, vlečnica pri hotelu Šport obratuje, v hotelih pa je še dovolj prostora.

KRANJSKA GORA: –1 stopinja, 10 do 50 cm snega, obratujeta vlečnici Kekec in Mojca od 9. do 17. ure; drsališče je zaprto, tekaška proga od Podkorena do Planice je urejena.

ZELENICA: 4 stopinje, 25 do 100 cm snega, vozita obe sedežnici in vlečnica Triangel od 9. do 16. ure; dom je odprt.

KRVAVEC: 3 stopinje, snega v Njivicah je do pol metra, obratuje gondolska žičnica, dvosedežnica Tiha dolina ter vlečnici Njivica in Podgradišče. Smuka je možna samo iz Njivic po spomladanski progi.

KOPE NAD SLOVENJ GRADCEM: 0 stopinj, 10 do 25 cm snega, obratujeta vlečnici Pungart in Sedlo od 9. do 12. ure.

MARIBORSKO POHORJE, AREH – ŽIGART: 9 stopinj, 10 cm snega, vlečnica Areh obratuje od 9. do 17.00 ure.

Vremenska napoved meteorološkega zavoda Slovenije

Prognostična karta za 10. december 1979

SLOVENIJA:
NAPOVED ZA PONEDELJEK:

Spremenljivo do pretežno oblačno bo, občasno še manjše krajevne padavine. Najnižje nočne temperature bodo med 3 in 6, v Primorju 7, najvišje dnevne med 6 in 12 stopinjami C.

JUGOSLAVIJA:

V jugovzhodnih krajih države bo deloma jasno, drugod oblačno z manjšimi padavinami.

VREMENSKA SLIKA

Nad zahodno in srednjo Evropo je območje nizkega zračnega pritiska. Prvi oslabljeni frontalni val je prešel naše kraje, medtem ko se drugi preko zahodne Evrope približuje Alpam.

V torek bodo še padavine.

Vreme in temperatura dne 9. decembra 1979 ob 13. uri

Kraj	Vreme ob 13. uri	stopinj
Ljubljana	rahlo dežuje	9
Planica	–	–
Brnik	rahlo dežuje	7
Kredarica	rahlo sneži	–4
Maribor	pololačno	11
M. Sobota	–	–
Sl. Gradec	pretežno oblačno	6
Celje	pretežno oblačno	11
Novo mesto	oblačno	9
Nova Gorica	rahlo dežuje	8
Portorož	rahlo dežuje	8
Reka	oblačno	10
Pulj	rosi	12
Hvar	oblačno	15
Dubrovnik	pololačno	13
Zagreb	oblačno	12
Beograd	jasno	13
Sarajevo	pololačno	11
Titograd	jasno	14
Skopje	jasno	4
Celovec	oblačno	2
Gradec	pololačno	6
Dunaj	oblačno	9
Benetke	rahlo dežuje	8
München	oblačno	9
Zürich	oblačno	10
Rim	rahlo dežuje	12
Pariz	rahlo dežuje	10
Berlin	oblačno	8
Stockholm	oblačno	–3
Moskva	jasno	–10

Bojijo se reprize

Januarja 1977 je prizadela ZDA ena najhujših zim, kar jih pomnijo. Neki meteorolog je dejal, da je bila »mogoče celo najtrša, odkar je Kolumb odkril Ameriko«.

Na desettisoče avtomobilov je visok sneg zamedel na cestah, več kot osemdeset ljudi je v avtomobilih zmrznilo. V Buffalu, najbolj prizadetem mestu, so uradniki več dni raje spali v pisarnah, kot da bi se prebijali v okolico po nemogočih cestah. V New Yorku ja gasilcem zmrzovala voda v ceveh. Tropi volkov so vdrli v gorate kraje in se spravili na drobnico in perutnino farmarjev.

»Zakaj je postal dež bel?« so se čudili na Floridi ljudje, ki svoj živ dan niso videli snega. V plantažah oranž, grenivk in banan so visele z rastlin ledene sveče, palme na Floridi so bile prekrite s snegom, česar niso pomnili niti najstarejši domačini. Skoraj vse plantaže so bile uničene. Vso škodo zaradi nenadnega vdora mraza na ozemlje Združenih držav Amerike so ocenili na silno vsoto deset milijard dolarjev.

Na skrajnem severu pa se je narava pošalila: severni medvedi na Aljaski se to zimo niso mogli zazibati v zimsko spanje. Za to potrbujejo temperaturo pod ničlo. V najsevernejši zvezni državi ZDA je bilo pretoplo.

PA ŠE TO

KRITIKOV PRISPEVEK – Obiskovalcem tedna domačega filma lahko direktor kinopodjetja v Celju z upravičenim ponosom pokaže novo pridobitev, komorno dvorano, namenjeno kinotečnemu in kratkemu filmu. Ureditev je potekala brez denarne pomoči bank, zgolj s sredstvi delovnega kolektiva. Ko se kritik začudi nad tem razultatom, mu direktor izreče takšno priznanje: »To je tudi vaša zasluga. Izkupiček je od filmov, ki jih vi najbolj kritizirate.«

DELO
ŠPORT
Ponedeljek, 10. decembra 1979

NAJBOLJŠI V VAL D'IZERSKEM VELESLALOMU. Z leve: tretjeuvrščeni Avstrijec Hans Enn, zmagovalec Šved Ingemar Stenmark ter drugouvrščeni Bojan Križaj. (Telefoto: UPI).

Jugoslovani so bili v središču pozornosti

Takih trenutkov slavja naši smučarji še niso doživeli, saj še nikdar niso bili tako dobri

VAL D'ISERE – Nad Val d'Iserom se je že spuščal mrak, ko je trojica najboljših s prvega veleslaloma za svetovni pokal v olimpijski sezoni stopila na oder za najboljše. Šved Ingemar Stenmark je prek ram objel Bojana Križaja in Hansa Enna, publika, ki je vztrajala kljub pritiskajočemu mrazu, pa je navdušeno pozdravila tri junake jubilejne valdizerske prireditve za kriterij »prvega snega«.

»Takih trenutkov nismo imeli veliko, zato jih ne kaže zamuditi,« je bil navdušen direktor jugoslovanske alpske reprezentance Tone Vogrinec, ki je dodal: »Zares velik uspeh našega smučanja!« Ne smemo pa hoditi preveč pokonci. Uspeh ne sme zlesti v glavo. Samo rezultati kažejo, da smo velesila v alpskem smučanju, ves naš smučarski stroj pa še zdaleč ni na tej ravni. S tem, da smo velesila, se bomo morda pohvalili šele v Sarajevu. Talentov je dovolj med našimi mladimi tekmovalci. Brez korenitih sprememb v našem smučanju pa tega ne bomo nikoli dosegli.«

Zvezni trener moške reprezentance Filip Gartner je utegnil seči v roke Bojanu Križaju, še malo prej, preden je stopil na oder sredi ciljne arene valdizerskega veleslaloma. Prej je moral opraviti še zadnjo sobotno nalogo – pobrati palice za vrata in z njimi prismučati v dolino. Trener je izjavil: »Naši so naredili na obeh progah malo napak, imeli pa so psihološko prednost. V Livignu so deklasirali Švicarje, v Val Senalesu pa Italijane. Tekmovalci, ki se teh tekmovanj niso udeležili, pa so bili še na slabšem. Edini, ki si lahko to privošči, je Ingemar Stenmark, sicer pa je moj vtis, da so avstrijski reprezentantje zelo močni in da bodo še pokazali svojo pravo vrednost.«

JOŽE DEKLEVA

Junaki so bili Jugoslovani

Odmev o uspehih jugoslovanskih alpskih smučarjev v Švici in Švedski

STOCKHOLM, ŽENEVA – »Jugoslovanski juriš« – tako komentirajo švedski reporterji tekmovanje v veleslalomu v Val d'Iseru. Navdušeni so nad uspehom Stenmarka in menijo, da je v tej disciplini letos njegov največji tekmec verjetno Bojan Križaj. Švedski tisk objavlja tudi Stenmarkovo izjavo: »Križaj, Strel in Kuralt predstavljajo danes najboljšo ekipo na svetu za veleslalom.« Poročevalec vodilnega švedskega dnevnika Dagens Nyheter Tommy Persson piše: »Za Jugoslovane, ki so v sedanjem času razred zase in najboljša veleslalomska ekipa med vsemi državami, je bila sobota triumfalen dan.«

»Stenmark je zmagal v Val d'Iseru, vendar so bili junaki Jugoslovani.« To je naslov »La Suisse«, edinega švicarskega lista, ki izhaja v nedeljo, in sicer na 1. strani, v športni rubriki pa obširno poroča o tekmi za SP. Te informacije že 24 ur vztrajno ponavljajo tudi radijske in televizijske postaje, vendar poročevalci v tem ne vidijo senzacije, saj so bili Jugoslovani, zlasti Križaj, že prejšnja leta resni kandidat za evropski in svetovni vrh. Sedaj ne gre več za Križaja, marveč za ekipo, ki se je pojavila v Val d'Iseru in ustvarila zelo odmevne rezultate.

Rezultati iz Val d'Isera

Veleslalom: 1. Stenmark (Šved) 2:37,61, 2. Križaj (Jug) 2:38,12, 3. Enn (A) 2:38,24, 4. Strel 2:39,03, 5. Kuralt (oba Jug) in Lüthy (Švi) 2:41,71, 7. Halsnes (Nor) 2:41,47, 8. Wenzel (Lic) 2:41,75, 9. Woerndl (ZRN) 2:42,07, 10. Orlainsky (A) 2:42,17,11. Burger (ZRN) 2:42,59, 12. Jakobsson (Šved) 2:42,70, 13. Gaspoz (Švi) 2:42,78, 14. P. Mahre (ZDA) 2:42,86, 15. Bernardi (Italija) 2:42,89, 16. J. Franko (Jug) 2:43,36, 17. Noeckler (Ita) 2:43,49, 18. S. Mahre (ZDA) 2:43,52, 19. Vion (Fra) 2:43,56, 20. Soerli (Nor) 2:43,63,... 36. Oberstar (Jug) 2:46,78, itd.

Prvi tek: 1. Enn 1:32,11, 2. Križaj 1:21,16, 3. Stenmark 1:21,29, 4. Strel 1:21,68, 5. Wenzel 1:21,84, 6. Heidegger 1:22, 30, 7. Kuralt 1:22,56, 8. Burger 1:22,60, 9. Halsnes 1:22,67, 10. Luthy 1:23,03,... 33. Franko 1:24,85, 42. Oberstar 1:25,85 itd.;

Drugi tek: 1. Stenmark 1:16,32, 2. Križaj 1:16,92, 3. Enn 1:17,13, 4. Strel 1:17,35, 5. Luthy 1:17,68, 6. Kuralt 1:18,15, 7. Woerndl 1:18,37, 8. Gaspoz 1:18,38, 9. Franko 1:18,51, 10. Halsnes 1:18,80,... 33. Oberstar 1:20,93, itd.;

Kombinacija: 1. P. Mahre 51,11, 2. S. Mahre (oba ZDA) 54,63, 3. Vion (Fra) 57,04, 4. Gros (Ita) 72,61, 5. Ciganov (SZ) 73,64, 6. Patterson (ZDA) 78,76, 7. Ochoa (Špa) 79,53, 8. Saefvenberg (Šve) 85,24, 9. Taylor 85,84, 10. Mill 99,42, 11. Farny (vsi ZDA) 115,20, 12. Guss (A) 175,85, 13. Mollin (Bel) 239,10;

Svetovni pokal: 1. P. Mahre 27, 2. Stenmark in Wirnsberger po 25, 4. Križaj, Plank in S. Mahre po 20, 7. Enn, Vion in Haker po 15, 10. Strel, Gros in Grissmann po 12, 13. Kuralt 11, itd.;

Pokal narodov – moški: 1. Avstrija 82, 2. ZDA 75, 3. Jugoslavija 43, 4. Švedska 37, 5. Italija 33, 6. Švica 28, 7. ZR Nemčija 25, 8. Norveška 24, 9. SZ 17, 10. Francija 15, 11. Kanada in Španija 9, 13. Liechtenstein 8, 14. Avstralija 4, 15. Belgija 3 točke.

Doslej najsijajnejši dan naših

Na prvem veleslalomu sezone za svetovni pokal v Val d'Iseru zmaga Stenmarka, Jugoslovani pa 2., 4., 5., 16. in 36. – Še poseben uspeh Kuralta in Franka – Križaj le malo zgrešil prvo mesto

VAL D'ISERE – Vse sobotno popoldne je na snežnem štadionu v Val d'Iseru donel iz zvočnika glas napovedovalca: Jugoslavija, Jugoslavija... Bojan Križaj drugi, Boris Strel četrti, Jože Kuralt peti, skupaj s Švicarjem Lüthyjem. Ta dan v francoskem zimsko-športnem središču visoke Savoje je bil zares jugoslovanski. Zmagal je sicer Šved Stenmark, vendar njegova zmaga ni bila tolikšno presenečenje, kakor to, da so se kar trije Jugoslovani uvrstili med prvih pet. Ne nazadnje pa je bil to tudi uspeh begunjskega Elana, saj je imel na prvem veleslalomu za svetovni pokal v tej sezoni med najboljšimi petimi kar štiri tekmovalce.

Ingemar Stenmark je bil kar po krivici v ozadju tega jugoslovanskega slavja, ki so ga številni gledalci še podžigali, saj kar niso mogli verjeti, da so se trije jugoslovanski reprezentantje uvrstili v ospredje. Vsi so želeli fotografirati naše fante, vsakega posebej, vse skupaj. Peterica je visoko dvigala smuči, fotoreporterji in številni gledalci jih niso spustili, da bi odšli v svoj hotel. Takega slavja jugoslovansko smučanje še ni doživelo. Kako neki, saj je bil to doslej največji uspeh našega smučarskega športa.

Jugoslovani so odlično začeli že na prvi progi, ki jo je trasiral znani francoski slalomist Patrick Russel, ki je sedaj trener francoske reprezentance. Proga je imela 55 vrat in 360 m višinske razlike. Prav najboljših štartnih številk Križaj in Strel sicer nista imela. Vsekakor je bil v prednosti Avstrijec Enn, ki je šel na progo drugi. Avstrijec je tudi dosegel na prvi progi najboljši čas, vendar le pet stotink pred Križajem, 18 stotink zaostanka pa je imel Stenmark, ki je imel med favoriti najbolj neugodno številko (14), medtem ko je Strel zaostal za najhitrejšim za 57 stotink sekunde. To je bil nadvse zagrizen boj, obetal pa se je še hujši za končno zmago.

Križaj je bil po prvem veleslalomu zadovoljen, saj je najtežje dele proge presmučal izredno racionalno, sam pa je povedel, da je imel kljub temu še nekaj rezerve. »Proga je bila precej hitra, vendar v prelomnicah dokaj zaprta. Tu sem šel preveč naravnost, kakor tudi nekateri drugi. Že pri merjenju vmesnega časa sem vedel, da sem hiter, saj sem slišal ljudi, ki so navdušeno zavpili, pa tudi Vogrinčev spodbuden glas sem slišal.«

Tudi Strel je bil izvrsten. Med vrati je bil izredno napadalen. Prav junak naše trojice pa je bil Kuralt, ki je imel s štartno številko 40 najtežjo nalogo, ki jo je opravil bolje kot jo je mogel. 20-letni reprezentant, član škofjeloškega Alpetoura, je bil pravzaprav največje presenečenje sobotnega veleslaloma v Val d'Iseru. S tako visoko štartno številko bi obupal celo najboljši, toda Jože, znan kot velik borec, se ni pustil. Njegova velika volja je bila poplačana, saj si je s sedmim mestom zagotovil odličen položaj za nadaljevanje na drugi progi.

Malo sreče sta imela mlada tekmovalca Oberstar in Franko, ker se je prav pri njunih številkah 60 in 61 vidljivost nekoliko poslabšala. Nadvse bi jima bila potrebna, saj je bila proga na zavojih že luknjasta. Še posebej pa je zapustila sreča 17-letnega Jureta Franka, ki je takoj, ko je prismučal na cilj, vzkliknil: »Joj, Jure, kaj si naredil.« Takoj je bilo jasno, kaj je naredil Jure: na štartu si ni zapel zaponk na čevljih. In tako je fant vso progo presmučal z odpetimi čevlji. Mladinec je skoraj jokal na cilju. »To je prava mladinska napaka, kako si jo le mogel narediti.«

Tudi zvezni trener Filip Gartner, ki je bil s fanti na štartu, se ni mogel načuditi, kako je prišlo do te napake. »Najbrž me je kdo zmotil, ko me je kaj vprašal, sicer mi to ne bi moglo uiti.«

Toda naš mladi reprezentant je na drugi progi zelo učinkovito popravil napako: kot eden najmlajših udeležencev veleslaloma v Val d'Iseru, se je na drugi progi vpisal med najuspešnejše.

Drugo progo je prav tako s 55 vratci trasiral trener ameriške ekipe Haral Schönhaar, popoldne pa se je na njej vnel boj, ki se je končal s Stenmarkovo zmago in največjim uspehom našega smučanja. Za Stenmarka zaostal

S ŠT. 40 NA 5. MESTO – Jože Kuralt

le nek ni bil nič posebnega, saj je v svoji karieri imel opraviti že s težjimi popravki kot je bil ta. V svojem značilnem slogu se je prebijal med vrati, na cilju pa je slavil veleslalomsko zmago že dvanajstič po vrsti.

Kaže, da Stenmarku bolj ustreza, če se mora za zmago dobro potruditi, saj je po svojem najnovejšem uspehu izjavil: »Tekma je bila zares lepa. Morda sem v prvem teku premalo napadal, zato sem se moral v drugem bolj potruditi.«

Na vprašanje, kdo se mu je zdel nevarnejši tekmec v boju za zmago, vodilni Avstrijec Hans Enn ali naš Bojan Križaj, je Stenmark odgovoril: »Oba, saj je bila razlika med njima minimalna.«

Križaj je šel na drugi progi spet na vse, saj je šlo za zmago. Že drugič je imel prednost pred nepremagljivim Švedom, obenem pa je moral loviti še nevarnega Enna, ki je na prvi progi pokazal pravo mojstrstvo.

Našemu reprezentantu je uspelo, a je prehitel Avstrijca v skupnem seštevku za 12 stotink sekunde, za 13 stotink pa je zaostal za Stenmarkom.

»Ni bilo lahko. Vidljivost na drugi progi ni bila najboljša, tako da se je bilo bati grbin. Mislim, da bo Ingemarja tudi v tej sezoni prav tako težko premagati kot v prejšnji, čeprav je izgubil nekaj treninga zaradi septembrskega padca,« je menil Križaj.

Borisa Strela je na težkem delu proge marsikdo videl že v snegu, toda nas reprezentant se je spretno rešil s pravo akrobacijo.« Letel sem po zraku, vendar sem se srečno ujel. Nekoliko me je zaustavilo, sicer pa mislim, da sem presmučal vsa vrata optimalno,« je povedal na cilju Strel.

Jože Kuralt je imel s štartno številko sedem na drugi progi lažje delo kot dopoldne. Priložnost je znal izkoristiti in je izboljšal svojo uvrstitev. »Tudi mene je motila slaba svetloba. Nekaj vrat sem vzel kar s strahom, vendar moram biti zadovoljen, saj je to moja najboljša uvrstitev doslej.«

Na drugi progi se je odlikoval tudi Jure Franko, ki mu je v prvem nastopu na svetovnem pokalu na tujem za las ušla uvrstitev med najboljšo petnajsterico, v kateri bi še dobil točko za svetovni pokal, navzlic temu, da je imel v prvem teku tako smolo. Dober je bil tudi Miro Oberstar z uvrstitvijo na 36. mesto, saj je premagal vrsto tekmovalcev, kot so Chr. Hemmi (Švi), Popangelov (Bolg), Garcia (Šp), Andrejev (SZ), Morsset (Fr) in drugi.

JOŽE DEKLEVA

Split: brez odločitve

V boju za naslov svetovnega boksarskega prvaka v novi lahkotežki kategoriji Američan Camel zapustil precej boljši vtis kot Parlov

SPLIT, 9. decembra – Nekateri Spličani menijo, da niti za MIS ni bilo takega zanimanja kot te dni za sinočnji dvoboj za naslov prvega svetovnega prvaka v novi, lahkotežki kategoriji med našim Matejem Parlovom in prvakom ZDA Marvinom Camelom. Vendar – kljub optimističnim izjavam obeh borcev se je boj končal neodločeno, z razočaranjem polne dvorane, v kateri je bilo več kot 7.000 gledalcev in seveda z razočaranjem vseh pristašev boksa, ki so boj spremljali kakorkoli. Z neodločenim rezultatom pa je prišlo pri mnogih tudi do grenkega okusa po »profi-kuhinji«.

Camel, ki je prišel v sončni Split že deset dni pred bojem, se najprej pokazal v indijanski perjanici, saj je častni poglavar nekega plemena, je v začetku odločno zatrjeval, da bo Parlova premagal s k. o. in tako postal prvi prvak. Pred bojem se je rahlo umirjal: menil je, da bo boj hud, nazadnje pa je spet izjavil, da dopušča možnost, da bo boj trajal vseh 15 rund, ker so mu Spličani simpatični in ker bodo pač plačali veliko denarja za ogled spodaja.

Optimist je bil tudi Mate. Izjavljal je, da gre resnično za močnega nasprotnika, vendar je pripravljen kot že dolgo ne. Na petkovi večerni prireditvi, na kateri mu je med drugimi zapela na novo »skovano« himno Nela Eržišnik, je pesem povzela za njo tudi razprodana dvorana, saj je Parlov obljubil zmago.

No, vstopnice so bile razprodane že dan ali dva pred dvobojem, čeprav so se cene gibale od 200 do 500 dinarjev. Pohvala pa gre zlasti organizatorjem, saj so tako treningi Camela kot vse druge prireditve in priprave ter boj sam potekali brezhibno.

V uvodnih bojih sta sinoči nastopila kar dva novopečena jugoslovanska profesionalca. V srednji kategoriji je Šimundža v enakovrednem boju premagal Roya Kabo iz Gane, v težki pa Zagrebčan Surla Alessandra Casanovo iz Italije.

V lahkotežki kategoriji se je ponovno predstavil stari znanec Parlova Domenico Adinolfi in z dokajšnjo težavo premagal Američana Bowmana.

Na boj večera je v ring prišel Camel v indijanski opremi, s perjanico do tal. Po kratkem »plesu« je po gongu začel napadati in vsem je bilo takoj jano, za kakšnega borca gre – ostroga, hitroga, močnega, polnega znanja.

Boj je bil resnično težak. Camel, potomec Indijanca in črnke, je bil odlično fizično in psihično pripravljen, pokazal pa je tudi, da obvlada pisan repertoar iz zakladnice borilne veščine. Pripravljen je bil tudi Parlov, vendar... morda ga je iz tira vrgel nastop poglavarja, saj na kaj podobnega doslej ni naletel. V prvih rundah je sicer udarjal precizno in močno, vendar udarci niso dosegli želenega učinka.

Že v tretji rundi pa je Camel začel Parlova mučiti. Začel ga je obdelavati z njegovim lastnim orožjem – kot je pred leti Mate »požrl« živce Adinolfiju v Beogradu – s kljuvajočimi direkti med oči. Dolgi, natančni desni direkti so zadevali in takorekoč razdejali Matova usta. Iz ust mu je začela izpadati zaščitna guma. Začel je krvaveti, eden od silnih udarcev mu je, po še nepotrjenih podatkih, zdrobil nosne kosti, iz runde v rundo so mu otekale oči, preko oteklin pa se mu je vanje zlival znoj. V zadnjih rundah je Parlov hodil po ringu praktično slep. Ob tem pa je Camel vse bolj spretno izrabljal svojo hitrost, tehniko udarcev in obrambe. Parlova je nekje okoli 10. runde »miniloveselje« do boja. Prešel je v defenzivo, pa še pri tem mu ni uspelo izvesti nobene ekshibicije, premikal se je diagonalno po ringu – korak naprej, korak nazaj. Zaman se je trudil in skušal odkriti »injekcijo« za nasprotnikove direkte, ki so ga tisočkrat zadeli v usta, zaman je skušal prav tako levičarju zadati udarec s svojo »zlato« levico.

Kaj boks je, sta borca pokazala v resnično vrhunski varianti v 15. rundi.

V tej rundi je Parlov dokazal, da Camel le ni tako močan, kot je izjavljal. V pravi poplavi udarcev obeh borcev je znoj letel po prvih vrstah gledalcev, naravnost divji boj pa je spravil na noge več tisočglavo množico. Očitno je Parlov šel na vse ali nič, žal pa mu ni uspelo.

Mirno lahko zapišemo, da je bil Mate premalo pripravljen, vsaj premalo za srečanje s takim mojstrom, kot je Camel. Tega ni večsposoben, je premalo resen, enostavno ne zmore, je nad njegovo ravnijo...?

Čeprav je sodnik v ringu Francoz Balderaux dal pet točk prednosti Camelu, sta pri odločitvi zmagala točkovna sodnika, Angleža Brimmel in Nattan, ki sta boj ocenila za izenačen, brez zmagovalca.

Po neuradnih podatkih je delegat WBC prof. Ramon Valasquez, ki je tudi ocenjeval dvoboj, dal Camelu celo devet točk prednosti.

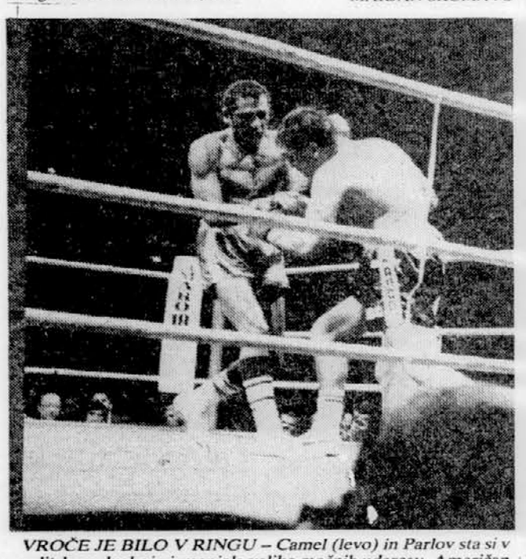
Camel sam je po boju dejal: »Osebno ne morem oceniti boja, vesel pa sem, da je bil boks dober, tempo je bil peklenski, žal pa sem morda v zadnji rundi rahlo popustil. Morda je ravno to vplivalo na sodnike.«

Parlov: »Za odtenek slabši sem bil od svojega nasprotnika, priznam. Že dolgo nisem imel tako težkega nasprotnika, zlasti enak gard pa še enak način boksa, kot je moj, sta me uničila. Nikakor se nisem mogel znajti.«

Kot je povedal delegat WBC, ostajajo sedaj štiri variante ustoličenja prvega prvaka lahkotežke kategorije. Ali se bo zanj odločila po sobotnem boju WBC in ga proglasila, ali bo prišlo do ponovnega boja obeh boksarjev, ali do boja med obema finalistoma in polfinalistoma, kar pomeni ponoven začetek, ali pa se bosta za naslov spopadla enostavno oba »polfinalista«, pa bosta dosedanja finalista prva izzivalca.

Prestol nove kategorije je ostal prazen, šampionski pas v trezorju, ob ringu pa zaradi neodločenega razultata nemalo presenečeni pristaši boksa.

MARJAN SKUMAVC

VROČE JE BILO V RINGU – Camel (levo) in Parlov sta si v splitskem dvoboju izmenjala veliko močnih udarcev, Američan pa je bil preciznejši. (Foto: Marjan Smumavc)

Neli Kim in Ditjatin

Na gimnastičnem svetovnem prvenstvu oba naslova v mnogoboju v SZ – Američan Thomas pred Tkačevom in Markelovom – Gnauckova druga

FORT WORTH – Sovjetska telovadca Aleksandar Ditjatin in Neli Kim sta nova svetovna prvaka v gimnastičnem mnogoboju. Oba sta zmagala dokaj prepričljivo, pri čemer pa je imela Neli Kim seveda precej sreče, saj je med tekmovanjem odstopila olimpijska prvakinja Nadia Comaneci, ki bo zaradi infekcije na roki nastopila le v finalu na gredi.

Nasploh je bila konkurenca med dekleti bolj skromna. Svetovna prvakinja iz Strasbourga Jelena Muhina zaradi poškodbe na prvenstvo sploh ni dopotovala, poleg Comanecijeve pa se je na tekmovanju poškodovala tudi odlična sovjetska telovadka Natalija Šapošnikova, ki ne bo nastopila v nobenem finalu.

V tej konkurenci sta kolajni osvojili tudi Maxina Gnauck (NDR) in mlada Romunka Melita Ruhn, ki je vsekakor prvo presenečenje prvenstva. Neli Kim seveda ni izpustila velike priložnosti za zmago, na vseh orodjih je bila zanesljiva in štirikrat dobila oceno 9,85. Gnauckova je bila odlična v parterju in dobila oceno 9,90, zato pa je bila slabša v preskoku in na gredi. Ruhnova je dobila bronasto kolajno predvsem zaradi tega, ker je Filatova padla z gredi in dobila skromno oceno 9,40.

»Aleksandar Ditjatin je danes najboljši telovadec na svetu«, je dejal že pred prvenstvom njegov trener Leonid Arkajev. Njegova napoved se je uresničila. »On v svojih vajah ne tvega veliko. Mislim, da ga na olimpijskih igrah v Moskvi že lahko prehitim,« je dejal mladi Američan Curt Thomas, ki je osvojil srebrno kolajno. V boju med Ditjatinom in Thomasom je odločilo zadnje orodje, ko je Američan na krogih dobil le 9,75, zastopnik SZ pa 9,90 v parterju. Dosedanji svetovni prvak Andrijanov pa sploh ni nastopil v finalnem delu, kajti po prvem delu tekmovanja je imel šele četrti rezultat med sovjetskimi telovadci, pravico nastopa pa imajo le trije.

ODSTOPILA – Nadia Comaneci s povojem na roki (Telefoto: UPI)

Sovjetska telovadca Tkačev in Markelov sta bila v sklepnem delu le boljša od Američana Connerja. Med tistimi, ki so najbolj razočarali sta bila vsekakor slovita japonska veterana Kasamacu in Kenmocu, ki sta ju prehitela tudi mlajša rojaka Gusiken in Kajijama.

Končni vrstni red: ženske – 1. Kim (SZ) 78,650, 2. Gnauck (NDR) 78,350, 3. Ruhn (Romunija) 78,325, 4. Filatova (SZ) 77,950, 5. Dunca (Romunija) 77,725, 6. Černa (ČSSR) 77,600, 7. Kraker (NDR) 77,400, 8. Eberle (Romunija) 77,375, 9. Grabole (NDR) 77,275, 10. Mareckova (ČSSR) 77,200.

Moški – 1. Ditjatin (SZ) 118,250, 2. Thomas (ZDA) 117,975, 3. Tkačev 117,475, 4. Markelov (oba SZ) 117,275, 5. Conner (ZDA) 117,025, 6. Bruckner (NDR) 117,00, 7. Gusiken (Japonska) 116,775, 8. Delčev (Bolgarija) 116,525, 9. Hartung (ZDA) in Kajijama (Japonska) 116,450.

Bukovnik: čakajo samo še na mraz

V petek in soboto alpski smučarji za XIX. »Pokal Vitranc«

KRANJSKA GORA – »Priprave za mednarodno tekmovanje alpskih smučarjev v slalomu in veleslalomu za XIX. »Pokal Vitranc«, ki bo 14. in 15. t. m. v Kranjski gori, potekajo po načrtu,« je povedal neumorni kranjskogorski športni delavec in predsednik TD Kranjska gora Vojteh Budinek. »Tekmovanje bo na terenih, kjer je bila tekma za »Pokal Vitranc« že pred dvema letoma, torej na Bukovniku, kjer je 30 cm snega. Slalomska proga je tukaj odlična, veleslalomska pa bo nekoliko krajša, ker je v spodnjih legah premalo snega. Prizadevna ekipa pod vodstvom Janeza Čopa je v teh dneh, ko je bila odjuga, steptala ter pripravila progo in čaka le še na mraz.

Za tekmovanje – v petek, 14. t. m. bo veleslalom (ob 10. in 13. uri), v soboto pa slalom z začetkom ob 10. in 12. uri – so organizatorji že dobili prve prijave iz Avstrije, Italije, Kanade, ZRN in drugih držav, največ pa jih pričakujejo danes in jutri. V sredo zvečer bo iz Madonne di Campiglio v Kranjsko goro dopotovala tudi jugoslovanska moška reprezentanca.

H. Ü.

V St. Moritzu uspeh Bogdana Norčiča

Na pregledni tekmi premagal vse skakalce ČSSR in Italije Po treningu se vračajo v Planico

ST. MORITZ – V idealnih razmerah in na odlični skakalnici so naši najboljši smučarski skakalci po nekaj dneh treninga imeli tudi pregledno tekmo skupaj z reprezentancama ČSSR in Italije. Tudi tokrat je bil najboljši Bogdan Norčič, ki je že pred dnevi proti Avstrijcem in Poljakom pokazal, da prihaja v vse boljšo formo.

Včeraj je zelo dobro skakal tudi Tepeš, soliden je bil Anžel, lepo pa se popravljata tudi Ulaga in Mlakar. Ker je vadba v NDR zaradi pomanjkanja snega odpadla, se bomo v torek vrnili v Planico, kamor bodo prišli tudi skakalci ZRN. V soboto 16. t. m. bi pripravili v Planici še eno pregledno tekmo, v nedeljo pa bi šest najboljših odšlo v Innsbruck, kjer navažajo sneg na olimpijsko skakalnico. Zbrali se bodo avstrijski skakalci, prihod pa so napovedali tudi skakalci NDR, tako da je priložnost za trening več kot ugodna.

Trening v St. Moritzu je povsem uspel, pri čemer velja poudariti, da je Norčič tokrat prvič bolje skakal na tekmi kot na treningu.

REZULTATI – 1. tekma: 1. Tuchscherer 244,244,0 (88,87), 2. Neuper 237,8 (85,87), 3. Groyer 232,0 (86,83), 4. Millonig (vsi Av 230,6 (86,84), 5. Norčič (Jug 225,5 (85,84), 6. Bobak (Pol), 7. Kogler (Av), 8. Fijas (Pol), 9. Innauer (Av), 10. Leitner (ZRN), 17. Benedik (Ju (Jug) 203,6 (83,77.5); 2. tekma: 1. Norčič (Jug) 230,1 (84,86), 2. Škoda 229,9 (85.5, 85), 3. Samek 223,5 (83, 83.5), 4. Brzuhanski (vsi ČSSR) 221,6 (80, 85), 5. Tepeš (Jug) 212,5 (80, 81), 6. Felix, 7. Tancosz (oba ČSSR), 8. Anžel 203,9 (80.5), 80), 9. Ulaga (oba Jug) 203,2 (79, 79.5), 10. F. Novak (ČSSR), 11. Mlakar (Jug) 200,9 (78, 80), 12. Wegher (Ita), 15. Velikonja 192,0 (77, 77), 16. Benedik 189,3 (77.5, 77), 17. Bajc 185,9 (72, 78), 18. Lotrič 182,4 (72, 76), 19. Zupan 182,3 (73, 74), 20. Bizjak 181,8 (74, 75.5), in Jemec 181,8 (75, 74.5), 22. Komel 174,3 (75, 72) 27. Globočnik (vsi Jug) 172,7 (70, 71).

Kovačeviću bronasta kolajna

Naš judoist v absolutni kategoriji na svetovnem prvenstvu tretji

PARIZ – Jugoslovanski judoist Radomir Kovačević je v svojem drugem nastopu na svetovnem prvenstvu v absolutni kategoriji le osvojil edino kolajno za Jugoslavijo. Po zmagah nad Američanom Sautamiraijem in Angležem Mappajem je Kovačević sicer izgubil z 39-letnim sovjetskim judoistom Kuznjecovim, toda, ker se je ta uvrstil v finale, je dobil priložnost v repesažu. V tem dvoboju je naš judoist močno razočaral, toda v repesažu je bil odličen. Premagal je Schnabla (ZRN) in Van der Walleja (Belgija) in si tako skupaj s Francozom Rougejem priboril bronasto kolajno. V finalu te kategorije je Japonec Endo premagal Kuznjecova.

V superlahki kategoriji se mladinski evropski prvak Franc Očko iz Slovenske Bistrice ni uvrstil v tretje kolo. Ves čas je bil sicer v rahli prednosti proti Mehičanu Gonzalesu, toda v finišu je pogledal na semafor, nasprotnik je to izkoristil in ga premagal. Ker je Gonzales izpadel v boju s Francozom Reyem, se Očko ni boril v repesažu. Zlato kolajno v tej kategoriji je dobil Francoz Rey, srebrno Kwomy (Juž. Koreja), bronasti pa Morivoki (Japonska) in Mariani (Italija).

DANILO UTENKAR

Španija finalist EP 1980

Nogometna reprezentanca Cipra doma izgubila zadnjo tekmo z 1:3 (0:2)

LIMASOL – Nogometna reprezentanca Španije je zmagovalec 3. skupine kvalifikacij za evropsko prvenstvo, ki bo od 11. do 22. junija v Italiji. V zadnji tekmi so namreč Španci kot gostje premagali Ciper s 3:1 (2:0). Tako so Jugoslovani spet zdrsnili na drugo mesto, s tem pa so se tudi poslovili od tekmovanja za evropsko prvenstvo.

Pred 11.000 gledalci so bili Španci precej boljši nasprotniki, povedli pa so že v 5. minuti z golom Villarja. Santillana je nato v 43. minuti povišal na 2:0, to pa je bil tudi izid prvega polčasa. Domačini so v 70. minuti z golom Fivosa zmanjšali na 1:2, vendar jim ni uspelo izenačiti. Minuto pred koncem pa so Španci z golom Saure ovrgli zadnji dvom o finalistu te skupine. Z zmago na Cipru si je španski selektor Ladislav Kubala bržkone spet pridobil zaupanje, pred tem pa so mu mnogi napovedovali konec selektorske kariere.

Končna lestvica

Španija	6	4	1	1	13:5	9
Jugoslavija	6	4	0	2	14:6	8
Romunija	6	2	2	2	9:8	6
Ciper	6	0	1	5	2:19	1

Pertini odlikoval Menneo

RIM – Italijanski predsednik Sandro Pertini je odlikoval šprinterja Pietra Menneo, ki je tako postal najmlajši nosilec »reda zaslug za republiko«. Ta 27-letni atlet je 11. septembra letos na univerziadi v Mehiki postavil nov svetovni rekord v teku na 200 m – 19,72. Na vprašanje predsednika Pertinija o zlati kolajni na olimpijskih igrah v Moskvi je Mennea odgovoril, da »bo to sicer zelo težko, da pa bo dal vse od sebe«.

Madagaskar : Egipt 1:1

TANANARIVE – V kvalifikacijah za udeležbo na olimpijskih igrah prihodnje leto v Moskvi sta se pomerili nogometni reprezentanci Madagaskarja in Egipta ter se razšli z neodločenim rezultatom 1:1. Povratna tekma bo čez 15 dni v Kairu.

1. Vasas, 2. Partizan

ZAHODNI BERLIN – Vaterpolisti beograjskega Partizana so na finalnem turnirju evropskih prvakov osvojili drugo mesto, prvo mesto pa so si priborili vaterpolitsti madžarskega prvaka Vasasa.

Rezultati – 1. kolo: Partizan : Vasas 7:9 (1:0, 2:5, 3:2, 1:2), Spandau 04 (ZRN): Montjuich (Španija) 5:3; 2. kolo: Partizan : Montjuich 11:3 (3:1, 3:0, 1:1, 4:1), Vasas : Spandau 04 4:4; 3. kolo: Partizan : Spandau 04 6:4 (1:2, 1:0, 2:0, 2:2), Vasas : Montjuich 8:6.

Vrstni red: 1. Vasas 5 (21:17), 2. Partizan 4 (24:16), 3. Spandau 04 3 (13:13), 4. Montjuich 0 (12:24).

O prvaku je torej odločala že prva tekma turnirja, v kateri so Beograjčani vodili že z 2:0, a so vseeno izgubili, saj so bili madžarski vaterpolisti natančnejši pri streljanju na vrata. Tudi izredne obrambe vratarja Markovića niso pomagale, po tekmi pa je bil trener Partizana Vlaho Orlić najbolj jezen na sodnika Angello (Francija) in Fuchsa (Belgija).

Sicer pa sta na turnirju najučinkovitejša s po 7 goli Belamarić (P) in Otto (S).

Univerziada 1981 v Bukarešti

RIM – Univerziada leta 1981 bo v glavnem mestu Romunije Bukarešti, je po sestanku izvršnega komiteja mednarodne zveze univerzitetnih športov (FISU) povedal predsednik te organizacije Primo Nebiolo. Univerzitetno tekmovanje v zimskih športih bo v španskem mestu Jaca. Ob tem so tudi sporočili, da bodo univerzitetna svetovna prvenstva v krosu in namiznem tenisu čez dve leti v Veliki Britaniji, študentsko prvenstvo v judu pa bo na Poljskem. Datume in kraje, kjer bodo ta prvenstva, bodo določili naknadno.

ŠPORTNA NAPOVED

Dvanajst pravilnih

1. Ascoli – Avellino	0
2. Bologna – Milan	2
3. Cagliari – Fiorentina	1
4. Catanzaro – Pescara	0
5. Inter – Perugia	1
6. Juventus – Roma	1
7. Lazio – Udinese	0
8. Napoli – Torino	1
9. Como – Lan. Vicenza	0
10. Monza – Atlanta	2
11. Taranto – Palermo	2
12. Verona – Bari	1

proizvodna organizacija
Zarja ZALEC
PETROVČE
TOZD Lesna industrija
TOZD Modna konfekcija
TOZD Ključavničarstvo
TOZD Pleskarstvo

Premagale evropske prvakinje

LJUBLJANA – Košarkarice Iskre Olimpije so v 7. kolu državnega prvenstva v Tivoliju premagale Crveno zvezdo in dosegle enega svojih večjih uspehov. Sicer pa je bil košarkarski vikend nadvse zanimiv. Podrobnosti na 10. strani. Na sliki: prizor s tivolskega spopada košarkaric (Foto: Dragan Arrigler).

I. ZVEZNA KOŠARKARSKA LIGA – MOŠKI

Gostje so dobro začeli, Delibašić pa je odločil

Iskra Olimpija je v Sarajevu povedla za 12 točk, nato pa štiri minute ni dosegla koša – Delibašićeva serija 14 zaporednih košev

SARAJEVO – Košarkarji Iskre Olimpije so v Skenderiji tokrat presenetljivo dobro začeli, nato pa tako popustili, da so domači lahko pred koncem igrali z mlajšimi pa vseeno zanesljivo osvojili točki. Za odločilni preobrat je imel največ zaslug reprezentant Mirza Delibašić, odlikoval se je Radovanović, Varajić pa sploh ni nastopil.

Ljubljančani so začeli res silovito. Uprizorili so pravi juriš na Bosnin koš. Jelovac, Vilfan in Subotić so nezgrešljivo zadevali in že v 7. minuti je Iskra Olimpija povedla z 20:8. Takšen potek je zmedel vse v dvorani, gledalce in tudi igralce evropskega prvaka.

Takrat pa je na sceno stopil izkušeni reprezentant Delibašić, ki je nepričakovano hitro obrnil dogajanje na glavo. V samo štirih minutah je dosegel 14 točk zapored. Peterka Iskre Olimpije je v teh trenutkih igrala kot bi bila začarana. Ničesar več ni mogla pokazati, gostje kar štiri minute sploh niso zadeli koša, kar je tekmo praktično že odločilo. Domačim se je sicer poznalo, da so igrali brez Varajića, zato pa se je ob Delibašiću toliko bolj razigral Ratko Radovanović, ki je Bosnino premoč samo še potrdil.

Vse do konca je Bosna narekovala svoj tempo, ki so mu gostje le s težavo sledili, zmago pa si je zagotovila že na začetku drugega polčasa, tako da je trener Tanjević lahko celo dovolil počitek Delibašiću in Radovanoviću. Mlajši sarajevski igralci so se sicer dobro držali, vendar so gostje izkoristili obdobje, ko nista igrala reprezentanta ter s koši Jelovca, Papiča in Subotića na koncu ublažili poraz.

MIRZA DELIBAŠIĆ: »Gostje so začeli dolično. Pomislil sem že, da se bomo tokrat opekli, zato sem sam poskusil rešiti kakor sem vedel in znal. Na srečo pa so se Ljubljančani predali že zelo zgodaj in nam olajšali delo.«

MIK PAVLOVIČ, strokovni vodja Iskre Olimpije: »Začeli smo zelo dobro, tako kot je bilo treba igrati v gosteh proti velikemu nasprotniku. Dobra obramba in kombinirani napadi prek centrov in zunanjih igralcev so nam prinesli prednost. Fantastična serija Delibašića nas je zmedla, spremeniti smo morali igro in peterko, kar se je hitro poznalo. V drugem delu smo s cono in pressingom sicer zmanjšali razliko.

TOMISLAV ČIĆA

Rezultati:

Bosna : Iskra Olimpija 103:95 (54:41)
Radnički LMK : Beko 89:85 (40:47)
Rabotnički : Partizan 99:102 (91:91, 40:40)
Cibona : Zadar 88:91 (50:42)
Šibenka : Borac 94:76 (50:38)
C. zvezda : Jugoplastika 88:92 (42:47)

Lestvica

Jugoplastika	2	2	0	216:181	4	+35
Zadar	2	2	0	188:168	4	+20
Bosna	2	2	0	190:171	4	+19
C. zvezda	2	1	1	183:177	2	+6
Partizan	2	1	1	190:188	2	+2
Beko	2	1	1	174:177	2	−3
Radnički LMK	2	1	1	174:180	2	−6
Iskra Olimpija	**2**	**1**	**1**	**168:175**	**2**	**−7**
Šibenka	2	1	1	187:200	2	−13
Cibona	2	0	2	160:164	0	−4
Rabotnički	2	0	2	179:199	0	−20
Borac	2	0	2	152:181	0	−29

Pari prihodnjega kola

LJUBLJANA: Iskra Olimpija – Šibenka
SPLIT: Jugoplastika – Radnički LMK
ČAČAK: Borac – C. zvezda
ZADAR: Zadar – Bosna
BEOGRAD: Partizan – Cibona
BEOGRAD: Beko – Rabotnički

Bosna : Iskra Olimpija 103:95 (54:41)

Male dvorana Skenderije, gledalcev 1500, sodnika Oberkneževič in Žutić (oba Bg).

STRELCI – Iskra Olimpija: Papič 17, Vilfan 16, Vujačić 8, Subotić 17, Jelovac 28, Gvardjančič 6, Križnar 2, Todorović 1; Bosna : Vučević 4, Benaček 10, Bosiočić 6, Izić 3, Radovanović 28, Zrno 7, Zovko 2, Delibašić 39, Hadžić 2, Mitrović 2.

METI: Bosna – 45:84 (53 odst): Vučević 1:5 (20), Benaček 5:9 (55), Bosiočić 3:3 (100), Izić 1:4 (25), Radovanović 13:24 (54), Zrno 1:2 (50), Zovko 1:1 (100), Delibašić 18:29 (62), Bilalović 0:2, Hadžić 1:3)33), Mitrović 1:2 (50); Iskra Olimpija – 40:75 (53 odst): Papič 6:12 (50), Vilfan 1:15 (47), Vujačić 3:7 (48), Subotić 8:12 (67), Jelovac 12:17 (70), Gvardjančič 3:7 (48), Križnar 1:4 (25), Todorović 0:1.

SKOKI: Bosna – obramba (23): Vučević 4, Mutapčić 2, Benaček 2, Bosiočić 4, Izić 1, Radovanović 7, Zrno 2, Delibašić 1; napad (12): Vučević 2, Bosiočić 1, Benaček 1, Radovanović 7, Zrno 1; Iskra Olimpija – obramba (13): Papič 1, Vilfan 1, Vujačić 3, Subotić 5, Jelovac 3; napad (7): Vujačić 3, Subotić 2, Gvardjančič 1, Križnar 1.

KAZENSKI METI: Bosna – 13:21 (62 odst): Vučević 2:3, Izić 1:2, Radovanović 2:7, Zrno 5:5, Delibašić 3:4; Iskra Olimpija – 15:21 (72 odst): Papič 5:8, Vilfan 2:2, Vujačić 2:2, Subotić 1:2, Jelovac 4:5, Todorović 1:2.

OSEBNE NAPAKE: Bosna 25, Iskra Olimpija 17.

DOBLJENE ŽOGE: Bosna 4, Iskra Olimpija 14.

IZGUBLJENE ŽOGE: Bosna 14, Iskra Olimpija 11.

Cibona vnovič praznih rok

Cibona : Zadar 88:91 (50:42)

ZAGREB – Dvorana Športni dom, gledalcev 5000, sodnika Camplin (MS) in Srdoč (Ri).

CIBONA: Nakić 26 (6:6), Petrović 22 (4:5), Bečić 5 (1:2), Pavličević 4 (2:2), Despot 7 (1:3), Knego 18 (2:3).

ZADAR: Petranović 6, Popović 8 (2:2), Sunara 23 (9:11), Perinčić 16, Obad 7 (1:1), Skroče 31 (3:4).

Dvignjenih rok so Zadrčani veseli zapuščali zagrebško dvorano, saj so prikazali izvrstno igro in povsem zasluženo zmagali. Potrpežljivo so čakali svojo priložnost in se niso predali niti takrat, ko so domači vodili že z 12 koši razlike. Na koncu so zasluženo slavili. Varovanci Josipa Djerdje so igrali brez strahu pred proslavljenim nasprotnikom, še posebno pa so se odlikovali z veliko borbenostjo in željo po zmagi. Skroče skoraj ni zgrešil koša, izdatno pa sta mu pomagala tudi Sunara in Perinčić.

MIRKO NOVOSEL, trener Cibone: »Čestitam Zadrčanom k povsem zasluženi zmagi. Sodnika sta imela ob koncu tekme nekaj čudnih odločitev.

SREČKO PIRŠL

Začeli preveč prestrašeno

C. zvezda : Jugoplastika 88:92 (42:47)

BEOGRAD – Dvorana Pionir, gledalcev 2000, sodnika Popovski (T. Veles) in Anastasovski (Sk).

CRVENA ZVEZDA: Dabić 4 (2:2), Nikolić 11 (3:6), Koprivica 23 (5:8), Živković 20 (6:8), Bogosavljev 2, B. Kovačević 24 (4:5), Vukosavljević 4.

JUGOPLASTIKA: Matulović 21 (5:5), Jerkov 12, Poljak 15 (2:3), Dukan 10 (2:2), Šolman 28 (6:10), Krstulović 6.

Novinci v ekipi Jugoplastike – Šolman, Matulović in Poljak, so najzaslužnejši, da so gostje osvojili točki. Šolman je spominjal na tiste dni pred odhodom v Italijo, igral je izredno in bil tudi zelo učinkovit. Domačini so srečanje začeli prestrašeno in so nekaj več pokazali šele v finišu tekme. Jugoplastika je zmagala zasluženo, čeprav se Beograjčani pritožujejo, da sta jih sodnika v zadnjih minutah oškodovala.

MIODRAG NIKOLIĆ, trener Crvene zvezde: »Lahko bi dosegli tudi kaj več, če nas sodnik Popovski ne bi oškodoval. Jugoplastika je sicer odlična ekipa, a bi jo lahko tudi premagali. Šolman je bil odličen.«

MATAN RIMAC, trener Jugoplastike: »Igrali smo veliko bolje kot na Reki v pokalni tekmi s Kvarnerjem. Sestavljamo novo ekipo, imamo igralce, ki se morajo šele vključiti v ekipo.

KOSTA STAMENKOVIĆ

Po pretepu še podaljšek

Rabotnički : Partizan 99:102 (91:91, 40:40)

SKOPJE – Dvorana Rabotničkega, gledalcev nad 3000, sodnika Oblak (Lj) in Beganović (Zg).

RABOTNIČKI: Kačarski 4, Gešovski 14, Stojković 2, Vasiljević 8, Maksimović 6, Radulović 18, Georgijevski 25, Radosavljević 20, Staninov 2.

PARTIZAN: Todorić 10, Lazarević 6, Petrović 16, Marić 18, Vujačić 2, Pešić 15, Dalipagić 35.

V izredno razburljivem srečanju je bil zmagovalec odločen šele po podaljških. Drama Robotničkega je trajala 12 minut in sicer od 34. minute, ko je prvič povedel s 76:75. Številni gledalci so srčno vspodbujali svoje ljubimce, vendar so igralci zaradi velike želje po zmagi zaigrali nervozno in s premalo zbranosti, pri metu in igri pod košem. V 39. minuti je prišlo do nešportnih dogodkov, saj je Marić z žogo udaril Georgijevskega in s tem povzročil vsesplošen pretep, ki so ga zaustavili organi varnosti in funkcionarji kluba.

V finišu tekme je Rabotnički zamudil priložnost za zmago, saj je Kačarski pri rezultatu 91:91 zgrešil z ugodnega položaja. V podaljšku so prišle do izraza izkušnje Dalipagića, Pešića in Petrovića, saj je, bil Rabotnički, ki je ostal brez Stojkovića, Radulovića in Georgijevskega, ki so bili izključeni po pretepu ter Maksimovića in Vasiljevića, ki sta imela po 5 osebnih napak, močno oslabljen.

SLOBODAN SIMIĆ

Niso ponovili presenečenja

Radnički LMK : Beko 89:85 (40:47)

BEOGRAD – Dvorana športov, gledalcev 2500, sodnika Jakšič in Ninkov (oba Bgd).

RADNIČKI LMK: Ivković 26, (4:), Vučurović 13 (5:3), Stanković 1 (3:1) Marović 8 (2:2), Mahlilović 2, Jarić 12, Halisavljević 8 (4:4), Milovanović 19 (6:5).

BEKO: Stojanović 6 (2:2), Žižić 17 (7:3), Nikolić 10, (2:2), Ristanović 14, Djurić 12 (6:4), Šimendić 14, Knežević 12.

Po prvem delu je kazalo, da bo Beko priredil še eno presenečenje. Vodil je s sedmimi koši ter s to razliko tudi odšel na odmor. Nadaljevanje pa je prineslo dokaj mlahavo igro gostov, ki jih je razlika sedmih točk uspavala. Najboljša peterka Radničkega – Ivković, Jarić, Milovanović, Marović, in Vučurović, pa je kmalu nadoknadila zaostanek ter kasneje tudi povedla.

BRANISLAV DJORDJEVIĆ, trener Radničkega LMK: »Mladi Vučurović je svoje delo opravil najbolje kar se je dalo. Naša zmaga je zasluženo, na kljub temu, da smo do točk težko prišli.«

SLOBODAN IVKOVIĆ, trener Beka: »Moštvo je po zmagi nad Partizanom mislilo, da bo ekipa Radničkega dokaj lahek zalogaj. Tekma pa je pokazala, da je treba na vsakem srečanju zaigrati skrajno resno, če hočemo osvojiti točke. Za poraz so krivi igralci sami.«

KOSTA STAMENKOVIĆ

I. Z KL – ŽENSKE

Evropske prvakinje izgubile v Ljubljani

Lep uspeh košarkaric Iskre Olimpije, pa čeprav niso prikazale vrhunske igre

LJUBLJANA – Res ni bilo pričakovati, da bi pomlajena ekipa Iskre Olimpije premagala evropskega prvaka Crveno zvezdo, čeprav je igrala v domačem Tivoliju. Pa vendar se je to zgodilo. Gostje so sicer nastopile brez obolele Djurkovićeve, vendar s tem ne morejo opravičiti nepričakovanega poraza.

Iskra Olimpija : Crvena zvezda 64:59 (29:36)

LJUBLJANA – Dvorana Tivoli, gledalcev 300, sodnika Gusar (Zg) in Radić (Šib)

ISKRA OLIMPIJA: Vuleta 2, Guberinič 14 (2:2), Vrdoljak 2, Pukl 8, Hočevar 15 (3:5), Dornik 8, Malacko 15 (5:8).

CRVENA ZVEZDA: Marković 4, Milosavljević 10 (8:9), Kovačević 4, Delić 12 (2:2). A. Vukmirović 4 (2:2), Bacanović 10 (2:3), Pekić 15 (3:6).

Evropske in državne prvakinje, igralke Crvene zvezde, so v Tivoliju pokleknile pred domačimi, ki jim po zvenečih naslovih, košarkarskem znanju in izkušnjah ne sežejo niti do kolen. Nastopile so resda brez svoje najboljše igralke Djurkovićeve, vendar to ne more biti izgovor za poraz. Beograjčanke so igrale neverjetno slabo, po nepotrebnem izgubile ogromno žog in se nasploh niso proslavile. Na drugi strani pa tudi domačinke ne morejo biti ponosne na svojo igro, saj so naredile le malo manj napak kot gostje. In to je odločilo to razburljivo srečanje. Ob koncu 1. polčasa so imele gostje prednost 7 košev, predvsem po zaslugi visokih igralk Pekićeve in Milosavljevićeve. V nadaljevanju pa je v igro stopila Dornikova, ki nekaj časa zaradi poškodbe ni igrala, in ju izrinila izpod koša. Tako so gostje izgubile svojo premoč in Ljubljančanke so povedle ter na koncu zmagale, največ po zaslugi šolskih napak gostij, ki nikakor niso mogle najti svoje prave igre.

BORUT ŠAUTA

Bosna : Radnički 64:59 (29:39)
Student : Monting 99:77 (46:32)
Jugoplastika : Partizan 62:63 (28:30
Voždovac : Željezničar 97:64 (47:40)
M. Krajišnik : Univerzitet 45:60 (28:29)

C. zvezda	7	6	1	651:477	12
Voždovac	7	5	2	621:519	10
Student	7	5	2	625:573	10
Monting	7	5	2	572:525	10
Bosna	7	4	3	529:542	8
Iskra-Olimpija	7	4	3	486:500	8
Univerzitet	7	4	3	487:547	8
Partizan	7	3	4	498:505	6
Jugoplastika	7	2	5	521:529	4
Željezničar	7	2	5	507:578	4
M. Krajišnik	7	1	6	505:567	2
Radnički	7	1	6	495:635	2

PARI PRIHODNJEGA KOLA: Radnički – Željezničar, Univerzitet – Voždovac, Partizan – M. Krajišnik C. zvezda – Jugoplastika, Monting – Iskra Olimpija, Bosna – Student.

Slavnić junak prvega slavja

Šibenka : Borac 94:76 (50:38)

ŠIBENIK – Dvorana Ivo Lola Ribar, gledalcev 25O0, sodnika Radonjić (Sa) in Kurilić (Tu).

ŠIBENKA: Vučica 6(0:2), Ljubojević 16, Petani 6, Slavnić 27 (1:1), Macura 24 (4:5), Babić 10, Slavica 5(1:3).

BORAC: Marović 9 (1:1), Urošević 7 (3:4), Šarančić 16 0:1), Kurčubić (0:2), Androić 13 (5:7), Grbović 10 (2:3), Arsić 11 (3:3), Pavlović 10.

Prvo prvoligaško srečanje v Šibeniku je vzbudilo veliko zanimanja, tako da je bilo moč do vstopnic priti le po »skrivnih kanalih«. Novinci v ligi so s strahom pričakovali starega prvoligaša, toda že takoj na začetku so ob bučni podpori gledalcev silovito krenili v napad in povsem nadigrali goste. Vučica je zadržal izrednega Grbovića, Slavnić pa je nezadržno jurišal, podajal soigralcem in zadeval koš iz vseh položajev. Odločitev je padla že v prvem delu prvega polčasa, ko so gostje kar devetkrat zapored zgrešili, kar so domači izkoristili in si nabrali prednost, ki so jo v nadaljevanju še povečali. Finiš je kljub pressingu gostov pripadel domačim, ki se na čelu z izkušenim Slavnićem niso dali zmesti.

SLOBODAN KOPRIVICA, trener Borca: »Bil je to veliki Slavnićev večer, saj je igral kot v najboljših dneh. S tako igro bodo Šibeničani še daleč prišli. Proti taki igri nismo mogli ničesar.«

JOŽA DRENSKI

ROKOMET

Celjani spet najboljši

ŽALEC – Rokometaši Celja so tudi letošnji zmagovalci odprtega prvenstva SRS v konkurenci mladincev. V dvorani osnovnošolskega centra so izgubili vsega le eno točko – z Lipo.

Najboljši strelec turnirja je bil z 18 goli Vogler (Minerva), nagrado za fair play pa je dobila ajdovska Lipa.

REZULTATI – Lipa: Jelovica 8:8 (4:4), Celje : Minerva 15:8 (4:3), Jelovica – Celje 9:11 (5:7), Slovan : Lipa 18:14 (5:5), Celje : Slovan 11:10 (6:3), Minerva : Jelovica 12:12 (5:8), Slovan : Minerva 15:13 (8:6), Lipa : Celje 10:10 (6:5), Minerva : Lipa 15:16 (6:7), Jelovica : Slovan 17:14 (10:3); **končni vrstni red:** 1. Celje 7 (47:37), 2. Slovan 4 (57:55), 3. Jelovica 4 (46:45), 4. Lipa 4 (48:51), 5. Minerva 1 (48:58).

TONE TAVČAR

II. ZKL ŽENSKE

Nepričakovano visoko na lestvici

Ježičanke po zmagi nad Čelikom že tretje – Ilirija visoko izgubila v Tuzli

LJUBLJANA – Ježičanke so vnovič razveselile svoje privržence in se prebile že na tretje mesto na lestvici. Ilirija je visoko izgubila z vodilnim Jedinstvom, kar pa je bilo tudi pričakovati.

Ježica : Čelik 77:56 (37:23)

LJUBLJANA – Dvorana ŠRC Ježica, gledalcev 100, sodnika Štark in Klarić (oba Zg).

JEŽICA: Sodnikar 10, Ogrin 16 (2:2), Stopar 10 (2:2), Metlar 7 (1:3), Knop 4, Oven 2, Todorović 6, Zidar 12, Mackič 10 (2:5).

ČELIK: Mirković 10 (6:7), Hošić 3 (1:6), Godze 15 (7:10), Medakić 10, Zategić 8 (4:9), Ibrahimbegović 10 (4:6).

Ježičanke so zaluženo osvojile novi točki, saj so igrale dobro skozi vso tekmo. Gostje so na tekmo prišle le z 8 igralkami, pa še izmed teh sta dve vso tekmo presedeli. Agresivna obramba domačih jih je povsem zmedla, tako da so že sredi 1. polčasa zaostale za več kot 10 košev. V nadaljevanju so pri domačih zaigrale tudi mlajše igralke, ki pa so razliko še povečale.

BOJAN MIKEC

Jedinstvo : Ilirija 83:54 (42:26)

TUZLA – Dvorana TVD Partizan, gledalcev 100, sodnika Inkret (Mb) in Milin (Reka).

JEDINSTVO: Maksimović 12 (2:4), Topčagić 6 (2:3), Simeunović 14, Djukić 11 (3:4), Petrašević 23 (1:1), Hut 17 (5:7).

ILIRIJA: Bajde 4, Sivec 1 (1:3), Seranja 12 (8:9), Stopajnik 9 (1:3), Hribar 8, Kralj 3 (1:3), Pitamic 12, Bec 5 (1:3).

Ljubljančanke so tokrat naletele na razpoložene nasprotnice, ki so ves čas tekme počasi večale prednost in na koncu zasluženo zmagale kar z 29 točkami razlike.

HUSREF MUHAREMAGIĆ

Varda : R. Končar 63:70 (32:30)
Revija : Zadar 82:71 (42:43)
R. Čajavec : Mursa 67:76 (35:36)

Jedinstvo	5	4	1	378:319	8
R. Končar	5	4	1	376:338	8
Ježica	5	3	2	320:312	6
Revija	5	3	2	373:377	6
Zadar	5	2	3	358:337	4
Čelik	5	2	3	344.373	4
Ilirija	5	2	3	314:352	4
Mursa	4	2	2	261:279	4
Varda	4	1	3	294:296	2
R. Čajavec	5	1	4	364:399	2

PARI PRIHODNJEGA KOLA: R. Končar – Zadar, Ilirija – Revija, Čelik – Jedinstvo, Mursa – Ježica, Varda – R. Čajavec.

SKL – ŽENSKE

Zanimiv začetek prvenstva

Domače in gostujoče ekipe so si razdelile izkupiček – Močno pomlajene ekipe

LJUBLJANA – Štartale so tudi slovenske košarkarice, ki so se po poletnem predtekmovanju uvrstile v superligo. Že prvi nastopi so prinesli zanimive boje, čeprav je v ekipah precej pomladitev.

Jesenice : Maribor 79:67 (46:37)

JESENICE – Dvorana ŽIC, gledalcev 50, sodnika Hafner (Kr) in Mihelič (Lj).

JESENICE: Stražišar 13, Vaupotič 40, Ažman 22, Slamnik 2, Kantorević 2.

MARIBOR: Stajan 8, Erjavec 2, Lobnik 15, P. Lešnik 20, Krejač 12, Muršič 2, Mirt 8.

Pomlajena jeseniška ekipa je prvenstvo začela z zelo pomembno zmago. Domačinke so večino srečanja vodile, le v drugem delu so jim za kratek čas pošle moči, tako da so dovolile Mariborčankam povesti.

Jeseničanke so bile predvsem uspešne v metih na koš.

JANKO RABIČ

Litija : Mengeš 53:69 (26:41)

LITIJA – Igrišče OŠ, gledalcev 30, sodnika, Bavčar (Ajd) in Rems (Lj).

LITIJA: Smrekar 2, Piršič 18, Sterle 13, Milinkovič 2, Urbič 8, Kosi 2, Babič 2, Lebinger 6.

KOČEVJE: Tršina 4, Drolc 10, Ogrinec 2, Grintal 19, Grom 2, Marolt 2, Kamenšek 7, Pirnat 11, Bakalič 12.

Domačinke so igrale slabo v obrambi, kar je gostjam ponudilo priložnost, ki so jo tudi že v prvem delu dodobra izkoristile, saj so ga dobile kar s 15 točkami. V nadaljevanju je bila igra bolj izenačena, žal pa je igralkam Lit1je na koncu zmanjkalo moči, tako da so gostje zasluženo slavile.

HARI JELNIKAR

Pomurje : Marles 35:51 (17:25)

MURSKA SOBOTA – Telovadnica CPŠ, gledalcev 100, sodnik Gaudnik (Šoštanj).

POMURJE: Šeruga 5, Žiček 8, Genko 11, Gotar 7, Škraban 2, Koren 2.

MARLES: Jenko 11, Gročnik 4, Rajh 4, Kelc 4, Skerbinjek 14, Miklavec 8, Merhar 6.

Sobočanke tokrat niso prikazale pričakovane igre in so derbi gladko izgubile. Mariborčanke so bile ves čas boljše, tako da zmaga ni bila vprašanje.

FERI MAUČEC

Alpina : Sava 71:70

PARI PRIHODNJEGA KOLA: Mengeš – Sava, Marles – Alpina, Maribor – Pomurje, Litija – Jesenice.

II. ZKL, MOŠKI – ZAHOD

Točki tudi Ježičanom

Puljanka izgubila še drugo tekmo v Ljubljani – Celjani tesno zmagali v Sarajevu, Ljubljančani pa visoko v Gružu – Poraz TIMA

LJUBLJANA – Tokrat je le malo manjkalo, pa bi prav vse slovenske ekipe osvojile točke. Ježica je zasluženo slavila prvo zmago v prvenstvu, Celjani so z minimalno razliko zmagali v Sarajevu, Slovan pa je povsem nadigral Dubrovčane v gosteh. Le Mariborčani so ostali praznih rok in to v domači dvorani.

Ježica : Puljanka 80:79 (36:27)

LJUBLJANA – Dvorana ŠRC Ježica, gledalcev 300, sodnika Džonlagić in Tarčuković (oba Tuzla).

JEŽICA: Pecnrl 20 (2:3), Blaznik 10 (2:2), Vujičić 4 (2:6), Križaj 10 (2:2), Jesih 21 (5:6), Lebar 13 (1:3), Orešič 2.

PULJANKA: Gobo 6 (4:5), Pavić 6 (2:2), Gardašević 10, Vranković 10 (2:2), Karadžić 32 (8:11), Paravinja 14 (2:2), Jovanić 1 (1:3).

Ježičani so z veliko mero sreče, vendar povsem zasluženo osvojili prvi točki. Tekmo sta moštvi pričeli precej živčno in se menjavali v vodstvu. Proti koncu polčasa je domačim uspelo z nekoliko boljšo igro v obrambi priigrati 9 točk prednosti. Tudi v nadaljevanju so Ježičani igrali dobro in zadržali prednost vse do 33. minute, ko je prišlo do zapletov. Gostje so se pritožili, da je en napad domačih trajal predolgo in so po koncu tekme napisali tudi pritožbo. Po tej prekinitvi so domači popustili in gostje so rezultat izenačili.

BOJAN MIKEC

TIMA Maribor : Sloboda 92:94 (41:55)

MARIBOR – Dvorana na sejmišču, gledalcev 700, sodnika Teskera (Zg) in Grbać (Šib).

TIMA MARIBOR: Peljhan 11 (3:5), Vezjak 20 (4:6), Olić 2, Mirt 16, Dobrin 2, Lovše 14 (6:12), Vujačič 19 (7:9).

SLOBODA: Zec 9 (3:4), Pavić 6, Mijatović 12 (2:3), Mitrović 26 (6:7), Kurajkić 9 (1:2), Beravs 23 (5:7), Nurkanović 3 (1:1), Pilavdžić 6 (2:3).

Gostje iz Tuzle so povsem nadigrali Mariborčane in zasluženo osvojil točki. Domači s poškodovanim Dobrinom, ki se je sicer trudil igrati, vendar ni mogel veliko narediti, so igrali slabo in imajo s tako igro le malo možnosti, da se uvrstijo v 1 B ligo. Gostje so si proti koncu prvega polčasa že nabrali razliko, ki jim je v nadaljevanju zadostovala za zmago.

M. S.

Jug : Slovan 95:132 (44:66)

DUBROVNIK – Telovadnica OŠ I. Gundulić v Gružu, gledalcev 200, sodnika Nuderizović (Sar) in Poljević (Zenica).

JUG: Marković 40 (4:18), Jejina 11 (3:3), Jozović 11 (1:1), Matić 5 (1:1), Grbić 4, Delalija 6 (2:3), Sučević 8 (2:3), Butigan 10 (2:2).

SLOVAN: Suvorov 6, Volaj 19 (7:9), Brodnik 7 (1:1), Nelc 4, Paternost 5 (1:4), Jesenšek 2, Lorbek 22, Krušič 25 (1:1), Šantelj 24 (6:8), Sivka 17 (3:4).

Večinoma neizkušeni mladi domači košarkarji niti za trenutek niso mogli resneje ogroziti zanesljive zmage Ljubljančanov.

N. I.

Igman : Libela 83:84 (41:40)

SARAJEVO – Dvorana športnega centra Ilidža, gledalcev 900, sodnika Kosunić (Zg) in Strickberger (Lj).

IGMAN: Majstorović 2 (0:1), Kanlić 2 (2:2), Čuzulan 18 (2:2), Babić 10 (4:6), Brborić 20 (1:1), Marković 22, Džogović 2, Mehović 7 (1:2).

LIBELA: Hauptman 4, Golc 8, Janžek 8, Štefanec 1 (1:3), Polanec 35 (4:4), Tovornik 14 (0:2), Pipan 14 (6:8).

Domačini so bili v prvem delu nekoliko uspešnejši, saj so vseskozi vodili, vendar so Celjani pazili, da ta razlika ne bi preveč narasla. To jim je docela uspelo saj so na odmor odšli le s točko zaostanka.

V nadaljevanju je bila igra živčna, ni bilo lepih kombinacij, zato pa se je igralo tolikanj bolj borbeno. Celjani so imeli v svojih vrstah izredno razpoloženega strelca Polanca, ki je vešče izkoriščal luknje v obrambi domačih ter nezmotljivo zadeval. Šele proti koncu je Igmanu uspelo organizirati obrambo, to pa je bilo le prepozno, kajti Celjani so imeli vse niti v svojih rokah, tako da njiHova zmaga ni bila vprašanje.

RAJKO KUJUNDŽIĆ

Kvarner : Monting 114:92 (53:42)
Alhos : Željezničar 89:96 (49:56)

Slovan	4	3	1	445:384	6
Kvarner	4	3	1	392:331	6
Željezničar	4	3	1	411:355	6
Libela	4	3	1	450:405	6
Monting	4	3	1	382:342	6
Sloboda	4	3	1	363:339	6
TIMA Maribor	4	2	2	358:370	4
Alhos	4	1	3	352:358	2
Puljanka	4	1	3	370:395	2
Ježica	4	1	3	330:377	2
Igman	4	1	3	327:377	2
Jug	4	0	4	358:505	0

PARI PRIHODNJEGA KOLA: Sloboda – Ježica, Monting – TIMA Maribor, Željezničar – Kvarner, Libela – Alhos, Slovan – Igman, Puljanka – Jug.

VESELO SNIDENJE OB JUBILEJU – Rodovi plavalcev in plavalk Ilirije so se ob visokem klubskem jubileju spet srečali v Ljubljani. Marsikaj veselega so si vedeli povedati in prisluhniti mlajšim pri njihovem načrtovanju. *(Foto: Janez Zrnec)*

Jubilej naj bi pomenil začetek novega vzpona

Slovesna proslava ob 60-letnici plavalnega kluba Ilirija – Bloudkova plaketa nova spodbuda

LJUBLJANA – Plavalci, skakalci in vaterpolisti skoraj vseh rodov plavalnega kluba Ilirija so sicer skromno, a slovesno proslavili 60-letnico kluba, najstarejše plavalne organizacije v Sloveniji in ene prvih v naši državi. Ilirija je doživljala vzpone na vrh našega plavanja in padce proti dnu, toda vedno je zmogla novih moči. Tudi zdaj so se odločili, da vnovič krenejo navzgor.

Najprej je zbranim na slovesnosti v klubu delegatov zazvenela pesem ribniškega okteta iz Ljubljane in najbrž ni bila naključna izbira uvodnih pesmi – »Slovenci kremeniti« in »Kdo pa so ti mladi fantje«, kajti člani Ilirije so bili vselej iskreni, pošteni in zagnani nosilci slovenstva tudi v najtežjih časih, pa naj je šlo za predvojni boj našega naroda ali za osvobodilni boj, v katerem je 16 Ilirijanov žrtvovalo tudi življenje za dobrobit novih rodov.

Častni predsednik PK Ilirija Janez Lužnik je na kratko orisal prehojenih, oziroma »preplavanih« 60 let. Zgodovina Ilirije in njeni največji uspehi so najtesneje povezani s spominom na inž. Stanka Bloudka, ki je tudi slovenskemu plavanju vtisnil svoj pečat, predvsem pa zgradil takrat najmodernejši plavalni objekt v Jugoslaviji – ljubljansko kopališče Ilirija.

Pogosta so bila krizna obdobja, pa vendar Ilirija nikoli ni klonila, predvsem pa je vseskozi posvečala največjo skrb učenju plavanja mladih in odraslih, s čimer je opravila veliko poslanstvo. Bloudkova plaketa, ki jo je letos dobil klub, je zdaj še nova spodbuda, kajti ob prihodnjem večjem jubileju si želijo priboriti tudi največje priznanje v slovenski telesni kulturi, Bloudkovo nagrado. Tako bi se tudi na najlepši način oddolžili svojemu velikemu članu. Člani Ilirije so osvajali tudi olimpijske kolajne, bili v ponos slovenskemu športu, zato bo gotovo prav 60-letnica tudi nov mejnik v razvoju kluba.

Za uspehe in delo v zadnjem desetletju so klubske plakete dobili plavalci in plavalke I. Škeranec, L. Perharić, J. Herzog, S. Andrič, T. Krašovec, skakalec B. Gaber, trenerji J. Gašperin, Martin in Marjana Karlin ter M. Vesel, klubski delavci J. Lužnik, J. Herzog in T. Novak, klub pa je prav na proslavi prejel tudi plaketo plavalne zveze Jugoslavije, ki je ob čestitkah mnogih klubov iz vse Jugoslavije pomenila tudi lepo priznanje.

STANE TRBOVC

SKL, MOŠKI – ZAHOD

Že precej odločitev

Sestava superlige je že bolj ali manj jasna – Velika derbija v skupini B Domžalčanom in Šoštanjčanom – Novomeščani dobili v Trbovljah

LJUBLJANA – V večini skupin je boj za napredovanje v superligo že skoraj odločen. Zanimiv pa bo še naprej predvsem razplet v najbolj izenačeni skupini B, kjer pa so si Domžalčani z zmago v Slovenskih Konjicah že zagotovili uvrstitev naprej.

SKUPINA A

Pomurje : Dravograd 93:74 (43:33)

MURSKA SOBOTA – Telovadnica CPŠ, gledalcev 100, sodnik Goudnik (Šoštanj).

POMURJE: Sakovič 10, Fujs 16, Juteršnik 26, Marinič 27, Titan 14.

DRAVOGRAD: Pudgar 22, Štruc 2, Dlopst 4, Laznik 6, Doler 31, Kodiš 9.

Mlada ekipa Pomurja je že na začetku povedla in do konca ni izpustila vodstva ter tako zasluženo dosegla prvo letošnjo zmago.

FERI MAUČEC

Drava: Litija–Zagorje 72:78 (36:35)

PTUJ – Športna dovrana Mladika, gledalcev 100, sodnika Vračko in Tkavc (oba Mb).

DRAVA: Filipič 2, L. Beranič 14, Marčič 4, Bedrač 22, Cobl 12, R. Beranič 4, Dobrijovič 14.

LITIJA: Jalovšek 1, Kos 23, Valič 6, Radišek 6, Pušnik 14, Gričar 12, Omahen 10.

V igri izenačenih nasprotnikov so gostje že v 12. minuti povedli z 10 koši prednosti, ki pa je po dveh minutah uspešnega domačega pressinga skopnela. V nadaljevanju sta se ekipi stalno menjavali v vodstvu v finišu pa so bili gostje bolj zbrani in so tekmo odločili v svojo korist.

MILAN ZUPANC

Branik prost

Branik	5	5	0	528:369	10
Litija-Zag.	6	5	1	520:477	10
Dravograd	5	2	3	402:442	4
Drava	6	1	5	453:526OO	2
Pomurje	6	1	5	463:552	2

PARA PRIHODNJEGA KOLA (12. t. m.): Dravograd – Drava (82:74), Litija – Zagorje – Branik (77:98).

SKUPINA B

Comet : Domžale 86:116 (46:49)

SLOVENSKE KONJICE – Dvorana OŠ Dušan Jereb, gledalcev 300, sodnika Segedin (Ljubljana) in Tomšič (Radenci).

COMET: Železnikar 2, Keblič 24, Kvas 11, Šmid 20, Breznikar 2, Letnar 6, Zorman 10, Leskovar 6, Klevže 5.

DOMŽALE: Kovačič 6, Andrejašič 11, Košir 11, Brkovič 11, Zlatkovič 19, Maren 20, Močnik 11, Osterman 27.

V izrednem ozračju, kakršnega bi si želeli tudi prvoligaši, so Domžalčani zasluženo slavili in tako zmanjšali možnosti domačih košarkarjev, da se uvrstijo v superligo. V prvem delu je bila igra izredno izenačena, v nadaljevanju pa so igralci Cometa povedli. Kasneje so naredili vse preveč napak, kar so gostje izkoristili in učinkovito zaključevali napake. Največ zaslug za zmago imajo učinkoviti Osterman ter organizatorja igre Zlatkovič in Maren, ki sta z raznovrstno igro povsem onemogočila domačo consko obrambo.

STANE ZULE

Elektra : Triglav 84:77 (49:45)

ŠOŠTANJ – Dvorana solidarnosti, gledalcev 500, sodnika Švent (Nm) in Martinčič (Lj).

ELEKTRA: Trobiš 34, S. Breznik 10, Sabolčki 22, Kahfedžič 18.

TRIGLAV: Strniša 8, Zupan 19, Omahen 12, Benedikt 18. Štefe 5, Potočnik 4, Benčan 10, Žura 1.

Začetek srečanja je bil hiter in oster. Domačini so sicer dobro začeli, vendar so gostje v 8. minuti povedli s petimi točkami. Ob koncu polčasa pa so Sabolčki, Trobiš, Kahfedžič, Breznik in Udrih nadoknadili razliko. V nadaljevanju je bila conska obramba domačinov nepremagljiva, tako da zmaga ni bila več vprašanje.

RUDI ŽEVART

Lokainvest prost

Domžale	5	4	1	500:439	8
Elektra	6	4	2	503:504	8
Triglav	6	3	3	484:465	6
Comet	6	3	3	530:560	6
Lokainvest	5	0	5	438:487	O

PARA PRIHODNJEGA KOLA (12. t. m.) Domžale – Elektra (73:82), Triglav – Lokainvest (84:77).

SKUPINA C

Zlatorog : Podbočje 95:100(30:56)

LAŠKO – Dvorana OŠ, gledalcev 80, sodnika Vahen (Ruše) in Majer (Mb).

ZLATOROG: Horjak 9, D. Lesjak 6, Požin 34, S. Lesjak 32, Vesenjak 6.

PODBOČJE: Nikezič 19, Gramc 4, Kostirc 2, Kodrič 9, Jurečič 33, Strgar 13, Jazbec 20.

V srečanju enakovrednih nasprotnikov so gostje zasluženo osvojili točki proti nerazpoloženim domačinom. Ti so zadnji dve minuti igrali le s štirimi igralci, ker so ostali igralci morali zapustiti igrišče zaradi petih osebnih napak.

BOJAN KOŠAK

Žalec : Beti 94:78 (51:29)

ŽALEC – Dvorana osnovnošolskega centra Žalec, sodnika Gregorič (Vel) in Trofelnik (Ce) gledalcev 10.

ŽALEC: Poteko 20, Povše 24, Udrih 12, Gajšek 4, Benčan 12, Smerkolj 10, Ivanc 10.

BETI: Gršič I. 23, Djuraković 17, Žabčič 18, Gršič II. 5, Kremesec 5, Vivoda 4, Strahinič 6.

Domačini so v prvem delu zaigrali zelo dobro in vodili po dvajset in več točk. V drugem delu so malo popustili, vendar so bili vseeno boljši nasprotnik in zasluženo zmagali.

TONE TAVČAR

Rudar : Novo mesto 79:85 (42:47)

TRBOVLJE – Dvorana OŠ, gledalcev 300, sodnika Radoševič (Lj) in Zalesnik (Ce).

RUDAR: Krofl 18, Knavs 8, Savšek 4, Mervar 8, Oberčkal 22, Mandič 2, Košnik 17.

NOVO MESTO: T. Seničar 18, Čerkovnik 8, Munih 27, S. Seničar 6, Beg 2, Župevec 8, Plantan 16.

V derbiju skupine so bili Novomeščani premočan nasprotnik tudi v Trbovljah, tako da bodo zasluženo začeli v super ligi s štirimi točkami. Gostje so imeli ves čas prednost od 5 do 10 točk. Bili so veliko hitrejši in spretnejši pod obema košema.

O. K.

Novo mesto	7	7	0	714:498	14
Rudar	7	5	2	640:567	10
Žalec	7	4	3	635:615	8
Podbočje	7	3	4	586:641	6
Zlatorog	7	1	6	565:696	2
Beti	7	1	6	489:622	2

PARI PRIHODNJEGA KOLA (12. t. m.): Novo mesto – Žalec (111:83), Beti – Zlatorog (65:69) Podbočje – Rudar (64:112).

SKUPINA D

Tomos : Trnovo 93:88 (45:45)

KOPER – Telovadnica OŠ Dušan Bordon, gledalcev 150, sodnika Ivanuš (Lj) in Urbič (Litija).

TOMOS: Andrič 5, Samardžija 4, Cvetličanin 4, Tijardović 14, Katonar 22, Mask 38, Dolinšek 5.

TRNOVO: Kek 25, Peček 3, Kremser 17, Erčulj 18, Kogovšek 4, Jeglič 6, Milosavljević 13.

V izredno razburljivem in dramatičnem srečanju je domačim košarkarjem uspelo osvojiti izredno pomembni točki v boju za uvrstitev v superligo. Posebno zanimiv je bil drugi polčas srečanja v katerem so Ljubljančani povedli z 8 točkami, domačim pa je uspelo, zlasti po zaslugi iznajdljivega Maska, preobrniti rezultat sebi v prid.

BOJAN GLUHAK

Kočevje : Fructal 79:104 (42:41)

KOČEVJE – Dvorana OŠ, gledalcev 150, sodnika Lotrič in Mladenovič (oba Lj).

KOČEVJE: Berger 12, Popovič 4, Gašparac 5, Strle 3, Grgorič 22, R. Papež 17, Bončina 8, Hegler 8.

FRUCTAL: Brecelj 5, Trampuž 5, Veliščck 16, Zorn 4, Likar 16, Buda 13, Slokar 12, Jeram 5, Tratnik 28.

Dokler so imeli domači igralci dovolj moči za agresivno igro, so držali stik z mnogo višjimi igralci Fructala. Ko pa so jim pošle moči, so gostje z lahkoto dosegali koše in na koncu zasluženo visoko slavili.

ROMAN PAPEŽ

Radovljica : Postojna 103:81 (49:41)

RADOVLJICA – Telovadnica OŠ, gledalcev 100, sodnik Ujčič in Pogačnik (oba Lj).

RADOVLJICA: Vidic 12, Kozole 6, Urbanc 8, Pogačar 8, Pirih 36, Šter 19, Zupan 8, Urman 1, Kolman 5.

POSTOJNA: Brezec 33, Bajc 10, Burger 2, Stegel 9, Marin 7, Gregorc 4, Gavranič 4, Paternost 12.

Po izenačenem začetku, ko sta se moštvi menjavali v vodstvu, so si domačini v nadaljevanju z dobro igro v obrambi zagotovili prednost, ki so jo od minute do minute večali.

BOJAN RAUH

Fructal	7	7	0	633:526	14
Tomos	7	5	2	593:555	10
Trnovo	7	4	3	536:531	8
Radovljica	7	2	5	560:573	4
Kočevje	7	2	5	579:647	4
Postojna	7	1	6	535:604	2

PARI PRIHODNJEGA KOLA (12. t. m.): Postojna – Kočevje (93:95), Fructal – Tomos (81:79), Trnovo – Radovljica (65:64).

SKUPINA E

Lesonit : Gostol 61:76 (25:43)

PODGRAD – Telovadnica OŠ, gledalcev 50, sodnika Plevnik in Furlan (oba Lj).

LESONIT: Gole 2, Česnik 12, Maljevac 24, Godec 8, Bradelj 12, Belušič 1, Popit 2.

GOSTOL: Podgornik 17, Sukiati 8, Susič 13, Čefarin 16, Krt 16, Kaver 6.

V prvem polčasu so bili gostje boljši, proti koncu tekme pa se je začela razlika počasi manjšati, tako da so imeli domačini celo priložnost, da povedejo. Vendar pa so se Novogoričani štiri minute pred koncem zopet zbrali in osvojili novi točki.

PETAR NIKOLIĆ

Ilirija : Gostol 83:86 (46:44)

LJUBLJANA – Zaostala tekma 3. kola, dvorana Ilirije, gledalcev 50, sodnika Šegedin (Lj) in Švent (Nm).

ILIRIJA: Tomažin 20, Vavpotič 4, Povšič 1, Eržen 8, Zipančič 13, Sešek 14, Ružič 6, Vrbinc 8, Exle 11.

GOSTOL: Kompara 2, Čefarin 14, Krt 21, Kaver 12, Cukiati 6, Sušič 15, Klanjšček 16.

Ob glasnem spodbujanju svojih treh navijačev, ki so zlahka preglasili domače, so Novogoričani nepričakovano, vendar zasluženo premagali ekipo Ilirije. Z bolj mirno, predvsem pa z borbenejšo igro so vodili skoraj ves drugi polčas, Ilirijani pa so bili ob tem, da so izgubili boj pod košema, tudi pri metih na koš dokaj netočni.

U. Š.

Kamnik : Kraški zidar 79:80 (35:44)

Ilirija prosta

Kraški zidar	6	5	1	579:483	10
Ilirija	5	4	1	441:406	8
Gostol	6	4	2	497:498	8
Lesonit	6	1	5	444:537	2
Kamnik	5	0	5	428:468	0

PARA PRIHODNJEGA KOLA (12. t. m.): Kamnik – Lesonit (95:98), Gostol – Ilirija (86:83).

Slovenski plavalci na pot

LJUBLJANA – Potem ko so najboljši slovenski plavalci sklenili nadvse uspešne skupne priprave v Südstadtu pri Dunaju, kjer so imeli odlične možnosti vadbe, se dve skupini jutri odpravljata na pot. Ta teden bodo na mednarodnih mitingih v Brnu in Gottwaldowem v ČSSR nastopili B. in D. Petrič, Novak, Hanžekovič in Pavliha ter Praprotnikova, Štembergarjeva, Blažičeva in Rodičeva, na mitingu v Romuniji pa Celar, Brlič, Močnikova in Krašovčeva. Prvo selekcijo bosta vodila trenerja Jelačić in Lebar, drugo pa trenerka Tuškova.

S tem se bo že začelo že tekmovalno obdobje, ki ga bodo še ta mesec nadaljevali tudi doma z mitingom v Ljubljani in Kranju ob dnevu JLA ter na novoletnem tekmovanju v Trbovljah.

S. T.

Predavanje v Tržiču

TRŽIČ – V torek 11. t. m. bo ob 18. uri v prostorih Doma družbenih dejavnosti v Tržiču komisija za rekreacijo pri TKS pripravila zanimivo predavanje za vse, ki se zanimajo za hojo in tek na smučeh in bi se radi udeležili akcije »Na teku se dobimo«. Na predavanju bodo med drugim prikazali tudi diapozitive z dosedanjih smučarskih maratonov. Pogovor bo tekel tudi o pravilni izbiri smuči in opreme.

NENAD ANTONIČ

PERTH – V tretji tekmi na turneji po Avstraliji so nogometaši skopskega Vardarja igrali neodločeno 4:4 (2:2) z reprezentanco Zahodne Avstralije. Gole za Vardar so dosegli Micevski 2, Tortevski in Rajčevski. Srečanje si je ogledalo 6000 gledalcev.

I. ZVEZNA HOKEJSKA LIGA

Beograjski derbi Celju Prvaki visoko zmagali

S 7. kolom se je končal prvi krog 33. državnega hokejskega prvenstva – Felčeva četa ugnala Partizana – Večjih presenečenj ni bilo

LJUBLJANA – Osem naših najboljših klubov je končalo s prvo četrtino bojev za 33. naslov povojnih državnih prvakov. Vodilna Jesenice in Olimpija sta visoko premagala C. zvezdo oziroma Kr. goro, pa tudi oslabljeni Medveščak je zlahka spravil na kolena subotiškega Spartaka. Najzanimivejši je bil boj med Partizanom in Celjem, ki sta ob Zagrebčanih prva favorita za 3. oziroma 4. mesto. Kljub temu da so črno-beli dvakrat vodili, so morali ob koncu le priznati premoč Felčeve čete.

Olimpija : Kr. gora 22:1 (8:0, 7:0, 7:1)

LJUBLJANA – Dvorana Tivoli, gledalcev 100, sodniki Gerc (Zg), Petrič (Jes) in Ulčar (Bled).

STRELCI: Kavec 4, Lepša in Kuret po 3, Hiti, Vidmar, Sekelj in Finžgar po 2, Kovač, Repovž, Mrak in Šercer po 1 za Olimpijo ter Štros 1 za Kr. goro.

OLIMPIA: Prusnik, Bolta, Mrak, Vidmar, Hiti, Petač, Bratina, Savič, Repovž, Kavec, Lepša, Režek, Kovač, Lap, Kuret, Šercer, Sekelj, Finžgar.

KR. GORA: Tičar, Cigan, Čatak, Kozar, Knežević, Tresoglav, D. Brun, Marković, Štros, Razinger, Borse, Vrbnjak, Zidarevič, Potokar, Češnjak, Potočnik, Čelesnik, Kern, Lah.

KAZENSKE MINUTE: Olimpija 9, Kr. gora 9.

Že rezultat pove vse. To je bila igra mačke z mišjo. Državni prvaki so igrali vseh 60 minut angažirano, napadalno in so mlade Kranjskogorce ves čas stiskali v njihovi obrambni tretjini. Čeprav je Tičar dobil kar 22 golov, je bil med najboljšimi na igrišču. Zlasti dobro je igral drugi Olimpijin napad, ki je neusmiljeno polnil mrežo gostov. Tudi drugi dve peterki zeleno-belih nista zaostajali v prizadevanjih za čim višjo zmago, zato se je Tičarjeva mreža zatresla v povprečju manj kot v presledku dveh minut.

Pri Olimpiji gre pohvaliti vse igralce za učinkovito igro, čeprav so nastopili brez poškodovanih B. Lomovška, Bahča in Beravsa, pri gostih pa so bili ob vratarju boljši še Čatak, Kozar, Razinger in Zidarevič.

BOJAN KAVČIČ

Jesenice : C. zvezda 12:3 (3:2, 5:1, 4:0)

JESENICE – Dvorana pod Mežakljo, gledalcev 700, sodniki Grgec (Zg), Andrejka in Curk (oba Lj).

STRELCI: 1:0 – Klemenc (10), 2:0 – Klemenc (13), 3:0 – Klemenc (13), 3:1 – Žečević (18), 3:2 – Janković (20), 4:2 Klemenc (26), 5:2 – Magazin (31), 6:2 – Pristov (34), 7:2 – Mlinarec (35), 7:3 – Janković (37), 8:3 – Klemenc (38), 9:3 – Horvat (51), 10:3 – Horvat (55), 11:3 – Hafner (57), 12:3 – Pavlič (59).

JESENICE: Pretnar, Velikonja, Ščap, Mlinarec, Razinger, Berlisk, Mežnarec, Medved, Horvat, Hafner, Pristav, Klemenc, Bešić, Pavlič, Pajić, Lah, Magazin, Medja, Mavčec, Brun.

CRVENA ZVEZDA: Tomić, Dabović, Jug, Mišon, Nikolić, Šumenković, Bubrić, Dundjerović, Gavronić, Škof, Saliji, Janković, Šišić, Šeremet, Žečević, Breli, Rakonjec, Jovanović, Andrić, Malivuković.

IZKLJUČITVE: Jesenice 2, Crvena zvezda 6.

Jesenice, ki so veljale za nesporne favorite srečanja so v prvi tretjini igrale lagodno, tako da so po treh zadetkih Klemenca pred koncem tega dela srečanja gostje znižali rezultat kar na 2:3. V preostalih dveh tretjinah so bili Jeseničani boljši, izkazali so se tudi strelci. Vendar pa je treba reči, da so bili igralci C. zvezde izredno požrtvovalni, posebno pa se je izkazal vratar Tomić. Na splošno velja ugotovitev, da Jeseničani niso zadovoljili svojih pristašev, saj so predvsem v prvem delu igrali preveč neangažirano.

JANKO RABIČ

Partizan : Celje 2:3 (1:1, 1:0, 0:2)

BEOGRAD – Dvorana Pionir, gledalcev 1000, sodniki Hegediš, Stipić, Raca (vsi Zagreb).

STRELCI: 1:0 – Miljković (6), 1:1 – F. Žbontar (17), 2:1 – Ilić (33), 2:2 – Felc (44), 2:3 – Sendelbach (56).

PARTIZAN: R. Semšedinović, Perović, Korenić, Milovanović, A. Obradović, Mihajlovski, Rudan, M. Obradović, Stojanović, Ilić, Šutić, Radović, Jobanović, Š. Šemšedinović, Miljković, Aleksić.

CELJE: M. Žbontar, Komadina, Filipovič, Sendelbach, Bratec, Felc, F. Žbontar, Jan, Bernjak, Ograjenšek, Lesjak, Vertovšek, Senica, Zorko, Škrabej.

KAZENSKE MINUTE: Partizan 14, Celje 6 minut.

Po zaslugi izredne igre najboljših igralcev na igrišču posebno v zadnji tretjini Francija Žbontarja in Felca so Celjani zasluženo premagali izredno borbeno ekipo Partizana. V lepi, borbeni, razburljivi in atraktivni tekmi so gledalci uživali v lepih potezah obeh ekip, ki sta kljub pomembnosti srečanja igrali izredno fair. Čeprav so Beograjčani vodili po dveh tretjinah, drugi gol je dosegel Ilić s kazenskega strela, so bili Celjani veliko nevarnejši in le izrednim obrambam Semšedinovića gre zasluga, da si gostje zmage niso zagotovili že prej.

VLADO JEREMIĆ

Medveščak : Spartak 8:3 (1:0, 5:2, 2:1)

ZAGREB – Dom športov, gledalcev 200, sodnik Vister, Eržen in Čemažar (vsi Jes.).

STRELCI: Oštrič 2, Pirker, Kučera, Renaud, Marinac, Orlić in Timša po 1 za Medveščak, ter Č. Ladocki 2 in Milonović 1 za Spartak.

KAZENSKE MINUTE: Medveščak 6, Spartak 6 + 10 disc.

Spartak se je nepričakovano močno upiral oslabljenemu Medveščaku, ki je nastopil brez Šuligoja in Vitasovića, ki sta odšla v JLA. Le zahvaljujoč večji izkušenosti so Zagrebčani visoko premagali goste, sicer pa so gledalci videli dokaj slab hokej.

T. Š.

1.	Jesenice	7	6	1	0	67:18	13
2.	Olimpija	7	6	0	1	72:14	12
3.	Celje	7	4	1	2	34:26	9
4.	Partizan	7	4	0	3	30:48	8
5.	Medveščak	7	3	1	3	34:29	7
6.	C. zvezda	7	2	1	4	21:43	5
7.	Kr. gora	7	1	0	6	21:67	2
8.	Spartak	7	0	0	7	19:53	0

PARI PRIHODNJEGA KOLA: C. zvezda – Kr. gora, Olimpija – Spartak, Medveščak – Celje, Partizan – Jesenice.

REKORDNA ZMAGA DRŽAVNIH PRVAKOV – Hokejisti Olimpije so v Tivoliju kar z 21 goli razlike premagali mlade Kranjskogorce. K prepričljivemu uspehu domačih sta obilo prispevala tudi Hiti (21) in Petač (oba v temnih dresih), ki ju tudi tokrat branilec gostov Čatak in vratar Tičar nista mogla zaustaviti. (Foto: Dragan Arrigler).

ROKU KOPITARJU POKAL IZ ROK PREDSEDNIKA AZS – Najboljše atletinje in atleti SRS so se v soboto zbrali na prijetnem pogovoru. Na sliki: inž. Janez Ponebšek predaja pokal Roku Kopitarju. Z desne je videti še direktorja Slovenijašporta Dušana Grabnarja, predsednika AZJ Bojana Polaka-Stjenko in predsednika ZTKOS Marjana Lenarčiča. (Foto: Dragan Arrigler)

Bilanca atletike 1979: Lidija in Rok prva

Benedetičevo in Kopitarja razglasili za najuspešnejša atleta leta 1979 v SR Sloveniji – Atleti bodo tesneje sodelovali s Slovenijašportom

LJUBLJANA – Atletska zveza Slovenije je skupaj s Slovenijašportom pripravila slovesen sprejem za najboljše slovenske atlete v minuli sezoni. Janez Ponebšek, predsednik atletske zveze Slovenije je, v prisotnosti nekaterih slovenskih športnih in družbenopolitičnih delavcev, podelil priznanja tekmovalcem, ki so jih razvrstili z anketo med atletskimi trenerji in športnimi novinarji.

Za najuspešnejša tekmovalca v članski konkurenci so tokrat proglasili celjskega atleta Roka Kopitarja in Novogoričanko Lidijo Benedetič. Pri članih sta za zmagovalcem največ glasov dobila Novomeščan Darko Cujnik in Celjan Numan Ukić, pri članicah pa Mariborčanki Breda Lorenci in Breda Pergar.

V mladinski konkurenci sta bila najuspešnejša Betka Uršič (NG) in Sašo Apostolovski (Ol), v pionirski pa Mirjana Korajlija (Lj) in Tomo Rugelj (Ol).

Zbranim atletom, manjkala sta le Numan Ukić in Breda Lorenci, sta spregovorila Marjan Lenarčič, predsednik ZTKOS in Bojan Polak, predsednik AZJ. Ob tej priložnosti so se slovenski atletski delavci ob življenjskem jubileju zahvalili za trud tudi Bojanu Polaku.

Vsekakor velja poudariti, da je srečanje najboljših slovenskih atletov, ki so pred podelitvijo priznanj obiskali še predstavnike Slovenijašporta in se pomenili o problematiki vrhunske atletike in možnostih nakupa opreme, povsem uspelo. Atleti so tesnejše sodelovanje z našim največjim prodajalcem športne opreme z veseljem sprejeli.

NIKO SLANA

Priznanja tudi v Beogradu

BEOGRAD Ob zaključku atletske sezone so se v Beogradu zbrali naši najboljši atleti – olimpijski kandidati, predstavniki atletskih zvez in klubov ter športni novinarji.

Bojan Polak, predsednik atletske zveze Jugoslavije, je poudaril, da je bila letošnja sezona ena najuspešnejših doslej. Naši atleti in atletinje so izboljšali kar 44 državnih rekordov, od tega šest v članskih kategorijah. Sicer pa so jugoslovanski reprezentanti najpomembnejše uspehe dosegli v tekmovanjih za evropski pokal v Karlovcu in Torinu, dobro pa so se odrezali tudi na balkanskih igrah v Atenah in sredozemskih igrah v Splitu.

Ob tej priložnosti je zbranim atletom spregovoril še Dane Korica, zvezni trener atletske reprezentance. Zahvalil se je za vsa njihova prizadevanja v minuli sezoni, obenem pa je poudaril, da jih najpomembnejša naloga čaka v olimpijskem letu. Predvsem je najvažneje, da se izbrani atleti dobro pripravijo, tako da bi na OI v Moskvi dosegli svoje najboljše rezultate.

TRŽIČ – V Tržiču so že začeli priprave za izvedbo SP v motokrosu v razredu do 125 ccm, ki bo 18. maja 1980. Pri AMD Tržič so ustanovili ožji prireditveni odbor, ki ga vodi Jože Jurjevčič. Prvi informacijski bilten za svetovno prvenstvo bo izšel v januarju.

Halo, Pariz!

Radomirju Kovačeviću so francoski časniki namenili precejšnjo pozornost. Med drugim smo lahko prebrali, da se je po porazu v supertežki kategoriji pritoževal, ker nima enoposteljne sobe, v kateri bi se lahko temeljito zbral za boje in študiral judo. K temu naj še dodamo, da so z njegovim samoljubnim obnašanjem nezadovoljni tudi nekateri drugi člani reprezentance in vodstvo, tako da je doma pričakovati kakšno ostrejšo besedo.

★ ★ ★

Na kongresu mednarodne judoistične zveze so enoglasno potrdili neuradno kandidaturo Jugoslavije za organizacijo 1. ženskega svetovnega prvenstva, ki naj bi bilo v Splitu decembra prihodnje leto.

Jugoslovanska zveza mora do konca leta poslati dokončno prijavo ob tem pa naj povemo, da so kandidaturo umaknile NDR, Anglija, ZDA in Nizozemska. Prihodnje SP za člane bo na Nizozemskem 1981 leta, evropsko prvenstvo pa drugo leto na Dunaju.

★ ★ ★

Franc Očko, mladinski evropski prvak, je bil ponovno med tekmovalci, ki zavoljo odvečnih kilogramov, ne smejo za obloženo mizo. Med tistimi, ki so ga tolažili je bil njegov trener Franc Pliberšek, ki pa je ob številnem jugoslovanskem vodstvu prišel v Pariz na stroške bistriškega Impola.

Slabo so pripravljeni

Na judoističnem SP Vujević izgubil že po 25 sekundah – Tudi Vukorepa »out« – Japonci vse bolj izgubljajo vodilne položaje

PARIZ – Tretji dan svetovnega prvenstva v judu sta nova prvaka postala Soloduhin (SZ) v lahki in Kacuki (Jap) v srednji kategoriji. Jugoslovanska zastopnika Vukorepa in Vujević sta izpadla v prvih bojih predtekmovanja, to pa je še ena potrditev, da naši predstavniki v Pariz niso prišli dovolj pripravljeni.

Oba sta bila v prvem kolu prosta. Vukorepo je v 2. kolu s sodniško odločitvijo izločil Romun Nicolae. Mladi Spličan sicer ni razočaral, vendar pa je premalo pokazal, da bi se uvrstil v nadaljnje tekmovanje, ob tem pa je še treba reči, da je imel razmeroma ugoden žreb.

Več kritičnih besed je treba reči na račun Vujevića v srednji kategoriji, čeprav je v 2. kolu premagal Madžara Molnarja. Izpadel je že v tretjem kolu, ko ga je v 25 sekundah z učinkovitim metom premagal Anglež Adam. Tako gladkega poraza, predvsem pa neprevidnosti si izkušeni Vujović ne bi smel privoščiti.

Če smo na začetku prvenstva poudarili, da so zastopniki evropskih dežel presenetili, lahko sedaj že zabeležimo, da Japonci vse bolj izgubljajo nekdanjo premoč. No samo, da ne uspevajo v lažjih kategorijah, ki so bile od nekdaj njihova domena, tudi sicer v bojih niso preveč prepričljivi. Reči velja, da so tekmovalci iz Evrope telesno veliko bolje pripravljeni, bolj so borbeni, Japonce pa že prekašajo tudi v taktiki. Nobeno presenečenje ni več, če Japonci ne morejo zmagati z ipponom.

Temu pa je treba še dodati, da na prvenstvu ni nekaterih najboljših sovjetskih judoistov, ki se očitno že pripravljajo na olimpijske igre, kljub vsemu pa so osvojili že dva naslova.

Francozi so poskušali že trikrat stopiti na najvišjo stopnico, vendar marseljeze v dvorani »Piere de Coubertin« še nismo slišali. Med nosilci kolajn so tudi Poljaki, Italijani, Angleži in Belgijci, torej tekmovalci iz držav, za katere naši strokovnjaki trdijo, da zaostajajo za Jugoslavijo – najbrže vse to le na papirju.

Ni moč spregledati, da so imeli jugoslovanski judoisti letos nekaj nastopov, za katere je vodstvo reprezentance menilo, da so pomembnejši od SP. Prav zato nas dokaj bled vtis s SP vodi k razmišljanju, če je bila pot šesterice v Pariz sploh potrebna.

Z uvrstitvijo na 5. do 6. mesto je Kovačević sicer potrdil olimpijsko normo, vendar pa je uvrstitev za njegove zmožnosti in ne preveč skromna pričakovanja veliko preslaba. Resnici na ljubo je treba povedati, da so ga strokovnjaki z vsega sveta uvrščali med prve favorite. Žal pa Kovačević precej še zdaleč ni bil kos tako pomembni nalogi.

Rezultati – lahka – za 3. mesto: Palowski (Polj) : Nicolae (R) 5:0, Sahara (Jap) : Neenam (V. B) 5:0, finale: Soloduhin (SZ) : Delvingt (Fr) 10:0, polsrednja – za 3. mesto: Namgalauri (SZ) : Guera (Br) 10:0, Adam (V Br): Dyot (Fr) 3:0, finale: Kacuki (Jap) : Gamba (Ita) 5:0, srednja – za 3. mesto: Heinke (NDR) : Hagmann (Šv) 10:0, Park (J. Kor) : Barow (ZDA) 10:0; finale: Fujii (Jap) : Tchoullyan (Fr) 3:0; poltežka – za 3. mesto: Takahaši (Jap) : Donelly (V. Br) 10:0, Carmona (Bra) : Cecchini (Šp) 10:0; finale: Ultsch (NDR) : Sanchis (Fr) 1:0.

Koper in Ljubljana-Šiška prva

LJUBLJANA – Društvo invalidov Ljubljana-Šiška je organiziralo republiško kegljaško tekmovanje, ki se ga je udeležilo 68 tekmovalcev v različnih invalidskih kategorijah. Na koncu tekmovanja je predsednik ZRŠIS Miro Vesel podelil priznanja najboljšim tekmovalcem.

REZULTATI – moški: ekipe: 1. Koper 485 kegljev, 2. Ravne 477, 3. Ljubljana-Šiška 463, 4. Maribor 463, 5. Kočevje 456, 6. Hrastnik 440, 7. Kranj 435, 8. Zagorje 425; ženske – ekipe: 1. Ljubljana-Šiška 253, 2. Kočevje 237, 3. Maribor 195.

SLAVKO PODLIPEC

Za družbeni dogovor o športnih prireditvah

Organizacija velikih tekmovanj v naši državi mora biti v družbenem interesu, so menili na predsedstvu ZTKJ

BEOGRAD – Kandidiranje naše države za organizatorja kakega velikega tekmovanja mora biti naš družbeno športni interes, so med drugim poudarili na seji predsedstva Zveze za telesno kulturo Jugoslavije, ki jo je vodil predsednik Trpe Jakovlevski.

Od leta 1950 je Jugoslavija priredila nad 80 svetovnih, evropskih in regionalnih prvenstvev, pričakovati pa je, da jih bo še enkrat toliko do leta 1985. Ob kandidaturah pa bi morali družbeno političnim skupnostim in organizacijam posredovati veliko več konkretnih podatkov in finančnih konstrukcij. Razpravljali so tudi o tezah za izdelavo družbenega dogovora o organizaciji velikih mednarodnih športnih tekmovanj v Jugoslaviji.

O njih bodo tako kot o sklepih tokratne seje predsedstva razpravljali v republiških in pokrajinskih zvezah za telesno kulturo, ponekod pa pripravljajo družbene dogovore o prirejanju športnih prireditev tudi na republiški ravni.

V skladnosti s Titovo pobudo o kolektivnem vodenju so sklenili, da bo mandat predsedstva v prihodnje trajal štiri leta, predsedniški pa eno leto. Predsednik predsedstva bo hkrati tudi predsedoval delu konference v tem obdobju.

Z zadovoljstvom in z neznatnimi dopolnitvami so sprejeli gradivo o mednarodnih športnih zvezah ZTKJ v letu 1979 so programsko usmeritvijo tudi za prihodnje leto. Člani predsedstva so menili, da so te zveze pomemben prispevek k našemu celotnemu mednarodnemu sodelovanju. Gradivo bodo poslali zveznemu izvršnemu svetu ter organizacijam SZDL ter ZSMS, predvidevajo pa, da bodo o njem razpravljali tudi v skupščini SFRJ.

Nadalje so ocenili, da nas je delegacija na 4. evropski športni konferenci uspešno zastopala.

Podpisali so tudi družbeni dogovor o ustanovitvi in organizaciji partizanske olimpiade v Foči, za katero so menili, da je postala splošnojugoslovanska športna manifestacija. Ugodno so ocenili tudi analizo stanja in predlog ukrepov za razvoj atletike v naši državi, ki jo je izdelala AZJ. O atletiki kot o osnovnem športu naj bi poslej več razmišljali, o razlogih zdajšnjega zastajanja in možnostih za izboljšanje stanja pa bodo razpravljale tudi vse republiške in pokrajinske zveze za telesno kulturo.

DELO z vami, vi z 'Delom'

NAROČNIKI, PREBERITE!

Letos je minilo dvajset let, kar je izšla prva številka vašega dnevnika Delo, ki se je prav ta čas na las približal sto tisoč izvodom vsak dan. Večji del naklade (več kot 70.000) je namenjen vam, naročnikom, med katerimi vas je kar 8.000 na Delo navezanih že vseh dvajset let. To je za nas posebno priznanje, zato smo se odločili, da se v letu jubileja osrednjega slovenskega dnevnika ob novem letu vsaj simbolično oddolžimo najstarejšim naročnikom.

Zato prosimo tiste, ki ste na Delo naročeni od 1. maja 1959 naprej, da izpolnite spodnji kupon in ga pošljete na naslov: **ČGP Delo, Naročnina, Gradišče 14, 61.000 Ljubljana (z oznako »DELO« Z VAMI, VI Z »DELOM«).** Med tistimi, ki nam boste poslali kupone, bomo izžrebali 80 naročnikov (torej vsakega stotega) in vas povabili v Ljubljano, vam razkazali našo delovno organizacijo, se pogovorili o vsem, kar vas zanima, ter za vsakega pripravili še majhno presenečenje.

»DELO« Z VAMI, VI Z »DELOM«

Ime in priimek: ____________

Ulica in hišna številka: ____________

Kraj in poštna številka: ____________

Ne oklevajte, izpolnite kupon in ga pošljite še danes!

Seveda pa to še ne pomeni, da smo na ostale naročnike pozabili. S podobno akcijo bomo namreč nadaljevali tudi prihodnje leto, ko pa se ne bomo omejili samo na naročnike, ki so Delu zvesti od samega začetka izhajanja.

Drugi veleslalom SP je dobila Wenzlova

V Italiji so uspešneje kot v Franciji nastopile tudi Jugoslovanke – Jermanova na 42. mestu

SAN SICARIO – Drugi veleslalom žensk za svetovni pokal je dobila šampionka iz Liechtensteina Hanny Wenzel. V prekrasnem vremenu in ob imenitni organizaciji so se po valdizerskem »šoku« bolje odrezale tudi Jugoslovanke, ki so vse prismučale na cilj, med njimi pa je bila najuspešnejša Meta Jerman – na 42. mestu.

Proga je bila trda in zahtevna, v prvem teku pa je povedla Wenzel pred Švicarko Hess ter Nemkama Ireno Epple in lani najboljšo v tej disciplini Kinshoferjevo. Nadigova, velika zmagovalka Val d'Isera, je odstopila že po nekaj vratih.

Na drugi sta bili spet najhitrejši Wenzlova in Hessova, Kinshoferjeva pa je padla. Naše so se razvrstile približno tako kot v prvi vožnji, s svojim zaostankom manj kot 10 sekund za zmagovalko pa si je Jermanova precej popravila svoje točke FIS v tej disciplini.

Vrstni red: 1. Wenzel (Liecht) 2:23,29, 2. Hess (Švi) 2:24,42, 3. Serrat (Fra) 2:25,14, 4. Sackl (Avs) 2:25,76, 5. Pelen (Fr) 2:25,92, 6. Giordani (Ita) 2:25,94, 7. I. Epple (ZRN) 2:25,97, 8. Macchi (Ita) 2:26,49, 9. Moser-Proell (Avs) 2:26,80, 10. Moesenlechner (ZRN) 2:27,10,... 42. Jerman 2:32,78, 49. Tome 2:35,58, 52. Zavadlav 2:37,16, 54. Dornig 2:37,39, 56. Blažič 2:38,70, 57. Ravnikar 2:40,01.

V svetovnem pokalu vodi Nadigova s 75 točkami pred Wenzlovo, ki jih ima 66.

Jugoslovanka ekipa je odpotovala v Švico, kjer bo v Zinalu v ponedeljek in torek tekmovala v slalomu in veleslalomu FIS.

TOMO LEVOVNIK

Zdaj vodi Tivoli

LJUBLJANA – Po petih nepopolnih kolih slovensko-hrvaške hokejske lige vodi Tivoli, ki je slavil v derbiju s Triglavom.

Rezultati 5. kola: Tivoli : Triglav 7:4 (2:1, 2:0, 3:3), Bled : Ina 14:6 (4:2, 7:2, 3:2), Mladost : Prevoje 12:3 (0:0, 4:0, 8:3).

Vrstni red: 1. Tivoli 8, 2. Triglav 8, 3. Bled 4, 4. Ina 4, 5. Mladost 2, 6. Prevoje 0.

Odličen tek D. Djuričiča v Švici

Na preglednih tekmah švicarskih tekačev uspešni tudi Jugoslovani

SPLÜGEN, 9. decembra – Mladi jugoslovanski smučarski tekač Dušan Djuričič (Mojstrana) je na tekmah v Splügnu pri Davosu, na katerih je sodelovalo 127 tekačev, od tega 62 mladincev iz ZDA, Liechtensteina, Jugoslavije in Švice, dosegel lep uspeh. Med mladinci letnikov 1960/61 – tekmovanje je bilo po starostnih kategorijah kot za »Pokal Kurikkala« – je zasedel odlično 3. mesto, samo 15 sekund za zmagovalcem Grünfelderjem in 14 sekund za drugouvrščenim Piorjem (oba Švica), ki je bil na SP v Kanadi 10. Naša trenerja Viktor Brezovšek in Vinko Grašič sta bila žal brez radijske zveze, s katero bi lahko obetavnega tekača vodila celo do morebitne zmage.

Izidi, člani, 15 km: 1. Ambühl 43.44, 2. Schindler 43.51, 3. Renglli (vsi Švica) 44.10; mladinci 1960/61, 10 km: 1. Grünfelder 27.51, 2. Piro (oba Švica), 3. D. Djuričič (Jugoslavija) 28.06. Dušan Podlogar je dosegel čas 30.20; mladinci 1961 in mlajši, 10 km: 1. Markos 28.11, 2. Lati 28.40, 3. Golay (vsi Švica) 29.05, 4. Kršinar 29.17, 5. Klemenčič (oba Jugoslavija) 29.22, časi drugih Jugoslovanov: Kustec 30.34, Verovšek 31.66, Pustovrh 32.05 in Gregorić 32.16.

V. B.

Pokljuka: Burgar in Vidmar

Pregledna tekma biatloncev pred odhodom v Romunijo

POKLJUKA – Devetnajst najboljših jugoslovanskih biatloncev, članov in mladincev iz Slovenije, Hrvatske, BiH in Makedonije se je za zaključek večdnevnih priprav pomerilo na drugi letošnji tekmi, tokrat na 15 km s tremi strelskimi preskusi. Med mladinci je zmagal najhitrejši tekač Vidmar, najboljši strelec pa je bil član Burgar, ki je dosegel odličen skupen rezultat mednarodne vrednosti.

Mladinci: 1. Vidmar (TVD Partizan Dol) 1:02,48 (9 minut pribitka), 2. Štimac (Mrkopalj) 1:05,20 (4), 3. Vodnik (Dol) 1:08,02 (7), 4. Kruljat (Polet) 1:10,02 (9), 5. Turšič (Loška dolina) 1:11,09 (9), 6. Jakovac 1:13,15 (8), 7. Skinder (oba Mrkopalj) 1:17,42 (12), 8. Donevski (Makedonija) 1:22,37 (9).

Člani: 1. Burgar (TVD Partizan Gorje) 55.37 (1), 2. Janša (Jesenice) 1:01,18 (3), 3. Lanišek (Kamnik) 1:05,59 (9), 4. Ninković (Romanija, Pale) 1:06:33 (9), 5. Kemperle (Kamnik) 1:09,10 (12), 6. Čečar (Sarajevo) 1:09,59 (11), 7. Kunaver (Dol) 1:11,39 (9), 8. Danevski (Makedonija) 1:13,32 (15) in 9. Hvastja (Dol) 1:17,19 (15).

Biatlonci bodo 15. t. m. odpotovali v Poiano Brašov v Romuniji, kjer bodo vadili do 29. t. m.

S. P.

PO DOMAČIH KRAJIH

Savnik pred Klingerjem

MARIBOR – Drugi pozivni namiznoteniški turnir je močno razočaral zlasti vse trenerje, saj z izjemo Savnika, ki je bil razred zase, ter nekoliko boljših Klingerja, Horvata in Franka, noben izmed udeležencev ni prikazal pričakovane forme. To potrjuje predvsem dejstvo, da je Klinger, ki je bil dolgo časa povsem brez treninga, brez večjih težav zasedel drugo mesto.

REZULTATI – I. skupina: 1. Savnik 13:0, 2. Klinger (oba Lj.) 12:1, 3. Horvat (M. Sobota) 11:2, 4. Frank (Maribor) 9:4, 5. Kovač (M. Sobota) 8:5, 6. Urh (Lj) 8:5, 7. Janežič (Ravne) 6:7, 8. Veren (M. Sobota) 5:8, 9. Panič (Ravne) 5:8, 10. Štebih (Mb) 5:8, 11. Mrva (Lj) 4:9, 12. Markovič (Hrastnik) 3:10, 13. Maras 1:12, 14. Šercer (oba Lj) 1:12; II. skupina: 1. Varga (Mb) 11:1, 2. Premrl (Mb), Kadak (Lj) (oba 9:3), 4. Podlesnik (Mb) 9:3, 5. Škergec (M. Sobota) 8:4, 6. Kuntner (Mb) 7:5, 7. Založnik (Lj) 6:6, 8. Likar (Muta) 5:7, 9. Vizjak (Hrastnik) 4:8, 10. Leš (Ravne) 4:8, 11. Gorišek 3:9, 12. Kohne (oba Lj) 2:10.

Dolgo časa je kazalo, da bo zmagovalec II. skupine ostal Ljubljančan Kadak, ki pa si je vse možnosti pokvaril z dvema nepremišljenima porazoma.

Z. V.

Zmaga Ojsterškove

RAVNE – V drugem selekcijskem turnirju članic v namiznem tenisu je nastopilo dvanajst tekmovalk v prvi in devet v drugi jakostni skupini. A. Ojsteršek je predvsem zaradi zmage v medsebojni igri s Krsnikovo, ki je bila druga, osvojila prvo mesto. Tretja je bila Čadežova, ki je edina zadala poraz zmagovalki. V drugi skupini, ki je bila okrnjena, je bila najuspešnejša Meseceva.

REZULTATI: I. skupina – 1. A. Ojsteršek (Kemičar) 10:1, 2. Krsnik 10:1, 3. Čadež (obe LONTZ) 9:2, 4. Ačko (Fužinar) 6:5, 5. Pene (LONTZ) 6:5, 6. Logar (Fuž) 5:6, 7. V. Ojsteršek (Kemičar) 5:6, 8. Relak (LONTZ) 5:6; II. skupina: 1. Mesec (Sava Kranj) 7:1, 2. Majnik (Petovia) 6:2, 3. Salnič (Kemičar) 5:3, 4. Svetina 5:3, 5. Blažič (obe Sava) 4:4, 6. Tekavec (LONTZ) 4:4, 7. Štrumbl (Jes) 3:5.

IVO MLAKAR

Brez Ljubljančank

NOVA GORICA – V soboto je bila Nova Gorica prizorišče drugega selekcijskega namiznoteniškega turnirja, na katerem se je zbralo skoraj 30 najboljših slovenskih pionirk. Organizatorju NTK Vrtojba, ki je svoje delo odlično opravil, so se javile igralke 10 slovenskih klubov, predstavnice Ljubljane pa iz neznanih vzrokov ni bilo na turnir. Največ zanimanja je veljalo najkvalitetnejši prvi skupini, v kateri je prepričljivo brez poraza zmagala Ptujčanka Meškova, domačinka Gorkičeva pa je nastopila bolna in ni mogla poseči v boj za višjo uvrstitev.

Rezultati – I. skupina: 1. Meško 9:0, 2. Kampuš (obe Ptuj) 8:1, 3. Pilgram (Koper) 6:3, 4. Zalokar (Jesenice) 6:3, 5. Gorkič (Vrtojba) 6:3, 6. Lavrenčič (Koper) 4:5, 7. P. Novak (Trbovlje) 2:7, 8. Vodopivec (Vrtojba) 2:7, 9. Pandev (Ravne) 2:7, 10. Marinkovič (Ptuj) 0:9; II. skupina: 1. Golenko (Lendava) 9:0, 2. Nemec (Vrtojba) 8:1, 3. Bajželj 7:2, 4. Seražin 4:5, 5. Marn (vse Kranj) 4:5; III. skupina: 1. Kranjc (Maribor) 9:0, 2. Markič (Vrtojba) 7:2, 3. Rožman (Koper) 6:3, 4. Valenčak (Trbovlje) 6:3, 5. Vencelj (Gorica) 5:4.

ANDREJ FRANKO

Mladi skakalci za pokal

PLANICA – Na 60-metrski skakalnici je bilo letošnje prvo tekmovanje za pokal SRS za mlajše in starejše mladince. Pri mlajših mladincih so nastopili vsi najboljši, pri starejših pa ni nastopilo 5 reprezentantov, ki vadijo v St. Moritzu. V tej konkurenci sta se za prvo mesto tako potegovala Ilirijana Žagar in Suzič. Žal je mladi Suzič pri 60,5 m, kar je bil najdaljši skok dneva, padel in tako zapravil prvo mesto. Pri mlajših mladincih so bili najboljši skakalci kranjskega Triglava.

REZULTATI: mlajši mladinci – 1. Kaštrun 21,3 (58,5, 59), 2. Beton 196,4 (54, 53), 3. Gašpirc (vsi Triglav) 193,8 (53,5, 54), 4. Urbančič (Logatec) 192,2 (55, 53), 5. Jošt (Tr) 190,3 (53, 52), 6. Pirc (Ilir) 186,7 (54, 54); **starejši mladinci:** 1. Žagar (Ilir) 219,1, (59,5, 59), 2. Ferlan (Žiri) 201,4 (57, 55), 3. Suzič (Ilir) 200,7 (60, 60,5 p), 4. Šinkovec (Žiri) 195,4 (53,5, 53,5), 5. Martinjak (Tr) 181,6 (51, 52,5), 6. Dolinar (Žiri) 164,2 (49,5, 48,5).

J. J.

V Velenju zadovoljni

V velenjskem drugoligaškem nogometnem taboru dosegli načrtovano jesensko bero točk, v Trbovljah pa ne. Pričakovali tri točke več

LJUBLJANA – Slovenski nogometni drugoligaši so se v jesenskem delu prvenstva v II. ZNL – zahod slabše odrezali, kot je bilo pričakovati. Zadovoljni so le pri velenjskem Rudarju, saj so njihovi igralci osvojili solidno 8. mesto s 15 točkami, manj pa seveda pri »vijoličastih« in v Trbovljah. Maribor (o čigar spodrsljajih smo že pisali) in Rudar (T) sta se morala zadovoljiti le s po 10 točkami ter zato s predzadnjim oziroma zadnjim mestom.

RUDAR (V): bilo bi lahko še bolje

Velenjčani igrajo letos že tretjič v drugi ligi. S precej spremenjenim moštvom, ki ga je komaj mesec dni pred začetkom prvenstva prevzel trener Kemal Omeragić, so prvi del uspešno prestali. Novi trener je poostril disciplino v klubu, obenem pa odpravil vrsto pomanjkljivosti tako v odnosu igralcev do kluba kakor tudi v delu uprave kluba. Na začetku je bilo precej težav. Moštvo se ni »ujelo« in ni našlo prave igre. Preživljalo je težke trenutke. V 10 kolih je zbralo le sedem točk in vse je kazalo, da bodo tudi Velenjčani »potonili«. Dobro in učinkovito igro so pokazali le v drugem kolu, ko so premagali Bosno s 3:0.

Pravi podvig so naredili v zadnjih petih kolih, ko so zbrali osem točk. Začelo se je na domačem igrišču proti moštvu Vrbasa. Potem je med drugimi padla še trboveljska trdnjava. Zadnji uspeh pa so Velenjčani dosegli v slovenskem drugoligaškem derbiju z Mariborom.

Trener Kemal Omeragić je takole ocenil prvi del prvenstva: »Pred začetkom smo vsi pričakovali več; tako vodstvo kluba, igralci pa tudi jaz sem menil, da bomo bolje igrali. Žal je bila naša forma nestanovita. Razočarali so predvsem napadalci, ki večkrat niso znali spraviti žoge v mrežo, ko so jo že vsi videli v vratih. Tudi obramba si je privoščila več spodrsljajev, saj smo dobili kar 23 golov. Šele v zadnjih kolih smo premagali krizo. Igralci so dojeli, da lahko le z borbeno in angažirano igro dosežejo popoln uspeh. Mislim, da smo končno le našli svoj slog igre. V moštvu je nekaj starejših igralcev, ki bodo počasi »izpregli«. V zimskem prestopnem roku računamo na dva ali tri mlajše igralce, ki naj bi okrepili moštvo. Z bero smo zadovoljni, a zaloga 15 točk ni nobeno jamstvo za preuranjeno zadovoljstvo. Pomladi nas čaka še teška sezona.«

Za nogometaše Rudarja bo malo počitka. Do 25. decembra bodo dvakrat na teden trenirali v dvorani. Nato bodo prosti do 8. januarja, ko se bodo spet zbrali v Velenju. Od 19. do 30. januarja bodo odšli na trening v Podvin. Nadaljevali bodo v Izoli do 10. februarja. V času priprav na Primorskem nameravajo prirediti tudi mednarodni turnir, čigar pokrovitelja naj bi bila Gorenje in Rudarsko-energetski kombinat Velenje. V sklepnem delu priprav za nadaljevanje prvenstva pa pri Rudarju v drugi polovici februarja načrtujejo tudi več tekem za trening, zlasti z močnejšimi nasprotniki.

RUDI ŽEVART

RUDAR (T): premalo kvalitetnih igralcev

Trboveljski nogometaši so jesenski del končali s tremi točkami manj, kot so načrtovali. Pred začetkom tekmovanja so pri Rudarju računali namreč na 13 (od 30 možnih) točk.

Trboveljčani so predvsem upali na zmage doma, kjer pa so (ob načrtovanem porazu proti subotiškem Spartaku) nesrečno izgubili tudi srečanje z Velenjčani, ter tako v sedmih tekmah doma dobili vsega štiri boje in ob enem remiju, zbrali skupaj devet točk. Edino točko pa so Trboveljčani prinesli z gostovanja v Novem Sadu. Če ocenimo igro Rudarja je treba reči, da je slavil takrat, ko so vsi igralci pokazali vse, kar znajo in ob tem še zvrhano mero borbenosti. To pomeni, da je kvaliteta trboveljskih nogometašev še na nekoliko prenizki ravni, da bi se lahko le-ti enakovredno kosali z drugimi ekipami. Gre namreč za to, da so nogometaši Rudarja osvajali prvenstvene točke le na srečanjih, ko je moštvo igralo takorekoč stoodstotno. Morda je bilo preveč pričakovati od peščice igralcev, da bodo z vso paro odigrali vsa srečanja, saj je imel trener Zdenko Verdenik na voljo le trinajst oziroma štirinajst bolj ali manj enakovrednih igralcev, kar pa je za drugoligaško tekmovanje vsekakor premalo saj so druga moštva po kvaliteti igralcev veliko bolj izenačena.

Vodstvo kluba ni delalo slabo, a kaj, ko se je moralo bolj boriti za denar za nemoteno tekmovanje kot pa s pravim organiziranjem dela. Morda so Trboveljčanom zato ušle dve ali tri točke.

Zimski odmor nameravajo pri Rudarju izkoristiti za utrditev notranje organizacije v klubu, kar naj bi v prihodnje zagotovilo boljše delo, tako z ligaško ekipo kot tudi z selekcijami.

Zavzeli se bodo tudi za okrepitev prvega moštva – vsaj s petimi boljšimi igralci. Tako naj bi imel trener Zdenko Verdenik že v pripravljalnem obdobju na voljo kakih dvajset enakovrednih nogometašev, ki naj bi ob dokaj ugodnem razporedu tekem spomladi poizkušali obdržati trboveljsko moštvo v drugoligaški družbi.

Pomladi bodo Trboveljčani v 15 kolih nastopili doma osemkrat. Razen ekipe Zagreba jim bodo v goste prišla moštva, ki se bodo prav tako borila za obstanek. Zato bo vsaka zmaga proti neposrednemu nasprotniku veljala dvojno.

Pri Rudarju si v zimskem prestopnem roku obetajo veliko pomoč od prvoligaša Olimpije, ki jim vselej stoji ob strani.

O. K.

TUJA NOGOMETNA PRVENSTVA

ZRN

FRANKFURT – Nogometaši Bayerna so pred povratno tekmo osmine finala tekmovanja za pokal UEFA s Crveno zvezdo (tekma bo v sredo v Beogradu) v veliki formi. To so dokazali tudi v tekmi 16. kola prvenstva ZRN, ko so z bleščečo igro premagali Stuttgart s 4:0 (3:0). Osrednja osebnost srečanja je bil spet razpoloženi Paul Breitner, ki je dosegel dva gola. Druga dva gola pa sta dosegla Rummenigge in Höness. Brane Oblak tudi tokrat ni igral.

Drugi izidi: Hertha: Fortuna (D) 3:0, Köln : Werder 4:1, Hamburg : Bayer (L) 3:0, Kaiserslautern : München 1860 3:1, Duisburg : Borussia (D) 1:0, Eintracht (F) : Bayer (U), Borussia (M): Eintracht (B) 1:1, Bochum : Schalke 04 0:0,

Vrstni red: Hamburg in Bayern 23, Eintracht (F), Köln in Borussia (D) 20, Schalke 04 in Borussia (M) 18 itd.

ANGLIJA

LONDON – V 19. kolu angleškega nogometnega prvenstva so bili doseženi naslednji rezultati: Arsenal : Coventry 3:1, Aston Villa : Liverpool 1:3, Bristol City : Tottenham 1:3, Crystal Palace : Nottingham Forest 1:0, Derby County : Norwich 0:0, Everton : Brighton 2:0, Ipswich : Manchester City 4:0, Manchester United : Leeds 1:1, Middlesborough : Southampton 0:1, Stoke : West Bromwich 3:2, Wolverhampton : Bolton 3:1.

Vrstni red: Liverpool 26 (tekma manj), Manchester United 26, Crystal Palace 23, Arsenal 22, Wolverhampton 22 (tekma manj).

dobrna

Za boljše in udobnejše počutje gostov – novi zdraviliški in hotelski objekt!

ZDRAVILIŠČE DOBRNA

Institut »Jožef Stefan« Ljubljana, Jamova 39

vabi k sodelovanju sodelavce, ki imajo veselje do dela v delokrogu

1. REFERENTA ZA ZDRAVSTVO IN SOCIALNO VARNOST

za dela oz. naloge vodenje evidence o bolezninah, dopustih, otroških dodatkih, nesrečah pri delu, letnih dopustih ter prijava pri zavodu za socialno zavarovanje ter zavodu za zaposlovanje

Za navedena dela oz. naloge zahtevamo srednjo administrativno šolo ali srednjo ekonomsko šolo in znanje strojepisja.

2. KURIRJA

za opravljanje kurirskih poslov v Institutu

Za navedena dela oz. naloge zahtevamo končano OŠ

Za dela oz. naloge pod tč. 1. bo sklenjeno delovno razmerje za določen čas enega leta, s polnim delovnim časom, za dela oz. naloge pod tč. 2. pa bo sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Prijave sprejema sekretariat instituta 15 dni po objavi oglasa. O izidu izbire bomo kandidate obvestili v 30 dneh po poteku objavnega roka.

10-10272

ZVEZA VODNIH SKUPNOSTI SLOVENIJE
delovna skupnost strokovne službe
LJUBLJANA, Vojkova 1/b

oglaša prosta dela in opravila za:

1. **referenta za vodni prispevek**
2. **daktilografa**

Poleg splošnih, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:
1. srednješolska izobrazba gradbene, ekonomske ali administrativne smeri, 3 leta delovnih izkušenj na svojem strokovnem področju
2. dveletna administrativna šola ali dokončana osemletka z dvema letoma delovnih izkušenj in dobro znanje strojepisja.

Delo za navedena opravila se združuje za nedoločen čas, nastop je mogoč takoj.

Kandidati naj vložijo prijavo s kratkim življenjepisom in dokazili o izobrazbi na navedeni naslov v 15 dneh po objavi oglasa.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po preteku roka za sprejemanje prijav.

10-10262

INDOS

INDOS LJUBLJANA, p. o.
Industrija transportnih in hidravličnih strojev
61000 Ljubljana, Industrijska c. 3

vabi k sodelovanju naslednje sodelavce:

- **DIPLOMIRANEGA PRAVNIKA**
  za vodenje pravne službe
- **DIPLOMIRANEGA EKONOMISTA**
  za vodenje ekonomsko-analitskega sektorja
- **EKONOMISTA ALI ORGANIZATORJA**
  za organiziranje nagrajevanja po delu in rezultatih dela
- **VARNOSTNEGA INŽENIRJA**
  za izvajanje nalog službe varstva pri delu
- **GOSTINSKEGA DELAVCA**
  za organiziranje prehrane med delom
- **TEHNIČNEGA RISARJA**
  za risanje v konstrukciji
- **REZKALCA**
  za rezkanje na rezkalnem stroju
- **VEČ STROJNIH KLJUČAVNIČARJEV**
  za monterja v montažni delavnici
  za servisiranje v servisni delavnici
  za vzdrževanje strojev
- **AVTOLIČARJA**
  za ličarska dela v ličarski delavnici
- **AVTOELEKTRIKARJA**
  za avtoelektrikarska dela v servisni delavnici
- **VOZNIKA VILIČARJEV**
  za transportiranje materiala v servisni delavnici
  za transportiranje v ekspeditu
- **VEČ DELAVCEV – DELAVK**
  za priučitev kot izdajalec orodja
  za priučitev kot strojni ključavničar v montažni, strojni delavnici, vzdrževanju
  za priučitev na numeričnih stružnicah
- **PRALCA**
  za pranje viličarjev
- **ČISTILCA**
  delavniških prostorov

Poskusno delo po Pravilniku o delovnih razmerjih delovne organizacije »INDOS«.

Kandidati naj svoje ponudbe pošljejo kadrovsko splošnemu sektorju delovne organizacije »INDOS«, Ljubljana, Industrijska c. 3

10-10266

Elektronabava

ELEKTRONABAVA
Ljubljana, Titova 40
specializirano trgovsko izvozno–uvozno podjetje z elektrotehničnim materialom

objavlja
naslednja prosta dela oz. naloge:

VODENJE KADROVSKE SLUŽBE IN OBRAČUNA OSEBNIH DOHODKOV
– 1 delavec

Pogoji:
– znanje, ki ustreza višji šoli upravne, sociološke, organizacijske ali politološke smeri
– daljša praksa na podobnih nalogah oz. opravilih – organizacijske sposobnosti
– poskusna doba 60 dni

PISARNIŠKO STROJEPISNO DELO
v sektorju notranje trgovine
– 2 delavca

Pogoji:
– znanje, ki ustreza administrativni ali sorodni šoli
– poskusna doba 30 dni

NEKVALIFICIRANEGA SKLADIŠČNEGA DELAVCA
– več delavcev

Pogoji:
– končanih najmanj šest razredov osnovne šole
– odslužen vojaški rok
– poskusna doba 30 dni

POLKVALIFICIRANEGA SKLADIŠČNEGA DELAVCA
– več delavcev

Pogoji:
– znanje, ki ustreza dokončani osnovni šoli, dopolnjeni s priučevanjem
– odslužen vojaški rok
– poskusna doba 30 dni

KVALIFICIRANO SKLADIŠČNO DELO
– več delavcev

Pogoji:
– znanje, ki ustreza poklicni šoli elektro smeri ali šoli za blagovni promet tehnične stroke
– praksa na enako zahtevnih nalogah in opravilih
– odslužen vojaški rok
– poskusna doba 30 dni

Osebni dohodek po samoupravnem sporazumu o delitvi dohodka in osebnih dohodkov.

Pismene ponudbe z opisom dosedanjega dela sprejema »ELEKTRONABAVA«, kadrovska služba, Ljubljana – Titova 40, 15 dni po objavi.

10.10267

PRVA ZVEZNA ROKOMETNA LIGA

Rokometaši C. zvezde nadigrali Kolinsko

V derbiju 10. kola prvenstva v I. ZRL so Beograjčani zmagali s 24 : 20 (11:5) – Spet dobili gol iz devetmetrovke

LJUBLJANA – Želje rokometašev Kolinske Slovana, da bi v Beogradu proti vodilni C. zvezdi ponovili svoj lanski uspeh, ko so osvojili točko, se niso uresničile. Nasprotno: bili so celo pred pravo katastrofo, saj so v prvem polčasu zabili le »rekordnih« pet golov. Sicer pa je bilo 10. kolo nepopolno, kajti bjelovarskega Partizana in banjaluškega Borca sta čakali povratni tekmi 1. kola v tekmovanju za pokal evropskih oziroma pokalnih prvakov.

BEOGRAD – Dvorana na Banjici, gledalcev 2.000, sodnika Jakopović (Zg) in Mijakić (Bjelovar).

CRVENA ZVEZDA: Kosovac, Mihajlović 1, Rajišič, Mičović 2, V. Nenadić 3, M. Nenadić, Marković 4, Makarić 6 (3), Vukmirica, Cvetković 6 (1), Laković 2, Rac.

KOLINSKA SLOVAN: Ravlić, Bolha, Mahne 11 (3), M. Bojović, V. Bojović 2, Bačić, Repina, Gorišek 3, Mejavšek, Longo 1, Krivokapić 3, Brglez.

SEDEMMETROVKE: C. zvezda 7 (4), Kolinska Slovan 3 (3).

IZKLJUČITVE: C. zvezda 10, Kolinska Slovan 8.

Le do 17. minute prvega polčasa so bili ljubljanski rokometaši enakovredni Beograjčanom (5:4), odtlej pa se niti z grobo igro niso uspeli zoperstaviti razigranim Zvezdinim igralcem, ki so si z atraktivnimi akcijami že do odmora zagotovili odločilno prednost. V drugem polčasu je bila igra obeh ekip mirnejša in tudi kvalitetnejša. Tedaj so Ljubljančani spet uspeli vzpostaviti ravnotežje na igrišču, zaigrali tako kot znajo in kot so od njih pričakovali številni gledalci in z goli svojega najboljšega moža, mladega reprezentanta Petra Mahneta, ta del igre celo odločili v svojo korist s 15:13.

Omeniti velja, da so Ljubljančani, podobno kot na tekmi z Dubočico, tudi tokrat dobili gol iz devetmetrovke. Jovica Cvetković, ki je na tej tekmi sicer povsem onemogočil Krivokapića, je s silovitim strelom preko živega zidu premegal gostujočega vratarja.

Pri zvezdi so bili najboljši Cvetković, Marković in Makarić ter vratar Kosovac, pri gostih pa se je izkazal edinole učinkoviti strlec Peter Mahne.

VEKA ILIĆ

Krivokapić: z Borcem bolje

»Slabo, izredno slabo smo igrali«, je po vrnitvi iz Beograda izjavil kapetan Kolinske Slovana Radivoj Krivokapić. »Niti v napadu niti v obrambi nismo prikazali niti polovice tistega, kar znamo, v tem pa je tudi poglavitni vzrok našega poloma v Beogradu...«

Na vprašanje, kako se je lahko zgodilo, da so v prvem polčasu zabili le pet golov, kar je najmanj v njihovi karieri v zveznih ligah, je Krivokapić odgovoril: »Tudi po 17. minuti, ko je bilo na semaforu le 5:4 za Zvezdo, smo si ustvarili nekaj lepih priložnosti za zadetek, toda streljali smo mimo vrat ali pa je naša »bombe« ubranil izvrstni vratar Kosovac. Beograjčani, ki niso igrali dosti bolje, pa so znali naše napake učinkovito kaznovati.«

Krivokapić je še dejal, da za njegovo ekipo pač velja, da enkrat igra dobro, drugič pa slabo, zato pričakuje, da bo v sredo v tekmi z banjaluškim Borcem spet bolje...

D. K.

Medveščak : Metaloplastika 24:18 (14:10)

Dinamo: Dubočica 32:27 (14:13)

Borac (U) : Mehanika 22:21 (10:9)

Železničar (N) : Crvenka 25:25 (12:14)

Partizan : Krivaja 26. t. m.

Borac (BL): Željezničar (S) 29. t. m.

C. zvezda	10	6	3	1	258:241	15
Železničar (N)	10	6	1	3	275:253	13
Partizan	9	6	2	2	244:230	12
Kolinska Slovan	10	4	4	2	247:242	12
Crvenka	10	4	4	2	260:256	12
Borac (BL)	8	4	2	2	196:187	10
Medveščak	10	5	0	5	230:223	10
Dinamo	10	4	2	4	241:242	10
Metaloplastika	9	3	3	3	194:186	9
Dubočica	10	4	1	5	251:258	9
Željezničar (S)	9	3	2	4	216:193	8
Krivaja	9	3	1	5	202:201	7
Borac (U)	10	2	2	6	209:258	6
Mehanika	10	0	1	9	204:257	1

PARI PRIHODNJEGA KOLA (v sredo): Metaloplastika – Dinamo, Crvenka – Medveščak, Željezničar (S) – Železničar (N), Kolinska Slovan – Borac (BL), Krivaja – C. zvezda, Mehanika – Partizan, Dubočica – Borac (U).

Modriča že v 3. kolu?

MODRIČA – Odbojkarji jugoslovanskega prvaka Modriče, ki tudi letos vodijo v I. zvezni ligi, so uspešno opravili prvi dvoboj v okviru tekmovanja za pokal evropskih prvakov. Potem ko so bili v prvem kolu prosti, so v prvem dvoboju drugega kola z najvišjim možnim rezultatom 3:0 (9, 11, 7) premagali zahodnonemškega šampiona Bayer Leverkusen. Za to severnobosansko mestece je bil to pravi športni praznik, saj je dvorano napolnilo več kot 3500 ljubiteljev odbojke.

NUSRET SARAVAN

V prvem kolu pokala pokalnih zmagovalcev za moške je Ribnica v Kraljevu premagala Industrijales iz Madrida s 3:0 (3, 3, 1).

V prvem kolu pokala pokalnih zmagovalk pa je Rijeka doma izgubila proti budimpeštanskemu Vasas s 0:3 (–13, –6 –0).

SOL – MOŠKI

Prvaka Bovec in Mislinja

Končani so boji v obeh skupinah moške republiške odbojkarske lige

Izola : Sava 0:3 (–11, –12, –2)

IZOLA – Telovadnica v Semedeli, gledalcev 50, sodnika Jakomin in Kušar (oba Kp).

IZOLA: Lesjak, Franković, Jović, Janković, Radišić, Mitroševski, Kapel.

SAVA: Škofic, M. Komar, Ma. Komar, Lampe, Pečnik, Zalar, Stegnar.

Po porazu v Novem mestu so mladi Izolčani ostali brez vodstva.

JOŽE KREFT

Salonit : Pionir 3:0 (9, 6, 8)

KANAL – Telovadnica OŠ, gledalcev 100, sodnika Končnik in Strajnar (oba Jesenice).

SALONIT: Jelavič, Trampuž, Kovačič, Žagar, Maver, Blažič, Testen, Bavdaš, Tomšič, Vidič, Lenardič, Močnik.

PIONIR: Vernik, Babnik, Graberski, Primc, Kosmina, Škrbe, Brulec, Kolarič, Plut, Muhič, Pečar.

Salonitu je zmagal prepričljivo, od gostov iz Novega mesta pa so vsi pričakovali več. Domačini so igrali zelo dobro, njihovi servisi pa so bili nerešljiva uganka za igralce Pionirja. Pri Salonita velja pohvaliti vse igralce, predvsem pa mladega Testena.

EMIL HVALICA

Plamen : Železar 0:3 (–1, –8, –11)

Jama : Bovec 1:3 –9,–9, 8, –8)

1. ČIB Bovec	7	6	1	19:8	13
2. Pionir	7	5	2	16:7	12
3. Salonit	6	5	1	17:6	11
4. Železar	7	4	3	16:14	11
5. Izola	7	3	4	11:16	10
6. Sava	6	3	3	11.11	9
7. Jama	7	1	6	11:18	8
8. Plamen	7	0	7	0:21	7

Ingrad : Poljskava 1:3 (–6, 8, –12, –15)

CELJE – Telovadnica ZIU, gledalcev 50, sodnik Cmager (Mb), zaostala tekma SOL – moški, vzhod.

INGRAD: Jager, Aškerc, Vitanc, Vodenik, Lazar, Žnidar, Grizolt, Bojadževski, Kajtna.

POLJSKAVA: Smolar, Ferk, Tomšič, Godec, Jelen, Kmetec, Brglez, Jijović, Lipoglav, Repnik, Novak.

Igra je bila dokaj enakovredna, posebno zanimiv pa je bil četrti niz, ko je bil rezultat petkrat izenačen. Čeprav so Celjani vodili že s: 14:12 in imeli tri zaključne žoge, so niz kljub vsemu dobili gostje. V ekipi Celjanov se je odlikoval Lazar.

KAREL JUG

1. Mislinja	7	6	1	20:10	13
2. Savinjska	7	5	2	17:9	12
3. Polskava	7	5	2	17:10	12
4. Šempeter	7	5	2	18:13	12
5. Topolšica	7	4	3	17:12	11
6. Ingrad	7	2	5	12:18	9
7. Žerjav	7	1	6	7:20	8
8. Stavbar (ml.)	7	0	7	5:21	7

I. ZOL ŽENSKE

Ravenčanke slabo servirale

Odbojkarice Fužinarja so bile na pragu zmage, a zmanjkalo jim je moči

Fužinar : IMT 2:3 (–10, 6, –2, 10, –16)

RAVNE – Dvorana OŠ P. Voranc, gledalcev 400, sodnika Tomljenović (Zg) in Pavičić (Sisak).

FUŽINAR: Majdić, Godec, Stanta, Lipovšek, Popič, Lorber, Hrastnik, Štruc, Klanjšek, Marković, Jurač.

IMT: D. Lipovac, Radaković, M. Lipovac, Trentić, Diklić, Mašek, Dubajić, Popov, Šuljagić, Krivokapić, Gavrilović.

Srečanje, ki je bilo nadvse dramatično in je zadovoljilo privržence odbojke na Ravnah, so domače igralke zgubile šele na razliko v 5. odločilnem nizu. Žal pa velja ugotovitev, da so Ravenčanke tudi tokrat izgubile točki predvsem zaradi slabega serviranja. Kar osemnajstkrat so naredile napake. V odločilnem trenutku, ko je bilo 15:14 za IMT, pa trikrat. Očitno domača dekleta, ki so sicer dobro igrale ob mreži, niso mogle vzdržati prevelikega psihičnega pritiska. Lorberjeva, ki je sicer servirala brez napake, jo je ob koncu naredila. Peti niz je seveda odločil zmagovalca. Potem ko so Beograjčanke vseskozi vodile, je pri stanju 14:11 za gostje kazalo, da je za domačinke vse izgubljeno. Toda prava drama se je šele začela. Igralke Fužinarja so po zaporednih blokadah Popičeve in Stantove kar trikrat uspele zaustaviti reprezentantko in najboljšo igralko gostij Radakovićevo ter tako izenačile rezultat na 14:14. Seveda je bil ves napor ob omenjenih napakah zaman.

Kljub temu da so Ravenčanke izgubile, si za dobro igro v polju in ob mreži zaslužijo pohvale. Pri domačih so bile najboljše Lipovškova, Majdičeva in Godčeva, pri IMT pa Radakovićeva.

IVO MLAKAR

Vukovar : Student 3:2
Rijeka : Mladost 3:0
Partizan : Mladost Monter 0:3
C. zvezda Radnički 3:1

1. C. zvezda	4	4	0	12:3	8
2. Rijeka	5	4	1	13:6	8
3. Mladost-Monter	4	3	1	10:4	6
Radnički	4	3	1	10:4	6
5. Vukovar	4	3	1	10:5	6
6. IMT	4	3	1	11:8	6
7. Mladost	4	1	3	5:11	2
8. Fužinar	4	0	4	3:12	0
9. Student	5	0	5	5:15	0
10. Partizan	4	0	4	1:12	0

PARI PRIHODNJEGA KOLA (12. t. m.): Radnički – Vukovar, Mladost Monter – C. zvezda, IMT – Partizan, Mladost – Fužinar.

Dekleta iz Ljubljane in fantje iz Maribora

Na Taboru tradicionalno gimnastično tekmovanje za 9. Malejev memorial – Odlična udeležba

LJUBLJANA – V dvorani na Taboru je bilo tradicionalno gimnastično tekmovanje za 9. Malejev memorial, hkrati pa je bilo to tudi pregledno republiško tekmovanje za II. in III. selekcijo. V ženski konkurenci so imele največ uspeha tekmovalke LGZ, med fanti pa po pričakovanju Mariborčani.

Konkurenca je bila tako kot vsako leto na tem tekmovanju odlična, nastopili pa so telovadci in telovadke iz Zagreba, Maribora, Novega mesta, Karlovca, Brežic, Novega Sada in Ljubljane. Tekmovalke Ljubljanske gimnastične zveze so bile razred zase, pobrala so vsa štiri prva mesta, v konkurenci starejših pa se je le Karlovčanka Tanja Sučević enakovredno merila z njimi. Prvi mesti sta s tesno prednostjo pripadli Kobalovi in Murnovi.

Med fanti pa so številni Mariborčani pobrali tri prva mesta, le Ljubljančan Franci Borovnik je med člani II. selekcije zmagal z veliko prednostjo in dokazal, da je eden naših najbolj nadarjenih telovadcev. Med mlajšimi fanti je prav tako prepričljivo slavil Mariborčan Matjaž Nahtigal, v prestižni boj Mariborčanov za najboljše uvrstitve pa je posegel tudi Zagrebčan Rubido.

Rezultati – dekleta, II. selekcija: 1. LGZ 153,60, 2. Tabor III 151.15, 3. Zagreb 144,40, 4. Karlovac 135.80, 5. Tabor II 132,90. Posamično: 1. Kobal (LGZ) 40,35, 2. Omerza (Zagreb) 40,00, 3. Ferš (Tabor III), 4. Brodarič (LGZ) 38,80, 5. Brenčič (Tabor III) 38,40.

III. selekcija: 1. LGZ 146,10, 2. Jesenice 127,00, 3. Novo mesto 118,95. Posamično: Murn (LGZ) 36,70, 2. Sučevič (Karlovac) 36,60, 3. Detiček 36,55, 4. Trontelj, 36,15, 5. Nehak (vse LGZ) 36,10.

Fantje, II. selekcija: 1. OGZ Maribor I 217,60, 2. LGZ 209,60, 3. OGZ Maribor II 207,50, 4. Nova Gorica 203,20, 5. Zagreb 202,95. Posamično: 1. Nahtigal 55,05, 2. Senekovič (oba Maribor) 54,15, 3. Rubido (Zagreb), 4. Cikač (Maribor I), 5. Ritlop (Maribor II) in Rus (LGZ) 52,90.

III. selekcija: 1. OGZ Maribor I 198,45, 2. LGZ 195,10, 3. Petrovaradin 192,30, 4. Zagreb 188,55. Posamično: 1. Borovnik (LGZ) 51,85, 2. Šoštarič (Maribor I) in Nadić (Petrovaradin) 50,00, 4. Zamorodni (Petrovaradin) 49,70, 5. Čenčič (LGZ) 49,40.

MAJA DOKL

Po domačih krajih

KRAGUJEVAC – V prijateljski nogometni tekmi je domači drugoligaš **Radnički premagal beograjskega Partizana z 2:0 (1:0). Pred 6000 gledalci sta gola dosegla Kurčubić in Jeftić.**

Skromna konkurenca v Bistrici

Le 29 judoistov na tretjem pozivnem republiškem turnirju skupine A

SLOVENSKA BISTRICA, 9. dec. – Organizatorju, bistriškemu judo klubu IMPOL, se je na pozivni turnir tretjega kola odzvalo le 29 borcev iz 9 slovenskih klubov. Nekoliko skromnejšo udeležbo pojasnjujejo z nekaterimi poškodbami pa tudi z drugimi obveznostmi. Kljub temu je turnir uspel, prav tako pa smo lahko zadovoljni z večino prikazanih bojev. Med udeleženci je bilo nekaj prijetnih presenečenj. Med te lahko prištejemo mladega Kovača, pa tudi domačina Leskovarja, ki je po vrnitvi iz JLA pokazal nad vse solidno pripravljenost in borbenost.

Rezultati – Do 60 kg: 1. Cuk (Ivo Reya), 2. Kiseljak (Murska Sobota), 3. Knez (Šiška), 4. Markič (Triglav).

Do 65 kg: 1. Mihelič (Murska Sobota), 2. Danko (Branik), 3. Sladič (Triglav).

Do 71 kg: 1. Koler (Šiška), 2. Založnik (Ivo Reya), 3. Šmelc (Rače), 4. planinc (Branik)

Do 78 kg: 1. Fabjan, (Ivo Reya), 2. Leščak (Impol), 3. Petrovič (Velenje), 4. ImaMovič (Ivo Reya)

Do 86 kg: 1. Leskovar (Impol), 2. Mesarič (Impol), 3. Remic (Triglav), 4. Pliberšek (Ivo Reya)

Do 95 kg: 1. Dragič (Impol), 2. Petrič (Branik), 3. Einfalt (Kostroj)

Nad 95 kg: 1. Pelko (Impol), 2. Šprager (Rače.

VLADO SMOLE

Tovarna »Jože Kerenčič« – Ormož
TOZD »OPTIKA« o. sol. o.
Trg osvoboditve 8, Ljubljana

Komisija za sprejem in odpust delavcev ponovno objavlja prosta dela in naloge

vodja knjigovodstva TOZD

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:
– višja ali srednja šolska izobrazba ekonomske smeri
– najmanj 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj
– možnost nastopa na delo s 1. 3. 1980
– poskusno delo 3 mesece
– neto OD 12.000 din

Rok prijave 15 dni po objavi.

10-10276

SOL – ŽENSKE

Mežičanke zasluženo izgubile v N. mestu

Odbojkarice Krke v predzadnjem jesenskem kolu nadigrale gostje – Blejke so vnovič slavile

LJUBLJANA – V 8. kolu so prijetno presenetile odbojkarice Krke, ki so se z zmago nad Mežičankami prebile na 2. mesto. Vodilne Blejke ne popuščajo. Tokrat so zanesljivo odpravile mlade Mariborčanke.

Gorje : Mislinja 1:3 (–8, –10, 10, –2)

LESCE – Telovadnica OŠ, gledalcev 100, sodnika Habjan (Kropa) in Smajić (Radovljica).

GORJE: Čufer, Hudovernik, Slivnik, Zlodej, Papler, Jerele, Pogačnik, Ambrožič, Poklukar, Potočnik.

MISLINJA: Gros, J. Sinrajh, D. Sinrajh, Goričan, Šertl, Drobnič, Žonar, Jamnik.

Po vrsti uspešnih iger so Gorjanke tokrat razočarale svoje navijače. V slabi tekmi z obilo napak na obeh straneh so prednjačile nerazpoložene domačinke. Nekaj upanja za Gorjanke je bilo po osvojenem 3. nizu, vendar so v nadaljevanju spet naredile preveč napak.

BOJAN RAUH

Branik (ml) : Bled 0:3 (–14, –7, –14)

MARIBOR – Telovadnica O. Š. Kamnica, gledalcev 30, sodnik Waiss (MB).

BRANIK: Serfoja, I. Dolinšek, Petek, Dvoršak, J. Dolinšek, Dajčman, Leskovšek, Vidic, Kislinger, Mravljak, Lorenci, Vostatek.

BLED: Berčič, Zorec, Švarc, Štibih, Podobnik, Beravs, Primc, Šekli, Ambrožič.

V zanimivem srečanju so imele Blejke mnogo več dela, kakor kaže rezultat, saj so se pošteno namučile predvsem v prvem in tretjem nizu.

ZORA ŠTEPANEC

Krka : Mežica 3:1 (9, –10, 7, 4)

NOVO MESTO – Športna dvorana Marof, sodnika Gruden (Lj.) in Mišmaš (N. mesto), gledalcev 50

KRKA: Rajer, Boh, Zevnik, Brajer, Gostiša, Vidlinovič, Hegediš, Krnc, Bregar.

MEŽICA: Triplat, Barbič, Brumen, Ledinek, Suršina, Miler, Brtulovič.

Tekma je bila izredno razgibana in zanimiva. Dokler so gostje imele dovolj moči, so se dobro upirale Novomeščankam, ki so prikazale eno svojih boljših iger.

SLAVKO DOKL

Tabor : Golovec 1:3 (9, –8, –10, –7)

LJUBLJANA – Dvorana TVD Partizan, gledalcev 50, sodnik KLemenc (LJ).

TABOR: An. Drobnič, Al. Drobnič, Vaupetič, Golob, Perko, Matičič, Rabzelj.

GOLOVEC: Jager, Zupanc, Stišavič, Lesjak, Kolar, Eunter, Jelovšek.

V prvem nizu je kazalo, da bo borbenim Taborjankam uspelo zabeležiti tretjo prvenstveno zmago, vendar pa so izkušenejše gostje zaustavile napade domačink in zasluženo zmagale.

MONIKA GLAVIČ

Kočevje : Ljubno 0:3 (–14, –15, –10)

KOČEVJE – Dom telesne kulture, gledalcev 100, sodnika Marucelj in Janc (oba Ljubljana).

KOČEVJE: Jakopin, Pogorevc, Širaj, Veršič, Piškur, Lapuh, Ahac, Levstik.

LJUBNO: M. Jeraj, J. Jeraj, M. Mori, L. Mori, Podnebšek, Zalesnik, Orlovič, Skok, Orešnik, Cerar.

Mlade in neizkušene domače odbojkarice so s prikazano igro razveselile svoje privržence. Čeprav so gostje zmagale, s 3:0 so se morale zelo potruditi.

ANDREJ ARKO

1. Bled	8	7	1	21:5	15
2. Krka	8	6	2	19:9	14
3. Mežica	8	5	3	19:11	13
4. Mislinja	8	5	3	18:11	13
5. Golovec	8	5	3	15:14	13
6.Gorje	8	4	4	18:16	12
7. Branik (mlade)	8	4	4	15:15	12
8. Tabor	8	2	6	11.21	10
9. Ljubno	8	2	6	8:20	10
10. Kočevje	8	0	8	2:24	8

PARI ZADNJEGA JESENSKEGA KOLA: Golovec – Krka, Mežica – Kočevje, Mislinja – Tabor, Bled – Gorje, Ljubno – Branik (ml).

Blejci zlahka dobili dvoboj s Karlovčani

V 8. kolu so odbojkarji Bleda nepričakovano gladko odpravili goste – Metalac še bližje vrhu

LJUBLJANA – Odbojkarji Bleda so potrebovali komaj pol ure, da so premagali doslej vselej neugodne Karlovčane. Medtem ko je bil Stavbar v 8. kolu prost, se mu je Metalac z zmago v Mežici približal na dve točki.

Bled : Karlovac 3:0 (5, 3, 1)

BLED – Telovadnica OŠ, gledalcev 110, sodnika Klemenc (Lj) in Demšar (Kr).

BLED: Močnik, Mitja Torkar, Miha Torkar, Ferjan, Rešek, Veskovič, Udrih, Šolar, Mavrič.

KARLOVAC: Vidaković, Ajdinović, Špišić, Šušnjar, Dragojević, Zec, Mrkša, Okanović.

Blejci so za tretjo zmago potrebovali le 30 minut. Igralci Karlovca, ki so se na svojih gostovanjih na Bledu vselej izkazali kot čvrsta ekipa, ki težko oddaja točke, so bili tokrat le bleda senca svoje prave vrednosti.

BOJAN RAUH

Mežica : Metalac 0:3 (–8,–7,–9)

MEŽICA – Športna dvorana, gledalcev 400, sodnika Šonja (Selnica) in Filipančič (Ravne).

MEŽICA: Trdina, Maze, Žlebnik, Veršnik, Jezernik, Lasnik, Plešnik, M. Ledinek, Ž. Ledinek, Lukša, Golob.

METALAC: Ž. Jurčević, M. Jurčević, Tonković, Sedić, M. Bajrić, Kostić. S. Bajrić, Čaušević, Jurić, Mulalić, Tintor.

Gostje so opravičili vlogo favorita v tem srečanju, čeprav so jim k tako izdatni zmagi »pomagali« domači s številnimi napakami. Še posebej slabo so domačini servirali, njihove napade pa so visoki gostje zlahka ubranili. Pri domačih, ki so očitno zunaj forme se ni nihče posebej izkazal, medtem ko so pri gostih vsi igrali solidno.

ŠTEFAN LEDNIK

Rijeka : Kamnik 3:0 (5, 6, 8)

Fužinar: Ina 3:0 (7, 3, 6) že med tednom Stavbar prost

1. Stavbar	7	7	0	21:3	14
2. Metalac	7	6	1	19:5	12
3. Rijeka	8	5	3	17:13	10
4. Fužinar	7	4	3	15:11	8
5. Karlovac	7	4	3	12:15	8
6. Bled	7	3	4	11:14	6
7. Mežica	7	2	5	9:15	4
8. Ina	7	1	6	6:19	2
9. Kamnik	7	0	7	6:21	0

PARI PRIHODNJEGA KOLA: Karlovac – Mežica, Kamnik – Bled, Ina – Stavbar, Metalac – Fužinar, Rijeka prosta.

ŠAH ŠAH ŠAH ŠAH ŠAH ŠAH ŠAH ŠAH Š

Kuprejčik je povečal serijo zmag na pet

Na sovjetskem državnem prvenstvu v Minsku so odigrali 6. kolo – Kasparov prekinil z Romanišinom – Talj prvič zmagal s Ceškovskim

MINSK, 9. decembra – Po šestem kolu sovjetskega državnega prvenstva presenetljivo vodi Kuprejčik, ki je zmagal že petič zapored. Kasparov, ki je pred tem kolom delil vodilno mesto, je prekinil z Romanišinom. Prvo zmago je dosegel bivši svetovni prvak Talj, ki je premagal Ceškovskega.

Zanimivo je, da sta Talj in Ceškovski lani delila prvo mesto in da sta takrat mirno remizirala. Ceškovskemu pa na tem šampionatu niti najmanj ne gre in je za zdaj celo najslabši. Dve partiji je remiziral, tri izgubil in eno prekinil.

Kuprejčik je imel v tem kolu precej sreče, saj je z Anikajevim zašel v zelo težak položaj, toda v veliki obojestranski časovni stiski je njegov nasprotnik spregledal figuro in se vdal.

Vrstni red: Kuprejčik 5, Kasparov 4 (1), Balašov 4, Jusupov 3,5, Makaričev 3 (2), Raškovski, Geller, Vaganjan, Beljavski, 3, Talj 2,5 (2), Razuvajev 2,5 (1), Lerner 2 (1), Georgadze 1,5 (2), Svešnikov 1,5 (1), Anikajev 1,5, Ceškovski 1 (1), Dolmatov 0,5 (3), Romanišin 0,5 (4).

Igro Kuprejčika in Kasparova na sovjetskem prvenstvu strokovnjaki zelo visoko ocenjujejo. Posebej hvalijo partijo, ki jo je Kuprejčik odigral v 3. kolu z bivšim prvakom Ceškovskim. Poročevalci so zapisali, da je bilo to srečanje igrano v romantičnem slogu starih mojstrov kombinacije in da lahko konkurira za Aljehinovo kolajno, ki jo bo FIDE poslej vsako leto podeljeval za najboljši napad. Kuprejčik je v tej partiji najprej žrtvoval kmeta, nato kvaliteto, potem je pustil na udaru dve figuri, na koncu pa je žrtvoval še drugega skakača.

Ceškovski : Kuprejčik
Sicilijanska igra

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd 4. Sd4 Sf6 5.Sc3 Sc6 6. Lg5 e6 7.Dd2 Le7 8.0-0-0 0-0 9.f4 f6 Lh4 Ld7 11.Sf3 Da5 12.Lc4 b5 13. Lb5 Tfc8 14.Lc4 Sb4 15.De2 Tc4 16.Dc4 Tc8 17.Db3 Se4 18a3 Sc2 19.Dc2 Sc3 20.Le1 Lf6 21.Se5 La4 22.Lc3 Lc2 23.La5 Ld1 24. Kd1 de 25.fe Le5 26.b4 Tc3 27.A4 Ta3 28.Kc2 Ld4 29.Td1 e5 in beli se vda.

Kasparov : Jusupov
Španska igra

1.e4 e5 Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 Sf6 5.0-0 Se4 6.d4 b5 7.Lb3 d5 8.de Le6 9.Le3 Lc7 10.Sbd2 0-0 11.c3 Lg4 12.Se4 de 13.Dd5 ef 14.Dc6 fg 15.Dg2 Dd7 16.Lh6 gh 17.f3 h5 18.Tad1 Df5 19.fg De5 20.Tde1 Dc5 21.Kh1 Tad8 22.Tf5 Dd6 23.Td5 Dg6 24.Tc7 Td5 25. Ld5 hg 26.De4 De4 27.Le4 Td8 28.Tc7 in črni se vda.

Larsen blesti, Petrosjan pa niza poraze

Danec je v devetih kolih turnirja v Buenos Airesu oddal le dva remija

BUENOS AIRES, 9. decembra – Medtem ko Larsen nadaljuje z izredno igro in ima po devetem kolu mednarodnega turnirja dve točki prednosti pred drugouvrščenim Milesom, pa Ivkov še naprej igra zelo spremenljivo. Potem ko je premagal Gheorghiuja, je namreč izgubil s Paragvajcem Francom. Zelo slabo pa se godi bivšemu svetovnemu prvaku Petrosjanu, ki nima niti polovice možnih točk.

REZULTATI: 8. kolo – Larsen : Tempone 1:0, Ivkov : Gheorghiu 1:0, Quinteros : Panno remi, Miles : Najdorf remi, Andersson : Franco 1:0, Rubinetti : Lombardy 1:0, Petrosjan : Spasski remi; 9. kolo – Lombardy : Larsen remi, Tempone : Petrosjan 1:0, Franco : Ivkov 1:0, Gheorghiu : Quinteros 1:0, Panno : Rubinetti 1:0, Spasski : Najdorf remi, Miles : Andersson remi. V nadaljevanju prekinjenih partij je Quinteros premagal Petrosjana.

VRSTNI RED: Larsen 8, Miles 6, Najdorf 5,5, Quinteros, Ivkov, Spasski, Andersson, Gheorghiu 5, Panno 4,5 itd.

Poleg Larsena sta nepremagana samo še Miles in veteran Najdorf.

Christiansen daleč pred zasledovalci

Na turnirju v Linaresu Korčnoj komajda čez polovico možnih točk

LINARES, 9. decembra – Po osmem kolu mednarodnega turnirja premočno vodi mladi ameriški velemojster Larry Christiansen, ki ima 6,5 točke, poldrugo točko več kot Castro in Rivas, ki delita drugo mesto.

Rezultati: 7. kolo – Knežević : Korčnoj 0:1, Marović : Castro remi, Evmenkov : Šahović remi, Eslon : Visier 1:0, Rivas : Christiansen remi. Calvo : Bellon 1:0; 8. kolo – Christiansen : Calvo 1:0, Castro : Korčnoj 0:1, Visier : Rivas remi, Šahović : Eslon remi, Marović : Emenkov remi, Belon : Knežević prek.

Vrstni red: Christiansen 6,5, Castro, Rivas 5, Korčnoj 4,5, Evmenkov, Marović, Eslon 4, Šahović 3,5 Bellom 3 (1) Castro 3, Visier 2,5, Knežević 2 (1).

Velemojstrom na tem turnirju ne gre. Prvi favorit Korčnoj si je z dvema zaporednima zmagama sicer precej opomogel, vendar pa je komajda presegel mejo polovice možnih točk. Pod to mejo pa je Šahović, zlasti pa še Bellon in Knežević, ki je celo prepričljivo zadnji.

Meštrović premagal Bukala

V 7. kolu mednarodnega turnirja Jelen prekinil s Cebalom – Lau remiziral

RIBNICA, 9. decembra – V 7. kolu mednarodnega turnirja so igrali takole: Meštrović : Bukal 1:0, Cuartas : Ivić prek., Cebalo : Jelen prek., Horvath : Osterman remi, Lau : Bronstein remi, Hölzl : Basman 1:0, Žilevski : Bertok 0:1.

Vrstni red: Lau in Meštrović po 4,5, Cuartas in Jelen po 4 (1), Osterman in Bertok po 4, Bronstein in Horvat po 3,5, Cebalo 3 (2), Basman, Hölzl in Bukal po 3, Ivić 1,5 (2), Žilevski 0,5.

Sobotni prosti dan so nekateri udeleženci izkoristili za nastop na zagrebškem mednarodnem brzoturnirju, Lau in Hölzl pa sta odigrala simultanko z dleavci Rika, pokrovitelja tega turnirja. Zmagala sta s 17:2. V Kočevju pa so Cuartas, Bronstein in Basman igrali simultanko s tamkajšnjimi člani kluba in zmagali s 16:3.

MILAN GLAVONJIĆ

Uspeh Erenske

SMEDEREVSKA PALANKA – Na ženskem mednarodnem turnirju je presenetljivo zmagala poljska mednarodna mojstrica Erenska.

Vrstni red: Erenska 6,5, Lazarević, Polhroniade, Čejić 6,5, Muresan, Štadler 5,5, Dragašević, Lemačko 4,5, Petrović, Gostović 4, Milivojević 2,5.

Črnobeli mozaik

Zmaga že, toda kakšna

LJUBLJANA – Jugoslovansko časopisje je pred tednom dokaj obširno poročalo, da je Miroljub Lazić postal svetovni pionirski prvak. Zdaj ko je zadeva že malce odmaknjena, pa smo lahko prišli do podrobnejših podatkov, ki pričajo, da ne gre za kdo ve kako velik uspeh. Prvenstvo je bilo v Mehiki, prvo tovrstno in seveda neuradno, saj ga svetovna šahovska federacija ni predvidela v svoj okvir. Lazić je bil edini Evropejec, iz šahovsko razvitejših držav pa je nastopil le Američan Forg. Lazić je bil edini nepremagani udeleženec, saj je štiri partije remiziral, sedem pa jih je dobil. Najpomembnejšo partijo je igral v 2. kolu, ko je premagal 11-letnega Ahmada Saida iz Združenih arabskih emiratov. Ta vsekakor zelo nadarjeni igralec je zbral enako število točk kot Lazić, vendar je kar devetkrat zmagal in dvakrat izgubil. Ko se je mali Ahmad vrnil domov, so mu priredili velik sprejem, finančni minister Hamdan Ben Rašed pa mu je izročil posebno kolajno in še 13.000 dolarjev za stroške, ki so jih imeli njegovi starši z nastopom v Mehiki. Zanimivo pa je, da je enako vsoto denarja dobila tudi šahovska federacija združenih arabskih emiratov. Ahmad Said je začel igrati šah s štirimi leti, člani šahovske federacije pa so njegovi starši, dva brata in tri sestre.

Vrstni red: Lazić (Jug), Said (ZAE) 9, Borvaj (Indija) 8,5, Mass (Mehika) 7, Forg (ZDA) 6,5, Roura (Mehika) 6, Rizvi (Pakistan) 6, Alberto (Venezuela) 3,5, Dominguez (Mehika) 3, Fernandez (Bolivija) 3, Batres (Gvatemala) 2,5, Atheray (Šri Lanka) 2.

Lazić : Said
Sicilijanska igra

1. e4 c5 2. c3 d5 3. ed5 Dd5 4. d4 e6 5. Sf3 Sf6 6. Le2 Sc6 7. Lc3 Le7 8. dc5 Dd1 9. Ld1 Sg4 10. b4 Se3 11. fe3 a5 12. La4 ab4 13. Lc6 bc6 14. cb4 Lf6 15. Sd4 e5 16. Sf3 Df5 17. Sc3 Ta3 18. Tc1 Dd7 19. b5 Dc7 20. 0-0 Td8 21. b6 Kb7 22. a4 Ld3 23. Tf2 e4 24. Sd4 Td7 25. Scb5 Lb5 26. Sb5 Te3 27. Sd6 Tb8 28. Tc4 Lc5 29. Tf7 Tf7 30. Sf7 Lf4 31. Sd8 Tc1 32. Df2 Ta1 33. Te4 Ta2 34. Kf3 Lh2 35. Sc6 Kb7 36. Sb4 1:0.

Bo kompjuter premagal Euweja?

Tovarna Volmac iz Rotterdama je ponudila nagrado konstruktorju, ki bi naredil tak program, s katerim bi premagal bivšega svetovnega prvaka dr. Maxa Euweja, člana istoimenskega kluba, ki je v evropskem pokalu dosegel lep uspeh z uvrstitvijo v finale in potem v zaključnem obračunu šele v tretjem krogu podlegel favoriziranemu moskovskemu Burevesniku. Ker pa je Euwe že v letih, star je 78 let, pobuda tvrdke velja le do leta 1984.

Olaffson obiskal Malto

Predsednik FIDE Friderik Olaffson je obiskal Malto, da bi se prepričal, kako potekajo priprave za olimpiado, ki naj bi bila od 11. novembra do 30. novembra prihodnjega leta. Predsednik je sporočil funkcionarjem FIDE, da so malteški šahovski delavci dobro zastavili in da so že izbrali tako dvorano za igro kot tudi za kongres pa tudi hotele za udeležence in goste.

Tajni dvoboj Hübner – Hort

Zdaj se je šele zvedelo, da sta Hübner in Hort v pripravah za medconski turnir odigrala dvoboj, v katerem je zmagal zahodnonemški velemojster s 3,5:2,5. Hübner je zahteval od prirediteljev, da lahko partije objavijo šele po medconskem turnirju.

Odbor za medsebojna delovna razmerja delavcev pri

Osnovni šoli Krmelj

objavlja
prosta dela in naloge za določen čas (od 5. januarja do 30. junija 1980)

UČITELJA za matematiko, fiziko, PU, P
UČITELJA za nemški jezik in podaljšano bivanje, PU ali P

Stanovanja so na voljo.

Pisne vloge pošljite na gornji naslov v 15 dneh po objavi oglasa.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po preteku razpisnega roka.

10-10271

Delavski svet
»ČEVLJARSKEGA« obrtnega podjetja Ljubljana-Šiška, Celovška 79

razpisuje
prosto delo in naloge

individualnega poslovnega organa

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:
– da ima srednjo šolsko izobrazbo, mojstrski izpit iz čevljarske stroke in najmanj pet let prakse
– da je moralno, politično neoporečen in gospodarsko razgledan.

Prijavo z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 20 dneh po objavi, z navedbo »za razpisno komisijo«.

Kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 30 dneh po zaključku razpisnega roka.

10-10269

Načrti uresničljivi le ob široki podpori

Predsednik športnega združenja Bor iz Trsta inž. arh. Mitja Race govoril za bralce Dela

TRST – Ob proslavljanju 20-letnice športnega združenja Bor je na vprašanja našega sodelavca odgovarjal njegov predsednik inž. arh. Mitja Race.

– Kako ocenjujete obdobje, v katerem je prišlo do ustanovitve Bora?

»Obdobje pred ustanovitvijo Bora v letu 1959 sodi v čas, ko je bil slovenski šport v Trstu in okolici izredno razvit, vendar ne društvom in ne zvezi društev za telesno vzgojo ni bilo usojeno dolgo življenje. Zaradi političnih razmer in mednarodnih zapletov je športno življenje zamrlo, pridobljene izkušnje in številni športni delavci pa so se porazgubili.

PREDSEDNIK ŠZ BOR – Mitja Race

Na začetku petdesetih let pa je mladina sama začela iskati poti do organizirane športne aktivnosti in našla okrilje v želo dejavnih prosvetnih društvih Škamperle, Cankar, Pregarc, Barkovlje in Škedenj. Slovenska prosvetna zveza je nato v letu 1956 dala pobudo za ustanovitev Telovadnega odseka in ta je osredotočil svoje delovanje na Stadion 1. maj pri sv. Ivanu.

Odziv mladine je bil izredno velik in kmalu se je pojavila potreba po športnem društvu. Preverili so jo na prvem slovenskem športnem dnevu in kmalu nato so se športni odseki prosvetnih društev spojili v združenje, ki si je nadelo ime ne le po značilni, ampak tudi trdoživi in s koreninami globoko v našo, slovensko zemljo vraščini rastlini – bor.«

– Kakšne so bile značilnosti delovanja Bora?

»V prvih desetih letih se je Bor uveljavil kot mobilizacijska in tekmovalna skupnost, ki se je vraščala v stvarnost okolja, v katerem je delovala in hkrati bogatila stike z matično domovino. Širila pa je šport tudi v druge kraje zamejstva, predvsem z organizacijo privlačnih Športnih iger. Prav prek izkušenj pri organizaciji športnih iger je bil Bor v določenem času eden najpomembnejših pobudnikov za ustanovitev organizacije slovenskih športnikov v zamejstvu, zdaj dobro znane Zveze slovenskih športnih društev v Italiji.«

– In v drugem desetletju?

»Drugo desetletje morda na videz ni bilo tako blesteče kot prvo. Število članstva je izredno naraščalo. Člani Bora so se uvrščali v državne reprezentance; primanjkovalo je denarja in vadbeni prostori niso več zadoščali. Potrebni so bili novi prijemi, nova vsebina, novi cilji, nove moči. Društvo je preraščalo samo sebe. Zahteve so bile večje od možnosti. Treba je bilo najti novo pot, kajti Bor je prerašcal v veliko društvo. Spoznanja drugega desetletja so zahtevala spremembo programske politike in notranjo reorganizacijo. Torej ne samo doseganje čim boljših rezultatov, ampak zagotavljanje športnih potreb slovenskemu človeku v Trstu od rane mladosti do starosti ter hkrati usmerjaje mladine na pot zdravega razvoja, v katerem ima športna rekreacija pomembno mesto«.

– Kakšen je položaj zdaj?

»Bor ima danes okrog 500 članov. Goji atletiko, košarko, namizni tenis, odbojko in orodno telovadbo. Dal je pobudo za ustanovitev športne šole Trst, v katero je vključenih blizu 400 otrok slovenskih osnovih šol in vrtcev iz mesta in bližnje okolice. Nanje, na najmlajše, polagamo trenutno in nameravamo tudi v bodoče največ pozornosti. Vendar naši načrti ne bodo mogli biti uresničeni, če ne bomo imeli podpore, široke družbene podpore, sodelovanja staršev, šol, organizacij, ki združujejo mladino in gospodarskih organizacij tako iz zamejstva kot iz matične domovine. Izredno pomanjkanje vadbenih prostorov bomo v bližnji prihodnosti kolikor toliko zadovoljivo rešili. Na Stadionu »1. maj« smo pred dnevi začeli dela pri gradnji nove »zračne« dvorane – »balona«, kot mu rečemo mi. Upamo, da bomo spomladi imeli novo, dodatno streho nad glavo. Če bomo pohiteli, bomo lahko imeli že konec marca svoj 22. obČni zbor pod novo streho«, je končal predsednik Bora, ing. arh. Mitja Race.

STANE UREK

Proslava je izzvenela slovesno in domačno

Ob 20-letnici tržaškega športnega združenja Bor podelili posebna priznanja Imenitna akademija ob velikem odzivu – Tudi gostje iz SR Slovenije

TRST – V petek so po slovenskem kulturnem domu prešerno odmevali glasovi mladih. Kako tudi ne bi, saj je bila v vseh prostorih doma sklepna slovesnost ob mnogoterih prireditvah v jubilejnem letu Športnega združenja Bor.

Popoldne je bila v mali dvorani Kulturnega doma seja, na kateri je bil slavnostni govornik predsednik Bora inž arh. Mitja Race. Seje so se udeležili številni predstavniki javnega življenja s Tržaškega, matično domovino pa sta zastopala med drugimi konzul Plečaš ter predsednik Skupščine TKS Slovenij Miha Ravnik; vsi so pozdravili Borovce in po vrsti poudarjali dvoje: športne uspehe Borovih športnikov, ki so v nekaterih panogah bili ali pa so še v konici italijanskega športa in pa neprecenljive zasluge društva pri narodno obrambnem delu s slovensko mladino prav v središču Trsta.

Nato so podelili priznanja dvajsetletnice, ki so jih za svoje pomembne prispevke k razvoju in uspehom društva prejeli naslednji posamezniki in organizacije: Učo Jurkič, Branko Lakovič, Vojko Cesar, Stane Urek, Primorski dnevnik, ZTKO Slovenije ter štirje deželni odbori: za namizni tenis, odbojko, košarko in atletiko.

V večernih urah je bila v veliki dvorani slovesna akademija, na kateri je najprej govoril društveni predsednik, nato pa so se razvrstile točke sporeda, katerega nosilci so bili v glavnem najmlajši, kar je simbolično nakazovalo prihodnjo društveno programsko usmeritev: delo z najmlajšimi! Pevski zbor Glasbene matice (to pot oblečen v raznobarvne trenirke slovenskih športnih društev) je požel topel aplavz prepolne dvorane; otroci športne šole sv. Ivana (edine v Italiji) so nastopili z ranoterostimi na blazinah, Borovi najmlajši pa so pokazali prve rezultate gimnastičnega krožka. Veliko doživetje za vse pa je bil nastop trojice deklet iz Ljubljane, najboljših slovenskih predstavnic v ritmični gimnastiki.

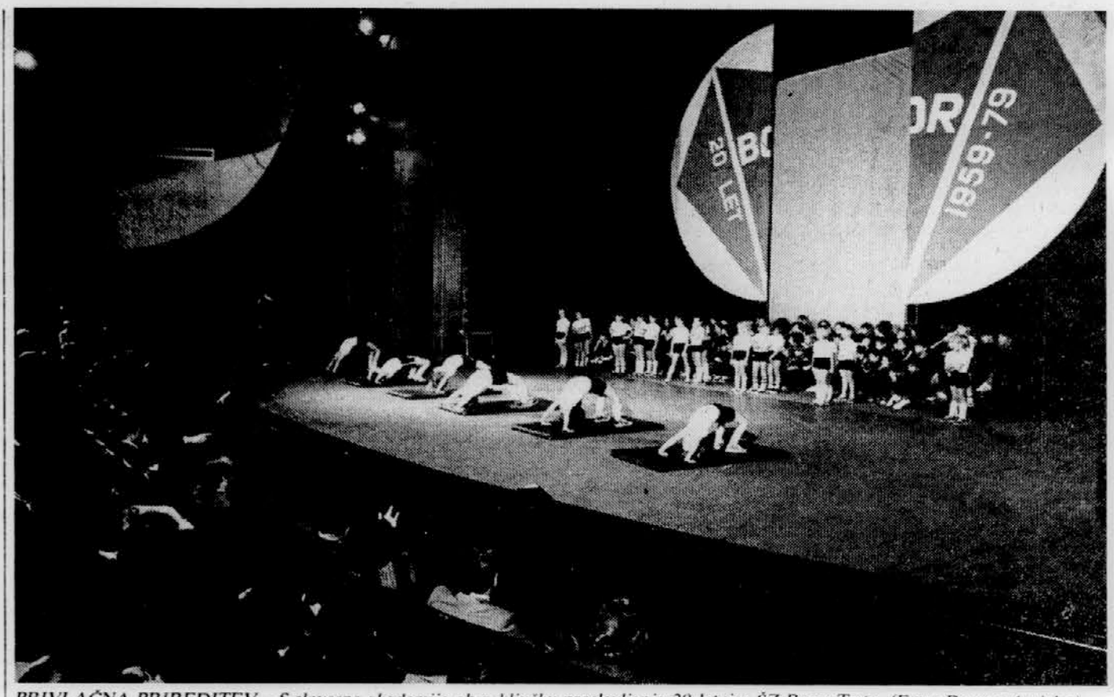
Bor stopa v tretje desetletje svojega delovanja. Pred njim so nove naloge, še večje od dosedanjih.

I. FURLANIČ

Vukoje najboljši strelec

TBILISI – Rokometna reprezentanca SZ je devetič zmagala na tradicionalnem mednarodnem turnirju »zarja vostoka«. V zadnji tekmi je premagala jugoslovansko selekcijo, sestavljeno iz drugoligaških igralcev, tesno z 18:16 (9:9). Druga je Madžarska (»modri« so jo premagali s 25:23), na tretjem mestu pa sta s po tremi točkami Jugoslavija in Gruzija.

Naslov najboljšega strelca turnirja je osvojil naš reprezentant Vlado Vukoje, sicer član Aera Celje, ki je zabil 32 golov.

PRIVLAČNA PRIREDITEV – S slovesne akademije ob zaključku proslavljanja 20-letnice ŠZ Bor v Trstu. (Foto: Dragan Arrigler)

Krško bo pripravljeno dočakalo finale SP 80

Na športno-kulturni prireditvi ob začetku priprav razgrnili načrte za SP dvojic

KRŠKO – »Mednarodna motociklistična zveza FIM nam je v letu 1980 zaupala organizacijo finala svetovnega prvenstva v speedwayu za dvojice. V okviru naših možnosti bomo najboljšim dirkačem na svetu omogočili dobre razmere za tekmovanja, obenem pa ob podpori družbenopolitične skupnosti poskrbeli tudi za objekte splošnega pomena.

Naše mesto in vso regijo bomo kar najlepše uredili, saj se zavedamo, da dirka traja dve uri, vtisi udeležencev pa bodo trajni; ponosni smo, da bomo 22. junija 1980 predstavljali Slovenijo in Jugoslavijo,« je na prazničnii prireditvi v Krškem dejal predsednik organizacijskega komiteja SP in predsednik SO Krško Silvo Gorenc.

»Privijmo torej plin do konca in pogumno v prvi ovinek,« je končal svoj nagovor predsednik – pred nabito polno dvorano Delavskega doma, kar je bil najlepši dokaz, da Krčani živijo s svojim društvom in svojim športom-speedwayem, pripravljeni so na mobilizacijo za brezhibno izvedbo velikega odmevnega mednarodnega dogodka. Tradicija je na njihovi strani: avto-moto društvo Krško uspešno dela že več ko dve desetletji, v 22 letih organiziranega speedwaya so dirkači kot Franc in Evald Babič, Molan, Bergant, Mavser in drugi ponesli ime kraja v svet. Po letu 1957 je bilo v Krškem 60 športnih prireditev, od tega 26 z mednarodno udeležbo, največja pa leta 1977, ko je bil na prenovljenem dirkališču Matije Gubca polfinale mladinskega evropskega prvenstva. Tedaj se je tudi rodila ideja o izvedbi svetovnega finala, ki ga je delegat AMZJ, Krčan Franci Novak po letošnjem zasedanju FIM v Švici zares tudi pridobil za Krško.

Na prazničnii prireditvi za začetek priprav SP – sodelovali so še Šentjernejski oktet, ansambel Omega s pevkama Marjano Deržaj in Alenko Zupančič in humoristka Nela Eržišnik, zavrteli pa so tudi film Rudija Klariča o tekmovanju za »zlato čelado« v Lendavi – so najuspešnejši dirkači, sedanje generacije Jože Mavsar, Jože Žibert in Zvone Gerjevič dobili priznanja in zagotovilo, da bo AMD Krško storilo vse, da bi 22. junija 1980 pred 30.000 gledalci na prenovljenem štadionu zastopal barve Jugoslavije tudi domači dirkač, s čimer bi bili kronani napori krških športnih delavcev.

Po uspeli prireditvi – med gosti je bil tudi sekretar AMZS Boris Korbar – so Krčani na družabnem večeru v hotelu Sremič še pozno v noč kovali razveseljive načrte za dogodek leta v prihodnji sezoni . . .

H. Ü.

Razmah teka čedalje večji

Hoja in tek na smučeh imata čedalje več vnetih privržencev, zato tudi skrbno pripravljena akcija Elana, Slovenijašporta in drugih za ponudbo na višji ravni

SLOVENJ GRADEC – Delovna kolektiva tovarne športnega orodja Elan iz Begunj in Slovenijašporta iz Ljubljane sta ostala zvesta koristni akciji za nadaljnji razmah hoje in teka na smučeh: kot že nekaj let sta tudi letos na začetku smučarske sezone priredila dvodnevni seminar za prodajalce in prodajalke smučarske (tekaške) opreme iz vse Slovenije in Hrvatske pri Partizanskem domu s praktičnim poskusom na lepih terenih na malih Kopah, v prihodnjih dneh pa bo podoben tečaj še za prodajalce iz drugih republik na Jahorini.

Elan in Slovenijašport se zavedata, da sta dolžna poučiti o izbiri tekaških smuči in opreme vse, pri katerih se tisti, ki se želijo posvetiti zdravi hoji in teku na smučeh, oglasijo najprej – pri prodajalcih v trgovinah s športnimi potrebščinami. Zgolj teorija ne zaleže, ponudbo na višji ravni je mogoče doseči samo s praktičnim poukom. Tudi trgovska mreža čuti to potrebo, kar dokazuje izjemno lep odziv več ko 120 udeležencev srečanja na malih Kopah, ki so si ob nasvetih strokovnjakov sami izbirali vso opremo in jo pod vodstvom najboljših demonstratorjev tudi preskusili na privalčni tekmi. Tako se bodo lahko odslej še bolj učinkovito vključili v usmerjeno akcijo za večji razmah hoje in teka na smučeh – za vse tiste, ki želijo kdaj pa kdaj zbežati iz industrializiranih in urbaniziranih naselij v zimsko naravo ne zgolj zaradi užitka, marveč zaradi krepkejšega zdravja. Ta program bosta Elan in SLovenijašport s partnerji v tej akciji podpirala tudi v prihodnje, saj podatki kažejo, da je ljubiteljev smučarskega teka, cenenega športa za vso družino, pri nas čedalje več.

Direktor Elana **Dolfe Vojsk** pravi: »Letos smo v Begunjah naredili 130.000 parov tekaških smuči, kooperant na Švedskem pa še 110.000 parov, kar je nekaj več kot lani. Ob ugodnejših snežnih razmerah bi bilo kupcev tekaške opreme še več. Tudi smučarskih palic bo letos dovolj na trgu: uvozili smo jih 30.000 parov od podjetja Beneških Slovencev Beneco iz Čedada, sicer pa pri nas zanje ni materiala. Vezi, dresov, čevljev in druge opreme bo v prodajalnah tudi dovolj. Računamo, da bomo kmalu dosegli prodajo 30.000 parov smuči na leto (na domačem tržišču), to pa bo brčkone številka, ki bo veljala za daljše obdobje. Na tujem smo letos razprodani, opazna je že majhna zasičenost, saj skoraj ni družine, ki ne bi imela tekaške opreme.«

V žirovski tovarni Alpina so letos dosegli rekord v proizvodnji tekaških čevljev, je povedal vodja prodaje **Tomaž Košir:** »Izdelali smo 300.000 parov kvalitetnih tekaških čevljev – že tudi po novem programu, to je čevljev z neposredno brizganim podplatom, medtem ko smo doslej izdelovali samo čevlje z lepljenimi podplati. Novi čevelj, s katerim smo rešili problem odlepljanja in zamakanja, se je odlično uveljavil, zlasti v ZDA. Obetamo si, da bomo letos prodali na domačem trgu od 15.000 do 20.000 parov. Cene so nizke: od 360 do 550 din.«

Vodja oddelka v prodaji na debelo Slovenijašporta **Rok Zelinka** obljublja: »Položaj je letos boljši kot prejšnja leta, v naših trgovinah (pa tudi drugih) je na voljo dovolj cenene in kvalitetne tekaške opreme, tako pa bo tudi vso sezono. V Jugoslaviji imamo 25 trgovin, kot grosisti, ekskluzivni prodajalci opreme Adidas in drugih prodajalcev si obetamo lep prodajni učinek, kar je ob vseh drugih ciljih naposled tudi naša komercialna računica«.

In kaj menijo udeleženci seminarja? **Mira Mikiš** (Emona, Maribor): »Zanimanja za smučarski tek je več kot prejšnja leta. Ljudje kupujejo cenejše in dražje rekvizite. Čeprav me kupci doslej še niso spravili v zadrego, izpopolnjevala sem se predvsem iz strokovnih revij, sem na seminarju, ki sem se ga udeležila prvič, veliko pridobila, upam pa tudi, da se bom odslej tudi sama aktivno posvetila smučarskemu teku.«

Joco Kuzmanovski (Mercator-Preskrba, Tržič): »Drugič sem na seminarju. Program našega vsakoletnega srečanja je odličen, kot Makedoncu mi veliko koristi pri prodaji. Včasih v Tržiču, središču alpskih smučarjev, nismo prodajali tekaških smuči, sedaj pa čedalje več. Tekaške smuči bi našle še več odjemalcev, če ne bi bilo malce zahtevnejšega mazanja, vendar je tudi na tem področju, že zaznati napredek.«

Emil Gregor (Merx, Slovenj Gradec): »Sam sem aktivan tekač. Čedalje več nas je in bilo bi nas še več, če bi bile ugodnejše zime. Na podobnih seminarjih sem bil že petkrat, veliko sem pridobil, kupcem laže svetujem in jih dobro opredeljene usmerjam na tekaške steze.«

Komercialist Soče iz Kopra **Ivo Oblak:** »Cene so povsod enake, izbira boljša kot za alpsko smučanje. V Kopru se tekaške vrste množijo tudi po zaslugi smučarskega kluba. Tudi sam sem aktiven tekač, to je moj konjiček. Znanje prenašam tudi na naše prodajalce, v Soči – njeni zastopniki so se že udeležili podobnih seminarjev – smo tudi sami organizirali strokovno izpopolnjevanje.«

Jože Pezdirc je monter v ljubljanski Metalki: »Večkrat sem že bil na ipopolnjevanju v tovarni Elan. Že četrto leto montiram vezi, dela imam čedalje več. Letos sem prvič na seminarju, lani mi je udeležbo na Poljuki pre-

TEORIJA IN PRAKSA – Direktor Elana Dolfe Vojsk.

prečila prometna nesreča. Začetniki najraje kupujejo smuči z drsnimi ploskvami, za katere je mazanje preprostejše.«

Samostojna referentka v predstavništvu Elana v Zagrebu **Maja Stošić:** »Potrebe so velike; letos bi na Hrvatskem prodali vsaj 12.000 parov smuči, dobili pa jih bomo menda samo 8000. Palic in čevljev je dovolj, manj izbire je še pri dresih. V primerjavi z lani bomo prodali vsega veliko več, pestrejša pa je tudi izbira. Kupec sega predvsem po kvaliteti. Največ novih privržencev smučarskega teka je v Zagrebu, na Sljemenu pripravljamo zanje urejene tekaške proge, Delnicah in na Reki, v zadnjem času pa tudi v Splitu.«

Za konec seminarja na Malih Kopah so se udeleženci pomerili na manjši tekmi na 3,5 km, na kateri je v konkurenci zmagal Drago Šober (Ferromoto) 14,25 pred Dolfetom Vojskom (Elan) 16.47, nadaljnji vrstni red pa je bil: 3. Lapajne (Savica, Boh. Bistrica), 4. Groznik (Emona-Maximarket) 5. Mernik (Maribor), 6. Vidali (Nama, Žalec), 7. Jardas (Slov. šport), 8. Markulin (Elan, Zgb), 9. Majher (Elan) in 10. Rutar (Emona L.j.). izven konkurence pa so bili najboljši Iztok Raišp (1. –14.05), Tone Fornezzi) 3. –14.37) in Karmen Raišp (4. –14.54).

HENRIK ÜBELEIS

»Nagrada Ljubljane« okrnjena

LJUBLJANA – Na II. mednarodnem turnirju v dviganju uteži za »Nagrado Ljubljane«, ki ga je priredil odbor za dviganje uteži pri republiški zvezi, je sodelovalo 21 atletov. Tekmovanje je bilo okrnjeno, saj so dan pred začetkom tradicionalne prireditve namesto športnikov začele prihajati brzojavke, s katerimi so dvigalci iz Romunije, ČSSR in Italije odpovedali udeležbo. Razveseljivo pa je, da so najboljši udeleženci dosegli več vidnih rezultatov. Mladi Beriša Čazim je dvakrat poskušal doseči nov jugoslovanski rekord v sunku, z dobrimi dosežki pa sta se izkazala še Luka Radman in Stevan Djuričić.

Na tekmovanju je sodnik Jože Zaluberšek iz Velenja uspešno opravil izpit za zveznega sodnika, sodila pa sta še Edi Kolar in Janez Toni iz Ljubljane.

Zmagovalci – do 67,5 kg: I. Čazim (Voždovac, Bgd.) 235 kg (100 + 135); do 75 kg: Vanja (Metalac, Zgb. (237,5 (105 + 132,5; do 82,5 kg: Radman (Split) 292,5 (130 + 162,5); do 90 kg: Bulsinger (KSK Celovec) 275 (125 + 150); do 100 kg: Simič (Voždovac) 295 (130 + 165); nad 110 kg: Djuričić (Partizan, Bgd.) 295 (130 + 165).

Zmagovalci so dobili pokale, drugi udeleženci pa kolajne.

D. I.

Mladinke Velenja – prvakinje SRS

AJDOVŠČINA – V odločni organizaciji RK Mlinotest pred 400 gledalci je minil finalni turnir odprtega prvenstva Slovenije v rokometu za mladinke, ki so ga prepričljivo dobile Velenjčanke. Prijetno so presenetile tudi mladinke Škofij, še zlasti z izredno borbeno igro, medtem ko so domače rokometašice razočarale, saj jim je prevelika želja po uspehu očitno »zvezala« roke.

Posebna žirija trenerjev je za najboljšo igralko turnirja razglasila Tatjano Jan, za najboljšo vratarko Mirico Kmetič (obe Velenje), najboljša strelka pa je bila Alenka Letig (Škofije), ki je zabila 18 golov.

Rezultati: Škofije : Mlinotest 14:13 (6:6), Velenje : Novo mesto 11:7 (7:2), Novo mesto : Mlinotest 9:6 (6:3), Velenje : Škofije 15:12 (8:6), Škofije : Novo mesto 13:11 (7:5), Mlinotest : Velenje 9:14 (3:6), **končni vrstni red:** 1. Velenje 6 (40:28), 2. Škofije 4 (39:39), 3. Novo mesto 2 (24:30), 4. Mlinotest 0 (28:37).

BRANKO LAVRENČIČ

Od leta do leta bolje

Telesna kultura se v ribniški občini uspešno razvija, četudi problemov ne manjka – Zahteven program, zlasti veliko pa pomanjkanje kadrov

RIBNICA – Nedavna seja izvršnega odbora telesnokulturne skupnosti Slovenije v Ribnici je bila priložnost, da se je telesna kultura v ribniški občini s svojo problematiko predstavila tudi širši javnosti. Tajnik TKS Ribnica je ob tej priložnosti za Delo pripravil zapis o položaju telesne kulture v občini Ribnica.

Najpomembnejša in prednostna naloga telesnokulturne dejavnosti v ribniški občini bo tudi v bodoče še nadaljnje širjenje in izboljševanje množičnosti, seveda pa bodo hkrati dali poudarek tudi pripravljanju potrebnih možnosti za selektivni in vrhunski šport.

Osnutek razvojnih možnosti v glavnem predvideva štiri poglavja, ki so:

športna rekreacija – kot simbol množičnosti,

selektivni in s tem v zvezi vrhunski šport,

pospeševanje telesnokulturne dejavnosti, ki vsebuje:

a) problematiko kadrov,

b) telesnokulturne objekte in

c) organiziranost telesne kulture v občini ter

finančna sredstva.

V športni rekreaciji so bile izpolnjene vse naloge, ki so bile zastavljene v srednjeročnem planu 1976–1980 najmanj 80 odstotno, razen tistih, kateri vzroki tičijo v dejavnikih izven skupnosti.

Posamezna letna obdobja tekočega srednjeročnega načrta so razdeljena na etapno uresničevanje načrta po jetih, ki so označena po svojih posebnih značilnostih. Tako so bile za leto 1976, v smislu potrošniških sporazumov postavljene ločnice med športno rekreacijo, vrhunskim in šolskim športom. Leto 1977 je tipično v tem, da so bili programi in sredstva za izvajanje teh programov podrobno obravnavani tudi v organizacijah združenega dela, s čimer je bila dana popolna možnost slehernemu delovnemu človeku in občanu, da poblobljeno sodeluje pri kreiranju telesnokulturne politike v občini, čeprav s tem še ni rečeno, da delovni ljudje in občani niso tudi že prej razpravljali o teh zadevah. Leto 1978 nam že ponuja večjo osveščenost delovnih ljudi in občanov kot posledico spreminjanja miselnosti in zavesti prebivalstva o potrebnosti in vlogi telesnokulturne dejavnosti. Konkreten napredek pa nam kaže leto 1979 v najrazličnejših oblikah sporazumevanja in združevanja sredstev in naporov med vsemi občinskimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi, medtem, ko v letu 1980 predvidevajo konkretne dogovore in sporazume o skupnem vzdrževanju vseh telesnokulturnih objektov v občini, ki bi naj bili brezplačno na voljo vsem kategorijam prebivalstva v občini, kakor tudi v preoblikovanju namembnosti telesnokulturnih objektov iz gospodarske sfere v vzgojno usmeritev (kot npr. šolska poslopja), ker je pri njih absurdno misliti na izgube ali dobičke.

Omembe vreden razmah doživlja športna rekreacija tudi v organizacijah združenega dela, delno kot delavske športne igre, delno pa v rednih ligaških tekmovanjih na občinski in območni ravni, kakor tudi v ustanavljanju delavskih športnih društev, kot delavsko športno društvo INLES, planinsko društvo INLES, strelska družina RIKO in druge.

Drzno postavljen načrt udeležencev v telesnokulturni dejavnosti, ki ga vsebuje srednjeročni načrt 1976–80 se tudi drzno uresničuje in predvidevamo, da bo ob zaključku tega obdobja dosežen s 115%.

V naslednjem srednjeročnem obdobju pa se poleg redno aktivnih udeležencev v društvih pojavljata še dve drugi kategoriji, ki bi jih lahko označili kot redno aktivni »individualisti« in občasno aktivni udeleženci telesnokulturne dejavnosti. Vsekakor bo potrebno tudi te zajeti v statistične preglede. Tako računamo, pravi poročilo, da bo stanje od sedanjih 35% udeleženih občanov naraslo na približno 52% celotnega prebivalstva v občini, seveda še s posebnim poudarkom na 80-letno tradicijo, ki naj bi jo proslavili prihodnje leto v občini.

Pozornost tudi selektivnemu športu

Selektivni šport je zgrajen na piramidni osnovi, tako, da so I. selekcije najštevilnejše in se potem ožajo vse do najvišje VI. selekcije. Vsi učenci prvih in petih razredov osnovnih šol v občini so bili že testirani v letih 1978 in 1979 ter na osnovi testnih ugotovitev razporejeni v posamezne selekcije.

Vsa ta tako široko in množično razvejena dejavnost je dovolj močan dokaz o sistematičnem delu in vodenju na samoupravni osnovi na popolnem amaterskem sistemu in neuklonljivi volji entuziastov, ki jim ni žal ne časa ne truda za delo in kar najboljši uspeh in napredek telesnokulturne dejavnosti, – kar končno tudi dokazuje, da so investirana sredstva v to dejavnost dobro naložena.

ZLASTI MNOGO MLADINE – Ena izmed značilnosti športnega utripa v Ribnici

Občuten deficit strokovnih delavoljnih kadrov sodi med najresnejše ovire za še hitrejše premike. Mnogo premalo je bilo storjenega za širšo družbeno-politično usposabljanje vseh profilov strokovnih kadrov, ki je tudi potrebno za opravljanje njihove odgovorne družbene vloge pri delu z mladino, pa tudi z odraslimi v vseh telesnokulturnih nosilcih.

Pomembna in nepogrešljiva spremljajoča dejavnost je tudi stalno širjenje telesnokulturnega prostora, kar nam predočuje prostorski načrt v občini Ribnica. Največji napredek pa je bil v preteklem obdobju že dosežen na področju zagotavljanja osnovnih možnosti za nemoten razvoj telesnokulturne dejavnosti prav z izgradnjo telesnokulturnih objektov. Čeprav načrt v celoti ne bo izpolnjen zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, pa smo le zagotovili že 0,27 m² telesnokulturnih pokritih objektov na prebivalca.

Glede na veliko razumevanje družbenopolitičnih dejavnikov v občini računamo, da bomo v naslednjih letih premagali pomanjkanje finančnih sredstev, ki nas ta čas tare. Nujno pa je, da tudi ob tej priložnosti izrazimo vso zahvalo družbenopolitičnim dejavnikom, delovnim ljudem in občanom za vse razumevanje in pomoč ter jih vabimo, da tak odnos do telesne kulture obdrže tudi za naprej, saj je in bo tudi njihova največja korist pri ohranjanju zdravja, vitalnosti in dolgega življenja.

FRANC LEVSTEK

ZADOVOLJSTVO NA KOPAH – Udeleženci seminarja Elana in Slovenijašporta (od leve proti desni – zgoraj: Mira Mikiš, Joco Kuzmanovski, Emil Gregor in Ivo Oblak, spodaj Jože Pezdirc, Rok Zelenika, Tomaž Košir in Maja Stošić. (Foto: Janez Pukšič)

Uspehi so, a tudi problemi

Danes bo jesenski zbor načelnikov, v petek pa srečanje slovenskih alpinistov

LJUBLJANA – Danes ob 17. uri se bo v prostorih Planinske zveze Slovenije pričel jesenski zbor načelnikov AO in AS. Na dnevnem redu bosta pravzaprav le dve točki – priprava srečanja slovenskih alpinistov, ki bo v petek 14. t. m. ob 17,30 v mali telovadnici na Taboru, ter tekoča problematika. Te pa ni malo.

Že nekaj let smo priča naglemu kvalitetnemu vzponu našega alpinizma, ki je bil letos kronan še z novo smerjo na najvišji vrh sveta ter zelo uspešnima odpravama v Pamir in Fanske gore. Toda ob tem vse bolj prihajajo do veljave tudi organizacijske in druge slabosti, resnično skrb zbujajoče pa so posebno nesreče, ki jih je bilo letos toliko, kot še nikoli doslej. Je temu kriva vzgoja, ki marsikje resnično ni na vrhuncu, predvsem zaradi pomanjkanja inštruktorjev; ti so navadno obenem še vrhunski alpinisti in potrebujejo veliko časa tudi za svoje priprave. Ali pa prevelika športizacija, ki jo pogojujejo sistemski vzroki, prav gotovo pa tudi uspehi nekaterih posameznikov, ki pa so se v vsem podredili alpinizmu.

Alpinizem je aktivnost, ki ne trpi polovičarstva. Preveč je nevaren. Alpinist vzpona ne more preprosto prekiniti, če na primer spozna, da mu ne gre in ne gre. Ali pa, če se spremene vremenske razmere, oziroma se po začetnem zagonu prehitro izčrpa. Ne more odstopiti, pa tudi trener ga ne more poslati na klop. Nadaljevati mora do konca. Od tega je odvisno njegovo in tovariševo življenje. Tega pa se, posebno mladi, neredko zavedajo prepozno.

FRANCI SAVENC

Jeseničani na pot v Afriko

Milan Fülle bo vodil 11-člansko skupino

JESENICE – Odprava, ki jo je pripravil AO Jesenice, bo odšla na pot v četrtek 20. t. m. z zagrebškega letališča do Amsterdama, od tam pa v Nairobi. V Afriki bodo ostali mesec dni in se v tem času nameravajo povzpeti na čimveč štiri in pettisočakov ter seveda na najvišjo goro v skupini MT. Kenyo (5195 m), pa tudi precej plezalnih smeri imajo naštudiranih.

Vodja odprave je Milan Fülle (30), član AO Jesenice. Iz matičnega odseka so še Martin Brvar (25), Niko Hrovat (24), Alojz Javorski (30), in Dolfe Jelenc (20), iz Martuljka bo šel z njimi Marko Robič (25), iz Mojstrane Izidor Kofler (25), iz Ljubljanskega AO Železničar pa Miha Jensterle (26). Zdravnik odprave bo Jernej Markež (37), snemalec Janez Hrovat, mag. Nada Praprotnik pa bo raziskovala afro-montansko floro in jo vzporejala z našo alpinsko.

Med povratkom iz skupine Mt. Kenya si žele še na Kilimandžaro.

F. S.

Rekorden obisk kanjona

Odlično vreme in prijetno razpoloženje v Veliki Paklenici

LJUBLJANA – Poznavalci pravijo, da Paklenica jeseni še ni imela takega obiska kot letos med zadnjimi prazniki. Na Anića luku je bilo 40–50 šotorov. Nekateri so se utaborili tudi drugje, precej pa jih je, ki si bivališča urede po jamah itd. Rekorden obisk, ki ga lahko primerjamo samo z majskim. Točnih podatkov pa najbrž tako spet ne bo mogoče zbrati.

Za Celjane na primer, vemo, da so opravili več kot 60 vzponov, toda bolj kot ta številka je zanimivo – katere. Kar 8 prvenstvenih 24. novembra! Šubara direkt (A 1/IV–V, 9 ur in pol) – Knez, Trontelj. Dva dni kasneje je Želvakova smer (IV–V, A 1, 9 ur) – Knez, Pečovnik. In naslednji dan dve: Prečnica Splitske jaruge – Knez, Rus in Polmesec (IV +, A 1) – Knez, Pečovnik. 30. novembra: Razočarana (III) – Rus, Šrot, (Vse te nove smeri so v Anića kuku.) Kamniška s prvenstveno varianto (IV) v Manita peči – Povše, Uršič (Impol) in Trnjulčica (II–III) v Čuku od Skradelina – Knez, Podbevšek. l. t. m. pa sta Knez in Šrot preplezala novo smer (Rogovila, IV +) še v Kuku izpod Vlake.

Od Zagrebčanov je prišlo v Paklenico 10 članov AO Velebit, ki so opravili okoli 50 vzponov. Branko Ognančević je z Dragom Tropčičem preplezal prvenstveno – Presenečenje (V/IV, zgoraj II, 150 m) v Kuku Nožičaru. l. t. m. je Ognančević z (Davorjem Butkovićem (Zg. – matica) (3. p.) preplezal Diagonalno peč, o kateri se je izrekel zelo pohvalno (smer Petra Šćetinina). Člani AO Zagreb-matica, bilo jih je kar blizu 50, so opravili blizu 250 vzponov. Iz zagrebškega AO Železničar je bilo 24 tečajnikov, ki so opravili 124 vzponov itd. Bili pa so v Paklenici tudi Rečani, Splitčani, iz Karlovca, Delnic ... celo italijanske plezalce je bilo srečati.

F. S.

Planinski vestnik – kot darilo

Planinski vestnik se bolj ali manj bori z denarnimi težavami, ker ima premalo naročnikov. Vsak dosedanji naročnik pa ima sorodnike, znance in prijatelje, katerim so planine tudi pri srcu. Marsikdo je pred novoletnimi prazniki v zadregi, s čim naj jih obdaruje in razveseli. Ali ne bi bilo lepo, če bi jim naročil in plačal Planinski vestnik za prihodnje leto. Uprava pa naj bi vsem takim naslovnikom priložila skromno vizitko. Vsak bi bil prijetno presenečen, saj bi ga spominjal vse leto na darovalca. Ob koncu leta bi bilo to zelo lepo in trajno darilo, mnogo lepše kot pa razne bombonjere, steklenice raznih alkoholnih pijač in popevkarska voščila v radiu.

JANEZ KAVAR

ALPINISTIČNE NOVICE

Sivi ideal v Jerebici

Brata Podgornik (AO Nova Gorica) sta v treh dneh, od 29. novembra do 1. t. m. (23 ur) preplezala novo smer v južni steni Jerebice, ki sta jo imenovala Sivi ideal. Plezala sta v območju velike zajede in prvič bivakirala po šestih raztežajih, drugič pa tri vrvne dolžine pod vrhom. Razmere v steni: spodaj v kaminih je bilo precej snega in ledu, višje zgoraj pa so ju ovirali pravi vodni slapovi. Poleg tega pa so se prvega dne usipali tudi plazovi. V drugem raztežaju sta naletala na tre kline predhodnikov, ki so obrnili pod pasom črnih previsov. Za smer, ki sta jo ocenila s V+, 500 m, je značilno, da je preplezljiva v celoti prosto, le 2-3 m v drugem raztežaju je A 1. Je pa nova smer precej izpostavljena, oprimki in razpoke pa so skromni. Smer sta posvetila Alešu Zorču, ki se je smrtno ponesrečil v Hudičevem žlebu.

Slovenski ozebnik nad Val Senalesom

Medtem, ko so se naši smučarji pripravljali na letošnje uvodne spopade, je Janez Kovač (AO Impol) opravil nekaj odličnih vzponov v gorah (Ötztalske Alpe) nad Val Senalesom. 29. novembra je prečil greben (II-III, 500 m) med Grawandom, 3250 m in Finniljochom, 3125 m. Nato je preplezal Direktno smer (III+, 50 stopinj, 300 m) v steni Schwarze Wand (3355 m) in opravil še prečenje do Finailkopfa, 3447 m, sestopil pa je po SV grebenu. Dan kasneje je v odličnih razmerah preplezal SV ozebnik (400 m, 50 stopinj) v Lagausspitze (3438 m), se spustil v V steno in preplezal še Direktno smer (400 m, III–IV, 70 st.) ter sestopil prek vse S stene (700 m 45–50 st.). 1. t. m. pa je preplezal kombinirano smer (450 m, IV, 60–80 st.) v JZ steni Schwarze Wand, za katero mu tudi na CAI v Bolzanu niso vedeli povedati, da je že bila preplezana, zato jo je imenoval Slovenski ozebnik. Sestopil je po JV grebenu, nato pa je po Centralni smeri preplezal še Z steno Finailkopfa in presmučal V steno (350 m, 45-50 m). Vreme mu je bilo ves čas zelo naklonjeno, prav tako, kot 2. t. m., ko je – spet sam – preplezal še povsem zasneženo smer Svetelove v Planjavi.

Prvič na Novo Zelandijo

V sredo je Komisija za odprave v tuja gorstva PZS izmed 23 prijavljenih izbrala petčlansko odpravo, ki bo prvič predstavila naš alpinizem v gorah Nove Zelandije. Ker so se spremenili pogoji za popuste pri letalskih prevozih, kombinacija s planinci ni prišla v poštev in bodo (sredi januarja) potovali le Luka Karničar (Jezersko), Janez Plevel (Kamnik), Marička Sabolek (Akademski AO) in Lado Vidmar (Rašica), njih vodja pa bo Tomaž Jamnik (Kranj). Na poti bodo bržkone nekaj nad mesec dni in v deželi Edmunda Hillaryja ter Georga Lowea naj bi se poskusili s tamkaj najtežjimi smermi in vrhovi. Obenem pa naj bi navezali tudi tesnejše stike z njihovo planinsko organizacijo.

Iz alpinističnih šol

V četrtek 29. novembra je vodstvo AŠ pri PD Rašica iz Šentvida pri Ljubljani organiziralo skupno turo na Stol, ki se je udeležilo rekordnih 42 članov, od tega 32 tečajnikov. Tako številen priliv naračšaja v alpinistično šolo pomeni veliko obremenitev za starejše člane in inštruktorje. Zato je bila tura toliko bolj dobrodošla, saj so lahko obdelali dobršen del zimske tehnike. V soboto 8. t. m. pa so imeli v postojanki na Rašici sprejem in med alpiniste so sprejeli Tineta Bucika, Aleša Fajglja in Nika Novaka. Jutri pa pričnó tudi telovaditi, in sicer v telovadnici OŠ Alojza Kebeta vsak torek od 18. do 19. ure.

Sredi novembra so bili izpiti za sprejem v AO tudi v Škofji Loki in 1. t. m. so imeli v domu na Ratitovcu tudi sprejem. Med alpiniste so sprejeli Damjana Vidmarja, pripravniki pa so Sandi Blaznik, Jože in France Bolan, Jernej Hudolin, Franc Šolar, Jaka Šubic in Marija Šmid.

Baškograpska smer

V nedeljo 2. t. m. sta brata Humar (AO Bohinj) preplezala prvenstveno smer v S steni Malega Kuntarja, ki sta jo imenovala po Baški grapi, ocenila pa s V, A 0, 650 m, 7 ur. Presenečа izredna višina, toda plezala sta 20 raztežajev, in to po sistemu zajed sredi stene, v smeri pa sta ostala dva klina. Res pa je tudi, da poleti ta stena, zaradi izredne krušljivosti, ni posebno vabljiva. Je pa ostenje nad zatrepom Tolminke alpinistično zanimivo vsaj pozimi. Zelo verjetno sta bila brata Humarja šele druga naveza na Malem Kuntarju, ki je od Velikega Kuntarja ločen z najmanj 80 m globoko škrbino in najlažji pristop ima oceno IV.

Smer nad studenčkom

Franci Topolovec in Samo Znidaršič (oba AO TAM) sta 1. t. m. preplezala novo smer – nad studenčkom – v S steni Rjavčkega vrha (Logarska dolina). Ocena IV, višina okoli 400 m, 7 ur (v steni je ostalo 5 klinov). Skala je precej krušljiva, v steni pa je bilo tudi precej snega.

AO Kozjak: 2 prvenstveni

13 članov AO Kozjak-Maribor je od 27. novembra do 2. t. m. v Paklenici opravilo 93 vzponov, med njimi so tudi ponovitve Funkcije, Velebitaške itd, ter dve prvenstveni. 29. novembra sta Franc Horjak (Celje) in Venera Pem preplezala Tinino smer (IV/III), ki poteka nekako 20 m levo od Figove v Kuku od Skradelina. Franci Bračko in Tone Golnar pa sta v isti steni, le še bolj levo, preplezala Opoldansko smer.

Vilcabamba in Apolobamba

V četrtek 13. t. m. bo potekel rok internega razpisa AO Ljubljana-matica za izbor članov odprave v Ande, skupina Vilcabamba in Apolobamba (te skupine naši alpinisti doslej še niso obiskali). Na pot bodo odšli verjetno junija, odprava pa bo štela 8–10 članov (vključno vodja in zdravnik).

Osiromašeni Osp

V četrtek 29. novembra sta v steni nad Ospom plezali dve navezi: Marička Sabolek (Akademski, AO) in Slavko Frantar (Tržič) sta ponovila Gobo, v Stari smeri pa sta bila Celjana Jože Borenšek in Jože Zupan. Toda v tretji dolžini, v prečnici, sta ugotovila, da je nekdo zvil vse svedrovce in ker s tem seveda nista računala, nista mogla naprej. Kdo je krivec? Res so med prvimi ponovitvami zvili nekaj svedrovcev, da bi otežili vzpon, toda ne tudi ključne! Prav bi bilo, da bi se javili tisti, ki o tem kaj vedo, da razjasnimo situacijo.

Akademci v Paklenici

Akademski AO iz Ljubljane je na neformalnem srečanju jugoslovanskih alpinistov ob dnevu republike v Paklenici zastopalo 12 članov, opravili pa so 83 vzponov. Janez Sabolek je sam preplezal šest smeri, skupaj z Andrejo Žagarjevo (Matica) pa sta opravila prvenstveni vzpon v Kuku od Buževe strane. Rok Kovač in Janez Skok sta 1. t. m. ponovila Bukovo smer v Anića kuku in (kot tretja) Diagonalko v Glavici. Potem je (3. t. m.) KOvač z Matjažem Lenasijem (Postojna) preplezal še levo Tržiško smer v Anića kuku, kar je verjetno šele prva ponovitev v celoti. Sicer pa so ponovili še Funkcijo, raz Klina, Klin, Velebitaško in druge smeri.

AO Impol-Slovenska Bistrica

Člani AO Impol so se mudili v Paklenici od 24. novembra do 2. t. m. in v tem času opravili 42 vzponov. Marjan Frešer in Milan Romih sta ponovila Velebitaško smer, drugi pa so plezali pretežno lažje ali krajše smeri.

Trik

Filip Bence (Tržič), ki je v letošnjem letu opravil že 110 vzponov, je 29. novembra, v navezi z Janezom Pogačarjem (Radovljica), preplezal novo smer – Trik (IV), med Desno tržiško in Šaleško. Dan kasneje je sam ponovil Mosoraško. Potem sta 1. t. m. s Pogačarjem ponovila Unionaško in Popoldansko, za zaključek pa je sam preplezal še Centralne kamine in Udovičevo smer.

Predlog za kategorizacijo

Podkomisija za alpinizem je pripravila predlog nove kategorizacije alpinistov. Za zaslužne športnike so predlagali vse člane odprave »E-79«, ki so delovali nad bazo. Za naziv športnika mednarodnega razreda pa je letos vse pogoje, kot kaže, dosegla le Marička Sabolek (Akademski AO), Iztok Tomazin (Tržič), pa naj bi ga dobil podaljšanega (z izpolnjenimi pogoji za zvezni razred). Zvezni razred je dosegło 9 slovenskih alpinistov, med njimi tudi Marija Štremfelj, republiškega pa 32. In za pohvale predlagajo 72 članov AO: 7 zaradi izrednih zaslug pri delu, 22 za kvalitetne dosežke in 43 obetavnih pripravnikov in alpinistov.

Zasavci v Paklenici

Iz Zasavskega AO so bili letos jeseni v Paklenici le štirje člani. V dneh od 28. do 30. novembra so opravili 22 vzponov. Mitja Andrenšek in Uroš Rigler sta med drugim ponovila Kamasutro, Boris Simončič in Bojan Šprogar Brahmovo itd.

Vabilo na predavanje o M. Everestu

PD Medvode vabi v ponedeljek, 17. t. m. ob 17. uri v Dom Svobode v Medvodah na predavanje Staneta Belaka-Šraufa o uspešnem vzponu jugoslovanske ali pinistične odprave na najvišji vrh sveta Mt. Everest.

Brošura o zahodnem ostenju Planjave

Bojan Pollak (AO Kamnik), ki je pomanjkanje alpinistične vodniške literature za Kamniške in Savinjske Alpe že leta 1973 omilil z »vodničkom« Korošica, pripravlja novo edicijo – brošuro, ki naj bi zajela zahodno ostenje Planjave (od SZ grebena, z Macesnovca, do JZ grebena, s Sukalnika). Doslej je zbral pretežni del opisov in najvažnejše podatke za 26 smeri in variant, toda zaradi izrednega zanimanja za ta predel, je teh prav gotovo več. Da bi bil vodniček (format A6) kar najbolj popoln in bi vseboval tudi podatke o pomembnejših ponovitvah, se priporoča vsem za podatke. Višine smeri bo izmeril sam v višinomerom, rad pa bi vključil tudi skice.

Poročila počasi prihajajo

Komisija za alpinizem PZS je prejela za zdaj šele 18 poročil alpinističnih odsekov in 5 sekcij, kar je komaj polovica pričakovanih. Na današnjem sestanku načelnikov zato ne bo mogoče podati niti približnega poročila o številu letos aktivnih članov, ali o številu vzponov. In verjetno bodo morali načelniki zato sprejeti določene sklepe; kako s tistimi kolektivi, ki ne izpolnjujejo osnovnih organizacijskih in drugih nalog? Premajhne skupine alpinistov, še posebej, če niso povezane z močnejšim AO, pa so kadrovsko tudi prešibke za vzgojo novih kadrov in njihov obstoj lahko ogrozi že odhod enega ali dveh članov v JLA.

Koledar »Everest 79«

Komisija za odprave v tuja gorstva PZS bo v sodelovanju z založbo Borec sredi tega meseca izdala velik stenski koledar s 14 barvnimi fotografijami formata 30×33 cm in 24 formata 12×18 cm. V koledarju pa bo objavljena tudi zgodba o vzponu ter seznam vseh organizacij, ki so pomagale odpravi. Cena koledarja je 138 din, z grafiko akademskega slikarja Franca Novinca, ki je spremljal odpravo in podpisi vseh članov odprave pa 188 din. Ker bo ekonomat Planinske zveze Slovenije (Ljubljana, Dvořakova 9) koledarje razpošiljal po povzetju, je za naročilo dovolj, če zainteresirani pošljejo svoj naslov s podpisom, da bodo pošiljko plačali.

V južno steno Lhotseja

Več ko 50 kandidatov za odpravo v 3500 m visoko steno

LJUBLJANA – Komisija za odprave v tuja gorstva PZS je v sredo 5. t. m. precej časa posvetila tudi največjemu načrtu srednjeročnega načrta – odpravi v 3500-metrsko steno Lhotseja (8501 m), desnega soseda Mount Everesta. Potrjen je bil predlog, naj bi odprava štela 19 naših članov (vodja, zdravnik, psiholog, kuhar in 15 alpinistov), 12 višinskih nosačev in seveda zveznega oficirja ter običajne spremljevalce, kot so kuhinjski pomočniki, poštarji itd. Organizatorji pa računajo tudi na nekatere strokovnjake, ki bi se jim priključili, na radioamaterja, biologa, etnologa itd. Dva alpinista naj bi odšla pod steno že spomladi, da bi jo kar najbolj proučila in obenem spremljala napovedani poskus francoske ekipe. Odprava pa bi odšla na pot šele jeseni, za vak primer pa so zaprosili tudi rezervacijo za pomlad 1981.

Za zdaj je znanih 50 kandidatov za odpravo, lahko pa računamo, da se bo številka do 15. januarja, ko mora biti predložena vsa potrebna dokumentacija (prijavnica in osebni list), še nekoliko spremenila. Še zlasti, ker lahko računamo, da bo predsedstvo PZJ potrdilo zvezni pomen odprave in ker imajo možnost kandidiranja za mesta alpinistov le kategorizirani alpinisti.

F. S.

Prvenstvena smer in proste ponovitve

Rešili so problem previsne zajede desno od Raza Kladiva – Ivnik in Tomazin 3 dni v steni

TRŽIČ – Iztok Tomazin in Matjaž Ivnik (oba Tržič) sta 24. novembra ponovila smer Karabore in nadaljevala po Razu velikega kladiva do vrha (verjetno 2. ponovitev).

Ocena kombinacije V+/V, 300 m in verjetno ena najlepših prostih plezarij v kanjonu. Naslednji dan je Tomazin sam preplezal (6. ponovitev) Celjski steber v Čuku, na dan republike pa sta z Bojanom Šprogarjem (Zasavski AO) v nekaj več kot dveh urah ponovila smer Union v Kuku od Zagona. Pri tem je Tomazin kot prvi opravil (prvo) prosto ponovitev in smer ocenil s VI-(prvi plezalci VI,A 1-3). Tudi naslednji dan, ko sta Tomazin in Ivnik plezala Ljubljansko smer, gre najbrž za 1. pp (prosto ponovitev – ocena VI/IV-V). Le Ivnik se je kot drugi na najtežjem mestu enkrat prijel za klin. Popoldne sta Tomazin in Željko Perko opravila še 1. pp Tržiške smeri v Kuku (VI/V).

Od 25. do 27. novembra je bil rešen tudi (morda ta čas celo največji) problem previsne zajede levo od Raza Klina. Ivnik in Tomazin sta prvi dan preplezala zajedo v vpadnici Klina, do mesta, kjer je večina njunih predhodnikov končala poskus. Potem sta se spustila v tabor. Naslednji dan sta se vrnila po Velebitaški smeri in nadaljevala po široki previsni in celo strehasti poči, ki je bila še mokra in blatna, deset ur. Bivakirati sta morala sredi najbolj previsnega dela (v stremenih) Tretji dan pa sta po dveh raztežajih dosegla spet Velebitaško smer. Vsega sta plezala 23 ur, toda, kljub veliki previdnosti, precej prosto (zabila sta le 25 klinov in zagozd, od poskusov pa je v steni še kakih 15 klinov). Smer sta imenovala »El Condor pasa« (naslov pesmi), ocena pa je VI+(2 mesti), A 3/V-VI, 350 m. (Prvi poskusi preplezati to smer segajo že v leto 1960, poskušale pa so številne naše in hrvaške naveze.

F. S.

ZDRAVJE

Združene zdravstvene organizacije Velenje – TOZD Savinjsko-šaleški zdravstveni dom Velenje

vabi k sodelovanju:

1. specialista-ginekologa
za delo v ginekološki ambulanti v Velenju
2. tri zdravnike splošne medicine
za delo v splošni ambulanti ZD Velenje
3. zdravnika splošne medicine
za delo vodje zdravstvene postaje Ljubno ob Savinji

Pogoji:
pod 1.: – specialist-ginekolog
pod 2. in 3.: – zdravnik z opravljenim strokovnim izpitom.

Družinska stanovanja so zagotovljena.

Prijave z dokazili pošljite na naslov: Združene zdravstvene organizacije Velenje – DSSS, kadrovska služba – Velenje, Vodnikova 1, v 15 dneh po objavi.

10-10275

ŽIVELA HI-FI!

Pred kratkim je podjetje UNIVERSALTECNICA iz TRSTA odprla v ulici Zudecche nov oddelek HI-FI, ki je eden izmed največjih in najpomembnejših v Italiji: na 500 kvadratnih metrih površine so razstavljene najlepše novosti svetovne HI-FI proizvodnje.
Tudi pri teh artiklih nudi UNIVERSALTECNICA cene in pogoje... brez primerjave!

STEREOFONSKE NAPRAVE (ojačevalci, gramofoni, sintonizatorji, snemalci, zvočne skrinje, sintoojačevalci)
VIDEOSNEMALCI – TV KAMERE – HI-FI ZA AVTO –
MIKROSNEMALCI – TRANSOCEANSKI RADIO –
DODATKI (trakovi, magnetne igle, zvočnik, slušalke itd.) –
VARNOSTNE NAPRAVE – NAPRAVE ZA DISKOTEKE –
PSIHODELIČNE LUČI – TV IGRE.

UNIVERSALTECNICA

Trst
Oddelek HI-FI – Ulica Zudecche 1
Oddelek Radio-TV – Trg Goldoni 1
Oddelek bele tehnike Korzo Saba 18

NOVE KOLEKCIJE MOŠKE MODE ZA JESEN–ZIMO 80
GIORGIO ARMANI HILTON
GianVersace SPIRITO
claudio la viola FENZI
BASILE
OSVALDO TESTA ROMA
Boulevard
Maxim Trieste
TRST
ul. San Nicolo 11/a

v TRSTU v ulici Mazzini 16

dobite celotno opremo iz kristala za kopalnice po zelo ugodnih cenah.
Primer:
ogledala z lučjo od 63.000 lir dalje
lestenci od 44.000 lir dalje
podstavki za milo od 13.000 lir dalje
podstavki za kozarec od 14.400 lir dalje
Velika izbira polic ter podstavkov za prtiče, papir, brisače in obeskov, obročkov itd.
Vrčki za whisky in pepelniki.
Vse po cenah za izvoz!

BREMA
ARREDAMENTI
ul. Mazzini 16 – tel. 68605
viale D'Annunzio 6 – tel. 762712

WALMOTOR
TRST via Carpison – tel. 761801
PRODAJALNA NADOMESTNIH DELOV za
HONDA
in
RENAULT
ob sobotah odprto

PRINCIPE
LUKSUZNA OBUTEV ZA MOŠKEGA IN ŽENSKO
TRST – Corso Italia, 19
– Largo Barriera Vecchia, 8

OBUTEV
Godina
končno v TRSTU, v ulici San Francesco 4/1 v sklopu naše veleblagovnice
NOVA BOUTIQUE OBUTVE
ki nudi najlepše čevlje italijanske visoke mode: ALDROVANDI, MADEO, GIOSUE', RAPHAEL, F. LLI ROSSETTI, GIORGIO MORETTO, QUARVIF, ELYSE, VERBANO, ITALO COLOMBO, COLETTE, PINO GIARDINI, PELUSO in druge.

dimensione sport
di S. Orlandini
via milano 21 - tel. 60949
ZA SMUČANJE
nudimo veliko izbiro smuči, vezi, čevljev in oblačil

IZ ŽIVLJENJA ŠŠD

Sekcij je vedno več

KUTEŽEVO – Ob priporočilu vseh učiteljev in seveda velikem zanimanju mladine so že pred leti na osnovni šoli Podgora v Kuteževu ustanovili ŠŠD. Trenutno ima društvo 145 članov kar pomeni, da so vključeni vsi učenci od prvega do osmega razreda.

Člani ŠŠD so se povezali predvsem s športnimi društvi iz Ilirske Bistrice in občinsko ZTKO, ki skrbijo, da delo v redu poteka. Vsekakor je treba na prvem mestu pohvaliti izredno aktivne tabornike in planince, v minulem šolskem letu pa si je, predvsem z množičnostjo, pridobila strelska sekcija. Strelci so se odlično odrezali že na občinskem prvenstvu, od koder so v svojo vitrino prinesli velik pokal in na katerega je 42 članov še posebej ponosnih.

Nogometna enajsterica Podgore je že tri leta zapored občinski prvak in zato ni čudno, da mladež z navdušenjem igra nogomet. Tudi tej sekciji pomaga nogometni klub, kar je pravilno, saj klub prav iz učencev osnovne šole izbira kandidate za člansko ekipo. Seveda pa še prej nabirajo izkušnje v pionirski in mladinski ekipi.

Med najmlajšimi je šahovska sekcija, ki jo vodi Vladimir Davidović. Več kot dvajset učencev se dvakrat tedensko zbere na treningih, zanimivo pa je, da je ob šahovskih deskah vedno dovolj ljubiteljev, ki z zanimanjem opazujejo igro vrstnikov. Trenutno se Podgorci pripravljajo na ustanovitev namiznoteniške sekcije. Ker so mize že na šoli, prav gotovo ne bo minilo veliko časa, ko bodo fantje in dekleta prvič zaigrali.

PETAR NIKOLIĆ

Zadovoljni z zunanjimi sodelavci

PTUJ – V ŠŠD na OŠ Franc Osojnik so vključeni vsi učenci višjih razredov, svoje športne sposobnosti pa razvijajo v košarki, atletiki, rokometni, namiznoteniški, gimnastični in folklorni sekciji, poleg tega pa sta jim na voljo še strelska in šahovska sekcija.

Ker ŠŠD nima lastnih strokovnih kadrov, so z veseljem sprejeli pomoč ptujskih klubov in dijakov pedagoške gimnazije, ki na ta način opravljajo svojo obvezno pedagoško prakso. Veliko težav imajo člani ŠŠD zaradi prostorske stiske, seveda pa si vseeno prizadevajo, da bi z razpoložljivimi sredstvi dosegli čim večje uspehe.

Omeniti velja še sestanek, na katerega člani društva v začetku šolskega leta povabijo starše. Seznanijo jih z opravljenim delom, uspehi, težavami in aktualnim programom društva.

MIRAN IPAVEC

Za boljše rezultate

SLOVENSKE KONJICE – Na osnovni šoli s prilagojenim programom deluje še dokaj mlado ŠŠD, kljub temu pa je dejavnost dovolj pisana, saj se lahko učenci vključijo v atletsko, nogometno, košarkarsko, namiznoteniško, smučarsko planinsko, taborniško, ritmično in še nekatere druge občasne dejavnosti.

Zanimivo je, da se za drugo stopnjo športne značke pripravljajo vsi učenci na nižji stopnji. Milena Šegel, prizadevna ravnateljica, je povedala, da je športna dejavnost dobro vključena v šolskem življenju otrok. »Predvsem si prizadevamo, za čim več pohodov v naravo, urjenje na trimskih stezah in seveda za športne igre, ki so prav tako pomemben del ŠŠD. Čeprav gre za posebno kategorijo otrok, se fantje in dekleta na različnih tekmovanjih enakovredno srečujejo z vrstniki, pohvalijo pa se lahko tudi z dobrimi uvrstitvami.«

Člani ŠŠD so na občnem zboru sprejeli obširen delovni program, IO predseduje Jošt, mentorica je Kristina Jakop, seveda pa velja reči, da ima ob strani vseh dvanajst učiteljic in nekaj zunanjih sodelavcev. Ob pomoči in razumevanju sodelavcev, vodstva šole iz ZTKO pa upajo, da bodo fantje in dekleta dosegali še boljše rezultate kot lani.

KAREL JUG

Seminar in gostovanje v Zagrebu

NOVA GORICA – ŠŠD na osnovni šoli Milojke Štrukelj je v novembru pripravilo petdnevni seminar za mladinske košarkarske sodnike. Udeleženci so vsak večer po dve uri spremljali program, ki ga je vodil zvezni košarkarski sodnik Miloš Ložič. Po končanem seminarju pa so Arh, Bone, Kaličanin, Luis, Perše, Rusjan, Vindišnurer in Žefran uspešno opravili zaključni izpit.

Omeniti velja še obisk športnikov na pobrateni šoli dr. Mladen Iveković v Zagrebu in folklorne skupine, ki je sodelovala na proslavi mladih Zagrebčanov ob obletnici njihove šole.

KSENIJA VITEŽNIK

V COŠ premalo prostora

KIDRIČEVO – Na osnovni šoli Boris Kidrič je med člani ŠŠD največ zanimanja za atletiko in košarko, učenci pa so aktivni tudi v drugih športnih igrah. V minulem šolskem letu so bili najuspešnejši košarkarji, ki so pri starejših pionirjih in pionirkah dosegli drugo mesto, mlajši pionirji pa so bili tretji.

Seveda pa tudi atleti niso od muh. Vodi jih Miki Prstec, učitelj telesne vzgoje, ki je tudi sam dober atlet. Člani atletske sekcije z uspehom nastopajo, lep uspeh pa so dosegli predvsem tekači v krosu, saj se je ekipa uvrstila na republiško prvenstvo v Brežice, kjer je dosegla odlično peto mesto.

Za delovanje v športnih sekcijah imajo učenci na voljo trikrat po eno uro na teden, poleg tega pa imajo vsak dan 20 minut namenjenih rekreaciji. Šola ima le eno telovadnico, kar je za obširen program celodnevne šole vsekakor premalo. V spomladanskem in jesenskem razdobju rešujeta stisko rokometno in košarkarsko igrišče, na razpolago pa imajo tudi štadion Aluminija.

V društvu ta čas igrajo medrazredna srečanja, razmišljajo pa že o smučarskem tečaju, ki ga bodo pripravili v Črni.

MIRAN IPAVEC

K rekreaciji privabiti čim več zaposlenih

Največja ovira pri uveljavljanju rekreacije v tozdih je po mnenju sogovornikov iz Primata, GP Tehnika in LIK Kočevje pomanjkanje kadrov

LJUBLJANA – Z rekreacijo se danes (redno ali občasno) ukvarja vse več ljudi, po nekaterih podatkih že blizu 50 odstotkov prebivalstva v naši republiki. O tem so spregovorili tudi na posvetu predsednikov komisij za oddih in rekreacijo pri občinskih svetih Zveze sindikatov Slovenije in organizatorjev rekreacije v delovnih organizacijah v Portorožu. Razprava pa je pokazala, da so ti odstotki v tozdih precej različni, predvsem za to, ker se organizatorji rekreacije srečujejo z vrsto težav. V prvi vrsti je to pomanjkanje ustreznih kadrov.

Branko Horjak, referent za stanovanjske zadeve, oddih in rekreacijo, Primat Maribor: »Naša delovna organizacija je zelo razdrobljena, saj imamo svoje tozde tudi v drugih republikah. V Mariboru je v Primatu ta čas 1200 zaposlenih. Z rekreacijo se jih redno ukvarja 27 odstotkov. S tako udeležbo seveda nismo povsem zadovoljni, čeprav je ta odstotek v primerjavi z nekaterimi drugiimi delovnimi organizacijami še kar visok. Naš cilj je pritegniti v rekreativno udejstvovanje čimveč zaposlenih. Zato pri organizaciji različnih tekmovanj med tozdi vedno prisluhnemo njihovim željam. Pri nas je najbolj priljubljeno smučanje, pa plavanje, kegljanje, streljanje, šah. Toda so tudi težave. Najbolj nas pesti pomanjkanje športnih objektov. Svojih nimamo, zato jih moramo najemati. To pa stane. Potem pa so še kadrovske težave. Tisti, ki se ukvarjajo z organizacijo rekreacije, imajo še druge naloge in se ne orejo v celoti posvetiti svojemu »poslanstvu«. Tako se moram jaz na primer ukvarjati še s stanovanjsko problematiko. Ta čas skušamo pri nas pritegniti k rekreaciji predvsem več žensk, saj so te na tem področju, pa verjetno ne samo pri nas, še vse premalo zastopane.«**

JANEZ KOŠIR (Foto: Miško Kranjec)

MARIAN PINTARIČ

BRANKO HORJAK

Marjan Pintarič, organizator rekreacije, GP Tehnika Ljubljana: »V vseh gradbenih podjetjih je z rekreacijo bolj težko. Pri nas je namreč blizu 80 odstotkov zaposlenih iz drug republik. Ti delajo na številnih gradbiščih doma in v tujini, prebivajo pa večinoma v samskih domovih. Ti se v športna tekmovanja vključujejo v tistih občinah, kjer trenutno delajo, na športnih igriščih pa se večkrat pomerijo tudi z drugimi gradbenimi podjetji, ki gradijo isti objekt. Za te delavce na gradbiščih smo kupili športno opremo, o pravi rekreaciji pa na gradbiščih seveda ne moremo govoriti. Drugače je v Ljubljani, kjer imamo zaposlenih 2500 ljudi. Poleg številnih športnih tekmovanj, ki trajajo vse leto, pripravljamo tudi večerno rekreacijo v ljubljanskih telovadnicah in zimskih bazenih. Še posebno pozornost posvečamo korektivni gimnastiki, saj so za gradbeništvo značilne številne poškodbe, še zlasti hrbtenice. To izvajamo v sodelovanju z inštitutom za rehabilitacijo invalidov v Ljubljani. V prihodnjem srednjeročnem obdobju si bomo prizadevali, da bi vsak zaposlen v GP Tehnika enkrat na leto odšel na preventivno-rekreativni oddih, bodisi na morje ali pa v hribe.«**

Janez Košir, referent za družbeni standard, LJK Kočevje: »Od 800 zaposlenih se jih pri nas z rekreacijo in športom ukvarja blizu 15 odstotkov. Tako malo predvsem zaradi kadrovsih in finančnih težav. V LIK smo ustanovili športno rekreacijsko društvo, ki ima več sekcij. Za vadbo moramo najemati objekte po Kočevju, to pa precej stane. Najhuje je z bazenom. To je največji izdatek. V naši delovni organizaciji pa je tudi precej delavcev iz drugih republik, ki se za rekreacijo ne ogrevajo kaj prida. Poskušamo jih prepričevati, vendar ne gre. Manjka pa nam tudi kadrov za vodenje rekreacije. V sodelovanju z VŠTK iz Ljubljane smo pripravili tečaj za organizatorje rekreacije. Toda, ker so bila predavanja le ob vikendih, torej v prostem času delavcev, so od 20 vpisanih tečaj končali le štirje. Slabo je tudi z udeležbo žensk. Mislil sem, da bomo na posvetu v Portorožu o tem spregovorili kaj več, toda očitno je za tako pomembno vprašanje zmanjkalo časa.«**

BRANKO SOBAN

V Grgarju novo športno društvo

GRGAR – Na pobudo ZSMS Grgar so te dni ustanovili novo športno društvo z enakim imenom, kar so na ustanovnem občnem zboru soglasno sprejeli tudi občani tega kraja na Goriškem.

V društvu bo delovalo pet samostojnih sekcij, in sicer za nogomet, odbojko, namizni tenis, strelstvo ter šah. Če bi se v prihodnje pokazalo zanimanje še za smučanje ali plavanje, bodo tudi ti dve panogi vključili v svoje redno delo.

Za predsednika društva so izvolili Bogdana Volka, ki je bil eden najbolj aktivnih pri ustanavljanju te športne organizacije.

R.K.

Uspelo prvenstvo ŠŠD OŠ na Viču

LJUBLJANA – ŠŠD Bičevje je priredilo pred dnevi prvenstvo OŠ občine Ljubljana Vič-Rudnik v namiznem tenisu. Nastopilo je nekaj manj kot sto igralcev in igralk iz enajstih šol, poleg ljubljanskih pa so sodelovala še zastopstva iz Brezovice, Iga, Horjula, Škofljice, Velikih Lašč in Preserja. Tekmovali so v štirih kategorijah posamezno.

Vrstni red – ml. pionirke: 1. Eva Novak (ŠŠD Bičevje), 2. Janja Novak (ŠŠD Trnovo), 3. Pišljar (ŠŠD Vič), 4. Ponikvar (ŠŠD Vič), 5. Juvanc (ŠŠD O. Kovačič) itd.

St. pionirke: 1. Oltra (ŠŠD Trnovo), 2. Eva Novak (ŠŠD Bičevje), 3. Janja Novak (ŠŠD Trnovo), 4. Kotnik (ŠŠD Vrhovci), 5. Alič (ŠŠD Vrhovci), 6. Milković (ŠŠD Vič) itd.

Ml. pionirji: 1. Pleško (ŠŠD Brezovica), 2. Kovač (ŠŠD Brezovica), 3. Jaklič (ŠŠD O. Kovačič), 4. Modic (ŠŠD O. Kovačič), 5. Ajazaj-Saje (ŠŠD Bičevje), 6. Virant (ŠŠD O. Kovačič) itd.

St. pionirji: 1. Blatnik (ŠŠD Trnovo), 2. Leben (ŠŠD Horjul), 3. Okorn (ŠŠD Trnovo), 4. Ude (ŠŠD O. Kovačič), 5. Urbančič (ŠŠD Brezovica) 6. Drnovšek (ŠŠD Ig).

D. N.

Telesna kultura za vsakogar

Zadostuje že polurna športna vadba

Predpostavljamo, da ste se šele letos odločili za redno športno vadbo v obliki hoje in teka. Odgovorili bomo na vprašanje, kakšne spremembe bodo nastale v vašem organizmu (kakšna bo adaptacija na večje obremenitve), če boste vztrajali najmanj 12 mesecev?

Začeli boste kajpada z živahno hojo po trikrat na teden. Najprej ogrevanje, nato 10 minut pospešene hoje s podaljšanim korakom, za konec pa umirjenje.

Po nekaj tednih vadbe vas bo zamikalo tudi teči. Morda takole: minuta hoje, minuta teka itd. Če boste vztrajali in količino vadbe stopnjevali, tako da bo trajal trening 30 do 40 minut, bo nastopila cela vrsta sprememb v organskih sistemih. Kakšne spremembe lahko pričakujete po prvem letu redne in stopnjevanje vadbe?

Po malem boste izgubljali odvečno vodo in morebitno odvečno tolščo, po enem letu boste verjetno za 3 kg lažji. Okrepili si boste do malega vse mišice, tudi dihalne. Dihanje bo pogloblje no, pljučna kapaciteta se bo povečala.

Če si boste merili frekvenco pulza, boste že po šestih mesecih ugotovili, da je postal utrip počasnejši – znamenje, da deluje srce bolj gospodarno.

O teku je znano, da vzbuja v organizmu lakoto po kisiku. Mišično tkivo, ki je aktivno, potrebuje več krvi, več kisika, več hrane. Adaptacija krvožilnega sistema na večje obremenitve je v tem, da se poveča sprejemanje kisika in da se izboljša transport k delujočim mišicam. To pa terja več eritrocitov, več hemoglobina in izboljšane pogoje za transport: prožne žile, malce razširjene in v mišicah kar najbolj razvejane (kapilarizacija). Kdor aerobno trenira in uživa primerno hrano, varuje s tem tudi svoje žile pred »onesnaženjem«, poapnenjem. Zlasti pa je pomembno, da se odpirajo nove kapilare in je tako prekrvljenje mišic pri treniranih osebah znatno boljše kakor pri netreniranih. Povedano velja zlasti za mlajše privržence hoje in teka.

Za dobro kondicijo, ki jo dobi športnik že v prvem letu sistematičnega treniranja je značilno tudi to, da se mu poveča količina krvi. Razumljivo je, da se bolje počuti, da je odpornejši, da ima boljšo prebavo in mirnejši nočni počitek, kar se vse kaže med drugim v tem, da lažje dela.

Treniranje hoje in teka (posebej še teka na smučeh) po trikrat na teden, kako nizka cena za velike spremembe v organizmu!

D. U.

Minerji snežnih plazov obnovili znanje

LJUBLJANA – V dneh od 23. do 25. novembra je podkomisija GRS za snežne plazove izvedla v Tamarju obnavljalni tečaj za minerje snežnih plazov. Prvi dan so predavali inž. Danilo Belšak, dr. Franc Bernot in Drago Dunčić o eksplozivih, uporabi in transportu teh sredstev, o snegu in snežnih plazovih ter o namenu in načinih namernega proženja plazov.

Naslednji dan so udeleženci najprej opravljali pismeni izpit. Zatem sta Belšak in Dunčić izvedla preverjanje praktičnega znanja tečajnikov, to je preizkušanje brezhibnosti eksplozivnih sredstev, izdelavo nabojev ter izdelavo in vžiganje mrež. Popoldne je 35 udeležencev tečaja ustanovilo odsek za namerno proženje snežnih plazov (minerski odsek) pri podkomisiji GRS za snežne plazove. Vodstvo je prevzel Danilo Belšak, pri vodenju pa mu bosta pomagala Dunčić in Ulčar.

Prisotni so sprejeli pravilnik o delu odseka ter izrazili željo, da bi bilo v bodoče omogočeno več praktičnega dela. Bilo je poudarjeno, da je potrebno izboljševati kvaliteto minerjev.

Zadnji dan tečaja je manjša skupina izvedla proženje plazu pod Veliko Ponco, in sicer s tremi eksplozivnimi naboji, nameščenimi nad snežno površino. Prisotni so pozitivno ocenili izvedbo tečaja. Znanje je obnovilo 21 minerjev iz vrst GRS, na novo pa je napravilo izpit 5 članov GRS, 6 pripadnikov teritorialne obrambe, 3 miličniki in 1 delavec ATC Bovec.

Tečaju so prisostvovali tudi pripadniki JLA, in sicer nekateri kot inštruktorji, nekateri pa kot tečajniki.

FRANC MULEJ

Jože Zalokar

Partizan Narodni dom žaluje. Izmučen od hude bolezni se je od nas vseh za vedno poslovil eden najzvestejših društvenih pripadnikov – častni član Jože Zalokar. Koliko hvaležnosti mu dolgujemo za predano, neumorno in plodno delo, ki ga je vse življenje posvetil napredku telesne kulture, s posebno ljubeznijo pa v mladosti društvu Sokol Šiška in desetletja Partizanu Narodni dom.

Rojen je bil 15. 3. 1910 v številni, skromni železničarski družini kot »čistokrvni« Šiškar, z vsemi posebnostmi in vrlinami stare, prave Šiške: ponosen, vendar iskren, vsakomur, kar mu gre, iz obraza v obraz, sladko in grenko, kar mu je na duši – to mu je bilo vse življenje zvesto načelo.

Začel je telovaditi pri moški deci v šišenskem Sokolu in prav ta družba je bila ves čas med obema vojnama jedro društva, predvsem vaditeljskega zbora, pa tudi vir poznejših aktivistov OF in borcev NOB. Tudi sam je bil zaprt, preseljevan iz zapora v zapor in interniran v Italiji. V Šiški je bil telovadec, tekmovalec, vaditelj, načelnik, avtor sestav, organizator prireditev, izletov in taborjenj, v takratni zvezi pa predsednik odbora za naraščaj v Ljubljanski župi, v ljubljanskem okrožju podnačelnik. Bil je osebnost in »pojem«, ki so ga poznali in priznavali vsi Šiškarji.

Po letu 1935 se je preselil iz Šiške v »Ljubljano« prestopil v ljubljanskega Sokola in v njegov vaditeljski zbor. Po osvoboditvi je svoje delo nadaljeval v Partizanu Narodni dom in zopet ga vidimo kot neumornega voditelja v telovadnici pri vzgoji mladih rodov, kot soorganizatorja najrazličnejših javnih prireditev, tekem, izletov, tečajev in drugih društvenih aktivnosti.

Premantura, njegov ljubljeni društveni letni tabor, katere pobudnik, graditelj in realizator je bil, bo še prihodnjim rodovom večen spomin na izjemno predanost velikega ljubitelja narave in mladine, za katero je ta objekt s tako ljubeznijo urejal.

Znal je pridobiti širok krog sodelavcev, mednje pa vpletal vso svojo družino, in tako kot »srce« te velike družine poganjal motor aktivnosti k vedno novim in pomembnim uspehom.

Z enako vnemo kot v telesni vzgoji je opravljal tudi svoje poklicno delo v bančni službi in kot strokovnjak na vodilnem položaju v Službi družbenega knjigovodstva vse do upokojitve. Številni pripadniki društva Narodni dom in še posebno vsi, ki so v minulih desetletjih uživali dobrine tabora v njegovi ljubljeni Premanturi, se zahvaljujemo našemu Jožetu za njegovo nesebično družbeno vzgojno delo in ga bomo ohranili v toplem spominu.

J. V.

Planinska skupina bo prerasla v društvo

V Mirni so se navdušili za pohodništvo – Obsežen program dela za prihodnje leto

MIRNA NA DOLENJSKEM – Planinska skupina Mirna je bila ustanovljena junija letos in deluje v okviru Planinskega društva »Lisca« Sevnica – Krško. Je edina organizacija te vrste v občini Trebnje in šteje 60 članov. Doslej so organizirali 17 pohodov, ki se jih je udeležilo 166 udeležencev. Ker skupina nima nobenega vira financiranja, so stroške pohoda plačevali sami.

Za dejavnost v naslednjem letu bi potrebovali 49.900 din s tem, da bi pohode financirali sami. Izjeme bi bili le pionirji – planinci, predvsem tisti s slabšim materialnim položajem. Denar bi potrošili predvsem za usposabljanje planinskih vodnikov in mentorjev za planince-cicibane in pionirje, nakup opreme, predavanja in drugo.

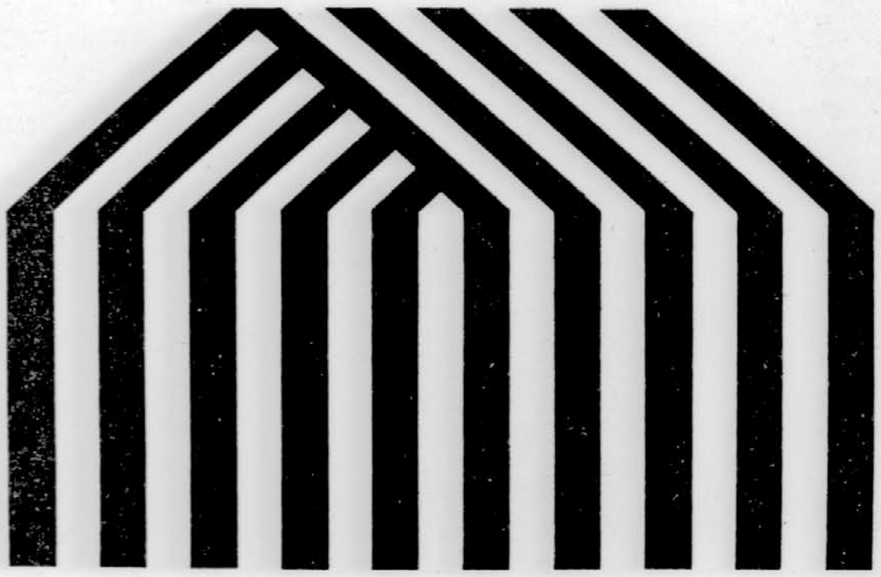
Vse to terja povečanje števila članstva, saj predvidevajo, da bodo naslednje leto imeli že več kot sto članov, s tem da bodo v svoje vrste vključili tudi okrog 80 pionirjev. Dobra kadrovska osnova, naraščaj in število članstvo pa je tudi eden izmed osnovnih pogojev, da bo planinska skupina prerasla v planinsko društvo.

Naslednje leto nameravajo organizirati 20 pohodov. Od tega bo 11 enodnevnih, 4 dvodnevni in 5 trodnevnih. V program so vključeni pohodi, ki bodo šli po poteh NOB, Zasavskih hribih in po poteh Slovenske planinske transverzale. Pripravili pa bodo tudi pohode v bližnjo okolico in še udeležili orientacijskih pohodov v občini Trebnje ter sodelovali na pohodu »Po poteh partizanske Ljubljane«.

Če bo denar, bodo ustanovili in usposobili markacijsko skupino, ki bi že naslednje leto markirala poti na Debenc in poti z Mirne proti Kumu. Te naj bi nato vnesli v evidenco in v vodnik Planinske zveze Slovenije.

Organizirali bodo, predvsem v zimskem času, tudi več predavanj s planinsko tematiko. V okviru občine pa bi radi ustanovili delovno skupino, ki bi jo sestavljali zastopniki SZDL, ZSMS, ZZB, planinci in drugi. Pripravila naj bi vse potrebno za »trimsko pot občine Trebnje«. Precej pozornosti pa bi radi posvetili tudi fotografskemu dokumentiranju aktivnosti PS Mirna, ustvarjanju planinske knjižnice in rednemu obveščanju članstva.

JANEZ PLATIŠE

vzorčni sejem
delovne organizacije
slovenijales – trgovina
odprt
tudi za ogled potrošnikom
14. in 15. decembra
od 9. do 19. ure
na gospodarskem razstavišču
v ljubljani, titova 50

vabljeni

SLOVENIJALES

razstavljeno pohištvo
bo v proizvodnji in prodaji
v prihodnjem letu

SLOVENIJALES
vzorčni sejem

10. MEDNARODNI SEJEM SLADKARIJ – KÖLN
od 28. januarja do 1. februarja 1980

VEČ KOT 640 FIRM IZ OKOLI 30 DRŽAV RAZSTAVLJA NA 40.000 kv. m.: kakao, čokolado, čokoladne bonbone, trajno pecivo, sladoled, sezonske zimske in pomladanske sladkarije, dietetične izdelke, sladkarije iz marcipana, pecivo in sladkarije, posebej pripravljene za otroke itd.

13 KOLEKTIVNIH NASTOPOV PRETEŽNO DRŽAV EVROPSKEGA IN AMERIŠKEGA KONTINENTA, POSAMEZNI RAZSTAVLJALCI IZ VSEGA SVETA

Prvič pomemben nastop jugoslovanskih izdelovalcev

Vsa pojasnila in prospekti: DO »VJESNIK«, TOZD Agencija za marketing, Inozemni odjel, Trg bratstva i jedinstva 6, 41000 Zagreb, teleks 21590 yu vsk am, telefon: (418-055/144).

KUPONE ZA BREZPLAČEN KATALOG IN BREZPLAČNO VSTOPNICO LAHKO DOBITE PRI GENERALNEM ZASTOPNIKU KÖLNSKEGA SEJMA ZA SFRJ:

»Vjesnik«, Agencija za marketing
Skupinska potovanja v Köln organizirajo:
»VIATOR«, Trdinova 3, 61000 LJUBLJANA
»KOMPAS«, Pražakova 4, 61000 LJUBLJANA
»PUTNIK«, Miklošičeva 17/19, 61000 LJUBLJANA
»EMONA GLOBTOUR«, Wolfova 1/III, 61000 LJUBLJANA
in drugi.
Zahtevajte pojasnila pri »VJESNIKU«!

ISM – KÖLN –
VODILNO SREDIŠČE ZA INFORMACIJE, NAROČILA IN MARKETING KONDITORSKE INDUSTRIJE

ISM 80

Po sklepu delavskega sveta
ŽG-GP Ljubljana, Ob Zeleni jami 2

razpisujemo licitacijo za naslednje osnovno sredstvo:

– buldožer TG-90
proizvajalec: 14. oktober
letnik izdelave: 1971
izklicna cena: 100.000 ND

Ogled navedenega osnovnega sredstva bo v petek, dne 21. 12. 1979 od 8.–9. ure v jami, Vilharjeva cesta 2.

Prodaja osnovnega sredstva bo istega dne ob 10. uri v prostorih Gradbenega podjetja, Ob Zeleni jami 2. Interesenti morajo položiti kavcijo v višini 10% izklicne cene, po prodaji pa kupec plača kupnino v celoti. Prometni davek kupec plača sam.

10-10264

SGP »Gradbinec« Kranj
kadrovsko socialna služba
KRANJ

Na podlagi sklepov odborov za delovna razmerja

OBJAVLJA
delovne naloge in opravila

I. TOZD Industrijske nizke gradnje Kranj
1. 2 KV ZIDARJEV
2. 2 KV TESARJEV
3. 6 GRADBENIH DELAVCEV

pogoji: pod 1. in 2.: končana poklicna šola gradbene smeri in eno leto delovnih izkušenj
pogoji pod 3. nepopolna osnovna šola

II. TOZD Stanovanjske visoke gradnje Kranj
1. 5 KV TESARJEV
pogoji: končana poklicna šola gradbene smeri in eno leto delovnih izkušenj

2. 5 GRADBENIH DELAVCEV
pogoji: nepopolna osnovna šola

III. TOZD Gradbena operativa Kamnik
1. 6 KV ZIDARJEV
2. 4 KV TESARJEV
3. 2 KV ŽELEZOKRIVCEV
4. 3 GRADBENIH DELAVCEV

pogoji pod t. 1., 2. in 3.: končana poklicna šola gradbene smeri, eno leto delovnih izkušenj ter enomesečni poskusni rok.
pogoji pod t. 4: nepopolna osnovna šola in enomesečni poskusni rok.

IV. TOZD Gradbena operativa Ljubljana
1. VODJE GRADBENEGA SEKTORJA
pogoji: končana višja oziroma srednja šola gradbene smeri s 3 oziroma 5-letnimi delovnimi izkušnjami in opravljen strokovni izpit.

2. VODJE OBRAČUNSKE ENOTE
pogoji: končana višja oziroma srednja šola gradbene smeri, 2 leti delovnih izkušenj in opravljen strokovni izpit.

3. TAJNICE TOZD
pogoji: končana ekonomska ali administrativna srednja šola in eno leto delovnih izkušenj.

4. GRADBENEGA DELOVODJA
pogoji: končana delovodska šola gradbene smeri in eno leto delovnih izkušenj in opravljen izpit iz prve pomoči.
5. 8 KV TESARJEV
6. 3 KV ŽELEZOKRIVCEV
pogoji pod t. 5 in 6: končana poklicna šola gradbene smeri in eno leto delovnih izkušenj.

V. TOZD Strojno kovinski obrati Kokrica
KRANJ
KV AVTOKLEPARJA
pogoji: končana poklicna šola in dve leti delovnih izkušenj

za sektor JESENICE
2 KV KLJUČAVNIČARJA
KV STRUGARJA
2 KV ELEKTRIČARJA
pogoji: končana poklicna šola in dve leti delovnih izkušenj

VI. TOZD Lesni obrati Kokrica
1. KNJIGOVODJE OSNOVNIH IN MATERIALNIH SREDSTEV
pogoji: končana srednja šola ekonomske smeri in 2 leti delovnih izkušenj

2. VODJE SEKTORJA V MIZARSKI DELAVNICI IN NA ŽAGI
pogoji: končana višja oz. srednja šola – lesarske smeri in najmanj 3 leta delovnih izkušenj

3. 3 KV MIZARJEV
3 KV TESARJEV
pogoji: končana poklicna šola lesne oz. gradbene smeri in leto dni delovnih izkušenj.

VII. TOZD Projektivni biro Kranj
2 DIPLOMIRANA ING. ARHITEKTURE
pogoji: končana visoka šola – smer arhitektura, opravljen strokovni izpit in 3 leta delovnih izkušenj

DIPLOMIRANEGA GRADBENEGA ING. – STATIKA
pogoji: končana visoka šola gradbene smeri, opravljen strokovni izpit in 3 leta delovnih izkušenj

2 GRADBENA TEHNIKA – KALKULANTA
pogoji: končana srednja šola gradbene smeri, opravljen strokovni izpit in tri leta delovnih izkušenj

2 GRADBENA TEHNIKA – PROJEKTANTA
pogoji: končana srednja šola gradbene smeri in eno leto delovnih izkušenj

VIII. Delovna skupnost skupnih služb
PROGRAMERJA NA SISTEMU
pogoji: končana višja oziroma srednja izobrazba ekonomske ali organizacijske smeri, 2-3 leta delovnih izkušenj v programiranju na sistemu IBM ali sorodnem sistemu in poznavanja programskega jezika COBOL.

EVIDENTIČARJA V KADROVSKI SLUŽBI
pogoji: končana srednja šola – ekonomske oz. administrativne smeri in eno leto delovnih izkušenj.

Za objavljene delovne naloge in opravila se delo združuje za nedoločen čas in s polnim delovnim časom.

Kandidati naj vloge z dokazili pošljejo na naslov: SGP »Gradbinec« Kranj, kadrovsko socialna služba Kranj, Nazorjeva 1.
Prijave sprejemamo 15 dni od objave v časopisu.

10-810268

Z uvedbo poklicnega nogometa si na Danskem obetajo še več

Danci, nasprotniki naše reprezentance v kvalifikacijskih bojih za SP, ki bo leta 1982 v Španiji, so zadovoljni z žrebom – Njihov zvezdnik je Allan Simonsen – Najboljši pa še igrajo na tujem

Danski nogometaši – naši nasprotniki v kvalifikacijah za SP v Španiji 1982 – so imeli v strogo amaterski konkurenci sijajne uspehe. Na olimpijskih igrah so bili kar trikrat drugi, na »medolimpijskih igrah« leta 1906 pa so Danci celo zmagali. V olimpijskem finalu 1960 je bila Danska na olimpijskem štadionu v Rimu nasprotnik Jugoslavije. Razplet je znan: 3:1 in olimpijsko zlato za »modre«, ki so bili tedaj »de facto« že profesionalci, medtem ko so bili Danci zares čisti amaterji.

Veliki uspehi danskih amaterjev izpričujejo veliko nadarjenost tamkajšnjih nogometašev. Najboljši med njimi so se že pred sedemdesetim letom razkropili po nogometni Evropi, za katero je danski vir do danes ostal takorekoč neusahljiv. V zahodnonemški ligi so v zadnjih letih najštevilnejši tujci Jugoslovani, toda takoj za njimi pridejo Danci. Z amaterskim moštvom in tistimi »legionarji«, ki se jim je zdelo vredno igrati še za reprezentanco, so bili Danci kaj malo uspešni v srečanjih z evropskimi profesionalci. Petkrat so sodelovali v kvalifikacijah za svetovno prvenstvo, nikoli pa jih ni bilo med finalisti. Nekoliko bolj uspešni so bili v tekmovanjih za evropsko prvenstvo, v katerem so enkrat zasedli četrto mesto. Le-tu in tam se je Dancem posrečil kak veliki met, ko so na primer premagali Wales, Irsko in igrali neodločeno s ČSSR in Grčijo.

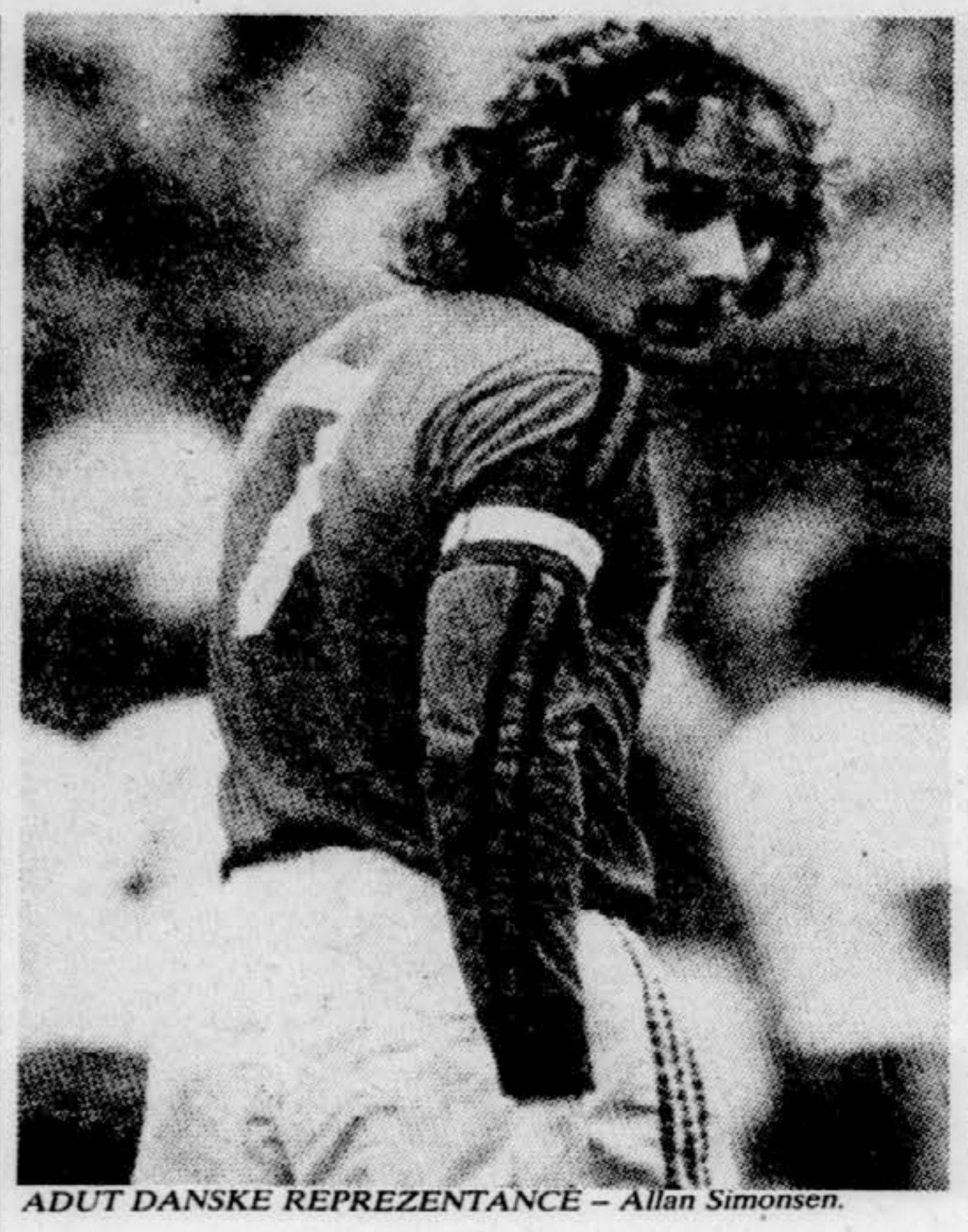
Vodstvo danske nogometne zveze je po nekajletnem sporu z igralci I. lige uvidelo, da se z amaterji zares ne morejo meriti profesionalci. Tako so pred dobrim letom tudi na Danskem uvedli profesionalizem, seveda v veliko skromnejših razmerah kot ga imajo na primer v ZRN, Angliji, Belgiji, na Nizozemskem ali celo v Jugoslaviji. Le malo bogatejši klubi, kot so na primer Köbenhavns Boldklub, Boldklubben 1903, Vejle, Esbjerg, Holbaek ali Köge, si lahko privoščijo po nekaj čistih profesionalcev, večina igralcev s pogodbo pa ob nogometu opravlja še svoj osnovni poklic. Zaslužki igralcev so seveda skromni, tako da niti realni profesionalizem ni mogel zajeziti odhodov igralcev v tujino. Odškodnine za te boljše igralce pa so tudi pomemben vir dohodkov za klube.

Denarno stimulacijo pa so uvedli tudi za nastope v reprezentanci, tako da v zadnjem času za izbrano moštvo raje nastopajo tudi »legionarji«. Vrhunec je bila tekma Danska – Anglija na štadionu Idröttsparken, na kateri se je zbralo kar 48.000 gledalcev, kar je doslej največ v zgodovini danskega nogometa. Inkaso je bil bogat, zato so bile tudi premije igralcem za danske razmere zelo visoke. Danci so sicer tekmo izgubili s 3:4, toda glede na to, da so plačani tudi od obiska, je vsak igralec dobil okrog 20.000 dinarjev. Zanimivo je, da je nastopil le en igralec, ki igra v danskem prvenstvu – Munk-Jensen (BK 1903), pa še ta je včasih igral pri PSV Eindhovnu. V tejle postavi je igralo dansko moštvo: Jensen (Bruges), Munk-Jensen (ex PSV), Roentved (Werder), Lerby, Arnesen (oba Ayax), Benny Nelsen (Anderlecht), Karsten Nielsen (Borussia Mönchengladbach), Simonsen (Barcelona), Lund (Fortuna), Olsen (Molenbeek), Hansen (Tunis Borussia), Kristensen (Feyenoord, zdaj že Naestved). Zares sama ugledna evropska nogometna imena, vendar Danska tudi z njimi v kvalifikacijah za evropsko prvenstvo 1980 ni bila posebno uspešna. V 1. skupini je bila v konkurenci z Anglijo, Irsko, Bolgarijo in Sev.Irsko zadnja s štirimi točkami. Le en svetel trenutek so imeli, ko so kar s 4:0 premagali Severno Irsko v Köbenhavnu. Doma so remizirali z Bolgari in Irci, toda zelo dober vtis so zapustili tudi na Wembleyu v igri z Angleži, ki so jo po golu Keegana (16) izgubili le z 0:1.

Osrednji zvezdnik danske reprezentance je seveda 27-letni Allan Simonsen, ki je letos iz Mönchengladbacha odšel v Barcelono za več denarja kot ga je imel v bundesligi, seveda. Že kot mladinec v vrstah Vejleja je izrazito izstopal in na enem izmed mladinskih turnirjev ga je opazil sloviti zahodnonemški trener Heness Weissweiller. Odtlej dalje je Borussia bdela nad njegovo kariero, pri 21 letih pa je tudi prestopil k Weissweillerjevemu moštvu. Dosegel je vse kar je bilo v deželi svetovnih prvakov sploh moč doseči, bil je najboljši strelec, najboljši igralec bundeslige in leta 1977 tudi prvi igralec Evrope.

Z Allanom Simonsenom je danska reprezentanca vsekakor moštvo, ki ga je treba spoštovati. Danski trener K. Nielsen ne pravi zaman: »Brez Simonsena smo zares outsiderji, toda z njim lahko premagamo vsako reprezentanco.«

Žreb za svetovno prvenstvo, ki je Dancem za nasprotnike določil Jugoslovane, Italijane, Grke in Luksemburžane, po mnenju danskega zveznega trenerja ni neugoden. »Kar zadovoljen sem z žrebom. Italijani izgubljajo stik s sodobnim nogometom, Jugoslovani so nestalni v formi, Luksemburžani so popolni outsiderji, Grki pa tako kot mi, napredujejo.«

ADUT DANSKE REPREZENTANCE – Allan Simonsen.

Finalist, star 82 let

Švicarsko prvenstvo v sablji v Bernu za mlajše udeležence ni bilo pod srečno zvezdo: madžarski priseljenec, 45-letni Janos Mohos je zmagal sedmič oziroma šestič zapored med posamezniki. Neverjeten podvig pa se je posrečil Paulu Hamoriju iz Thuna: 82-letnemu sabljaču se je posrečilo uvrstiti v finale, kjer je zasedel 6. mesto. Najboljši mladinec Christian Lüscher se ni uvrstil v finale in je zasedel šele 7. mesto.

Borg z belgijskim loparjem

Švedski teniški zvezdnik Björn Borg je napredoval v bržkone najbolje plačanega športnika na svetu. Štirikratni wimbledonski zmagovalec je pri belgijskem podjetju s športnimi potrebščinami Donnay v Couvinu podpisal petletno pogodbo, za kar je dobil rekordno vsoto 3,5 milijona dolarjev. V pogodbi se je Borg obvezal, da bo v vseh evropskih in čezmorskih deželah nastopil s teniškim loparjem tega podjetja. Doslej je Borg igral s tem loparjem samo izven Evrope.

Hkrati se je zvedelo, da je Borg postal tudi direktor teniškega kluba v Marbelli na jugu Španije. Borg je podpisal dveletno pogodbo, ki bo začela veljati 1. januarja 1980. Klub v Marbelli, s 17 igrišči, kopališčem in sauno, je eden najbolje urejenih v kraju. Koliko je Šved dobil za podpis te pogodbe, niso sporočili.

Vse te prejemke ne gre zamenjati z denarjem, ki ga Borg dobi za zmage na turnirjih. Posebej »kasira« še za turnirje, na katere ga povabijo, ali za reklame za razne artikle. Previdni ocenjevalci menijo, da Borg sedaj zasluži na leto približno 60 milijonov din.

Atletinje so se poročile

Znane atletinje NDR se bodo v prihodnje na štartnih seznamih pojavile pod novim priimkom. Olimpijska zmagovalka na 200 m v Montrealu Bärbel Eckert se piše sedaj Bärbel Wöckel. Romy Schneider (4 × 100 m) je sedaj Romy Müller, poročile pa so se še: Gabriele Löwe-Kotte (400 m), Bärbel Broschat-Klepp (400 m ovire) in Doris Haverney-Matzen (višina).

Zaradi kritike ob službo

Trenerja nogometne enajsterice Sporting iz Lizbone Rodriguesa Diasa so odpustili, ker je turnejo svojega moštva po LR Angoli, bivši portugalski koloniji, javno kritiziral.

Zvezdniki kaznovani

Zaradi slabega vedenja pred zastopniki tiska po kvalifikacijski tekmi za evropsko prvenstvo 17. oktobra na Nizozemskem je poljska nogometna zveza štiri znane reprezentante strogo kaznovala. Zbigniew Boniek in Stanislaw Terlecki ne bosta smela igrati šest mesecev. Najboljši strelec svetovnega prvenstva 1974 Lato in Szymanowski sta jo odnesla s tromesečno prepovedjo. Kaznovani reprezentanti so medtem že obžalovali svoje vedenje, hkrati pa so se pritožili pri najvišjem nogometnem forumu.

Škandal v Španiji

V Španiji imajo spet direndaj s tujimi nogometaši oziroma natančneje rečeno z »oriundi«, ki zaradi španskih prednikov ne bremenijo kvote o tujih nogometaših. Pred dnevi se je razvedelo, da je vratar Gustavo Fernandez igral v urugvajski državni reprezentanci. Ko je Fernandez prišel v Sevillo, je predložil potrdilo, s katerim je urugvajska nogometna zveza sporočila, da ni igral za reprezentanco. Potrdilo je bilo očitno ponarejeno, saj je Fernandez – kot »oriundo« – lahko takoj igral za novo moštvo. V podobno afero se je zapletel Argentinec Felman (Valencia).

Klubi lahko zaposlijo na igrišču hkrati samo dva tuja igralca, kot je to v nekaterih drugih evropskih deželah. Zdaj kaže, da bodo prestopnikom odvzeli točke, igralce pa kaznovali z dolgo prepovedjo igranja.

Vse tekme na malih zaslonih

Španska vlada načrtuje, da bodo na svetovnem nogometnem prvenstvu 1982 prenašali vse tekme. Ureditev tehničnih naprav in obnova tehnične opreme naj bi bila prva naloga. Za prenovitev 14 štadionov bo vlada dala kredite; denarja za obnovo štadionov naj bi bilo na voljo več ko sedem milijonov peset.

V Španiji računajo tudi, da bo na svetovno prvenstvo v letu 1982 prišlo približno 7.500 posebnih poročevalcev.

4.000 privržencev in svinja

Skoraj 4.000 ljubiteljev nogometa je pred dnevi dočakalo novega superzvezdnika »bundeslige« Anthonyja Woodcocka, 23-letnega angleškega reprezentanta, ki je za doslej največji kup denarja – 2,5 milijona mark – zamenjal svoj dosedanji klub, moštvo zmagovalca evropskih prvakov Nottingham Forest – za 1. FC Köln. Člani prvega kluba njegovih privržencev so prinesli s seboj celo debelo svinjo, ki naj bi Angležu prinesla srečo.

Sovjetski smučarji bi radi v »alpski« vrh

A pri vzponu jih ovira premajhno število zimskih centrov, ki so oddaljeni od večjih mest – Tudi žičnic premalo – Do opreme le težko

Kdaj bodo tudi sovjetski alpski smučarji začeli zmagovati, je vprašanje, ki ga zastavlja zdaj že kar široka sovjetska športna javnost. Res je, da gledajo v Moskvi z alpskimi smučmi in drugo smučarsko opremo natovorjenega navdušenca skorajda kot belo vrano, ker tod s tako opremo skoraj ni kaj početi. Do prog je treba potovati 2000 km daleč. Vprašanje pa se vsekakor vsiljuje.

Nanj odgovarjajo navadni sovjetski državljani, da pač ni zimskih središč, oziroma, da jih je premalo, da ni žičnic, da je s smučmi križ, kaj šele z drugo smučarsko opremo.

Predsednik znanstveno-metodološke komisije vsezveznega sveta trenerjev pri federaciji alpskega smučanja SZ Remizov pa pravi, da je tudi njemu kot drugim trenerjem in specialistom težko odgovoriti na zastavljeno vprašanje. Pravi namreč, da tisto o pomanjkanju zimsko-športnih središč ne drži povsem, saj je v SZ zdaj že okrog dvajset niti ne slabo opremljenih alpskih centrov, več kot 700 žičnic, od tega 20 sedežnic in 40 dolgih vlečnic. Poleg tega so dobri alpski smučarji materialno kar dobro opremljeni in so prav zadnja leta razvite možnosti za sistematično vadbo sovjetske smučarske elite.

Remizov pravi, da so sovjetski smučarji zadnja leta vendarle tudi že nekaj pokazali. Mladinci so že zmagovali na mednarodnih tekmah, Alja Askarova iz Kemerova pa je celo zmagala na univerziadi leta 1975. Andrejev in Ciganov sta lani opozorila nase na tekmovanjih za svetovni pokal. Častno deveto mesto na SP pa je zasedel v smuku Makajev iz rudarskega mesteca Meždurečensk.

Vsi ti uspehi seveda še niso taki, da bi bila lahko sovjetska javnost vajena zmag, kaj prida zadovoljna. Upanja, da bi bil večji napredek dosežen zgolj s povečanjem števila treningov na evropskih smučiščih, so dokaj majhna in zelo težko uresničljiva. Možnosti so namreč zelo omejene, sovjetska smučarska elita pa lahko le v prispodobi in v majhnem delu kopira metode in možnosti, kakršne imajo vodilne ekipe drugod po svetu. »Vsekakor so potrebne večje spodbude, če naj bi dosegli bistven kakovostni skok v mojstrstvu sovjetskih alpskih smučarjev,« je zapisala »Komsomolskaja Pravda«.

Splošno znano je, da dosegajo sovjetski športniki v drugih zimskih športih zelo vidne rezultate, na primer v tekih, biatlonu, v hitrostnem in umetnostnem drsanju, da o hokeju sploh ne govorim.

Vse to je vsebovano v pojmu »sovjetska šola«. Skoraj za vsako od naštetih vrst zimskega športna lahko rečemo, da deluje posebna sovjetska šola, ki temelji na bogatih izkušnjah in znanstvenih ugotovitvah.

Celo sovjetski skakalci so že dosegli vidne rezultate in krepko posegajo po prvih mestih. Pri alpskem smučanju pa o kakšni »sovjetski šoli« seveda ni mogoče govoriti. Remizov pravi, da so v petdesetih letih, že bili začetki take šole. Uspehi sovjetskih smučarjev so povezani s takrat slovitima smučarskima trenerjema Nagornim in Rostovcevom. Takrat, bilo je leta 1956, se je na olimpijsko stopnico povzpela slavna sovjetska slalomistka Jevgenija Sidorova, ki si je v Cortini d'Ampezzo priborila bronasto kolajno.

Pa vendar – tako piše »Komsomolskaja Pravda« – vsezvezna federacija, ki je odgovorna za alpsko smučanje v SZ ni rešila niti enega izmed problemov, da bi načrtno pripravljali tekmovalce in še posebej, da bi načrtno pripravljali tekmovalno bazo. Poleg tega v prezidiju federacije ni niti enega specialista – kandidata znanosti, niti enega poznavalca tega, kaj se po svetu dogaja na področju alpskega smučanja, se pritožuje Remizov.

Od tod so napravili v SZ takle sklep: ker ni ljudi, ki bi v najvišjih vrhovih zavzeto preučevali alpsko smučanje, ni žičnic, proge so neurejene, oprema ni dobra... začeti je treba pri temeljih, piše »Komsomolka«, tam, kjer se začenja napredek.

VLADO JARC

Vsi najboljši nikdar skupaj

Na šahovskih veleturnirjih včeraj in danes je vselej manjkal vsaj eden izmed najboljših – Keene meni, da se Montreal 79 lahko ponaša z najboljšo udeležbo med vsemi

V svetu je vse več takoimenovanih supervelemojstrskih turnirjev, ko udeleženci niso le velemojstri, ampak tudi prav z vrha svetovne jakostne lestvice. Letos sta bila dva takšna turnirja, za oba so prireditelji govorili, da sta najmočnejša v zgodovini. Montrealski turnir je imel poprečni rating 2.622 točk, tilburški pa 2.605 točk in sta tako prišla v 15. kategorijo svetovne šahovske federacije. Ta je v svoji kategorizaciji predvidela tudi turnir 16. kategorije, s poprečnim ratingom več ko 2.625 točk, vendar doslej še nobenemu prireditelju ni uspelo zagotoviti tako močne udeležbe. Za drugo leto jo sicer načrtuje Bugojno, vendar je le malo verjetno, da mu bo tudi uspelo.

Zelo zanimivo vprašanje je, kako primerjati današnje superturnirje s tistimi v bližnji in ne tako bližnji preteklosti, ko ni bilo ne ratingov, celo mednarodnih naslovov ne. Naslovi sploh ne morejo biti zanesljivo merilo. Ne samo zato, ker je moč igralcev z enakim naslovom lahko še kako različna, marveč tudi zaradi tega, ker na primer velemojstrski naslov danes pomeni veliko manj kot je pomenil pred leti. Igralcev z najvišjim naslovom je danes nekajkrat več kot jih je bilo še pred petnajstimi leti in je inflacija velemojstrstvu odvzela dobršen del moči in ugleda.

Britanski velemojster Raymond Keene v nekem članku meni, da je morebiti upravičena trditev, po kateri naj bi bil Montrealski turnir najmočnejši v šahovski zgodovini, saj so dvokrožni turnirji pravo merilo moči. Keene navaja še devet zelo močnih turnirjev, na katerih je prav tako igral svetovni prvak in se je vsak udeleženec z vsakim pomeril dvakrat.

To so bili Petrograd 1896 (zmagal je Lasker), London 1899 (Lasker), New York 1924 (Lasker), New York 1927 (Capablanca), Bled 1931 (Aljehin), AVRO 1938 (Keres, Fine), Haag – Moskva 1948 (Botvinnik), Los Angelos 1963 (Petrosjan, Keres) in Santa Monica 1966 (Spasski). Zanimivo pa je, da je na vseh teh velikih turnirjih vselej manjkal vsaj eden izmed najmočnejših igralcev tistega časa. Tarrasch ni igral ne v Petrogradu ne v Londonu. Pa ne zato, ker ne bi želel igrati, marveč je bil spet z Laskerjem, ki je imel kot svetovni prvak kajpak prvenstvo pri prirediteljih. Podoba se je kasneje ponovila, ko sta Capablanca in Aljehin zamenjala šampionstvo, saj sta postala »smrtna« sovražnika. Enako velja danes za Karpova in Korčnoja oziroma Korčnoja in druge sovjetske velemojstre. Toda, kot ugotavlja Keene, prej je šlo za osebna nasprotja, danes pa gre bolj za politična.

V New Yorku leta 1924 ni bilo Nimcovičeva in Rubinsteina, na turnirju leta 1927 pa je zaradi spora s Capablanco manjkal Lasker. Na Bledu pa je bil prvak že Aljehin in zato ni bilo Capablance. Na turnirju za svetovno prvenstvo po Aljehinovi smrti leta 1948 nista nastopala Fine in Najdorf. Petnajst let kasneje v Los Angelesu ni bilo Fischerja, ki je bil v prostovoljnem izgnanstvu. V Montrealu pa ni bilo Korčnoja, s katerim sovjetski velemojstri, odkar je leta 1976 emigriral iz SZ, nočejo igrati, razen če gre za uradna tekmovanja svetovne šahovske federacije.

Očitno je, da je na vseh teh velikih turnirjih imel največ uspeha Emanuel Lasker, ki je osvojil tudi najvišji odstotek možnih točk. V Londonu leta 1899 je zbral kar 83,9 odstotka, v New Yorku leta 1924 pa 80 odstotkov. Z blejsko zmago je Aljehin le malo zaostal za njim, saj je nasprotnikom prepustil le 21,2 odstotka. Laskerju v prid gre tudi dejstvo, da je zmagal v New Yorku, ko je imel že 56 let.

Po imenih bi moral biti AVRO turnir leta 1938 na Nizozemskem daleč najmočnejši, saj so nastopili kar štirje svetovni prvaki – Aljehin, bivša šampiona Capablanca in Euwe ter bodoči svetovni prvak Botvinnik. Vendar pa je bila to zelo mešana sestava starejše generacije, ki je že šla mimo vrhunca, in mlajše, ki še ni dosegla zenita. Keene zato meni, da bi kljub vsemu Montrealu lahko dali prvenstvo nad prvenstvi. Dodaja pa, da »ima Karpov še dolgo pot pred sabo, če želi doseči Laskerjeve uspehe v Petrogradu, Londonu in New Yorku. Vendar pa mu moramo biti hvaležni, ker to skuša narediti.«

Keene izraža obžalovanje, ker se je Fischer umaknil na vrhuncu svoje slave in tako preprečil svetu, da bi užival v njegovih izrednih partijah, sebi pa je odvzel možnost, da bi dosegel Laskerjev rekord.

Kot vse kaže bo turnir v Bugojnu prihodnje leto res na izredno visoki ravni, vendar pa so možnosti, da bo največji med največjimi sila skromne. Enako velja za željo prirediteljev, da bi bil to prvi turnir 16. kategorije. Takrat bodo resda veljali že novi ratingi, vendar se prav veliko ne more spremeniti, saj bodo nekateri svoj seštevek povečali, drugi pa bodo tudi zdrsnili navzdol. Če bi vztrajali pri 12 udeležencih, bi bilo tudi teoretično nemogoče zagotoviti višje poprečje od 2.625, upoštevaje seveda, da Korčnoj ne more igrati zaradi bojkota, Mecking pa zaradi bolezni. In če bi spravili skupaj prav vse druge Karpova (2705), Partischa in Apaškega (po 2640), Polugajevskega in Timmana (po 2.625), Larsena (2.620), Talja (2.615), Petrosjana (2.610), Horta, Balašova (po 2.600), Hübnerja, Riblja (po 2.595) in Ljubojevića (2.590), bi bil njihov popreček komajda 2.618 točk. Resda bosta Karpov, Talj in še kdo poskočila na lestvici, po drugi strani pa bodo Larsen, Hort in Ljubojević padli (gotovo pa se bo tudi še kdo kaj povzpel), toda zares velikih sprememb ni moč pričakovati. Prav tako pa v letu kandidatskih obračunov ni prav verjetno, da bodo prišli prav vsi povabljeni.

Za klub V. Bobrova 250 golov

Po smrti bivšega nogometnega in hokejskega reprezentanta so v SZ ustanovili klub Vsevoloda Bobrova, v katerega se lahko »vpišejo« hokejisti, ki so na pomembnejših tekmovanjih dosegli najmanj 250 golov

Pred nekaj meseci so se tisoči pristaši športa ločili od Vsevoloda Bobrova. Odšel je naglo, povsem nepričakovano. Še na hokejskem svetovnem prvenstvu aprila in maja v Moskvi je prihajal v Lužnike med svoje prijatelje in novinarje. Vedno elegantno oblečen, vitek, vzravnan kot breza, vedno pripravljen za razgovor in za obujanje spominov.

Hokej in nogomet sta bila njegovo življenje. Posebno po slednjem, po nogometu, smo si ga dobro zapomnili tudi Jugoslovani, saj nam je v tisti sloviti, nepozabni olimpijski tekmi v Tampereju v zadnjih minutah že »dobljene« igre (vodili smo s 5:1) pokvaril račune in izenačil v zadnji minuti na 5:5. Sicer pa je tako v hokeju kot v nogometu sodil med najpomembnejše sovjetske reprezentante. Kot kapetan sovjetske »zborne« je sprejel leta 1954 v Stockholmu prvo trofejo za osvojeno svetovno in evropsko hokejsko prvenstvo. Bil je torej res velika osebnost.

V njegovo čast so športni odbor ministrstva za obrambo SZ, vodstvo sovjetskega hokeja in tednik Fotbal-hokej ustanovili klub Vsevoloda Bobrova, katerega član lahko postane vsak sovjetski hokejist, ki je dal vsaj 250 golov. Računajo gole s svetovnih prvenstev, olimpijskih iger, evropskih prvenstev, nagrade Izvestij, pokala Rudega prava, kanadskega pokala in nedavno tega osnovanega Švedskega pokala.

Istočasno z ustanovitvijo kluba so objavili seznam prvih 17 igralcev, ki so na omenjenih tekmovanjih že nastreljali najmanj po 250 golov.

Vrstni red (s 1. 9. 1979) je tak: 1. B. Mihajlov 534(!), 2. V. Staršinov 470, 3. V. Petrov 428, 4. A. Gurišev 415, 5. V. Aleksandrov 408, 6. A. Firsov 407, 7. A. Jakušev 405, 8. V. Harlamov 397, 9. Malcev 379, 10. V. Vikulov 348, 11. V. Ciplakov 305, 12. B. Majorov 280, 13. V. Bobrov 277, 14. V. Kozin 274, 15. K. Loktev 261, 16. B. Grebenikov 260, 17. V. Šadrin 257.

V Sovjetski zvezi so s to akcijo znova potrdili, kako še vedno zelo cenijo osebnost Vsevoloda Bobrova. Gregorij Mkrtičan, bivši vratar reprezentance ob koncu štiridesetih in na začetku petdesetih let, se je ob tej priložnosti spomnil neke epizode iz ligaškega srečanja, ki nazorno prikazuje Bobrova kot odličnega hokejista.

ODLIČEN HOKEJIST IN NOGOMETAŠ – Vsevolod Bobrov.

»Spominjam se neke tekme, v kateri je Vsevolod pokazal svoj izredni talent in sposobnost v delcu sekunde odločiti pomembno srečanje. Proti moskovskemu Dinamu smo vse do 58. minute izgubljali z 0:1. Ves čas igre je Bobrova odlično pokrival Borčanikov. Ni mu dal »dihati«. Igral je osebno obrambo, pri kateri je za dosego cilja »dobro« vsako sredstvo. Morda je bil Borčanikov od tega že utrujen, morda pa si je tudi mislil, da je tik pred sklepom tekme svojo nalogo že opravil. Samo za trenutek je popustil v svoji vnemi in prav v teh trenutkih je dal Bobrov – dva gola! Naglo, presenetljivo. Zadostovale so mu sekunde!«

V novem klubu Vsevoloda Bobrova je od samega začetka na čelu Boris Mihajlov. Prav tako velik hokejist, tudi kapetan »zborne«. Boljšega naslednika si Bobrov ni mogel želeti.

Kolesar pred kasačem le za dve desetinki

Zanimiva preskušnja na dunajskem hipodromu: dvoboj na 1000 metrov z letečim štartom

Zamisel ni nova in vendar zmeraj znova mikavna: kasač proti kolesarju. Pred dnevi so si tako konkurenco omislili na dunajskem hipodromu Krieau, tekmeca pa sta bila najuspešnejši avstrijski kolesar za štadionske dirke Franz Dögl in desetletni kasač, žrebec Sheriff, za katerim je v sulkyju sedel znani avstrijski voznik na kasaških dirkah Johann Scherber. Dögl je štirinožnemu tekmecu pred tekmo izkazal precejšnje spoštovanje: »Na treningu sem se komaj upal v njegovo bližino.«

Pri tem dvoboju na dunajskem hipodromu pa ni šlo zgolj za to, kdo je na 1000 m z letečim štartom hitrejši, marveč so pobudniki želeli opozoriti kasaško občinstvo tudi na evropsko prvenstvo kolesarjev z vodstvom dernyjev (mopedov), ki je bilo prav tako pred dnevi v dunajski mestni športni dvorani. »Če zmagam«, si je Dögl zastavil cilj »me ljubitelji športa morda ne bodo želeli videti samo v dvoboju s konjem, marveč tudi v boju s kolesarsko elito.«

Johann Scherber, ki je vodil Sheriffa, je nekoč že izgubil dvoboj s kolesarjem: pred leti je s konjem, ki je dosegel kilometrski čas 1:26, potegnil krajši konec proti znanemu avstrijskemu kolesarju Kurtu Schattelbauerju v Badnu. Sheriffov najboljši kilometrski čas doslej je 1:22. To je obetalo izenačen boj. Dögl si je sicer izprosil majhno ugodnost, namreč da je lahko vozil na notranji stezi. »Tam je steza trša«, je pravilno ugibal, sa je imel s kolesom na peščeni stezi tako in tako že težave. Na mehkejši progi za oba bi imel Sheriff precejšnjo prednost. Johann Scherber pa se je bal za koncentracijo svojega konja.

»Konji so čredna žival in so v tropu čedalje hitrejši, zato bo Sheriffu bržkone manjkal pravi mik tekme«, je menil, »železni konjiček pa Sheriffa ne bo spravil v hiter kas.«

Johann Scherber je pravilno ugibal: tekmo s kolesarjem je spet izgubil, čeprav samo za las. Za 1.000 metrov z letečim štartom je Franz Dögl potreboval 1:18 minute, žrebec Sheriff pa 1:18,9.

Vabljiva nevarnost

Čeprav je dirkališčna steza v ameriškem Indianapolisu zahtevala že 60 življenj, »krog smrti« še naprej privablja najboljše avtomobiliste

Žal moramo pritrditi tistim, ki zatrjujejo, da so avtomobilske dirke edinstvene, ker ubijajo svoje zvezdnike prav s takšnim »navdušenjem« kot novince. Ni dvoma, da izurjenost in izkušnje nudijo zgolj kanček zaščite. Čim više prodre dirkač na lestvici najhitrejših mož, toliko bolj mora voziti ob robu dirkalne steze. »Ločnice med največjo hitrostjo in možnostjo, da se razbiješ, skoraj ni!« , je izjavil pred leti veteran formule 1, zahodnonemški dirkač grof Wolfgang von Trips, nekaj ur pred začetkom dirke za veliko nagrado Italije. v Monzi. »Lahko se ti že jutri zgodi, da te ni več... Saj nikoli ne veš«. Nekaj ur kasneje se je von Trips smrtno ponesrečil.

Prizori iz leta 1961 v Monzi se leto in dan vrstijo tudi na drugih dirkališčih po svetu. Med njimi seveda ni izjema slovita dirka »500 milj Indianapolisa« v glavnem mestu ameriške zvezne države Indiana.

Indianapolis postane namreč sleherno zadnjo nedeljo v maju pravcata Meka za stotisoče mladih in starih oboževalcev hitrih avtomobilov in njihovih »krmarjev«. Dirka »500 milj« – nekateri jo imenujejo tudi najhitrejša grobnica na svetu – je vsako leto ena najbolj nevarnih avtomobilskih preizkušenj na svetu in ameriški športni novinarji trdijo, da je ta prireditev zagotovo največji športni dogodek leta v ZDA.

In tako si sleherno leto smrt na ameriški spominski dan junakov, 29. maja, na najbolj nori dirkalni progi na zemeljski obli, »mane roke«. Kajti nobeno drugo dirkališče ni tolikokrat prekleto in poveličano obenem kot »500 milj Indianapolisa«. Nekaj več kot 4000 metrov dolga tekmovalna steza je podobna bojnemu polju: s podobami groze in vonjem po zažganem olju, tlakovanem z razbitimi bolidi in človeškimi ostanki!

Proti smrti na Indyju

Že desetletja nekateri vodilni ameriški časniki upravičeno grme proti smrti v Indianapolisu. Tako je že pred leti Washington post zapisal: »Voznikov sicer ne mečejo po zgledu starega Rima levom v žrela, marveč postajajo žrtve slabo grajene proge.« Ugledni New York Times pa je obtožil: »Pokolov, ki so blišč in beda Indianapolisa, ne moremo označiti kot nesreče. To, kar se dogaja na dirki »500 milj«, je postala rutinska oblika boja. V vseh letih dirk v Indianapolisu ni bilo še nobene brez hujše nesreče. Brez človeških žrtev...«

Toda, Američani, ki se navdušujejo le za velika športna tekmovanja z največjim možnim številom presežnikov, se požvižgajo na časnikarske obtožbe na račun športnega praznika leta. Zato vsako zadnjo majsko nedeljo roma v Indianapolis več kot 400 tisoč ljudi. Privabljajo jih senzacije na betonskem pravokotniku, mamljiva igra z živci, ljudski cirkus in nacionalni patos avtomobilističnih dirk.

Dogodek zadnjih majskih dnevov leta 1971 je bržkone najbolj značilen za več kot 65-letno zgodovino dirke »500 milj«.

Veteran med udeleženci slovitega »Kroga smrti« v Indianapolisu, 42-letni Mike Mosley, nikoli med zmagovalci, vendar vselej na vrhu, je v 58. krogu iz nepojasnjenih vzrokov pritisnil na zavoro. Njegov bolid s 700 konjskimi močmi, je reagiral, kot bi ga pri hitrosti 200 kilometrov na uro prestavil v prvo hitrost. Avto je »visel« poševno v zraku, za trenutek se je zdelo, kakor da bi izbiral smer, nato pa z meteorsko naglico zdrvel proti zaščitnemu zidu ob stezi, se s strašanskim truščem zaletel v bolid zmagovalca Indyja 1972, pokojnega Marka Donohuea, ki je zaradi okvare stal na zelenem pasu in – obstal.

V smrtno nevarni Mikejevi bližini se je znašel Bobby Unser, dvakratni zmagovalec dirke »500 milj«. Hotel se je izogniti trčenju, dotaknil se je zidu in zdrvel na zeleni pas. Gledalci so nemo čakali na razplet dogodkov... Tedaj je Bobbyjev bolid nepričakovano obstal, Mosleyjev je gorel...

Iz goreče bakle je Bobby izvlekel svojega prijatelja in potolažil radovedne reporterje:

»Z Mikom je vse O. K. Res je, da jo je krepko skupil, toda prihodnje leto se spet vidimo v Indianapolisu. Saj veste, kako je z nami: loči nas lahko samo smrt!« Šele naslednji dan so gledalci zvedeli iz časnikov, da so Mika Mosleyja s hudimi opeklinami in z več zlomi prepeljali v mestno bolnišnico. Bobbyjeve napovedi so se uresničile, kajti leto dni po tragediji je bil Mike Mosley spet na štartu dirke »500 milj«. Letos se mu je uspelo prebiti celo med vodilno trojico. Pred njim sta privozila na cilj le senzacionalni zmagovalec 63. reprize Indiya, 25-letni Rick Mears in Anthony-Joseph Foyt. Jr., s štirimi zmagami v Indianapolisu brez dvoma nedosegljiv rekorder najbolj privlačne avtomobilske preizkušnje na svetu. Mike je za tretje mesto dobil 65 tisoč, Mears pa za zmago okroglih 270 tisoč dolarjev.

Karl Fischer je prižgal zeleno luč

Pobudnik dirke »500 milj« je bil nekdanji znani ameriški športni zanesenjak Karl Fischer. S prijatelji je že na prelomu našega stoletja kupil 130 hektarjev zemlje na severozahodni strani Indianapolisa. Kmalu so zabrneli stroji, vendar nadobudnemu Američanu leta 1909 še niso dovolili, da bi povsem uresničil svoje načrte. Niso mu dovolili organizirati prve preizkušnje za nagrado Indyja.

Avtomobili so ob prvem domu Indianapolis Motor Speedway Corp; na novem štadionu, ki je imel dokaj nenavadno obliko, prvič zahrumeli 30. maja 1911. Na štartu je bilo kar 40 dirkačev, zmagal pa je Ray Harroun s poprečno hitrostjo 74,5 kilometra na uro, kar je bilo za tiste čase izreden dosežek. Dirkači so kasneje nastopali vsako leto, ražen med prvo in drugo svetovno vojno. Leta 1941 sta skupaj zmagala Mauri Rose in Floyd Davis, prvi povojni zmagovalec leta 1946 pa je bil George Robson, Mauri Rose pa je slavil naslednji dve leti in se tako v družbi s predvojnimi nosilci najvišjega odličja, Luisom Mayerjem in Wilburjem Shawom na večni lestvici zmagovalcev dirke »500 milj« prebil na drugo mesto za A. J. Foytom Jr., ki prepričljivo vodi s štirimi zmagami.

In zakaj se je Indyja oprijel vzdevek najhitrejša grobnica na svetu? Proga je krožna in pravokotne oblike, z vseh strani pa je obdana s tribunami. Dolga je natanko 4024 metrov, vsak ovinek meri 406 metrov in je nagnjen za 9 stopinj. Tako sta ravnici dolgi 1000 m, manjši pa 200 metrov. Širina dirkalne steze je 16 m, v ovinkih pa meri 3 metre več. Dirkališče je obdano z nizkim betonskim zidom, za njim se dviga visoka žična ograja, za njo pa je vsako leto običajno 400 tisoč ljubiteljev hitrosti na betonskih trakovih!

Dirkači morajo prevoziti 500 milj, skoraj 805 kilometrov. Če hočejo uspeti, morajo voziti s hitrostjo najmanj 250 kilometrov na uro, in sicer več kot tri ure; da bi bile tekmovalne razmere še težje, vozijo samo v levo stran. Vselej v levo je v zgodovini dirke »500 milj« doslej terjal že 60 življenj.

Zaradi posebnih pogojev vožnje so bolidi, s katerimi vozijo dirkači, prirejeni. Bolidi sicer nekoliko spominjajo na avtomobile formule 1, vendar je njihovo podvozje spričo vožnje izključno v levo, na desni strani okrepljeno. Zato imajo posebno močna desna kolesa in gume, od bolidov formule 1 pa se razlikujejo tudi po tem, da imajo vgrajen kompresor, ki omogoča večjo moč in zmogljivost motorja.

In tako na štartu v Indianapolisu sleherno zadnjo nedeljo v maju zabrni 33 motorjev. Ko štarter, lastnik avtodroma Tony Hulman, zamahne z zastavico, planejo vozniki bolidov kot lačne zveri proti cilju in za stotisoče so priče »najbrutalnejši predstavi na svetu«. Tako vsaj sodi nekdanji trikratni svetovni prvak formule 1 Jackie Stewart.

Triintrideset izbrancev, od katerih nikomur, ne glede na njegovo uvrstitev, ne uide nekaj tisoč dolarjev, ima v rokah kar 850 konjskih moči, v mislih pa vabljive denarne nagrade bogatih mecenov dirke »500 milj«, zavoljo katerih vsako leto ugasne kakšno življenje. In to kljub temu, da so nekateri ugledni ameriški časniki zadnja leta zagnali vik in krik proti smrti v Indianapolisu. Vse skupaj se zdi kot glas vpijočega v puščavi, kajti za Američane je bilo in ostalo najbolj privlačno vse – naj... Pa čeprav za ceno tolikih življenj, kolikor jih je v svoji zgodovini terjal samo Indianapolis...

IVO VIRNIK

»KROG SMRTI« – Znamenita avtomobilistična dirka v Indianapolisu »500 milj« sodi med najbolj nevarne na svetu, saj je doslej terjala že 60 življenj.

Manj možnosti za preprečenje jedrske vojne

Znanstveniki instituta SIPRI opozarjajo na novo kopičenje orožja

STOCKHOLM, 9. decembra (Tanjug) Znanstveniki mednarodnega instituta za raziskovanje miru SIPRI poudarjajo, da bodo nove jedrske rakete, ki jih NATO namerava namestiti v Evropi, nova nevarnost, še zlasti zato, ker sta oba bloka doslej že nakopičila dovolj jedrskega orožja. SIPRI utemeljuje svoje ugotovitve takole: ker bodo nove rakete imele velik doseg, bodo povsem zbrisale mejo mad taktičnim in strateškim jedrskim orožjem, bodo pa tudi zelo natančne. Te prvine pa zmanjšujejo možnosti za preprečitev jedrske vojne.

SIPRI ilustrira nevarnost novih raket na švedskem primeru: nevarnost za Švedsko narašča pravzaprav z vsakim novim jedrskim orožjem kjerkoli na svetu, za rakete »tomahawk« in »pershing 2« pa pravijo, da bodo letele čez Švedsko. Medtem ko so rakete pritegnile vso pozornost, pa v Evropi nastaja skorajda neopazno nova velika jedrska grožnja: lovsko letalo »F-3« postaja vse bolj strateški bombnik namesto B-52. In 150 takih letal je že v Veliki Britaniji. Zato švedski strokovnjaki toliko bolj zaskrbljeni spremljajo razvoj razprave o evrostrateških raketah.

Strokovnjakom so se pridružili tudi politiki, ki budno spremljajo razprave v sosednjih članicah NATO, na Danskem in Norveškem: menijo, da bo norveški premier Nordley glasoval za namestitev raket, zato ga je v petek sprejel v Washingtonu ameriški predsednik Carter, danski zunanji minister, ki je tudi v ZDA, pa je prišel »le« do državnega sekretarja Vancea.

Na sosednjem Finskem pa so skoraj vsi člani finskega parlamenta podpisali apel v korist omejevanja oboroževe. Do poziva je prišlo na pobudo socialdemokratske poslanke Koivistove, ki je oktobra na seminarju za razorožitvena vprašanja – organiziralo ga je finsko društvo za OZN – formulirala poziv in ga razdelila poslancem. V Helsinkih trdijo, da so poslanci kar tekmovali, kdo bo prej popisal poziv. Tisti, ki so jih po pomoti spregledali, so protestirali.

Tudi finski premier Mauno Koivisto je za švedski »Svenska Dagbladet« dejal, da v novem oboroževanju NATO vidi le novo fazo ki lahko ZSSR prisili, da bo poiskala ustrezen odgovor.

V skupni izjavi so oboroževanje NATO obsodile komunistične partije Finske, Danske, Norveške in Švedske.

Razgreta razprava o belgijskem deležu

Odločitev nizozemskega parlamenta o raketah NATO močno odmeva v Bruslju – Razlog proti raketam: nevarnost se poslej seli v Evropo

OD NAŠEGA BRUSELJSKEGA DOPISNIKA

BRUSELJ, 9. decembra – Petkova odločitev nizozemskega parlamenta, ki je zavrnil načrt atlantskega pakta o proizvodnji in instaliranju 572 jedrskih raket srednjega dosega, še posebej pa namestitev 48 raket ‚pershing – 2' na nizozemskem ozemlju, je močno odjeknila v sosednji Belgiji, kjer se je šele razgrela razprava o planu NATO in belgijskem deležu v njem.

Od petih strank, ki tvorijo sedanjo koalicijsko vlado, so se o raketah doslej izjasnile šele tri. Flamski socialisti so že pred dobrim tednom poudarili, da je odločitev o proizvodnji in namestitvi ‚pershingov' in ‚manevrirnih raket' treba odložiti za pol leta ali celo leto dni, dokler se ne bo pokazalo, kaj bodo prinesla pogajanja s članicami varšavskega sporazuma o omejitvi oboroževanja s taktičnimi jedrskimi orožji. Frankofonski krščanski socialisti PSC, ki jih od nedavnega vodi bivši obrambni minister Paul Vander Boeynants, sicer pristaš atlantskega zavezništva in vodilne vloge ZDA v njem, pa so se izjasnili za načrt NATO, o katerem bodo članice zavezništva sklepale v Bruslju sredi tega tedna.

Največje zanimanje belgijskih političnih krogov je veljalo za včerajšnji sestanek osrednjega organa frankofonskih socialistov PS. V dosedanjih razpravah je bilo čutiti, da se precejšen del socialistov, ki so druga največja politična stranka v Belgiji, zavzema za kompromisno rešitev, po kateri bi imela prednost pogajanja o omejitvi oboroževanja in šele v primeru neuspeha bi znova sklepali o novih raketah. Na drugi strani pa je Henri Simonet, ki je član PS, v poslanski zbornici govoril v prid načeta NATO. Toda glasovanje na včerajšnjem srečanju je pokazalo, da se velika večina frankofonskih socialistov ne strinja s svojim zunanjim ministrom in predsednik stranke Andre Cools je po štetju glasov poudaril, da se bodo socialistični ministri v Martensovi vladi zavzemali, da Belgija na ministrskem srečanju NATO skuša doseči šestmesečni odlog odločitve o proizvodnji in namestitvi novih raket v zahodni Evropi. Poleg tega socialisti ugotavljajo, da mora atlanska zveza nemudoma sprožiti pobudo za pogajanja o omejitvi oboroževanja z ‚evrostrateškimi' raketami. Po šestih mesecih naj bi članice NATO na posebnem srečanju pregledale stanje pogajanj s članicami varšavskega sporazuma in sklepali o nadaljnji usodi omenjenega raketnega programa.

Toda belgijsko stališče bo dokončno znano šele, tedaj ko bosta svoje mnenje povedali preostali stranki Martensovega kabineta, in sicer frankofonska demokratična fronta FDF, ki še ne daje indikacij o svojem stališču, predvsem pa najvplivnejša belgijska politična stranka, flamski krščanski socialisti CVP. Razprava v poslanski zbornici je pokazala, da je v CNP precej močna struja poslancev, ki dajejo prednost pogajanjem.

Belgijski nasprotniki načrta o ‚modernizaciji taktičnih jedrskih orožij v NATO' svoja stališča utemeljujejo z dvema temeljnima razlogoma. Ugotavljajo, da bi nadaljnja proizvodnja teh raket težišče strategije obeh vojaško-političnih blokov postavila na evropsko celino. Zahodna Evropa je bila doslej pod okriljem ameriškega ‚jedrskega dežnika', ki so ga sestavljale strateške rakete, po odobritvi načrta o ‚pershingih' in ‚manevrirnih raketah' pa bo zahodna Evropa prišla v središče morebitne zaostritve med velesilama, vtem ko ZDA neposredno ne bodo ogrožene.

In drugič, nove rakete, predvsem ‚pershing-2', ki lahko svoje cilje zadenejo v nekaj minutah, po mnenju nasprotnikov jedrskega oboroževanja ne pomenijo iznenačevanja ravnotežja v Evropi, kot trdijo strategi NATO, pač pa pravzaprav prednost atlantske zveze.

BOŽO MAŠANOVIĆ

PODPISANI AVTORJI – Prebivalci Pekinga so se začeli zbirati okrog zidu, ki so ga določili za lepljenje plakatov. Plakati so poslej podpisani. (Telefoto: UPI)

Zadnji tacebao: razglas mestnega komiteja

Prazen »zid demokracije« – Avtorjem so prepustili prostor v odmaknjenem parku Luninih men

PEKING, 9. decembra (Tanjug) – Na znanem »zidu demokracije« v središču Pekinga se je včeraj zjutraj pojavil en sam, poslednji »tacebao«. Gre v resnici za razglas pekinškega revolucionarnega komiteja, ki na tem zidu v prihodnje prepoveduje lepljenje kakršnihkoli plakatov.

Za nekaj sto metrov dolgega zidu na glavni pekinški ulici so ponoči sneli preostale plakate, tako da je bil zid zjutraj pust in gol.

»Tacebaom« so namenili park »Luninih men«, ki je precej oddaljen od središča Pekinga. Vendar tam za zdaj še ni niti enega plakata. V prihodnje bodo morali avtorji – preden plakat objavijo – prijaviti svoje ime, naslov in delovno mesto pristojnim organom.

Zdaj prvič izvoljeni delegati pekinškega mestnega kongresa so na zasedanju – ki je še v teku – pozdravili sklep o premestitvi »zidu demokracije« z glavne pekinške avenije. Časopisi objavljajo njihovo mnenje, da je zid zlorabljala peščica sovražnikov. Za Kitajsko je zdaj najvažnejša enotnost, ki so jo nekateri s svojimi plakati poskušali spodkopavati, pišejo včerajšnji pekinški časniki.

Kolikor je mogoče opaziti, so prebivalci kitajskega glavega mesta skoraj nezainteresirano sprejeli sklep o premestitvi »zidu demokracije«.

Pekinški župan in prvi partijski sekretar Lin Huia je na zasedanju kongresa ljudskih predstavnikov dejal, da je za kitajsko prihodnost bistvenega pomena spoštovanje »socialistične orientacije«, vodilne vloge komunistične partije in diktature proletariata, kakor tudi spoštovanje marksizma-leninizma in Mao Zedongove misli«.

Posamezni »tacebao« so ta »štiri načela« kritizirali, kar je bilo ocenjeno kot protiustavno dejanje.

Obtožujoči »Spomini«

Bivši šah v svoji knjigi ne skopari z očitki na rovaš ZDA, zahodnega sveta in sedanjega iranskega režima – »Laži o premoženju«

OD NAŠEGA PARIŠKEGA DOPISNIKA

PARIZ, 9. decembra – V 24 urah je Francijo, doslej sicer zaskrbljeno, a odmaknjeno opazovalko, potegnilo v vrtinec iranske krize. Najprej je v petek sredi Pariza pod atentatorjevima kroglama obležal nečak bivšega šaha, potem je v soboto izšel tednik »Express« in v njem izbrana poglavja šahovih »Spominov«, knjige, ki se bo kot »svetovna premiera« pojavila v knjigarnah to sredo.

Zagrenjenost in očitki na račun ZDA ter vsega zahodnega sveta, zagovor načrta o modernizaciji Irana, pranje rok ob strahovladi tajne policije in korupciji vladajočega razreda, zanikanje bajeslovnega bogaštva in napadi na sedanjo islamsko republiko, to bi bili grobi obrisi ob prvem prelistavanju »Spominov«, ki jih je Reza pahlavi s pomočjo sodelavcev pariške založbe Albin Michel napisal v mehiškem izgnanstvu.

Nekdanji iranski monarh zatrjuje, da so mu ZDA v najbolj neprimernem trenutku svetovale liberalizacijo režima, nakar da je piko na i postavil ameriški general Robert Huyser, ki je v Teheranu navezal vrsto skrivnih stikov, da bi »nevtraliziral iransko vojsko«. Washington in London sta po pričevanju bivšega šaha s pogajanji in pritiski napravila nepopravljivo napako. »Na jesen in v zimi 1978-79 so me Američani potisnili na pot politike liberalizacije. To je bila kajpada moja pot, a priganjanje v obdobju nemirov, v času, ko nismo imeli potrebnih kadrov, je privedlo samo do katastrofe,« piše nekdanji šahanšah. Kremelj, trdi Reza Pahlavi, ga je diskretno opozoril na ameriško rovarjenje, toda »general Huyser je kralja kot crknjeno miš vrgel iz dežele«, navaja bivši šah domnevne besede generala Amira Hoseina Rabiia, usmrčenega vrhovnega poveljnika iranskega letalstva.

Pod njegovo vladavino so na smrt obsojali samo »teroriste«, a političnih zapornikov je bilo v obdobju 1968-77 vsega 3.164, zatrjuje Reza Pahlavi. »Z ljudmi, ki so jih aretirali iz političnih razlogov – v to kategorijo seveda ne moremo uvrstiti saboterjev in požigalcev – so korektno ravnali in nikoli niso uporabljali brutalnih metod. Nihče mi ne more navesti imena enega samega politika, ki bi ga Savak likvidiral.« Korupcija? V cesarskem Iranu je sploh ni bilo, trdi bivši šah, še zlasti ne »na ravni državnih poslov« ... Pač pa so popustile zavore v današnjem Iranu, piše, in »nihče več ne šteje Irancev, ki morajo mastno podmazati prvega mulo, da bi mogli zapustiti deželo«. Tudi o njegovem premoženju se širijo neresnične zgodbe, razlaga Reza Pahlavi in dodaja, da je s svojim denarjem v začetku leta 1977 plačal 13 tisočem študentom šolanje doma in v tujini.

Sedanji iranski režim je seveda tarča piščevih najostrejših kritik, vendar Reza Pahlavi imama Homeinija nikoli ne omenja z imenom, temveč govori o »osebnosti« oziroma o »eminenci«. Za islamska sodišča, trdi nekdanji monarh, »je značilno popolno zaničevanje najosnovnejših pravic do obrambe«. In dežela drvi kajpada propadu nasproti.

O dejavnosti Šahriara Mustafe Šafika, sina šahove sestre-dvojčice, francoske oblasti doslej niso uradno ničesar izjavile. V Pariz je prispel iz ZDA 14. novembra, njegova sestra, pri kateri je stanoval, pa baje ureja list »Svobodni Iran« in deluje v gibanju »armade za osvoboditev Irana«. Atentatorja je videl en sam voznik, kajti petkov napad se je zgodil v zasebni slepi ulici, ki v bogataški četrti 16. okrožja vodi do palače princese Ašraf (le-ta se mudi v ZDA; septembra 1977 se je na Azurni obali za las izognila atentatorskim kroglam, ki so terjale smrt njene spremljevalke).

Napadalec, z motoristovsko čelado na glavi, je na pločniku dohitel šahovega nečaka, pomeril z obema rokama, ga ustrelil s pištolo v glavo in ko je 34-letni Iranec obležal, mu je poslal v glavo še eno kroglo, se mirno podal iz slepe ulice in izginil v velemestnem vrvežu. Pariški odvetnik član nekdanje cesarske družine je javno obžaloval, ker francoske oblasti niso poskrbele za varstvo njegovih strank, pri čemer je poudaril, da so umorjenemu pred tedni zavrnile prošnjo za orožni list.

VILKO NOVAK

S TELEPRINTERJA

Baskovski voditelj Lizaola se vrača v Španijo

BAYONNE, 9. decembra. – Agencija France Presse poroča, da se bo bivši predsednik baskovske vlade Lizaola sredi decembra vrnil v Španijo. Lizaola je že od leta 1936 v pregnanstvu v Franciji.

Priprave za prihod nevtralnih sil v Čad

N'DJAMENA, 9. decembra (SUNA) – Predstavnik čadske vlade je izjavil, da bodo afriške nevtralne sile prispele v N'Djameno do konca tega meseca. Čadska vlada je sklenila ustanoviti dva odbora; prvi bo nadzoroval evakuacijo sil »fronte« iz glavnega mesta, drugi pa bo odgovoren za razorožitev civilistov, da bi tako zagotovili ugodno vzdušje za prihod afriških nevtralnih sil

Potrjene kazni za ustanovitelje »rdečih brigad«

TORINO, 9. decembra (UPI, Reuter) – Prizivno sodišče v Torinu je potrdilo večletne zaporne kazni za Renata Curcia in njegove sodelavce, ki so bili lani obsojeni kot ustanovitelji italijanske gverilske organizacije »rdeče brigade«. Curciu so potrdili 15-letno zaporno kazen, prav tako so potrdili kazni, izrečene njegovim enajstim sodelavcem, zmanjšali pa so nekatere manj pomembne kazni. Te kazni zadevajo le dejanja, ki so jih zagrešili v začetku sedemdesetih let, ne pa tudi kasnejša kazniva dejanja, med katerimi je tudi umor bivšega italijanskega premiera Aida Mora.

Predvolilna dejavnost Indire Gandhi

NEW DELHI, 9. decembra (AFP) – Bivša predsednica indijske vlade Indira Gandhi je kandidirala za januarske parlamentarne volitve tudi v volilnem okrožju indijske države Andra Pradeš. Minuli teden je že kandidirala v okrožju Rae Bareli v indijski državi Utar Pradeš. Indirina kongresna stranka je v sosednem volilnem okrožju Ametija kot svojega kandidata predlagala Indirinega mlajšega sina Sandžaija Gandhija.

Upor in izredno stanje na otoku Union

KINGSTOWN, 9. decembra – Kot poročajo tuje časopisne agencije, so oboroženi uporniki zasedli letališče in policijsko postajo na oboku Union v Karibih. Premier te majhne države, ki si je pred šestimi tedni priborila neodvisnot, je na otoku proglasil izredno stanje in uvedel policijsko uro. Čeprav o uporu ni podrobnih vesti ne uradnih sporočil zaradi prekinjenih zvez, domnevajo, da je pobudnik upora verski voditelj Rasta Bomba, ki je nameraval prevzeti oblast na otoku, kar mu je preprečil izid zakonodajnih volitev 5. decembra.

Delegacija PLO v Tripolisu

BEJRUT, 9. decembra (Reuter) – Delegacija palestinske osvobodilne organizacije je včeraj odpotovala iz Bejruta v Tripolis, da bi se z libijskimi funkcionarji pogovarjala o popuščanju napetosti med PLO in libijsko džamaherijo. Pred nekaj dnevi so libijski varnostni organi zaprli predstavništva PLO v Libiji, iz palestinskih virov v Bejrutu pa se je zvedelo, da nameravajo Libijci zapreti osebje predstavništev. Zvedelo se je tudi, da je PLO ukazala svojim uslužbencev v Tripolisu, naj ostanejo v uradih.

Konvencija o prepovedi jemanja talcev

NEW YORK, 9. decembra (Tanjug) – V generalni skupščini ZN so uspešno izdelali konvencijo o prepovedi jemanja talcev, ki so jo sprejeli v pravnem odboru generalne skupščine. Po tem dokumentu, ki bo začel veljati, ko ga bo ratificiralo vsaj 27 držav, bo vsakdo, ki ugrabi ali pridrži človeka, mu grozi z umorom, mučenjem ali nadaljevanjem jetništva da bi tako prisilil tretjo stran, naj izvede ali se odreče kakemu sklepu, lahko obsojen zaradi jemanja talcev kot kaznivega dejanja. Vse države naj bi se s konvencijo (če jo bodo sprejele), zavezale, da bodo storilce teh kaznivih dejanj kaznovale ali izročile drugi državi.

Eksplozija v trgovini s pirotehničnim materialom

BARANQUILLA, 9. decembra (AFP) – V kolumbijski luki Barranquilla je izbruhnila eksplozija v trgovini s priborom za ognjemet. V eksploziji je umrlo pet ljudi, osem pa jih je bilo ranjenih. Policija je takoj zaplenila vse petarde in rakete, ki so jih prodali na predvečer lokalnega praznika.

Osem ameriških lovcev za boj proti Polisariu

WASHINGTON, 9. decembra – Kot poroča Reuter, sklicujoč se na vladne vire v Washingtonu, je ameriški predsednik Carter predlagal, naj bi ZDA prodale Maroku osem lovcev tipa F-5 E, da bi tako podprle njegov boj proti fronti Polisario. O predlogu naj bi se dokončno odločil senat. ZDA so že prej napovedale, da nameravajo Maroku prodati 6 izvidniških letal in 12 helikopterjev.

Indija zavrnila pakistanski predlog

NEW DELHI, 9. decembra (Newspool-India) – Indija je zavrnila predlog Pakistana, naj bi južna Azija postala nejedrsko svobodno območje. V odgovoru na pakistanski predlog je Indija na sestanku mednarodne agencije za jedrsko energijo sporočila, da ji takšnega predloga ne morejo vsiliti. Indijski predstavnik je ponovil, da je za proglasitev takšne cone potrebna skupna pobuda in soglasje vseh držav tega območja.

Oboroženi izgredi na indijsko-bangladeški meji

NEW DELHI, 9. decembra – Agencija Newspool-India poroča, da je Indija izrazila Bangladešu zaskrbljenost zaradi oboroženih izgredov na meji. Predstavnik indijskega zunanjega ministrstva je izjavil novinarjem, da je Indija zaradi teh izgredov drugače razmestila svoje čete. Okrepila jih je s topništvom in tanki in jih preselila v vzhodne dele države blizu bangladeške meje.

Pakistan obtožuje in opozarja Afganistan

ISLAMABAD, 9. decembra – Zahodne časopisne agencije poročajo, da je Pakistan včeraj obtožil Afganistan zaradi zračnega napada na pakistanske obmejne vasi. Sklicujoč se na vesti pakistanskega radia, agencije poročajo, da so afganistanskega veleposlanika v Islamabadu poklicali v pakistansko zunanje ministrstvo in mu izročili odločno protestno noto, s katero Pakistan opozarja Afganistan, da bo odgovoren za vse posledice, do katerih bo prišlo, če bi se ponovil podoben letalski napad.

Granate na jugu Libanona

BEJRUT, 9. decembra – Kot poroča agencija UPI, sklicujoč se na bejrutski radio, je libanonska desničarska milica bombardirala več obmejnih krajev v južnem Libanonu, več topniških granat pa je padlo na tamponsko območje, ki ga nadzorujejo pripadniki mirovnih sil ZN. Kot je sporočil radio, v vrstah mirovnih sil, ki jih sestavljajo pripadniki irske in nizozemske armade, ni bilo ranjenih, pač pa je bilo ranjenih več civilistov.

Koncept vojaške strategije

V senci zasedanja zunanjih ministrov varšavskega pakta je v Varšavi potekalo tudi zasedanje obrambnih ministrov – Poljski zaplet s švedsko varnostno službo – Umetniki v priporu

POSEBEJ ZA DELO

VARŠAVA, 9. decembra – Zasedanje komiteja obrambnih ministrov držav-članic varšavskega pakta – bilo je med 4. in 6. decembrom v glavnem poljskem mestu – je v svetu izzvalo veliko zanimanja. Potekalo je vzporedno s sestankom »civilnega komiteja« zunanjih ministrov v Berlinu ter imelo – če že ne enakega dnevnega reda – pa zagotovo isti cilj: pripraviti nov koncept vojaške strategije, ki bi ga naj udejanili v primeru, če svet pakta NATO prihodnji teden sprejme sklep o namestitvi novih jedrskih raket srednjega dosega v Zahodni Evropi.

O zasedanju vojaških komandantov varšavskega pakta so objavili običajno skopo sporočilo – da je tekla beseda »o problemih tekoče dejavnosti združenih oboroženih sil in da so bili sprejeti ustrezni sklepi«. Sporočilo dodaja, da je potekal sestanek »v konstruktivnem ozračju in v duhu vzajemnega razumevanja«. Sedem ministrov in komandanta oboroženih sil varšavskega pakta, maršala Kulikova, je sprejel prvi sekretar CK PZDP Edward Gierek, o čemer so prav tako objavili suhoparno protokolarno sporočilo.

O značaju zasedanj v Varšavi in v Berlinu je mogoče izvedeti več iz poljskega tiska, ki že več dni v visokem tonu komentira vojaško-politične korake obeh blokov v evropski areni. Namen te kampanje je v tem, da bi zlasti med domačo javnostjo afirmirala »miroljubne pobude Sovjetske zveze in socialističnega tabora«, obenem pa opozorila na »nevarne igre« zahodne vojaške zveze.

V uvodniku pod naslovom »Odgovornost za mir v Evropi« poudarja organ CK PZDP Trybuna Ludu, da morajo biti »vprašanja vojaškega popuščanja, omejevanja oboroževanja in razorožitve iz razumljivih razlogov skrb vse Evrope.«.

Sklicujoč se na sklepe berlinskega sestanka zunanjih ministrov opozarja organ poljske partije, da bi uvajanje novega orožja (z namenom doseči vojaško premoč nad socialističnimi državami) odprlo novo etapo v oboroževalni tekmi.

Ugledni dnevnik »Zicie Warszavi« pa v komentarju obtožuje zahodne države, da načela popuščanja podpirajo samo z besedami, medtem ko je njihova politična praksa usmerjena drugam. Načrt o namestitvi novih raket »potiska Evropo v nevarna območja vojaške napetosti«.

Potrebno je z novimi sredstvi graditi zaupanje v Evropi, je rečeno v komentarju. Takšna sredstva ne morejo biti le materialna, ampak tudi politična in pravna, kakršna ponuja ravno sestanek komiteja ministrov socialističnih držav.

»Zicie Warszavi« opozarja, da se bodo čez nekaj dni v Bruslju sestali predstavniki NATO in dodaja: »Ni še prepozno, da bi se Evropa obvarovala pred nevarnostjo, ki jo s seboj prinaša novo orožje. Namesto oboroževanja ponujajo socialistične države sporazumevanje.«

ILIJA MARINKOVIĆ

Med kampanjo je dobil zelo neugodne razsežnosti na prvi pogled lokalni spor – med Poljsko in sosednjo Švedsko. V zadnjih mesecih so na Švedskem namreč priprli nekaj poljskih državljanov, ki so bili v tej državi kot turisti, neredki tudi z namenom, da bi spotoma zaslužili.

Poljski tisk obtožuje švedsko tajno varnostno policijo (SAPO) za politične provokacije. Več poljskih državljanov, predvsem študentov in umetnikov, ki so med potovanjem po Švedski prodajali svoja dela, so priprli po nalogu protiobveščevalne službe. Večino so po kratki preiskavi sicer izpustili iz zapora in izgnali, vendar je švedski tisk vse to napihnil v »poplavo poljskih vohu.

Vsa ta afera, kakor tudi nekateri primeri iz preteklosti, ponujajo tukajšnjim komentatorjem priložnost za dvom o švedski nevtralnosti. Vrsto švedskih zunanjepolitičnih potez istovetijo s protikomunistično politiko zahodnega bloka. Vse to vnaša v že tako ne najlepše odnose v Evropi novo kapljo grenkobe.

Sovjetski potrošniki ne dobe pralnih praškov

Pomanjkanje je na tržišču povzročilo pravi nemir – Zadevo obravnavajo na najvišjih forumih

POSEBEN TANJUGOV DOPIS

MOSKVA, 9. decembra – Prodajalci v moskovskih trgovinah z običajnim »njet« odgovarjajo na vprašanja kupcev, ali je mogoče dobiti pralne praške. Pomanjkanje tega proizvoda, s katerega kvaliteto že tako ali tako ni bil nihče zadovoljen, je na tržišču povzročilo pravi nemir. Stvar je prišla tudi do najvišjih partijskih in državnih forumov.

O tem so razpravljali na pravkar končanem plenumu moskovskega mestnega komiteja, o problemu pa sta pisala tudi dva prestolniška časnika – »Socialistična industrija« in »Literaturna Gazeta«.

Očitno je problem pralnih praškov samo ilustriral trditev ki so jo v teh dneh izrekli v Kremlju, da je namreč nedopustno, da pri sedanjem razvoju domače industrije na sovjetskem tržišču primanjkuje takšnih »banalnih proizvodov« kot so pralni praški in milo. Na pomanjkanje ni opozoril le generalni sekretar CK KP SZ Leonid Brežnjev, ampak tudi prvi sekretar mestnega komiteja v Moskvi Viktor Grišin.

Na njegovem spisku »trenutnega deficita« so poleg pralnih praškov tudi številni proizvodi kozmetike, papirnate serviete, nekatere vrste obutve, električni likalniki, kavni mlinčki, itd. Sekretar je posebej opozoril na že kronično primanjkovanje mesa in mleka.

Načrt gospodarskega razvoja predvideva v naslednjem letu manjši državni odkup mesa, mleka in še nekaterih drugih kmetijskih proizvodov.

Razlog za vse to je manjši pridelek – posebej žita – zaradi izjemno sušnega leta. Če pa vzamemo v misel proizvode kemične industrije, potem je najbrž težko odkriti takšno objektivno opravičilo. Tako so milo in pralni praški na seznamu proizvodov, za katerih primanjkovanje po uradnih ocenah ne more biti opravičila.

SVETO MASLEŠA

PREDRAG VUKOVIĆ

NEMIRNI MIR

35. nadaljevanje

Admiral Castro je uporabil staro taktiko, da »mrtva usta ne govore«. Nad ladjo je poslal štiri patruljne čolne, ki so izstrelili šest raket in štiri torpede.

Poškodovana ladja je nekako zaplula med ameriške vojne ladje, se prebila med njimi in se rešila v pristanišče.

Allende je umrl v La Monedi, svojim eksekutorjem pa je prej še sporočil: »Izjavljam, da sem se odločil za odpor, pa čeprav moram umreti, da bi opozoril na sramotno zgodovino tistih, ki imajo moč, nimajo pa razuma!«

Vojaški udar v Čilu in Allendejev uboj sta v svetu povzročila najprej nejevero, nato pa zgražanje. Kajti udarec je imel večkratni učinek in je bil nevaren v več smislih. Čilenska revolucija je bila za kubansko gotovo najbolj radikalen primer osamosvojitve na latinskoameriški celini. Začela in razvijala se je po izvirni poti in prav zato sta njen razvoj in njena nasilna prekinitev izzvala tolikšno vznemirjenje. Z udarom je bila hkrati nasilno zadušena najdaljša buržoazno-parlamentarna tradicija v Latinski Ameriki in ena najdaljših na svetu sploh.

V vsem, tisoč dni dolgem obdobju, v katerem je bil na oblasti Allende, so bile socialistične sile na najboljši poti, da dokažejo, da je tudi s »strukturnimi reformami« in s parlamentarnimi oblikami političnega boja mogoče doseči »zgodovinski preobrat« in kreniti po socialistični poti. Toda če je Allende nasprotoval nasilju in streljanju, je bilo povsem drugače s kontrarevolucijo, brž ko se je prepričala, da ga z legalnimi ali pollegalnimi sredstvi ne more vreči z oblasti.

Tako se je ta plemenito zamišljeni »juriš na nebo« končal z najbolj grobim fašističnim nasiljem, ki je onemogočilo zgodovinsko pomemben Allendejev poskus, da bi osvojil oblast po mirni parlamentarni poti in na enak način dosegel tudi socialistično preobrazbo čilenske družbe. Zaradi tega so bili protesti po vsem svetu tolikanj bolj glasni in ogorčeni.

Pridružil se jim je tudi izvršni biro predsedstva ZKJ:

»... Predsednik Allende je še ena žrtev imperializma in njegova smrt,« je bilo rečeno med drugim, »je velika izguba za Čile in svet. Imperializem skuša ustaviti napredek in neodvisen razvoj na vsej južnoameriški celini, kot tudi boj njenih narodov in držav za svobodo, neodvisnost, enakopravnost in resnično suverenost...

Najširšo podporo predsedniku Allendeju in čilenskemu ljudstvu je samo pred nekaj dnevi izrazila tudi velikanska večina sveta na zgodovinskem sestanku neuvrščenih držav v Alžiru ...«

Očitno je bilo, da so zarotniki – in tisti, ki so stali za njimi – hoteli z železno pestjo udariti tudi po politiki neuvrščenosti. V Alžiru so Allendejevo odsotnost sprejeli z obžalovanjem, saj so ga vsi udeleženci vrhunskega srečanja želeli pozdraviti tako, kot si je zaslužil; vedeli so namreč, da si je zelo želel udeležiti se tega srečanja in neposredno spregovoriti udeležencem.

Želje, ki so mu jih poslali v upanju, da se bo tudi tokrat rešil iz težav, so se morale na žalost soočiti z okrutno resničnostjo – brž, ko se je končala konferenca, se je zvedelo za Allendejev uboj.

Predsednik Tito je na velikem mitingu v Osijeku 14. oktobra 1973 govoril tudi o dogodkih v Čilu in rekel:

»... Glejte, tovariši, že drugega ali tretjega dne po našem srečanju smo izgubili enega najzvestejših članov neuvrščenosti – izgubili smo Čile. S pomočjo mednarodne reakcije in imperializma je bila tam strmoglavljena zakonita vlada in plačani generali so zverinsko ubili velikega človeka, našega velikega tovariša Allendeja. Slava človeku, ki je hotel svojo deželo povesti v veliko prihodnost in srečo! Tak, tovariši, je bil odgovor imperializma na našo konferenco.«

Četrta konferenca šefov držav ali vlad neuvrščenih držav je bila v alžirskem glavnem mestu od 5. do 9. septembra 1973. Na njej so se zbrali najvišji predstavniki 75 držav s statusom polnopravnih članic – 22 držav več kot na prejšnji konerenci v Lusaki. Med novimi polnopravnimi članicami so bili tudi Čile, Argentina in Peru, med opazovalci Panama, Mehika, ki je konferenco v Lusaki »preskočila,« pa je spet postala aktiven opazovalec.

Vse to je govorilo o naglo rastoči univerzalnosti gibanja, pa tudi o specifičnem in zelo pomembnom pojavu: Latinska Amerika je začutila potrebo in ocenila, da je prišel trenutek, da nastopi med neuvrščenimi širše in aktivneje in prinese s seboj nove probleme in nove poudarke, a da številni neuvrščeni družini tudi novo moč.

O tem pričajo tudi naslednji podatki: V Beogradu je imela status polnopravne članice samo Kuba, »zelena celina« pa je poslala samo tri opazovalce; v Kairu je bilo to razmerje 1:9, v Lusaki že 4:9, v Alžiru pa so bile navzoče malone že vse celinske latinskoameriške države (razen Paragvaja in Kolumbije) in še 4 karibske države.

Očitno je bilo, da je po tej celini zavel bolj svež veter in da je na to poleg drugega vplival tudi primer Čila: Latinska Amerika je bila predvsem zainteresirana za združevanje, ki bi zmanjšalo izkoriščanje njenih naravnih bogastev, za nov sistem mednarodnih gospodarskih odnosov in za odpor diktatom multinacionalnih družb. Bitko za suverenost nad naravnimi bogastvi je prežemala tudi želja po čimvečji gospodarski in politični samostojnosti.

Uradno o Allendejevi smrti

Med obiskom v Havani po svojem slovitem nastopu v Združenih narodih decembra 1972 je Allende obiskal bolnega Che Guevaro. Čeprav sta si bila v marsičem različna in sta zagovarjala različne ideje, sta se dva revolucionarja in zdravnika dobro razumela in spoštovala. Che Guevara je Allendeju ob slovesu podaril svojo knjigo »Gverilska vojna« in napisal posvetilo:

»Salvadorju Allendeju, ki skuša po drugačnih poteh doseči isti cilj.«

Žal nista dosegla cilja in čeprav sta bila privrženca različnih metod, sta končala enako – pokosile so ju vojaške krogle, prvega kot preganjanega »guerillera«, drugega kot preganjenega »presidenta«.

Uradno verzijo o Allendejevi smrti so dolgo pripravljali, kljub temu pa je polna protislovij, nejasnosti in ni niti najmanj prepričljiva. Tisti, ki so se odločili za likvidacijo zakonitega predsednika, pa se niti niso posebej menili za to, kakšen vtis bo sporočilo napravilo na svetovno javnost; Čile se je medtem že začel spreminjati v množično koncentracijsko taborišče, iz katerega so kar naprej prihajale novice o pokolih in mučenju.

Novico o Allendejevi smrti so razglasili, ko so se po raznih delih Santiaga delavci še borili s prevratniškimi silami. Šele deset dni kasneje je bilo objavljeno policijsko sporočilo, ki naj bi Allendejevo smrt prikazalo kot samomor.

Sporočilo med drugim navaja: »Smrt Salvadorja Allendeja sta povzročili samomorilski krogli, ki sta izstopili na dveh mestih. To se je zgodilo v torek, 11. septembra popoldne ... Allende si je postavil avtomatsko puško med noge in izstrelil rafal. Predsednikovo truplo je našla vojaška patrulja, ki se je prebila v gorečo palačo ...

Allende se je ubil v drugem nadstropju v Salonu neodvisnosti. Našli so ga v sedečem položaju, glavo je imel rahlo nagnjeno na desno. Predsednik je bil v sivi obleki in beli srajci. Poleg trupla so našli avtomatsko puško v nepravilnem položaju; premaknil jo je doktor Klein, ko je skušal ugotoviti, ali predsedniku še bije srce. Nedaleč od trupla so našli dva tulca.«

Vse to je sporočil novinarjem šef čilenske varnostne službe general Ernesto Beasa. Do takih sklepov je prišla komisija, ki je začela delati istega dne ob 16.20, nehala pa ob 18.10. Zakaj so tako dolgo odlašali z objavo sporočila, niso pojasnili. Že omenjenega doktorja Kleina, osebnega Allendejevega zdravnika, pa so medtem pripravili za vlogo »kronske priče«, ki naj bi potrdila zgodbo, ki ji ni sicer nihče verjel.

Klein je izjavil, da so po začetku bombardiranja vsi zapustili Allendejeve delovne prostore in se po stopnicah spustili v pritličje, da bi nadaljevali brezupni odpor. Klein je rekel, da je bil zadnji med njimi prav Allende, s čelado na glavi in avtomatsko puško v rokah.

»Ko smo prišli do Salona neodvisnosti, je Allende zastal, vstopil, zaklenil vrata, sedel na rdečo zofo in kmalu nato naredil samomor,« navaja komisijsko poročilo Kleina, ki je opisal vse podrobnosti, kot da bi bil skupaj z Allendejem v zaklenjeni sobi, ne pa na drugi strani vrat, skozi katera ni mogel vstopiti in mimo katerih je hitel v pritličje.

Toda čudni »samomorilec« Allende ni napisal niti vrstice poslovilnega pisma, ampak se je tudi v tretjem, zadnjem sporočilu ljudstvu zaklel, da se bo v La Monedi boril do zadnjega diha, prevratnikom, ki so ga izsiljevali, pa je vztrajno in ponosno odgovarjal: »Nočem se pogajati s strahopetci in izdajalci, ki so prijeli za orožje ...«

V knjigi »Zakaj je bil ubit Allende« citira Dragiša Popović, publicist in poročevalec iz Latinske Amerike, pisanje dopisnika mehiškega lista Excelsior, ki je bil v tistem času v Čilu in ki se je prvi pogovarjel z Allendejevo ženo Hortensio, takrat že vdovo. Dokumentarna vrednost tega pogovora je velika, saj je Allendejeva žena navajala dejstva pod neposrednim vtisom dogotkov.

PROTEST PROTI RAKETAM – »Modernizacija« NATO je zbudila med prebivalstvom zahodne Evrope val protestov. Zato je v zahodnoevropskih mestih vsak dan pogosteje videti sprevode, v katerih demonstranti nosijo napise proti raketam in proti vojaškim oporiščem. Na sliki: demonstacije v Bruslju. (Telefoto UPI)

V Sovjetski zvezi za takojšnja pogajanja

Leonid Zamjatin v »Izvestjih« pojasnjuje sovjetska stališča do vprašanja evropskih raket – Ugotovitev: zahodna Evropa ima dovolj orožja

OD NAŠEGA MOSKOVSKEGA DOPISNIKA

MOSKVA, 9. decembra – V Sovjetski zvezi so napravili še en poskus, da bi spodbili argumente, ki so v rabi tako v ZDA in še posebej v zahodni Evropi za to, da je treba v zahodni Evropi namestiti rakete »pershing 2« in manevrirne rakete.

Glede na to, da tudi v Sovjetski zvezi ne živi v nikakršnih ilu-zijah glede izhoda bližnjega zasedanja NATO na katerem naj bi odločili, ali bodo v zahodni Evropi instalirali ameriške pershinge in krilate manevrirne rakete, je še toliko bolj zanimivo, kaj je napisal vodja oddelka CK KPSZ za mednarodne informacije Leonid Zamjatin na to temo. Sinočnja »Izvestija«, glasilo sovjetske vlade, so objavila njegov čez pol strani segajoč članek.

Kljub obširnosti – v članku ni najti kaj posebej novega. Pomembnost članka je v tem, da je v njem obsežena vsa zgodovina in da so »na enem kraju« razložena sovjetska stališča do celotnega problema evropskih raket srednjega dometa.

Poglavitna teza: ni res, da je Sovjetska zveza z namestitvijo raket SS-20 porušila vojno ravnotežje v odnosu do zahodne Evrope, kajti tudi po ameriških virih je znano, da so imele ZDA že v petdesetih letih v Evropi rakete srednjega dometa. Že takrat so bili instalirani sistemi »prvega udara«, sposobni doseči ozemlje Sovjetske zveze, zlasti bombniki, nameščeni v Angliji in v ZRN, »fantomi« na letalonosilkah v Baltiškem in Sredozemskem morju, prav tako pa tudi podmornice s »pozejdoni«, ki so lahko ponesli na Sovjetsko zvezo skoraj 500 jedrskih glav. Vrh tega pa so tudi v Franciji in Veliki Britaniji jedrska orožja, ki sodijo med strateška in ki »seveda niso naperjena na ZDA«.

Po sovjetskih podatkih, piše Zamjatin, štejejo sredstva »prvega udara« ZDA v Evropi 784 enot, k čemur je treba dodati še okrog 300 enot iz Velike Britanije in Francije. »Če dodamo k temu še podmornice, je povsem jasno, zakaj je bila Sovjetska zveza prisiljena modernizirati svoja sredstva srednjega dometa,« pravi sovjetski propagandist.

Vse druge njegove zveze so bolj postranskega pomena. Kot pravi Zamjatin, ZDA ne morejo trditi, da »modernizirajo« svoje rakete v Evropi, ker gre po njegovem mnenju za čisto drugačne rakete, ki »jih v zahodni Evropi nikdar ni bilo«. Izmed teh je seveda najpomembnejša tista teza, o kateri je govoril tudi sovjetski zunanji minister Gromiko v Berlinu: »Dežele NATO se nočejo pogajati samo zato, ker hočejo doseči prednost pred deželami varšavskega pakta«. Gromiko je ob tej priložnosti posebej poudaril, da je zdaj doseženo ravnotežje tudi med »varšavci« in »natovci« ter bi vsakršna sprememba pomenila »porušitev tega ravnotežja« in seveda tudi »nov vzgon v oboroževalni tekmi«.

Zamjatin zavrača tudi vse druge ugovore Zahoda. Prvega na primer, da se je o rakctah srednjega dometa možno pogovarjati le v naslednji rundi SALT, se pravi SALT-3. Zamjatin ugovor zavrača in pravi, da v ameriškem senatu še SALT-2 ni potrjen in da že zdaj govore, da bodo o njegovi potrditvi sklepali šele januarja. Razen tega bo preteklo še nekaj časa, da bo ta dogovor »začel veljati«. Mimogrede kaže reči, da je sam Zamjatin na tiskovni konferenci ob obisku specialistov socialistične internacionale za oborožitvena vprašanja v Moskvi zatrjeval, da se lahko o delnem umiku SS-20 pogovarjajo le v okviru pogajanj z imenom SALT-3. Zdaj se zavzema za takojšnja pogajanja, ker se je zanje zavzel tudi član politbiroja sovjetske KP Andrej Gromiko.

Prav glede tega Zamjatin ni povsem jasen. Točno tistega trenutka, ko naj bi se z Zahodom začeli pogajati, ne določa. Pred njegovim člankom je bilo namreč objavljeno uradno sporočilo s sestanka zunanjih ministrov dežel varšavskega dogovora, v katerem pa je rečeno tudi naslednje: »Udeleženci zasedanja so izjavili, da bi sklep o proizvodnji novih raket s srednjim dometom v zahodni Evropi in uresničitev tega sklepa porušila temelje za pogajanja«. V vseh dosedanjih sovjetskih komentarjih tega dodatka »in uresničitev tega sklepa« ni bilo. To pomeni, da se je možno pogajati vse dotlej, dokler pershingov in tomahawkov ne bodo začeli instalirati, kakor so si to na Zahodu tudi razložili. Zamjatin polemizira še z drugo tezo: »Ta teden naj bi v NATO sklenili, da bodo začeli proizvajati pershinge in krilate rakete za zahodno Evropo«. Že sam sklep je po mnenju Zamjatina nesmiseln, če je namreč dopustna možnost dogovora s Sovjetsko zvezo, da takih raket sploh ne bi namestili. Kdo je tako neumen, sprašuje Zamjatin, da bi sklenil nekaj takega in »metal denar proč«. Najprej bi sklenil, da bo nekaj izdeloval, hkrati pa tudi predvideval, da bo »vse narejeno odmontiral in vrgel proč«. Natanko tako ni zapisal, smisel njegovega pisanja pa je natanko tak.

Torej: treba se je takoj pogajati. Ta stavek je namenjen udeležencem zasedanja NATO. Zunanji ministri dežel varšavskega dogovora so pustili kar precej dolg rok, kajti tako kompliciranih raket, ki »nesejo okrog vogala«, seveda ni mogoče napraviti jutri. Morda do leta 1983.

VLADO JARC

Merila moralne neoporečnosti

Stališče do njih je oblikovalo vojvodinsko ustavno sodišče

NOVI SAD, 9. decembra (Tanjug) – Vojvodinsko ustavno sodišče je izoblikovalo načelno stališče do moralno-politične neoporečnosti za pridobivanje lastnosti delavca: moralno-politično neoporečnost državljanov domnevamo – v nasprotnem jo je treba dokazovati.

Dokazati jo je mogoče s pravnomočno razsodbo sodišča po obravnavi zaradi posameznih kaznivih dejanj ali prekrškov, ali pa z vedenjem ljudi v družbenem življenju in praksi.

Kandidatom je treba sporočiti, zakaj ne morejo opravljati določenih del in nalog, če ne gre za (vojaško) državno tajno oziroma za obrambo in varnost države. Če pa gre za to, ne more biti skrivnosti za tiste, ki človeka predlagajo ali imenujejo.

Moralno-politično neoporečnost je treba ločiti od svobode vesti, te ni mogoče postaviti pod vprašaj. Spoštovanje svobode vesti je dolžnost slehernega državljana.

OGLEDALO

ZVONKO LENER: Vjesnik

Sektaši v manjšini

Končal se je kongres katalonskih komunistov – Enotna stališča do razvoja Katolonije – Skupen nastop pred volitvami v generalidad

OD NAŠEGA POROČEVALCA

BARCELONA, 9. decembra – Nocoj se je končala tretja konferenca združene socialistične stranke Katalonije PSUC. Popoldne je 350 delegatov sprejelo resolucijo, v kateri poudarjajo prizadevanja za nadaljnjo avtonomijo Katalonije, za enakopravnost vseh, ki žive v njej (40 odstotkov prebivalcev je priseljenih), za večje pravice delavcev in vztrajen boj proti centralizmu in birokratizmu. Na konferenci je sodelovala tudi delegacija ZKS, v kateri sta Franc Šetinc in Franc Šali.

V tridnevnih razpravah na konferenci so prevladala enotna stališča katalonskih komunistov, da je nadaljnji razvoj Katalonije odvisen predvsem od skupnega nastopa naprednih demokratičnih sil, saj vlada v Madridu ne kaže dosti pripravljenosti, da bi dala Kataloniji več samostojnosti, zlasti ne na ekonomskem področju, v šolstvu in javnih službah. Podpora skupnemu nastopu, ki bo še zlasti pomembna v naslednjih mesecih, ko se bo Katalonija pripravljala na volitve za svoj prvi parlament po štiridesetih letih, je hkrati pomenila, da so v manjšini ostali tisti člani PSUC, ki so tudi na konferenci pokazali usmerjenost v sektaštvo, v zapiranje partije v lastne okvire, torej proti sodelovanju s socialisti doma in tudi proti odprti politiki španskih in katalonskih komunistov do drugih evropskih partij. Plenarna seja PSUC je tudi zavrnila predlog, da bi poglavje o evrokumunizmu in sodelovanju z drugimi partijami, med drugim tudi z zvezo komunistov Slovenije, črtali iz poročila generalnega sekretarja Antonia Diaza in s tem tudi iz delovnega programa PSUC.

Razprava o evrokomunizmu – za in proti – se je začela v delovni komisiji. Ker se v njej niso mogli zediniti, je po poslovniku tema prišla na današnjo plenarno sejo. Zagovornik večinskega mnenja je imel za svoje argumente na razpolago 15 minut, predstavnik manjšinjskega mnenja v komisiji pa 10 minut. Ko je 380 delegatov glasovalo o tem vprašanju, je predlog, da bi se PSUC odrekla evrokomunizmu, dobil le en glas, 5 pa je bilo vzdržanih.

Veliko so delegati govorili tudi o demokratičnem centralizmu. Ocenili so, da toga stališča puščajo preveč odprtih vprašanj, razen tega pa ne odražajo politične avtonomije posameznih organizacij znotraj partije. Ob tem ko so se zavzeli za večjo demokratičnost do različnih stališč, pa so se dogovorili, da ne bodo dopuščali prevlade parcialnih interesov.

Na konferenci so se dogovorili, da bodo na bližnjih volitvah podpirali kandidaturo neodvisnega poslanca Josepha Beneta za predsednika nove katalonske vlade. Benet – 60-letni advokat in zgodovinar – je znan bojevnik za avtonomijo Katalonije in mnogi menijo, da je takšna osebnost, ki bo sposobna v volilni bitki združiti napredni blok.

VLADO ŠLAMBERGER

Indonezijca na oglede k vietnamski vladi

Djakarta poskuša ugotoviti resnične namene v zvezi s Kampučijo – Carterjevi očitki

DJAKARTA, 9. decembra (Tanjug) – Visoka funkcionarja indonezijske zunanjega ministrstva – generalni direktor oddelka za varnost Adenan in generalni direktor za azijsko-pacifiške odnose Sudarsono – sta odpotovala v Hanoi, da bi se seznanila z nameravi vietnamske vlade v zvezi s Kampučijo. V Hanoiu bosta ostala do 16. decembra.

Kakor menijo v Djakarti, je naloga indonezijske misije v tem, da ugotovi, ali je vlada v Hanoiu pripravljena reševati kampučijski problem po miroljubni poti, na temelju sprejete resolucije OZN o položaju v Kampučiji.

Misija predstavlja predhodnico obiskom visokih predstavnikov aseanskih držav, predvsem zunanjih ministrov, ki naj bi v Hanoiu ugotovili možnost za reševanje kampučijskega problema na temelju resolucije OZN, ki so jo pobudile aseanske države. Med indonezijsko misijo v Hanoiu se bodo v Kuala Lumpurju prihodnjo sredo začeli najprej sestanki visokih funkcionarjev zunanjih ministrstev, potem pa še šefov diplomacij aseanskih držav, ki naj bi ugotovili, kaj je potrebno storiti za uresničevanje resolucije OZN o položaju v Kampučiji. Na sestanku zunanjih ministrov bodo določili tudi skupno stališče, ki ga bodo potem aseanske države zagovarjale v pogovorih s predstavniki Vietnama.

Dobro obveščeni politični viri v Djakarti trdijo, naj bi indonezijska odposlanca v Hanoiu nadrobno obvestila vietnamsko vlado o razlogih, ki so povzročili, da je predsednik Suharto odložil svoj obisk v Hanoiu, dokler ne bo rešen kampučijski problem.

Medtem je ameriški predsednik Carter obtožil vlado SR Vietnama, da »s pomočjo Moskve onemogoča mednarodni skupnosti, da bi ‚milijonom Kampučijcem, ki stradajo', poslala hrano«. Predsednik ZDA je z zelo ostrimi besedami pozval DR Vietnam in Sovjetsko zvezo, naj prenehata razpihavati »plamen vojne« in odpreta poti, po katerih bi prebivalstvo Kampučije dobilo hrano.

To je tretja huda obtožba, ki jo je predsednik Carter izrekel na račun Moskve v zadnjih dneh. Minuli teden je Carter kritiziral Sovjetsko zvezo zaradi resnega zavlačevanja sklepov o človekovih pravicah, sprejetih v Helsinkih.

»Vlada Demokratične Kampučije je edina legalna in legitimna vlada te države. Zmerom je spoštovala načela mednarodnega prava listine Združenih narodov in neuvrščenosti. Vlada Demokratične Kampučije je edina sila, ki je sposobna organizirati boj kampučijskega ljudstva proti agresiji, ekspanziji in genocidu hanojskih oblasti.« – Tako poudarja vlada Demokratične Kampučije v zvezi s sklepom Velike Britanije, da prekine odnose z njo. »Vlada Demokratične Kampučije izraža obžalovanje zaradi sklepa Velike Britanije,« je rečeno v sporočilu, ki so ga sinoči razdelili tujim časnikarjem v Pekingu.

Britanski sklep ne bo imel nikaršnega vpliva na aseanske države – Indonezijo, Malezijo, Tajsko, Singapur in Filipine. »Tudi v prihodnje bomo priznavali vlado Demokratične Kampučije,« je izjavil tajski zunanji minister. Londonska odločitev aseanskih držav ni presenetila, saj so bile o njej obveščene vnaprej. Sprejele pa so jo kot udarec zoper njihovo skupno stališče, da mednarodna skupnost ne sme podpirati vietnamske vojaške intervencije v Kampučiji, saj bi to pomenilo kršitev temeljnih načel listine OZN.

ISKRICE

Norec ima zmeraj prednost pred nadarjenim človekom; vedno je zadovoljen sam s seboj.
NAPOLEON

Človek, ki ni več otrok, ne more občutiti več nobenega zadovoljstva v življenju.
CHAPLIN

Mati mora imeti velik predpasnik, da bi pokrila vse napake svojega otroka.
IZRAELSKI PREGOVOR

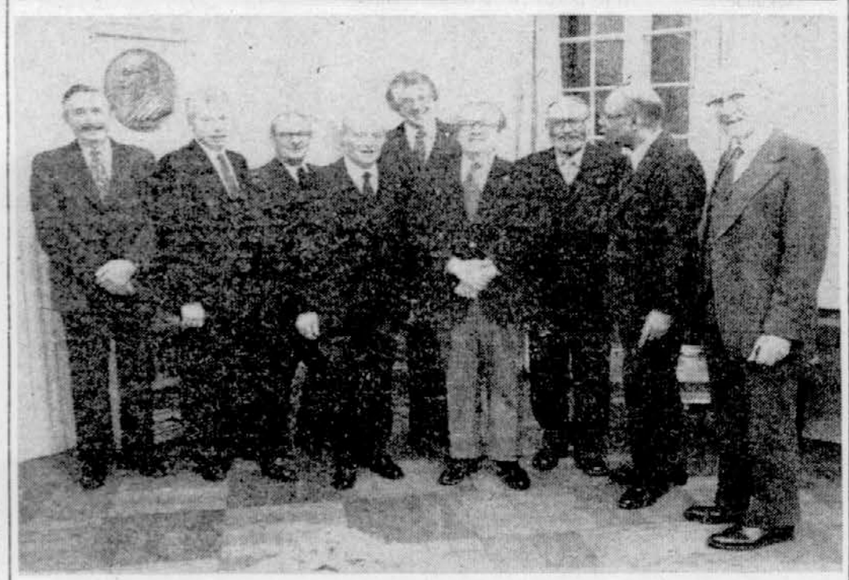
Neovirano do jedrske energije

Veleposlanik Pribičević o uporabi jedrske energije v miroljubne namene

NEW DELHI, 9. decembra (Tanjug) – Jugoslovanski delegat na 23. zasedanju generalne konference mednarodne agencije za jedrsko energijo, ki poteka v New Delhiju, Novak Pribičević, se je odločno zavzel za hitrejši in svobodnejši prenos jedrske tehnologije v države v razvoju, da bi tako rešili njihove energetske probleme. V govoru na plenarni seji je Pribičević opozoril, da energetski problemi vplivajo na splošno poslabšanje gospodarskega položaja držav v razvoju.

Jugoslovanski delegat je opozoril na prizadevanja gibanja neuvrščenosti, ki je v sklepnih dokumentih svojih zadnjih srečanj poudarilo neodtujljivo pravico sleherne države do »neovirane in neodvisne uporabe jedrske energije v miroljubne namene«.

Pripomnil je, da so zato na konferenci v Havani poudarili, da je treba sklicati mednarodno konferenco v okviru OZN.

Letošnji nobelovci

STOCKHOLM, 9. decembra – Dobitniki letošnjih Nobelovih nagrad so danes prispeli v Stockholm, kjer jim bodo jutri podelili nagrade, danes pa so imeli tiskovno konferenco in sprejem na Nobelovi ustanovi. Od leve proti desni: dr. Godfrey Hounsfield (medicina), prof. Steven Weinberg (fizika), dr. Allan Cormack (medicina), Odysseus Elytis (književnost), prof. Sheldon L. Glashow (fizika), prof. Herbert C. Brown (kemija), Abdus Salam (fizika), prof. sir Arthur Lewis (ekonomija) in prof. Theodore Schultz (ekonomija). Na sliki ni Georga Wittinga (kemija). (Telefoto: Pressens Bild, Stockholm)

Dogovor ni idealen recept za vse države

Novi dogovor o gospodarskih pogajanjih med državami v razvoju in državami Zahoda ter Vzhoda

NEW YORK, 9. decembra (Tanjug) – Iz zaupnih virov se je zvedelo, da so po večdnevnih pogovorih za zaprtimi vrati države v razvoju in razvite zahodne ter vzhodne države uspele skleniti dogovor o novem krogu globalnih gospodarskih pogajanj sredi prihodnjega leta. Besedilo resolucije naj bi v bližnji prihodnosti predložili generalni skupščini OZN.

Skupščina naj bi v resnici odločila, da se bo na posebnem zasedanju sredi prihodnjega leta razpravljalo tudi o področjih, ciljih in datumih novega kroga globalnih pogajanj o mednarodnem gospodarskem sodelovanju, kar za države v razvoju praktično pomeni korak k formiranju novega mednarodnega gospodarskega reda. Kakor drugi mednarodni dokumenti, izraža tudi ta dogovor interese različnih strani ter tako ne predstavlja idealnega obrazca, ampak način, kako naj bi vse tri strani v sedanjem trenutku opredelile svoje potrebe in možnosti.

Osnovna orientacija držav v razvoju – začrtali so jo neuvrščeni – je v dokončnem besedilu ostala nespremenjena. To pa je tisto najvažnejše kar daje upati, da se novi krog globalnih pogajanj ne bo končal tako kot po prejšnji.

Da je sicer dogovor že dosežen, potrjuje tudi priporočilo, ki ga je ekonomski komite sprejel pozno sinoči z večino glasov in ki od skupščine zahteva, naj sprejme sklep o posebnem zasedanju, posvečenem uresničevanju koncepta novega mednarodnega gospodarskega reda.

Komite priporoča skupščini naj bo zasedanje na visoki politični ravni, naj traja dva tedna, med sredo avgusta in sredo septembra 1980. Poglavitni cilj zasedanja naj bi bilo, kot poudarjajo, uveljavljanje strategije svetovne organizacije v tretjem desetletju razvoja in začetek novega kroga neprekinjenih globalnih pogajanj o vzpostavljanju novega mednarodnega gospodarskega reda.

Nesreča v jedrski elektrarni

LONDON, 9. decembra (AFP, UPI) – Britanski komisariat za jedrsko energijo je sporočil, da je prišlo do uhajanja radioaktivnega plina iz jedrske centrale v Capenhurstu na severozahodu britanskega otoka. Osem delavcev in sedem drugih oseb, ki so bili tedaj v bližini, so zadržali v bolnišnici, da bi ugotovili, koliko jih je prizadelo žarčenje. Jedrsko centralo v Capenhurstu so odprli pred dvema letoma. V njej se ukvarjajo s preiskovanjem bogatenja urana. Kakor je sporočil komisariat, je uhajal uranijev heksafluorid, vendar količina, ki so jo izmerili zunaj centrale, ne presega dovoljene, tako, da menijo, da ni strahu pred posledicami žarčenja.

Neučinkoviti kontrolni sistemi na norveških ladjah

OSLO, 9. decembra (Tanjug) – Vsaka druga norveška trgovska ladja za kombiniran prevoz nafte in rude pluje s pomanjkljivim sistemom za odkrivanje plina. To ugotavlja poročilo, sestavljeno na pobudo norveške pomorske uprave. Na kar 32 ladjah so ugotovili, da jih je več kot polovica opremljenih s kontrolnimi sistemi, ki ne zmorejo opozoriti na nevarno mešanje plinov v prostorih blizu rezervoarjev. Poročilo trdi, da so proizvajalci opreme tako rekoč brez izkušenj. Kljub temu, da vedo, da je instrumente obvezno potrebno testirati ter rezultate tudi objaviti, poročilo ugotavlja, da je velika večina instrumentov pomanjkljiva. Testiranje različnih sistemov na trgovski ladji za kombiniran prevoz nafte in rude »Hoeegh Hood« je pokazalo da so štirje sistemi zadovoljivo delovali, medtem ko sta dva dajala povsem napačne rezultate. Ladja je istega tipa kot izginuli »Berge Vanga« in »Berge Istra«.

Simboli osebnega standarda

SHANGHAI, 9. decembra (Tanjug) – Takole poteka testiranje novih šivalnih strojev v shanghaiski tovarni šivalnih strojev. Zaradi velikega povpraševanja na Kitajskem je ta tovarna lani naredila za 22,9 odstotka več šivalnih strojev kot leto prej. (Telefoto: Tanjug)

Slama namesto nafte

NOVI SAD, 10. decembra (Tanjug) – Po ugotovitvah strokovnjakov v Jugoslaviji ponovno uporabimo samo tretjino nekateri menijo, da zgolj petino – poljskih odpadkov. Gre predvsem za slamo, stebla koruze, sladkornega trsa, sončnice, tobaka, sirka in podobne odpadke, ki končajo na gnojiščih ali pa v ognju.

V industrijsko razvitih državah zbiranju odpadlih poljščin že precej časa namenjajo dokajšnjo pozornost, saj tako zberejo tudi do 40 odstotkov zavrženih odpadkov. V Vojvodini, ki ima prav tukaj največ možnosti, ugotavljajo, da jim še nikoli ni uspelo zbrati več kot 15 odstotkov poljskih odpadkov. Ob tem pa energetski računi kažejo, da bi kmetijski ostanki – če bi jih seveda »spremenili« v energijo – nadomestili skorajda dva milijona ton nafte. Zato so se zavzeli, da bi razvili tudi to obliko pridobivanja manjkajoče energije.

Mesta čez sto let

PARIZ, 10. decembra (AFP) – Ameriški strokovnjaki ugotavljajo, da bo leta 2070 na Zemlji živelo petnajst milijard ljudi. Čeprav velika večina držav vse več pozornosti posveča kontroli rojstev, pa vse kaže, da skokovite rasti prebivalstva ne bo mogoče obrzdati.

Ameriški strokovnjaki pa ob tem dodajajo, da človekov glavni sovražnik ne bo lakota (ali kakšna podobna nevšečnost), marveč bo imel največ preglavic s toploto. Iz zemeljskega mravljišča – štiri petine prebivalstva bo živelo v mestih – se bo širila toplota, ki bo hkrati preprečevala prodor svežega zraka v velikanska naselja.

Bojijo se reprize

Januarja 1977 je prizadela ZDA ena najhujših zim, kar jih pomnijo. Neki meteorolog je dejal, da je bila »mogoče celo najtrša, odkar je Kolumb odkril Ameriko«.

Na desettisoče avtomobilov je visok sneg zamedel na cestah, več kot osemdeset ljudi je v avtomobilih zmrznilo. V Buffalu, najbolj prizadetem mestu, so uradniki več dni raje spali v pisarnah, kot da bi se prebijali v okolico po nemogočih cestah. V New Yorku ja gasilcem zmrzovala voda v cevih. Tropi volkov so vdrli v gorate kraje in se spravili na drobnico in perutnino farmarjev.

»Zakaj je postal dež bel?« so se čudili na Floridi ljudje, ki svoj živ dan niso videli snega. V plantažah oranž, grenivk in banan so visele z rastlin ledene sveče, palme na Floridi so bile prekrite s snegom, česar niso pomnili niti najstarejši domačini. Skoraj vse plantaže so bile uničene. Vso škodo zaradi nenadnega vdora mraza na ozemlje Združenih držav Amerike so ocenili na silno vsoto deset milijard dolarjev.

Na skrajnem severu pa se je narava pošalila: severni medvedi na Aljaski se to zimo niso mogli zazibati v zimsko spanje. Za to potrbujejo temperaturo pod ničlo. V najsevernejši zvezni državi ZDA je bilo pretoplo.

Ameriško orožje za Egipt

TEL AVIV, 9. decembra (AFP) – ZDA so sklenile poslati Egiptu orožje v vrednosti 3,5 milijarde dolarjev. Ta sklep, ki so ga sprejeli na osebno pobudo predsednika Carterja, bo močno porušil ravnovesje med egiptovskimi in izraelskimi silami na škodo Izraela, piše danes neodvisni list »Haarec«. List pristavlja, da so »izraelski vojaški krogi zelo zaskrbljeni«, ker bodo ZDA poslale Egiptu 900 bojnih vozil »M-60«, 80 lovcev »F-16«, rakete tipa »maveric« in drugo orožje.

Snežne razmere

KANIN: 3 stopinje, 80 cm snega, obratujeta kabinska žičnica in dvosedežnica Veliki Graben od 8. do 16. ure, v Bovskih hotelih pa je še prostor.

VOGEL: 5 stopinj, 70 cm snega, obratuje nihalna žičnica, sedežnica do Orlove glave ter vlečnice Križ, Storeč in Brunarica; nihalka od 7.30 do 18.00, sedežnica in vlečnica pa od 9. do 16. ure.

POKLJUKA: 2 stopinji, 25 cm snega, vlečnica pri hotelu Šport obratuje, v hotelih pa je še dovolj prostora.

KRANJSKA GORA: –1 stopinja, 10 do 50 cm snega, obratujeta vlečnici Kekec in Mojca od 9. do 17. ure; drsališče je zaprto, tekaška proga od Podkorena do Planice je urejena.

ZELENICA: 4 stopinje, 25 do 100 cm snega, vozita obe sedežnici in vlečnica Triangel od 9. do 16. ure; dom je odprt.

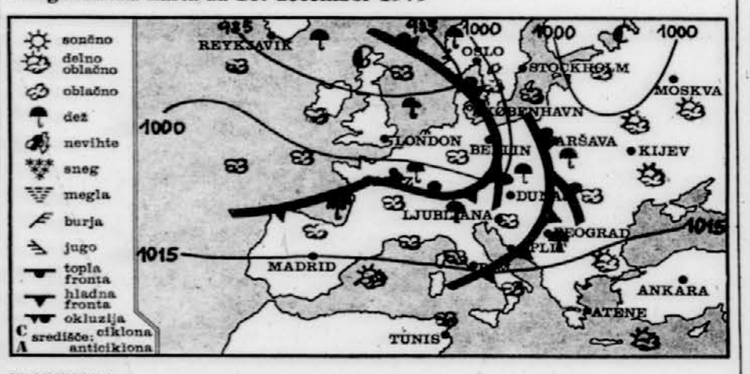
KRVAVEC: 3 stopinje, snega v Njivicah je do pol metra, obratuje gondolska žičnica, dvosedežnica Tiha dolina ter vlečnici Njivica in Podgrdišče. Smuka je možna samo iz Njivic po spomladanski progi.

KOPE NAD SLOVENJ GRADCEM: 0 stopinj, 10 do 25 cm snega, obratujeta vlečnici Pungart in Sedlo od 9. do 12. ure.

MARIBORSKO POHORJE, AREH – ŽIGART: 9 stopinj, 10 cm snega, vlečnica Areh obratuje od 9. do 17.00 ure.

Vremenska napoved meteorološkega zavoda Slovenije

Prognostična karta za 10. december 1979

SLOVENIJA:
NAPOVED ZA PONEDELJEK:
Spremenljivo do pretežno oblačno bo, občasno še manjše krajevne padavine. Najnižje nočne temperature bodo med 3 in 6, v Primorju 7, najvišje dnevne med 6 in 12 stopinjami C.

JUGOSLAVIJA:
V jugovzhodnih krajih države bo deloma jasno, drugod oblačno z manjšimi padavinami.

VREMENSKA SLIKA
Nad zahodno in srednjo Evropo je območje nizkega zračnega pritiska. Prvi oslabljeni frontalni val je prešel naše kraje, medtem ko se drugi preko zahodne Evrope približuje Alpam.
V torek bodo še padavine.

Vreme in temperatura dne 9. decembra 1979 ob 13. uri

Kraj	Vreme ob 13. uri	stopinj
Ljubljana	rahlo dežuje	9
Planica	–	–
Brnik	rahlo dežuje	7
Kredarica	rahlo sneži	–4
Maribor	pretežno oblačno	11
M. Sobota	–	–
Sl. Gradec	pretežno oblačno	6
Celje	pretežno oblačno	11
Novo mesto	oblačno	9
Nova Gorica	rahlo dežuje	8
Portorož	rahlo dežuje	8
Reka	oblačno	10
Pulj	rosi	12
Hvar	oblačno	15
Dubrovnik	pretežno oblačno	13
Zagreb	oblačno	12
Beograd	jasno	13
Sarajevo	pretežno oblačno	11
Titograd	jasno	14
Skopje	jasno	4
Celovec	oblačno	2
Gradec	pretežno oblačno	6
Dunaj	oblačno	9
Benetke	rahlo dežuje	8
München	oblačno	9
Zürich	oblačno	10
Rim	rahlo dežuje	12
Pariz	rahlo dežuje	10
Berlin	oblačno	8
Stockholm	oblačno	–3
Moskva	jasno	–10

PA ŠE TO

KRITIKOV PRISPEVEK – Obiskovalcem tedna domačega filma lahko direktor kinopodjetja v Celju z upravičenim ponosom pokaže novo pridobitev, komorno dvorano, namenjeno kinotečnemu in kratkemu filmu. Ureditev je potekala brez denarne pomoči bank, zgolj s sredstvi delovnega kolektiva. Ko se kritik začudi nad tem razultatom, mu direktor izreče takšno priznanje: »To je tudi vaša zasluga. Izkupiček je od filmov, ki jih vi najbolj kritizirate.«

ZVEZA VODNIH SKUPNOSTI SLOVENIJE
delovna skupnost strokovne službe
LJUBLJANA, Vojkova 1/b

oglaša prosta dela in opravila za:

1. **referenta za vodni prispevek**
2. **daktilografa**

Poleg splošnih, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:
1. srednješolska izobrazba gradbene, ekonomske ali administrativne smeri, 3 leta delovnih izkušenj na svojem strokovnem področju
2. dveletna administrativna šola ali dokončana osemletka z dvema letoma delovnih izkušenj in dobro znanje strojepisja.

Delo za navedena opravila se združuje za nedoločen čas, nastop je mogoč takoj.

Kandidati naj vložijo prijavo s kratkim življenjepisom in dokazili o izobrazbi na navedeni naslov v 15 dneh po objavi oglasa.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po preteku roka za sprejemanje prijav.

10-10262

INDOS

INDOS LJUBLJANA, p. o.
Industrija transportnih in hidravličnih strojev
61000 Ljubljana, Industrijska c. 3

vabi k sodelovanju naslednje sodelavce:

- **DIPLOMIRANEGA PRAVNIKA**
  za vodenje pravne službe
- **DIPLOMIRANEGA EKONOMISTA**
  za vodenje ekonomsko-analitskega sektorja
- **EKONOMISTA ALI ORGANIZATORJA**
  za organiziranje nagrajevanja po delu in rezultatih dela
- **VARNOSTNEGA INŽENIRJA**
  za izvajanje nalog službe varstva pri delu
- **GOSTINSKEGA DELAVCA**
  za organiziranje prehrane med delom
- **TEHNIČNEGA RISARJA**
  za risanje v konstrukciji
- **REZKALCA**
  za rezkanje na rezkalnem stroju
- **VEČ STROJNIH KLJUČAVNIČARJEV**
  za monterja v montažni delavnici
  za servisiranje v servisni delavnici
  za vzdrževanje strojev
- **AVTOLIČARJA**
  za ličarska dela v ličarski delavnici
- **AVTOELEKTRIKARJA**
  za avtoelektrikarska dela v servisni delavnici
- **VOZNIKA VILIČARJEV**
  za transportiranje materiala v servisni delavnici
  za transportiranje v ekspeditu
- **VEČ DELAVCEV – DELAVK**
  za priučitev kot izdajalec orodja
  za priučitev kot strojni ključavničar v montažni, strojni delavnici, vzdrževanju
  za priučitev na numeričnih stružnicah
- **PRALCA**
  za pranje viličarjev
- **ČISTILCA**
  delavniških prostorov

Poskusno delo po Pravilniku o delovnih razmerjih delovne organizacije »INDOS«.

Kandidati naj svoje ponudbe pošljejo kadrovsko splošnemu sektorju delovne organizacije »INDOS«, Ljubljana, Industrijska c. 3

10-10266

Elektronabava

ELEKTRONABAVA
Ljubljana, Titova 40
specializirano trgovsko izvozno–uvozno podjetje z elektrotehničnim materialom

objavlja
naslednja prosta dela oz. naloge:

VODENJE KADROVSKE SLUŽBE IN OBRAČUNA OSEBNIH DOHODKOV
– 1 delavec

Pogoji:
– znanje, ki ustreza višji šoli upravne, sociološke, organizacijske ali politološke smeri
– daljša praksa na podobnih nalogah oz. opravilih – organizacijske sposobnosti
– poskusna doba 60 dni

PISARNIŠKO STROJEPISNO DELO
v sektorju notranje trgovine
– 2 delavca

Pogoji:
– znanje, ki ustreza administrativni ali sorodni šoli
– poskusna doba 30 dni

NEKVALIFICIRANEGA SKLADIŠČNEGA DELAVCA
– več delavcev

Pogoji:
– končanih najmanj šest razredov osnovne šole
– odslužen vojaški rok
– poskusna doba 30 dni

POLKVALIFICIRANEGA SKLADIŠČNEGA DELAVCA
– več delavcev

Pogoji:
– znanje, ki ustreza dokončani osnovni šoli, dopolnjeni s priučevanjem
– odslužen vojaški rok
– poskusna doba 30 dni

KVALIFICIRANO SKLADIŠČNO DELO
– več delavcev

Pogoji:
– znanje, ki ustreza poklicni šoli elektro smeri ali šoli za blagovni promet tehnične stroke
– praksa na enako zahtevnih nalogah in opravilih
– odslužen vojaški rok
– poskusna doba 30 dni

Osebni dohodek po samoupravnem sporazumu o delitvi dohodka in osebnih dohodkov.

Pismene ponudbe z opisom dosedanjega dela sprejema »ELEKTRONABAVA«, kadrovska služba, Ljubljana – Titova 40, 15 dni po objavi.

10.10267

PRVA ZVEZNA ROKOMETNA LIGA

Rokometaši C. zvezde nadigrali Kolinsko

V derbiju 10. kola prvenstva v I. ZRL so Beograjčani zmagali s 24 : 20 (11:5) – Spet dobili gol iz devetmetrovke

LJUBLJANA – Želje rokometašev Kolinske Slovana, da bi v Beogradu proti vodilni C. zvezdi ponovili svoj lanski uspeh, ko so osvojili točko, se niso uresničile. Nasprotno: bili so celo pred pravo katastrofo, saj so v prvem polčasu zabili le »rekordnih« pet golov. Sicer pa je bilo 10. kolo nepopolno, kajti bjelovarskega Partizana in banjaluškega Borca sta čakali povratni tekmi 1. kola v tekmovanju za pokal evropskih oziroma pokalnih prvakov.

BEOGRAD – Dvorana na Banjici, gledalcev 2.000, sodnika Jakopović (Zg) in Mijakić (Bjelovar).

CRVENA ZVEZDA: Kosovac, Mihajlović 1, Rajišić, Mićović 2, V. Nenadić 3, M. Nenadić, Marković 4, Makarić 6 (3), Vukmirica, Cvetković 6 (1), Laković 2, Rac.

KOLINSKA SLOVAN: Ravlić, Bolha, Mahne 11 (3), M. Bojovič, V. Bojovič 2, Bačić, Repina, Gorišek 3, Mejavšek, Longo 1, Krivokapić 3, Brglez.

SEDEMMETROVKE: C. zvezda 7 (4), Kolinska Slovan 3 (3).

IZKLJUČITVE: C. zvezda 10, Kolinska Slovan 8.

Le do 17. minute prvega polčasa so bili ljubljanski rokometaši enakovredni Beograjčanom (5:4), odtlej pa se niti z grobo igro niso uspeli zoperstaviti razigranim Zvezdinim igralcem, ki so si z atraktivnimi akcijami že do odmora zagotovili odločilno prednost. V drugem polčasu je bila igra obeh ekip mirnejša in tudi kvalitetnejša. Tedaj so Ljubljančani spet uspeli vzpostaviti ravnotežje na igrišču, zaigrali tako kot znajo in kot so od njih pričakovali številni gledalci in z goli svojega najboljšega moža, mladega reprezentanta Petra Mahneta, ta del igre celo odločili v svojo korist s 15:13.

Omeniti velja, da so Ljubljančani, podobno kot na tekmi z Dubočico, tudi tokrat dobili gol iz devetmetrovke. Jovica Cvetković, ki je na tej tekmi sicer povsem onemogočil Krivokapića, je s silovitim strelom preko živega zidu premegal gostujočega vratarja.

Pri zvezdi so bili najboljši Cvetković, Marković in Makarić ter vratar Kosovac, pri gostih pa se je izkazal edinole učinkoviti strlec Peter Mahne.

VEKA ILIĆ

Krivokapić: z Borcem bolje

»Slabo, izredno slabo smo igrali«, je po vrnitvi iz Beograda izjavil kapetan Kolinske Slovana Radivoj Krivokapić. »Niti v napadu niti v obrambi nismo prikazali niti polovice tistega, kar znamo, v tem pa je tudi poglavitni vzrok našega poloma v Beogradu ...«

Na vprašanje, kako se je lahko zgodilo, da so v prvem polčasu zabili le pet golov, kar je najmanj v njihovi karieri v zveznih ligah, je Krivokapić odgovoril: »Tudi po 17. minuti, ko je bilo na semaforu le 5:4 za Zvezdo, smo si ustvarili nekaj lepih priložnosti za zadetek, toda streljali smo mimo vrat ali pa je naša »bombe« ubranil izvrstni vratar Kosovac. Beograjčani, ki niso igrali dosti bolje, pa so znali naše napake učinkovito kaznovati.«

Krivokapić je še dejal, da za njegovo ekipo pač velja, da enkrat igra dobro, drugič pa slabo, zato pričakuje, da bo v sredo v tekmi z banjaluškim Borcem spet bolje ...

D. K.

Medveščak : Metaloplastika 24:18 (14:10)

Dinamo: Dubočica 32:27 (14:13)

Borac (U) : Mehanika nočna tekma

Železničar (N) : Crvenka nočna tekma

Partizan : Krivaja 26. t. m.

Borac (BL): Željezničar (S) 29. t. m.

C. zvezda	10	6	3	1	258:241	15
Železničar (N)	9	6	0	3	250:228	12
Partizan	9	6	2	2	244:230	12
Kolinska Slovan	10	4	4	2	247:242	12
Crvenka	9	4	3	2	235:231	11
Borac (BL)	8	4	2	2	196:187	10
Medveščak	10	5	0	5	230:223	10
Dinamo	10	4	2	4	241:242	10
Metaloplastika	9	3	3	3	194:186	9
Dubočica	10	4	1	5	251:258	9
Željezničar (S)	9	3	2	4	216:193	8
Krivaja	9	3	1	5	202:201	7
Borac (U)	9	1	2	6	187:237	4
Mehanika	9	0	1	8	183:235	1

PARI PRIHODNJEGA KOLA (v sredo): Metaloplastika – Dinamo, Crvenka – Medveščak, Željezničar (S) – Železničar (N), Kolinska Slovan – Borac (BL), Krivaja – C. zvezda, Mehanika – Partizan, Dubočica – Borac (U).

Modriča že v 3. kolu?

MODRIČA – Odbojkarji jugoslovanskega prvaka Modriče, ki tudi letos vodijo v I. zvezni ligi, so uspešno opravili prvi dvoboj v okviru tekmovanja za pokal evropskih prvakov. Potem ko so bili v prvem kolu prosti, so v prvem dvoboju drugega kola z najvišjim možnim rezultatom 3:0 (9, 11, 7) premagali zahodnonemškega šampiona Bayer Leverkusen. Za to severnobosansko mestece je bil to pravi športni praznik, saj je dvorano napolnilo več kot 3500 ljubiteljev odbojke.

NUSRET SARAVAN

V prvem kolu pokala pokalnih zmagovalcev za moške je Ribnica v Kraljevu premagala Industrijales iz Madrida s 3:0 (3, 3, 1).

V prvem kolu pokala pokalnih zmagovalk pa je Rijeka doma izgubila proti budimpeštanskemu Vasas s 0:3 (–13, –6 –0).

SOL – MOŠKI

Prvaka Bovec in Mislinja

Končani so boji v obeh skupinah moške republiške odbojkarske lige

Izola : Sava 0:3 (–11, –12, –2)

IZOLA – Telovadnica v Semedeli, gledalcev 50, sodnika Jakomin in Kušar (oba Kp).

IZOLA: Lesjak, Franković, Jović, Janković, Radišić, Mitroševski, Kapel.

SAVA: Škofic, M. Komar, Ma. Komar, Lampe, Pečnik, Zalar, Stegnar.

Po porazu v Novem mestu so mladi Izolčani ostali brez vodstva.

JOŽE KREFT

Salonit : Pionir 3:0 (9, 6, 8)

KANAL – Telovadnica OŠ, gledalcev 100, sodnika Končnik in Strajnar (oba Jesenice).

SALONIT: Jelavič, Trampuž, Kovačič, Žagar, Maver, Blažič, Testen, Bavdaš, Tomšič, Vidič, Lenardič, Močnik.

PIONIR: Vernik, Babnik, Graberski, Prime, Kosmina, Škrbe, Brulec, Kolarič, Plut, Muhič, Pečar.

Salonitu je zmagal prepričljivo, od gostov iz Novega mesta pa so vsi pričakovali več. Domačini so igrali zelo dobro, njihovi servisi pa so bili nerešljiva uganka za igralce Pionirja. Pri Salonita velja pohvaliti vse igralce, predvsem pa mladega Testena.

EMIL HVALICA

Plamen : Železar 0:3 (–1, –8, –11)

Jama : Bovec 1:3 –9,–9, 8, –8)

1.	ČIB Bovec	7	6	1	19:8	13
2.	Pionir	7	5	2	16:7	12
3.	Salonit	6	5	1	17:6	11
4.	Železar	7	4	3	16:14	11
5.	Izola	7	3	4	11:16	10
6.	Sava	6	3	3	11.11	9
7.	Jama	7	1	6	11:18	8
8.	Plamen	7	0	7	0:21	7

Ingrad : Poljskava 1:3 (–6, 8, –12, –15)

CELJE – Telovadnica ZIU, gledalcev 50, sodnik Cmager (Mb), zaostala tekma SOL – moški, vzhod.

INGRAD: Jager, Aškerc, Vitanc, Vodenik, Lazar, Žnidar, Grizolt, Bojadževski, Kajtna.

POLJSKAVA: Smolar, Ferk, Tomšič, Godec, Jelen, Kmetec, Brglez, Jijović, Lipoglav, Repnik, Novak.

Igra je bila dokaj enakovredna, posebno zanimiv pa je bil četrti niz, ko je bil rezultat petkrat izenačen. Čeprav so Celjani vodili že s: 14:12 in imeli tri zaključne žoge, so niz kljub vsemu dobili gostje. V ekipi Celjanov se je odlikoval Lazar.

KAREL JUG

1.	Mislinja	7	6	1	20:10	13
2.	Savinjska	7	5	2	17:9	12
3.	Polskava	7	5	2	17:10	12
4.	Šempeter	7	5	2	18:13	12
5.	Topolšica	7	4	3	17:12	11
6.	Ingrad	7	2	5	12:18	9
7.	Žerjav	7	1	6	7:20	8
8.	Stavbar (ml.)	7	0	7	5:21	7

I. ZOL ŽENSKE

Ravenčanke slabo servirale

Odbojkarice Fužinarja so bile na pragu zmage, a zmanjkalo jim je moči

Fužinar : IMT 2:3 (–10, 6, –2, 10, –16)

RAVNE – Dvorana OŠ P. Voranc, gledalcev 400, sodnika Tomljenović (Zg) in Pavičić (Sisak).

FUŽINAR: Majdič, Godec, Stanta, Lipovšek, Popič, Lorber, Hrastnik, Štruc, Klanjšek, Marković, Jurač.

IMT: D. Lipovac, Radaković, M. Lipovac, Trentić, Diklić, Mašek, Dubajić, Popov, Šuljagić, Krivokapić, Gavrilović.

Srečanje, ki je bilo nadvse dramatično in je zadovoljilo privržence odbojke na Ravnah, so domače igralke zgubile šele na razliko v 5. odločilnem nizu. Žal pa velja ugotovitev, da so Ravenčanke tudi tokrat izgubile točki predvsem zaradi slabega serviranja. Kar osemnajstkrat so naredile napake. V odločilnem trenutku, ko je bilo 15:14 za IMT, pa trikrat. Očitno domača dekleta, ki so sicer dobro igrale ob mreži, niso mogle vzdržati prevelikega psihičnega pritiska. Lorberjeva, ki je sicer servirala brez napake, jo je ob koncu naredila. Peti niz je seveda odločil zmagovalca. Potem ko so Beograjčanke vseskozi vodile, je pri stanju 14:11 za gostje kazalo, da je za domačinke vse izgubljeno. Toda prava drama se je šele začela. Igralke Fužinarja so po zaporednih blokadah Popičeve in Stantove kar trikrat uspele zaustaviti reprezentantko in najboljšo igralko gostij Radakovićevo ter tako izenačile rezultat na 14:14. Seveda je bil ves napor ob omenjenih napakah zaman.

Kljub temu da so Ravenčanke izgubile, si za dobro igro v polju in ob mreži zaslužijo pohvale. Pri domačih so bile najboljše Lipovškova, Majdičeva in Godčeva, pri IMT pa Radakovićeva.

IVO MLAKAR

Vukovar : Student 3:2
Rijeka : Mladost 3:0
Partizan : Mladost Monter 0:3
C. zvezda Radnički 3:1

1.	C. zvezda	4	4	0	12:3	8
2.	Rijeka	5	4	1	13:6	8
3.	Mladost-Monter	4	3	1	10:4	6
	Radnički	4	3	1	10:4	6
5.	Vukovar	4	3	1	10:5	6
6.	IMT	4	3	1	11:8	6
7.	Mladost	4	1	3	5:11	2
8.	Fužinar	4	0	4	3:12	0
9.	Student	5	0	5	5:15	0
10.	Partizan	4	0	4	1:12	0

PARI PRIHODNJEGA KOLA (12. t. m.): Radnički – Vukovar, Mladost Monter – C. zvezda, IMT – Partizan, Mladost – Fužinar.

ŠAH ŠAH ŠAH ŠAH ŠAH ŠAH ŠAH ŠAH Š

Kuprejčik je povečal serijo zmag na pet

Na sovjetskem državnem prvenstvu v Minsku so odigrali 6. kolo – Kasparov prekinil z Romanišinom – Talj prvič zmagal s Ceškovskim

MINSK, 9. decembra – Po šestem kolu sovjetskega državnega prvenstva presenetljivo vodi Kuprejčik, ki je zmagal že petič zapored. Kasparov, ki je pred tem kolom delil vodilno mesto, je prekinil z Romanišinom. Prvo zmago je dosegel bivši svetovni prvak Talj, ki je premagal Ceškovskega.

Zanimivo je, da sta Talj in Ceškovski lani delila prvo mesto in da sta takrat mirno remizirala. Ceškovskemu pa na tem šampionatu niti najmanj ne gre in je za zdaj celo najslabši. Dve partiji je remiziral, tri izgubil in eno prekinil.

Kuprejčik je imel v tem kolu precej sreče, saj je z Anikajevim zašel v zelo težak položaj, toda v veliki obojestranski časovni stiski je njegov nasprotnik spregledal figuro in se vdal.

Vrstni red: Kuprejčik 5, Kasparov 4 (1), Balašov 4, Jusupov 3,5, Makaričev 3 (2), Raškovski, Geller, Vaganjan, Beljavski, 3, Talj 2,5 (2), Razuvajev 2,5 (1), Lerner 2 (1), Georgadze 1,5 (2), Svešnikov 1,5 (1), Anikajev 1,5, Ceškovski 1 (1), Dolmatov 0,5 (3), Romanišin 0,5 (4).

Igro Kuprejčika in Kasparova na sovjetskem prvenstvu strokovnjaki zelo visoko ocenjujejo. Posebej hvalijo partijo, ki jo je Kuprejčik odigral v 3. kolu z bivšim prvakom Ceškovskim. Poročevalci so zapisali, da je bilo to srečanje igrano v romantičnem slogu starih mojstrov kombinacije in da lahko konkurira za Aljehinovo kolajno, ki jo bo FIDE poslej vsako leto podeljeval za najboljši napad. Kuprejčik je v tej partiji najprej žrtvoval kmeta, nato kvaliteto, potem je pustil na udaru dve figuri, na koncu pa je žrtvoval še drugega skakača.

Ceškovski : Kuprejčik
Sicilijanska igra

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd 4. Sd4 Sf6 5.Sc3 Sc6 6. Lg5 e6 7.Dd2 Le7 8.0-0-0 0-0 9.f4 f6 Lh4 Ld7 11.Sf3 Da5 12.Lc4 b5 13. Lb5 Tfc8 14.Lc4 Sb4 15.De2 Tc4 16.Dc4 Tc8 17.Db3 Sc4 18a3 Sc2 19.Dc2 Sc3 20.Lc1 Lf6 21.Se5 La4 22.Lc3 Lc2 23.La5 Ld1 24. Kd1 dc 25.fe Le5 26.b4 Tc3 27.A4 Ta3 28.Kc2 Ld4 29.Td1 e5 in beli se vda.

Kasparov : Jusupov
Španska igra

1.e4 e5 Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 Sf6 5.0-0 Se4 6.d4 b5 7.Lb3 d5 8.de Le6 9.Le3 Le7 10.Sbd2 0-0 11.c3 Lg4 12.Se4 dc 13.Dd5 ef 14.Dc6 fg 15.Dg2 Dd7 16.Lh6 gh 17.f3 h5 18.Tad1 Df5 19.fg De5 20.Tde1 Dc5 21.Kh1 Tad8 22.Tf5 Dd6 23.Td5 Dg6 24.Tc7 Td5 25. Ld5 hg 26.De4 De4 27.Le4 Td8 28.Tc7 in črni se vda.

Larsen blesti, Petrosjan pa niza poraze

Danec je v devetih kolih turnirja v Buenos Airesu oddal le dva remija

BUENOS AIRES, 9. decembra – Medtem ko Larsen nadaljuje z izredno igro in ima po devetem kolu mednarodnega turnirja dve točki prednosti pred drugouvrščenim Milesom, pa Ivkov še naprej igra zelo spremenljivo. Potem ko je premagal Gheorghiuja, je namreč izgubil s Paragvajcem Francom. Zelo slabo pa se godi bivšemu svetovnemu prvaku Petrosjanu, ki nima niti polovice možnih točk.

REZULTATI: 8. kolo – Larsen : Tempone 1:0, Ivkov : Gheorghiu 1:0, Quinteros : Panno remi, Miles : Najdorf remi, Andersson : Franco 1:0, Rubinetti : Lombardy 1:0, Petrosjan : Spasski remi; 9. kolo – Lombardy : Larsen remi, Tempone : Petrosjan 1:0, Franco : Ivkov 1:0, Gheorghiu : Quinteros 1:0, Panno : Rubinetti 1:0, Spasski : Najdorf remi, Miles : Andersson remi. V nadaljevanju prekinjenih partij je Quinteros premagal Petrosjana.

VRSTNI RED: Larsen 8, Miles 6, Najdorf 5,5, Quinteros, Ivkov, Spasski, Andersson, Gheorghiu 5, Panno 4,5 itd.

Poleg Larsena sta nepremagana samo še Miles in veteran Najdorf.

Christiansen daleč pred zasledovalci

Na turnirju v Linaresu Korčnoj komajda čez polovico možnih točk

LINARES, 9. decembra – Po osmem kolu mednarodnega turnirja premočno vodi mladi ameriški velemojster Larry Christiansen, ki ima 6,5 točke, poldrugo točko več kot Castro in Rivas, ki delita drugo mesto.

Rezultati: 7. kolo – Knežević : Korčnoj 0:1, Marović : Castro remi, Evmenkov : Šahović remi, Eslon : Visier 1:0, Rivas : Christiansen remi, Calvo : Bellon 1:0; 8. kolo – Christiansen : Calvo 1:0, Castro : Korčnoj 0:1, Visier : Rivas remi, Šahović : Eslon remi, Marović : Emenkov remi, Belon : Knežević prek.

Vrstni red: Christiansen 6,5, Castro, Rivas 5, Korčnoj 4,5, Evmenkov, Marović, Eslon 4, Šahović 3,5 Bellom 3 (1) Castro 3, Visier 2,5, Knežević 2 (1).

Velemojstrom na tem turnirju ne gre. Prvi favorit Korčnoj si je z dvema zaporednima zmagama sicer precej opomogel, vendar pa je komajda presegel mejo polovice možnih točk. Pod to mejo pa je Šahović, zlasti pa še Bellon in Knežević, ki je celo prepričljivo zadnji.

Nepričakovan uspeh Erenske

Na turnirju v Smederevski Palanki Lazarevićeva izgubila v zadnjem kolu

SMEDEREVSKA PALANKA – Na ženskem mednarodnem turnirju je presenetljivo zmagala poljska mednarodna mojstrica Erenska, potem ko je vodilna Lazarevićeva v zadnjem kolu izgubila s Čejićevo.

Vrstni red: Erenska 6,5, Lazarević, Polhroniade, Čejić 6,5, Muresan, Štadler 5,5, Dragašević, Lemačko 4,5, Petrović, Gostović 4, Milivojević 2,5.

Številne simultanke

RIBNICA – V soboto je bil na mednarodnem turnirju prost dan. Nekateri igralci so se udeležili mednarodnega hitropoteznega turnirja v Zagrebu, nemški mojster Lau in avstrijski mojster Hölzl, pa sta odigrala simultanko z delavci Rika, pokrovitelja turnirja, na 19 deskah in zmagala s 17:2. V Kočevju pa so Cuartas, Bronstein in Basman odigrali simultanko na 19 deskah z domačimi šahisti in zmagali s 16:3.

MILAN GLAVONJIĆ

Dekleta iz Ljubljane in fantje iz Maribora

Na Taboru tradicionalno gimnastično tekmovanje za 9. Malejev memorial – Odlična udeležba

LJUBLJANA – V dvorani na Taboru je bilo tradicionalno gimnastično tekmovanje za 9. Malejev memorial, hkrati pa je bilo to tudi pregledno republiško tekmovanje za II. in III. selekcijo. V ženski konkurenci so imele največ uspeha tekmovalke LGZ, med fanti pa po pričakovanju Mariborčani.

Konkurenca je bila tako kot vsako leto na tem tekmovanju odlična, nastopili pa so telovadci in telovadke iz Zagreba, Maribora, Novega mesta, Karlovca, Brežic, Novega Sada in Ljubljane. Tekmovalke Ljubljanske gimnastične zveze so bile razred zase, pobrala so vsa štiri prva mesta, v konkurenci starejših pa se je le Karlovčanka Tanja Sučević enakovredno merila z njimi. Prvi mesti sta s tesno prednostjo pripadli Kobalovi in Murnovi.

Med fanti pa so številni Mariborčani pobrali tri prva mesta, le Ljubljančan Franci Borovnik je med člani II. selekcije zmagal z veliko prednostjo in dokazal, da je eden naših najbolj nadarjenih telovadcev. Med mlajšimi fanti je prav tako prepričljivo slavil Mariborčan Matjaž Nahtigal, v prestižni boj Mariborčanov za najboljše uvrstitve pa je posegel tudi Zagrebčan Rubido.

Rezultati – dekleta, II. selekcija: 1. LGZ 153,60, 2. Tabor III 151,15, 3. Zagreb 144,40, 4. Karlovac 135,80, 5. Tabor II 132,90. Posamično: 1. Kobal (LGZ) 40,35, 2. Omerza (Zagreb) 40,00, 3. Ferš (Tabor III), 4. Brodarič (LGZ) 38,80, 5. Brenčič (Tabor III) 38,40.

III. selekcija: 1. LGZ 146,10, 2. Jesenice 127,00, 3. Novo mesto 118,95. Posamično: Murn (LGZ) 36,70, 2. Sučević (Karlovac) 36,60, 3. Detiček 36,55, 4. Trontelj, 36,15, 5. Nehak (vse LGZ) 36,10.

Fantje, II. selekcija: 1. OGZ Maribor I 217,60, 2. LGZ 209,60, 3. OGZ Maribor II 207,50, 4. Nova Gorica 203,20, 5. Zagreb 202,95. Posamično: 1. Nahtigal 55,05, 2. Senekovič (oba Maribor) 54,15, 3. Rubido (Zagreb), 4. Cikač (Maribor I), 5. Ritlop (Maribor II) in Rus (LGZ) 52,90.

III. selekcija: 1. OGZ Maribor I 198,45, 2. LGZ 195,10, 3. Petrovaradin 192,30, 4. Zagreb 188,55. Posamično: 1. Borovnik (LGZ) 51,85, 2. Šoštarič (Maribor I) in Nadić (Petrovaradin) 50,00, 4. Zamorodni (Petrovaradin) 49,70, 5. Čenčič (LGZ) 49,40.

MAJA DOKL

Po domačih krajih

KRAGUJEVAC – V prijateljski nogometni tekmi je domači drugoligaš **Radnički premagal beograjskega Partizana z 2:0 (1:0). Pred 6000 gledalci sta gola dosegla Kurčubić in Jeftić.**

Skromna konkurenca v Bistrici

Le 29 judoistov na tretjem pozivnem republiškem turnirju skupine A

SLOVENSKA BISTRICA, 9. dec. – Organizatorju, bistriškemu judo klubu IMPOL, se je na pozivni turnir tretjega kola odzvalo le 29 borcev iz 9 slovenskih klubov. Nekoliko skromnejšo udeležbo pojasnjujejo z nekaterimi poškodbami pa tudi z drugimi obveznostmi. Kljub temu je turnir uspel, prav tako pa smo lahko zadovoljni z večino prikazanih bojev. Med udeleženci je bilo nekaj prijetnih presenečemj. Med te lahko prištejemo mladega Kovača, pa tudi domačina Leskovarja, ki je po vrnitvi iz JLA pokazal nad vse solidno pripravljenost in borbenost.

Rezultati – Do 60 kg: 1. Cuk (Ivo Reya), 2. Kiseljak (Murska Sobota), 3. Knez (Šiška), 4. Markič (Triglav).

Do 65 kg: 1. Mihelič (Murska Sobota), 2. Danko (Branik), 3. Sladič (Triglav).

Do 71 kg: 1. Koler (Šiška), 2. Založnik (Ivo Reya), 3. Šmelc (Rače), 4. planinc (Branik)

Do 78 kg: 1. Fabjan, (Ivo Reya), 2. Leščak (Impol), 3. Petrovič (Velenje), 4. ImaMovič (Ivo Reya)

Do 86 kg: 1. Leskovar (Impol), 2. Mesarič (Impol), 3. Remic (Triglav), 4. Pliberšek (Ivo Reya)

Do 95 kg: 1. Dragič (Impol), 2. Petrič (Branik), 3. Einfalt (Kostroj)

Nad 95 kg: 1. Pelko (Impol), 2. Šprager (Rače.

VLADO SMOLE

Tovarna »Jože Kerenčič« – Ormož
TOZD »OPTIKA« o. sol. o.
Trg osvoboditve 8, Ljubljana

Komisija za sprejem in odpust delavcev ponovno objavlja prosta dela in naloge

vodja knjigovodstva TOZD

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:
– višja ali srednja šolska izobrazba ekonomske smeri
– najmanj 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj
– možnost nastopa na delo s 1. 3. 1980
– poskusno delo 3 mesece
– neto OD 12.000 din

Rok prijave 15 dni po objavi.

10-10276

SOL – ŽENSKE

Mežičanke zasluženo izgubile v N. mestu

Odbojkarice Krke v predzadnjem jesenskem kolu nadigrale gostje – Blejke so vnovič slavile

LJUBLJANA – V 8. kolu so prijetno presenetile odbojkarice Krke, ki so se z zmago nad Mežičankami prebile na 2. mesto. Vodilne Blejke ne popuščajo. Tokrat so zanesljivo odpravile mlade Mariborčanke.

Gorje : Mislinja 1:3 (–8, –10, 10, –2)

LESCE – Telovadnica OŠ, gledalcev 100, sodnika Habjan (Kropa) in Smajić (Radovljica).

GORJE: Čufer, Hudovernik, Slivnik, Zlodej, Papler, Jerele, Pogačnik, Ambrožič, Poklukar, Potočnik.

MISLINJA: Gros, J. Sinrajh, D. Sinrajh, Goričan, Šertl, Drobnič, Žonar, Jamnik.

Po vrsti uspešnih iger so Gorjanke tokrat razočarale svoje navijače. V slabi tekmi z obilo napak na obeh straneh so prednjačile nerazpoložene domačinke. Nekaj upanja za Gorjanke je bilo po osvojenem 3. nizu, vendar so v nadaljevanju spet naredile preveč napak.

BOJAN RAUH

Branik (ml) : Bled 0:3 (–14, –7, –14)

MARIBOR – Telovadnica O. Š. Kamnica, gledalcev 30, sodnik Waiss (MB).

BRANIK: Serfoja, I. Dolinšek, Petek, Dvoršak, J. Dolinšek, Dajčman, Leskovšek, Vidic, Kislinger, Mravljak, Lorenci, Vostatek.

BLED: Berčič, Zorec, Švarc, Štibih, Podobnik, Beravs, Primc, Šekli, Ambrožič.

V zanimivem srečanju so imele Blejke mnogo več dela, kakor kaže rezultat, saj so se pošteno namučile predvsem v prvem in tretjem nizu.

ZORA ŠTEPANEC

Krka : Mežica 3:1 (9, –10, 7, 4)

NOVO MESTO – Športna dvorana Marof, sodnika Gruden (Lj.) in Mišmaš (N. mesto), gledalcev 50

KRKA: Rajer, Boh, Zevnik, Brajer, Gostiša, Vidlinovič, Hegediš, Krnc, Bregar.

MEŽICA: Triplat, Barbič, Brumen, Ledinek, Suršina, Miler, Brtulovič.

Tekma je bila izredno razgibana in zanimiva. Dokler so gostje imele dovolj moči, so se dobro upirale Novomeščankam, ki so prikazale eno svojih boljših iger.

SLAVKO DOKL

Tabor : Golovec 1:3 (9, –8, –10, –7)

LJUBLJANA – Dvorana TVD Partizan, gledalcev 50, sodnik KLemenc (LJ).

TABOR: An. Drobnič, Al. Drobnič, Vaupetič, Golob, Perko, Matičič, Rabzelj.

GOLOVEC: Jager, Zupanc, Stišavić, Lesjak, Kolar, Eunter, Jelovšek.

V prvem nizu je kazalo, da bo borbenim Taborjankam uspelo zabeležiti tretjo prvenstveno zmago, vendar pa so izkušenejše gostje zaustavile napade domačink in zasluženo zmagale.

MONIKA GLAVIČ

Kočevje : Ljubno 0:3 (–14, –15, –10)

KOČEVJE – Dom telesne kulture, gledalcev 100, sodnika Marucelj in Janc (oba Ljubljana).

KOČEVJE: Jakopin, Pogorevc, Širaj, Veršič, Piškur, Lapuh, Ahac, Levstik.

LJUBNO: M. Jeraj, J. Jeraj, M. Mori, L. Mori, Podnebšek, Zalesnik, Orlovič, Skok, Orešnik, Cerar.

Mlade in neizkušene domače odbojkarice so s prikazano igro razveselile svoje privržence. Čeprav so gostje zmagale, s 3:0 so se morale zelo potruditi.

ANDREJ ARKO

1.	Bled	8	7	1	21:5	15
2.	Krka	8	6	2	19:9	14
3.	Mežica	8	5	3	19:11	13
4.	Mislinja	8	5	3	18:11	13
5.	Golovec	8	5	3	15:14	13
6.	Gorje	8	4	4	18:16	12
7.	Branik (mlade)	8	4	4	15:15	12
8.	Tabor	8	2	6	11.21	10
9.	Ljubno	8	2	6	8:20	10
10.	Kočevje	8	0	8	2:24	8

PARI ZADNJEGA JESENSKEGA KOLA: Golovec – Krka, Mežica – Kočevje, Mislinja – Tabor, Bled – Gorje, Ljubno – Branik (ml).

Blejci zlahka dobili dvoboj s Karlovčani

V 8. kolu so odbojkarji Bleda nepričakovano gladko odpravili goste – Metalac še bližje vrhu

LJUBLJANA – Odbojkarji Bleda so potrebovali komaj pol ure, da so premagali doslej vselej neugodne Karlovčane. Medtem ko je bil Stavbar v 8. kolu prost, se mu je Metalac z zmago v Mežici približal na dve točki.

Bled : Karlovac 3:0 (5, 3, 1)

BLED – Telovadnica OŠ, gledalcev 110, sodnika Klemenc (Lj) in Demšar (Kr).

BLED: Močnik, Mitja Torkar, Miha Torkar, Ferjan, Rešek, Veskovič, Udrih, Šolar, Mavrič.

KARLOVAC: Vidaković, Ajdinović, Špišić, Šušnjar, Dragojević, Zec, Mrkša, Okanović.

Blejci so za tretjo zmago potrebovali le 30 minut. Igralci Karlovca, ki so se na svojih gostovanjih na Bledu vselej izkazali kot čvrsta ekipa, ki težko oddaja točke, so bili tokrat le bleda senca svoje prave vrednosti.

BOJAN RAUH

Mežica : Metalac 0:3 (–8,–7,–9)

MEŽICA – Športna dvorana, gledalcev 400, sodnika Šonja (Selnica) in Filipančič (Ravne).

MEŽICA: Trdina, Maze, Žlebnik, Veršnik, Jezernik, Lasnik, Plešnik, M. Ledinek, Ž. Ledinek, Lukša, Golob.

METALAC: Ž. Jurčević, M. Jurčević, Tonković, Sedić, M. Bajrić, Kostić, S. Bajrić, Čaušević, Jurić, Mulalić, Tintor.

Gostje so opravičili vlogo favorita v tem srečanju, čeprav so jim k tako izdatni zmagi »pomagali« domači s številnimi napakami. Še posebej slabo so domačini servirali, njihove napade pa so visoki gostje zlahka ubranili. Pri domačih, ki so očitno zunaj forme se ni nihče posebej izkazal, medtem ko so pri gostih vsi igrali solidno.

ŠTEFAN LEDNIK

Rijeka : Kamnik 3:0 (5, 6, 8)

Fužinar: Ina 3:0 (7, 3, 6) že med tednom Stavbar prost

1.	Stavbar	7	7	0	21:3	14
2.	Metalac	7	6	1	19:5	12
3.	Rijeka	8	5	3	17:13	10
4.	Fužinar	7	4	3	15:11	8
5.	Karlovac	7	4	3	12:15	8
6.	Bled	7	3	4	11:14	6
7.	Mežica	7	2	5	9:15	4
8.	Ina	7	1	6	6:19	2
9.	Kamnik	7	0	7	6:21	0

PARI PRIHODNJEGA KOLA: Karlovac – Mežica, Kamnik – Bled, Ina – Stavbar, Metalac – Fužinar, Rijeka prosta.

Črnobeli mozaik

Zmaga že, toda kakšna

LJUBLJANA – Jugoslovansko časopisje je pred tednom dokaj obširno poročalo, da je Miroljub Lazić postal svetovni pionirski prvak. Zdaj ko je zadeva že malce odmaknjena, pa smo lahko prišli do podrobnejših podatkov, ki pričajo, da ne gre za kdo ve kako velik uspeh. Prvenstvo je bilo v Mehiki, prvo tovrstno in seveda neuradno, saj ga svetovna šahovska federacija ni predvidela v svoj okvir. Lazić je bil edini Evropejec, iz šahovsko razvitejših držav pa je nastopil le Američan Forg. Lazić je bil edini nepremagani udeleženec, saj je štiri partije remiziral, sedem pa jih je dobil. Najpomembnejšo partijo je igral v 2. kolu, ko je premagal 11-letnega Ahmada Saida iz Združenih arabskih emiratov. Ta vsekakor zelo nadarjeni igralec je zbral enako število točk kot Lazić, vendar je kar devetkrat zmagal in dvakrat izgubil. Ko se je mali Ahmad vrnil domov, so mu priredili velik sprejem, finančni minister Hamdan Ben Rašed pa mu je izročil posebno kolajno in še 13.000 dolarjev za stroške, ki so jih imeli njegovi starši z nastopom v Mehiki. Zanimivo pa je, da je enako vsoto denarja dobila tudi šahovska federacija združenih arabskih emiratov. Ahmad Said je začel igrati šah s štirimi leti, člani šahovske federacije pa so njegovi starši, dva brata in tri sestre.

Vrstni red: Lazić (Jug), Said (ZAE) 9, Borvaj (Indija) 8,5, Mass (Mehika) 7, Forg (ZDA) 6,5, Roura (Mehika) 6, Rizvi (Pakistan) 6, Alberto (Venezuela) 3,5, Dominguez (Mehika) 3, Fernandez (Bolivija) 3, Batres (Gvatemala) 2,5, Atheray (Šri Lanka) 2.

Lazić : Said
Sicilijanska igra

1. e4 c5 2. c3 d5 3. ed5 Dd5 4. d4 e6 5. Sf3 Sf6 6. Le2 Sc6 7. Le3 Le7 8. dc5 Dd1 9. Ld1 Sg4 10. b4 Se3 11. fe3 a5 12. La4 ab4 13. Lc6 bc6 14. cb4 Lf6 15. Sd4 e5 16. Sf3 Df5 17. Sc3 Ta3 18. Tc1 Dd7 19. b5 Dc7 20. 0-0 Td8 21. b6 Kb7 22. a4 Ld3 23. Tf2 c4 24. Sd4 Td7 25. Scb5 Lb5 26. Sb5 Te3 27. Sd6 Tb8 28. Tc4 Lc5 29. Tf7 Tf7 30. Sf7 Lf4 31. Sd8 Tc1 32. Df2 Ta1 33. Te4 Ta2 34. Kf3 Lh2 35. Sc6 Kb7 36. Sb4 1:0.

Olaffson obiskal Malto

Predsednik FIDE Friderik Olaffson je obiskal Malto, da bi se prepričal, kako potekajo priprave za olimpiado, ki naj bi bila od 11. novembra do 30. novembra prihodnjega leta. Predsednik je sporočil funkcionarjem FIDE, da so malteški šahovski delavci dobro zastavili in da so že izbrali tako dvorano za igro kot tudi za kongres pa tudi hotele za udeležence in goste.

Bo kompjuter premagal Euweja?

Tovarna Volmac iz Rotterdama je ponudila nagrado konstruktorju, ki bi naredil tak program, s katerim bi premagal bivšega svetovnega prvaka dr. Maxa Euweja, člana istoimenskega kluba, ki je v evropskem pokalu dosegel lep uspeh z uvrstitvijo v finale in potem v zaključnem obračunu šele v tretjem krogu podlegel favoriziranemu moskovskemu Burevesniku. Ker pa je Euwe že v letih, star je 78 let, pobuda tvrdke velja le do leta 1984.

Tajni dvoboj Hübner – Hort

Zdaj se je šele zvedelo, da sta Hübner in Hort v pripravah za medconski turnir odigrala dvoboj, v katerem je zmagal zahodnonemški velemojster s 3,5:2,5. Hübner je zahteval od prirediteljev, da lahko partije objavijo šele po medconskem turnirju.

Odbor za medsebojna delovna razmerja delavcev pri

Osnovni šoli Krmelj

objavlja
prosta dela in naloge za določen čas (od 5. januarja do 30. junija 1980)

UČITELJA za matematiko, fiziko, PU, P
UČITELJA za nemški jezik in podaljšano bivanje, PU ali P

Stanovanja so na voljo.

Pisne vloge pošljite na gornji naslov v 15 dneh po objavi oglasa.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po preteku razpisnega roka.

10-10271

Delavski svet
»ČEVLJARSKEGA« obrtnega podjetja Ljubljana-Šiška, Celovška 79

razpisuje
prosto delo in naloge

individualnega poslovnega organa

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:
– da ima srednjo šolsko izobrazbo, mojstrski izpit iz čevljarske stroke in najmanj pet let prakse
– da je moralno, politično neoporečen in gospodarsko razgledan.

Prijavo z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 20 dneh po objavi, z navedbo »za razpisno komisijo«.

Kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 30 dneh po zaključku razpisnega roka.

10-10269

PROTEST PROTI RAKETAM – »Modernizacija« NATO je zbudila med prebivalstvom zahodne Evrope val protestov. Zato je v zahodnoevropskih mestih vsak dan pogosteje videti sprevode, v katerih demonstranti nosijo napise proti raketam in proti vojaškim oporiščem. Na sliki: demonstacije v Bruslju. (Telefoto UPI)

V Sovjetski zvezi za takojšnja pogajanja

Leonid Zamjatin v »Izvestjih« pojasnjuje sovjetska stališča do vprašanja evropskih raket – Ugotovitev: zahodna Evropa ima dovolj orožja

OD NAŠEGA MOSKOVSKEGA DOPISNIKA

MOSKVA, 9. decembra – V Sovjetski zvezi so napravili še en poskus, da bi spodbili argumente, ki so v rabi tako v ZDA in še posebej v zahodni Evropi za to, da je treba v zahodni Evropi namestiti rakete »pershing 2« in manevrirne rakete.

Glede na to, da tudi v Sovjetski zvezi ne živi v nikakršnih iluzijah glede izhoda bližnjega zasedanja NATO na katerem naj bi odločili, ali bodo v zahodni Evropi instalirali ameriške pershinge in krilate manevrirne rakete, je še toliko bolj zanimivo, kaj je napisal vodja oddelka CK KPSZ za mednarodne informacije Leonid Zamjatin na to temo. Sinočnja »Izvestija«, glasilo sovjetske vlade, so objavila njegov čez pol strani segajoč članek.

Kljub obširnosti – v članku ni najti kaj posebej novega. Pomembnost članka je v tem, da je v njem obsežena vsa zgodovina in da so »na enem kraju« razložena sovjetska stališča do celotnega problema evropskih raket srednjega dometa.

Poglavitna teza: ni res, da je Sovjetska zveza z namestitvijo raket SS-20 porušila vojno ravnotežje v odnosu do zahodne Evrope, kajti tudi po ameriških virih je znano, da so imele ZDA že v petdesetih letih v Evropi rakete srednjega dometa. Že takrat so bili instalirani sistemi »prvega udara«, sposobni doseči ozemlje Sovjetske zveze, zlasti bombniki, nameščeni v Angliji in v ZRN, »fantomi« na letalonosilkah v Baltiškem in Sredozemskem morju, prav tako pa tudi podmornice s »pozejdoni«, ki so lahko ponesli na Sovjetsko zvezo skoraj 500 jedrskih glav. Vrh tega pa so tudi v Franciji in Veliki Britaniji jedrska orožja, ki sodijo med strateška in ki »seveda niso naperjena na ZDA«.

Po sovjetskih podatkih, piše Zamjatin, štejejo sredstva »prvega udara« ZDA v Evropi 784 enot, k čemur je treba dodati še okrog 300 enot iz Velike Britanije in Francije. »Če dodamo k temu še podmornice, je povsem jasno, zakaj je bila Sovjetska zveza prisiljena modernizirati svoja sredstva srednjega dometa,« pravi sovjetski propagandist.

Vse druge njegove zveze so bolj postranskega pomena. Kot pravi Zamjatin, ZDA ne morejo trditi, da »modernizirajo« svoje rakete v Evropi, ker gre po njegovem mnenju za čisto drugačne rakete, ki »jih v zahodni Evropi nikdar ni bilo«. Izmed teh je seveda najpomembnejša tista teza, o kateri je govoril tudi sovjetski zunanji minister Gromiko v Berlinu: »Dežele NATO se nočejo pogajati samo zato, ker hočejo doseči prednost pred deželami varšavskega pakta«. Gromiko je ob tej priložnosti posebej poudaril, da je zdaj doseženo ravnotežje tudi med »varšavci« in »natovci« ter bi vsakršna sprememba pomenila »porušitev tega ravnotežja« in seveda tudi »nov vzgon v oboroževalni tekmi«.

Zamjatin zavrača tudi vse druge ugovore Zahoda. Prvega na primer, da se je o raketah srednjega dometa možno pogovarjati le v naslednji rundi SALT, se pravi SALT-3. Zamjatin ugovor zavrača in pravi, da v ameriškem senatu še SALT-2 ni potrjen in da že zdaj govore, da bodo o njegovi potrditvi sklepali šele januarja. Razen tega bo preteklo še nekaj časa, da bo ta dogovor »začel veljati«. Mimogrede kaže reči, da je sam Zamjatin na tiskovni konferenci ob obisku specialistov socialistične internacionale za oborožitvena vprašanja v Moskvi zatrjeval, da se lahko o delnem umiku SS-20 pogovarjajo le v okviru pogajanj z imenom SALT-3. Zdaj se zavzema za takojšnja pogajanja, ker se je zanje zavzel tudi član politbiroja sovjetske KP Andrej Gromiko.

Prav glede tega Zamjatin ni povsem jasen. Točno tistega trenutka, ko naj bi se z Zahodom začeli pogajati, ne določa. Pred njegovim člankom je bilo namreč objavljeno uradno sporočilo s sestanka zunanjih ministrov dežel varšavskega dogovora, v katerem pa je rečeno tudi naslednje: »Udeleženci zasedanja so izjavili, da bi sklep o proizvodnji novih raket s srednjim dometom v zahodni Evropi in uresničitev tega sklepa porušila temelje za pogajanja«. V vseh dosedanjih sovjetskih komentarjih tega dodatka »in uresničitev tega sklepa« ni bilo. To pomeni, da se je možno pogajati vse dotlej, dokler pershingov in tomahawkov ne bodo začeli instalirati, kakor so si to na Zahodu tudi razložili. Zamjatin polemizira še z drugo tezo: »Ta teden naj bi v NATO sklenili, da bodo začeli proizvajati pershinge in krilate rakete za zahodno Evropo«. Že sam sklep je po mnenju Zamjatina nesmiseln, če je namreč dopustna možnost dogovora s Sovjetsko zvezo, da takih raket sploh ne bi namestili. Kdo je tako neumen, sprašuje Zamjatin, da bi sklenil nekaj takega in »metal denar proč«. Najprej bi sklenil, da bo nekaj izdeloval, hkrati pa tudi predvideval, da bo »vse narejeno odmontiral in vrgel proč«. Natanko tako ni zapisal, smisel njegovega pisanja pa je natanko tak.

Torej: treba se je takoj pogajati. Ta stavek je namenjen udeležencem zasedanja NATO. Zunanji ministri dežel varšavskega dogovora so pustili kar precej dolg rok, kajti tako kompliciranih raket, ki »nesejo okrog vogala«, seveda ni mogoče napraviti jutri. Morda do leta 1983.

VLADO JARC

Merila moralne neoporečnosti

Stališče do njih je oblikovalo vojvodinsko ustavno sodišče

NOVI SAD, 9. decembra (Tanjug) – Vojvodinsko ustavno sodišče je izoblikovalo načelno stališče do moralno-politične neoporečnosti za pridobivanje lastnosti delavca: moralno-politično neoporečnost državljanov domnevamo – v nasprotnem jo je treba dokazovati.

Dokazati jo je mogoče s pravnomočno razsodbo sodišča po obravnavi zaradi posameznih kaznivih dejanj ali prekrškov, ali pa z vedenjem ljudi v družbenem življenju in praksi.

Kandidatom je treba sporočiti, zakaj ne morejo opravljati določenih del in nalog, če ne gre za (vojaško) državno tajno oziroma za obrambo in varnost države. Če pa gre za to, ne more biti skrivnosti za tiste, ki človeka predlagajo ali imenujejo.

Moralno-politično neoporečnost je treba ločiti od svobode vesti, te ni mogoče postaviti pod vprašaj. Spoštovanje svobode vesti je dolžnost slehernega državljana.

OGLEDALO

ZVONKO LENER: Vjesnik

Temelji prave poti

Prvi sekretar v provinci Sečuan povzel kitajske dosežke – Odpraviti je treba vse modele in ukrepe, ki ovirajo razvoj proizvajalnih sil

POSEBEN TANJUGOV DOPIS

PEKING, 9. decembra – »Vztrajati moramo na poti v socializem, čeprav je bilo v preteklosti precej zmedenih mnenj, kaj da socializem sploh je«. To so besede člana politbiroja CK KP Kitajske, prvega sekretarja v provinci Sečuan Zhao Ziyanga. Ta politik pravi, da so veliko stvari prej razlagali kot »sveta načela«.

Politik iz Sečuana je govoril na partijskem posvetovanju in je na nek način povzel vse tisto, kar so dosegli politiki in znanstveni delavci na Kitajskem.

»Vse gospodarske modele in ukrepe, ki ovirajo razvoj proizvodnih sil, je treba odpraviti, namesto njih pa sprejeti nove, ki omogočajo hitrejši razvoj in kar največji izkoristek obstoječih možnosti.«

Seveda gre pri tem za ideološki problem. Nekateri so poskušali uveljaviti načelo »laissez faire« – »pustite, naj dela vsak, kar hoče« – se torej pragmatično lotiti »osvobojanja proizvodnih sil«, kar je takoj povzročilo reakcijo: kritiko poskusov – kot je bilo rečeno – »buržuaznega liberalizma«.

Prav zato je Zhao Ziyang kratko in jedrnato definiral merili socializma«, ki jih mora upoštevati vodstvo. Prvo merilo je – javna lastnina proizvodnih sredstev, drugo delitev po delu.

Na podlagi teh temeljnih načel mora »Kitajska zgraditi novo strukturo, sistem, načela, politične in gospodarske ukrepe. »Ne smemo se zabubiti kot sviloprejke,« je dejal Zhao Ziyang.

Prav zaradi ustvarjalnega procesa pri oblikovanju novega notranjega sistema na Kitajskem je postalo vodstvo veliko bolj strpno tudi do drugih »poti v socializem«, saj socializem na Kitajskem ne more imeti enih, drugod v svetu pa drugih meril.«

V zadnjih mesecih so na Kitajskem tudi pod geslom »emancipacije zavesti« zabeležili pojave, ki jih imenujejo »anarhistične«. Nekateri zahtevajo »popolno individualno svobodo in se zoperstavljajo kakršnikoli avtoriteti oblasti«.

Ta list je prvi na Kitajskem razvrstil »pojave individualizma in anarhizma«, med te pa prišteva:

– poskuse s pritiski na partijske in državne funkcionarje ter institucije za vsako ceno izsiliti reševanje osebnih problemov, če pa ti poskusi ne prinesejo uspeha (»na Kitajskem danes ni moč rešiti vseh problemov«), je treba uporabiti silo, stavkati itd.

– zahteve po svobodi, ki niso v skladu z demokratičnimi pravicami večine,

– sum o vsem in vsakem pod geslom »emancipacije zavesti«, kar pa sili Kitajsko na pot »kapitalizma« itd.

Poglavitni problem je življenjska raven, saj temeljijo problemi, nemiri in protesti predvsem na zahtevah po izboljšanju materialnih, kulturnih in političnih razmer.

»Čeprav imajo mnogi prav, pa le ni moč zadovoljiti vseh zahtev,« piše neki pekinški dnevnik.

Približno ob istem času so – prvič po 20 letih – objavili statistični podatek, ki daje odgovor na vprašanje, zakaj je temu tako: nacionalni dohodek na prebivalca je leta 1976 na Kitajskem znašal le 139 dolarjev.

Nič čudnega torej ni, da je postalo vprašanje življenjske ravni tako hitro pomembno. Časopis za »gospodarske raziskave« je nedavno pripravil razpravo o načrtovanju, v kateri so ekonomisti ugotovili, da »mora postati izboljšanje življenjske ravni prebivalcev poglavitni element pri izdelavi gospodarskih načrtov«.

Znano je, da so problem življenjske ravni prebivalcev dolgo vrsto let zanemarjali (čeprav ni moč reči, da niso dosegli nobenih rezultatov). Ekonomisti danes menijo, da je razlog za to predvsem previsoka stopnja akumulacije (do 30 odstotkov), neustrezna razdelitev naložb (razmerje med vlaganjem v težko in lahko industrijo je bilo v zadnjem času 10:1, občasno 15:1) itd.

S tem, da bodo posvetili največ pozornosti življenjski ravni prebivalcev, morajo na Kitajskem spremeniti vse druge odnose v gospodarstvu. To pa je eden izmed ciljev tako imenovanega »preurejanja«, ki se je že začelo, trajalo pa bo najmanj 3 leta.

ALEKSANDAR NOVAČIĆ

TELEKS informativni tednik dela

Indonezijca na oglede k vietnamski vladi

Djakarta poskuša ugotoviti resnične namene v zvezi s Kampučijo – Carterjevi očitki

DJAKARTA, 9. decembra (Tanjug) – Visoka funkcionarja indonezijskega zunanjega ministrstva – generalni direktor oddelka za varnost Adenan in generalni direktor za azijsko-pacifiške odnose Sudarsono – sta odpotovala v Hanoi, da bi se seznanila z namerami vietnamske vlade v zvezi s Kampučijo. V Hanoiu bosta ostala do 16. decembra.

Kakor menijo v Djakarti, je naloga indonezijske misije v tem, da ugotovi, ali je vlada v Hanoiu pripravljena reševati kampučijski problem po miroljubni poti, na temelju sprejete resolucije OZN o položaju v Kampučiji.

Misija predstavlja predhodnico obiskom visokih predstavnikov aseanskih držav, predvsem zunanjih ministrov, ki naj bi v Hanoiu ugotovili možnost za reševanje kampučijskega problema na temelju resolucije OZN, ki so jo pobudile aseanske države. Med indonezijsko misijo v Hanoiu se bodo v Kuala Lumpurju prihodnjo sredo začeli najprej sestanki visokih funkcionarjev zunanjih ministrstev, potem pa še šefov diplomacij aseanskih držav, ki naj bi ugotovili, kaj je potrebno storiti za uresničevanje resolucije OZN o položaju v Kampučiji. Na sestanku zunanjih ministrov bodo določili tudi skupno stališče, ki ga bodo potem aseanske države zagovarjale v pogovorih s predstavniki Vietnama.

Dobro obveščeni politični viri v Djakarti trdijo, naj bi indonezijska odposlanca v Hanoiu nadrobno obvestila vietnamsko vlado o razlogih, ki so povzročili, da je predsednik Suharto odložil svoj obisk v Hanoiu, dokler ne bo rešen kampučijski problem.

Medtem je ameriški predsednik Carter obtožil vlado SR Vietnama, da »s pomočjo Moskve onemogoča mednarodni skupnosti, da bi ‚milijonom Kampučijcem, ki stradajo', poslala hrano«. Predsednik ZDA je z zelo ostrimi besedami pozval DR Vietnam in Sovjetsko zvezo, naj prenehata razpihavati »plamen vojne« in odpreta poti, po katerih bi prebivalstvo Kampučije dobilo hrano.

To je tretja huda obtožba, ki jo je predsednik Carter izrekel na račun Moskve v zadnjih dneh. Minuli teden je Carter kritiziral Sovjetsko zvezo zaradi resnega zavlačevanja sklepov o človekovih pravicah, sprejetih v Helsinkih.

»Vlada Demokratične Kampučije je edina legalna in legitimna vlada te države. Zmerom je spoštovala načela mednarodnega prava listine Združenih narodov in neuvrščenosti. Vlada Demokratične Kampučije je edina sila, ki je sposobna organizirati boj kampučijskega ljudstva proti agresiji, ekspanziji in genocidu hanojskih oblasti.« – Tako poudarja vlada Demokratične Kampučije v zvezi s sklepom Velike Britanije, da prekine odnose z njo. »Vlada Demokratične Kampučije izraža obžalovanje zaradi sklepa Velike Britanije,« je rečeno v sporočilu, ki so ga sinoči razdelili tujim časnikarjem v Pekingu.

Britanski sklep ne bo imel nikaršnega vpliva na aseanske države – Indonezijo, Malezijo, Tajsko, Singapur in Filipine. »Tudi v prihodnje bomo priznavali vlado Demokratične Kampučije,« je izjavil tajski zunanji minister. Londonska odločitev aseanskih držav ni presenetila, saj so bile o njej obveščene vnaprej. Sprejele pa so jo kot udarec zoper njihovo skupno stališče, da mednarodna skupnost ne sme podpirati vietnamske vojaške intervencije v Kampučiji, saj bi to pomenilo kršitev temeljnih načel listine OZN.

ISKRICE

Norec ima zmeraj prednost pred nadarjenim človekom; vedno je zadovoljen sam s seboj.
NAPOLEON

Človek, ki ni več otrok, ne more občutiti več nobenega zadovoljstva v življenju.
CHAPLIN

Mati mora imeti velik predpasnik, da bi pokrila vse napake svojega otroka.
IZRAELSKI PREGOVOR

Nesreča v jedrski elektrarni

LONDON, 9. decembra (AFP, UPI) – Britanski komisariat za jedrsko energijo je sporočil, da je prišlo do uhajanja radioaktivnega plina iz jedrske centrale v Capenhurstu na severozahodu britanskega otoka. Osem delavcev in sedem drugih oseb, ki so bili tedaj v bližini, so zadržali v bolnišnici, da bi ugotovili, koliko jih je prizadelo žarčenje. Jedrsko centralo v Capenhurstu so odprli pred dvema letoma. V njej se ukvarjajo s preiskovanjem bogatenja urana. Kakor je sporočil komisariat, je uhajal uranijev heksafluorid, vendar količina, ki so jo izmerili zunaj centrale, ne presega dovoljene, tako, da menijo, da ni strahu pred posledicami žarčenja.

Neučinkoviti kontrolni sistemi na norveških ladjah

OSLO, 9. decembra (Tanjug) – Vsaka druga norveška trgovska ladja za kombiniran prevoz nafte in rude pluje s pomanjkljivim sistemom za odkrivanje plina. To ugotavlja poročilo, sestavljeno na pobudo norveške uprave. Na kar 32 ladjah so ugotovili, da jih je več kot polovica opremljenih s kontrolnimi sistemi, ki ne zmorejo opozoriti na nevarno mešanje plinov v prostorih blizu rezervoarjev. Poročilo trdi, da so proizvajalci opreme tako rekoč brez izkušenj. Kljub temu, da vedo, da je instrumente obvezno potrebno testirati ter rezultate tudi objaviti, poročilo ugotavlja, da je velika večina instrumentov pomanjkljiva. Testiranje različnih sistemov na trgovski ladji za kombiniran prevoz nafte in rude »Hoeegh Hood« je pokazalo da so štirje sistemi zadovoljivo delovali, medtem ko sta dva dajala povsem napačne rezultate. Ladja je istega tipa kot izginuli »Berge Vanga« in »Berge Istra«.

Simboli osebnega standarda

SHANGHAI, 9. decembra (Tanjug) – Takole poteka testiranje novih šivalnih strojev v shanghaiski tovarni šivalnih strojev. Zaradi velikega povpraševanja na Kitajskem je ta tovarna lani naredila za 22,9 odstotka več šivalnih strojev kot leto prej. (Telefoto: Tanjug)

Slama namesto nafte

NOVI SAD, 10. decembra (Tanjug) – Po ugotovitvah strokovnjakov v Jugoslaviji ponovno uporabimo samo tretjino nekateri menijo, da zgolj petino – poljskih odpadkov. Gre predvsem za slamo, stebla koruze, sladkornega trsa, sončnice, tobaka, sirka in podobne odpadke, ki končajo na gnojiščih ali pa v ognju.

V industrijsko razvitih državah zbiranju odpadlih poljščin že precej časa namenjajo dokajšnjo pozornost, saj tako zberejo tudi do 40 odstotkov zavrženih odpadkov. V Vojvodini, ki ima prav tukaj največ možnosti, ugotavljajo, da jim še nikoli ni uspelo zbrati več kot 15 odstotkov poljskih odpadkov. Ob tem pa energetski računi kažejo, da bi kmetijski ostanki – če bi jih seveda »spremenili« v energijo – nadomestili skorajda dva milijona ton nafte. Zato so se zavzeli, da bi razvili tudi to obliko pridobivanja manjkajoče energije.

Mesta čez sto let

PARIZ, 10. decembra (AFP) – Ameriški strokovnjaki ugotavljajo, da bo leta 2070 na Zemlji živelo petnajst milijard ljudi. Čeprav velika večina držav vse več pozornosti posveča kontroli rojstev, pa vse kaže, da skokovite rasti prebivalstva ne bo mogoče obrzdati.

Ameriški strokovnjaki pa ob tem dodajajo, da človekov glavni sovražnik ne bo lakota (ali kakšna podobna nevšečnost), marveč bo imel največ preglavic s toploto. Iz zemeljskega mravljišča – štiri petine prebivalstva bo živelo v mestih – se bo širila toplota, ki bo hkrati preprečevala prodor svežega zraka v velikanska naselja.

Sektaši v manjšini

Končal se je kongres katalonskih komunistov – Enotna stališča do razvoja Katolonije – Skupen nastop pred volitvami v generalidad

OD NAŠEGA POROČEVALCA

BARCELONA, 9. decembra – Nocoj se je končala tretja konferenca združene socialistične stranke Katalonije PSUC. Popoldne je 350 delegatov sprejelo resolucijo, v kateri poudarjajo prizadevanja za nadaljnjo avtonomijo Katalonije, za enakopravnost vseh, ki žive v njej (40 odstotkov prebivalcev je priseljenih), za večje pravice delavcev in vztrajen boj proti centralizmu in birokratizmu. Na konferenci je sodelovala tudi delegacija ZKS, v kateri sta Franc Šetinc in Franc Šali.

V tridnevnih razpravah na konferenci so prevladala enotna stališča katalonskih komunistov, da je nadaljnji razvoj Katalonije odvisen predvsem od skupnega nastopa naprednih demokratičnih sil, saj vlada v Madridu ne kaže dosti pripravljenosti, da bi dala Kataloniji več samostojnosti, zlasti ne na ekonomskem področju, v šolstvu in javnih službah. Podpora skupnemu nastopu, ki bo še zlasti pomembna v naslednjih mesecih, ko se bo Katalonija pripravljala na volitve za svoj prvi parlament po štiridesetih letih, je hkrati pomenila, da so v manjšini ostali tisti člani PSUC, ki so tudi na konferenci pokazali usmerjenost v sektaštvo, v zapiranje partije v lastne okvire, torej proti sodelovanju s socialisti doma in tudi proti odprti politiki španskih in katalonskih komunistov do drugih evropskih partij. Plenarna seja PSUC je tudi zavrnila predlog, da bi poglavje o evrokumunizmu in sodelovanju z drugimi partijami, med drugim tudi z zvezo komunistov Slovenije, črtali iz poročila generalnega sekretarja Antonia Diaza in s tem tudi iz delovnega programa PSUC.

Razprava o evrokomunizmu – za in proti – se je začela v delovni komisiji. Ker se v njej niso mogli zediniti, je po poslovniku tema prišla na današnjo plenarno sejo. Zagovornik večinskega mnenja je imel za svoje argumente na razpolago 15 minut, predstavnik manjšinjskega mnenja v komisiji pa 10 minut. Ko je 380 delegatov glasovalo o tem vprašanju, je predlog, da bi se PSUC odrekla evrokomunizmu, dobil le en glas, 5 pa je bilo vzdržanih.

Veliko so delegati govorili tudi o demokratičnem centralizmu. Ocenili so, da toga stališča puščajo preveč odprtih vprašanj, razen tega pa ne odražajo politične avtonomije posameznih organizacij znotraj partije. Ob tem ko so se zavzeli za večjo demokratičnost do različnih stališč, pa so se dogovorili, da ne bodo dopuščali prevlade parcialnih interesov. Zdaj se je namreč dogajalo, da so nekatera občinska vodstva hotela svoje specifične interese vsiliti kot temelj za vseobsegajočo presnovo katalonske partije.

Na konferenci so se dogovorili, da bodo na bližnjih volitvah podpirali kandidaturo neodvisnega poslanca Josepha Beneta za predsednika nove katalonske vlade. Benet – 60-letni advokat in zgodovinar – je znan bojevnik za avtonomijo Katalonije in mnogi menijo, da je takšna osebnost, ki bo sposobna v volilni bitki združiti napredni blok.

VLADO ŠLAMBERGER

Dogovor ni idealen recept za vse države

Novi dogovor o gospodarskih pogajanjih med državami v razvoju in državami Zahoda ter Vzhoda

NEW YORK, 9. decembra (Tanjug) – Iz zaupnih virov se je zvedelo, da so po večdnevnih pogovorih za zaprtimi vrati države v razvoju in razvite zahodne ter vzhodne države uspele skleniti dogovor o novem krogu globalnih gospodarskih pogajanj sredi prihodnjega leta. Besedilo resolucije naj bi v bližnji prihodnosti predložili generalni skupščini OZN.

Skupščina naj bi v resnici odločila, da se bo na posebnem zasedanju sredi prihodnjega leta razpravljalo tudi o področjih, ciljih in datumih novega kroga globalnih pogajanj o mednarodnem gospodarskem sodelovanju, kar za države v razvoju praktično pomeni korak k formiranju novega mednarodnega gospodarskega reda. Kakor drugi mednarodni dokumenti, izraža tudi ta dogovor interese različnih strani ter tako ne predstavlja idealnega obrazca, ampak način, kako naj bi vse tri strani v sedanjem trenutku opredelile svoje potrebe in možnosti.

Osnovna orientacija držav v razvoju – začrtali so jo neuvrščeni – je v dokončnem besedilu ostala nespremenjena. To pa je tisto najvažnejše kar daje upati, da se novi krog globalnih pogajanj ne bo končal tako kot po prejšnji.

Da je sicer dogovor že dosežen, potrjuje tudi priporočilo, ki ga je ekonomski komite sprejel pozno sinoči z večino glasov in ki od skupščine zahteva, naj sprejme sklep o posebnem zasedanju, posvečenem uresničevanju koncepta novega mednarodnega gospodarskega reda.

Komite priporoča skupščini naj bo zasedanje na visoki politični ravni, naj traja dva tedna, med sredo avgusta in sredo septembra 1980. Poglavitni cilj zasedanja naj bi bilo, kot poudarjajo, uveljavljanje strategije svetovne organizacije v tretjem desetletju razvoja in začetek novega kroga neprekinjenih globalnih pogajanj o vzpostavljanju novega mednarodnega gospodarskega reda.

Snežne razmere

KANIN: 3 stopinje, 80 cm snega, obratujeta kabinska žičnica in dvosedežnica Veliki Graben od 8. do 16. ure, v Bovskih hotelih pa je še prostor.

VOGEL: 5 stopinj, 70 cm snega, obratuje nihalna žičnica, sedežnica do Orlove glave ter vlečnice Križ, Storeč in Brunarica; nihalka od 7.30 do 18.00, sedežnica in vlečnica pa od 9. do 16. ure.

POKLJUKA: 2 stopinji, 25 cm snega, vlečnica pri hotelu Šport obratuje, v hotelih pa je še dovolj prostora.

KRANJSKA GORA: –1 stopinja, 10 do 50 cm snega, obratujeta vlečnici Kekec in Mojca od 9. do 17. ure; drsališče je zaprto, tekaška proga od Podkorena do Planice je urejena.

ZELENICA: 4 stopinje, 25 do 100 cm snega, vozita obe sedežnici in vlečnica Triangel od 9. do 16. ure; dom je odprt.

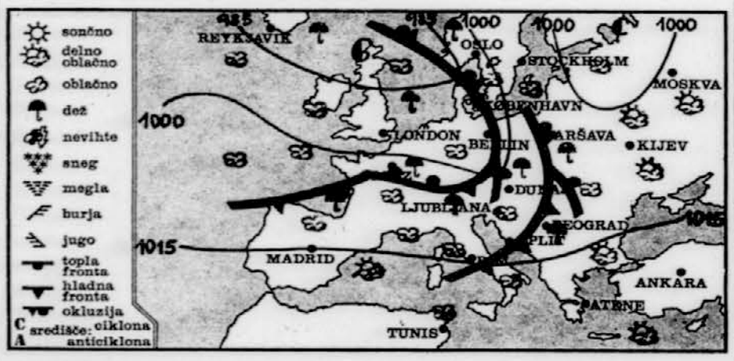
KRVAVEC: 3 stopinje, snega v Njivicah je do pol metra, obratuje gondolska žičnica, dvosedežnica Tiha dolina ter vlečnici Njivica in Podgradišče. Smuka je možna samo iz Njivic po spomladanski progi.

KOPE NAD SLOVENJ GRADCEM: 0 stopinj, 10 do 25 cm snega, obratujeta vlečnici Pungart in Sedlo od 9. do 12. ure.

MARIBORSKO POHORJE, AREH – ŽIGART: 9 stopinj, 10 cm snega, vlečnica Areh obratuje od 9. do 17.00 ure.

Vremenska napoved meteorološkega zavoda Slovenije

Prognostična karta za 10. december 1979

SLOVENIJA:

NAPOVED ZA PONEDELJEK:

Spremenljivo do pretežno oblačno bo, občasno še manjše krajevne padavine. Najnižje nočne temperature bodo med 3 in 6, v Primorju 7, najvišje dnevne med 6 in 12 stopinjami C.

JUGOSLAVIJA:

V jugovzhodnih krajih države bo deloma jasno, drugod oblačno z manjšimi padavinami.

VREMENSKA SLIKA

Nad zahodno in srednjo Evropo je območje nizkega zračnega pritiska. Prvi oslabljeni frontalni val je prešel naše kraje, medtem ko se drugi preko zahodne Evrope približuje Alpam.

V torek bodo še padavine.

Vreme in temperatura dne 9. decembra 1979 ob 13. uri

Kraj	Vreme ob 13. uri	stopinj
Ljubljana	rahlo dežuje	9
Planica	–	–
Brnik	rahlo dežuje	7
Kredarica	rahlo sneži	–4
Maribor	poloblačno	11
M. Sobota	–	–
Sl. Gradec	pretežno oblačno	6
Celje	pretežno oblačno	11
Novo mesto	oblačno	9
Nova Gorica	rahlo dežuje	8
Portorož	rahlo dežuje	8
Reka	oblačno	10
Pulj	rosi	12
Hvar	oblačno	15
Dubrovnik	poloblačno	13
Zagreb	oblačno	12
Beograd	jasno	13
Sarajevo	poloblačno	11
Titograd	jasno	14
Skopje	jasno	4
Celovec	oblačno	2
Gradec	poloblačno	6
Dunaj	oblačno	9
Benetke	rahlo dežuje	8
München	oblačno	9
Zürich	oblačno	10
Rim	rahlo dežuje	12
Pariz	rahlo dežuje	10
Berlin	oblačno	8
Stockholm	oblačno	–3
Moskva	jasno	–10

Bojijo se reprize

Januarja 1977 je prizadela ZDA ena najhujših zim, kar jih pomnijo. Neki meteorolog je dejal, da je bila »mogoče celo najtrša, odkar je Kolumb odkril Ameriko«.

Na desettisoče avtomobilov je visok sneg zamedel na cestah, več kot osemdeset ljudi je v avtomobilih zmrznilo. V Buffalu, najbolj prizadetem mestu, so uradniki več dni raje spali v pisarnah, kot da bi se prebijali v okolico po nemogočih cestah. V New Yorku ja gasilcem zmrzovala voda v ceveh. Tropi volkov so vdrli v gorate kraje in se spravili na drobnico in perutnino farmarjev.

»Zakaj je postal dež bel?« so se čudili na Floridi ljudje, ki svoj živ dan niso videli snega. V plantažah oranž, grenivk in banan so visele z rastlin ledene sveče, palme na Floridi so bile prekrite s snegom, česar niso pomnili niti najstarejši domačini. Skoraj vse plantaže so bile uničene. Vso škodo zaradi nenadnega vdora mraza na ozemlje Združenih držav Amerike so ocenili na silno vsoto deset milijard dolarjev.

Na skrajnem severu pa se je narava pošalila: severni medvedi na Aljaski se to zimo niso mogli zazibati v zimsko spanje. Za to potrbujejo temperaturo pod ničlo. V najsevernejši zvezni državi ZDA je bilo pretoplo.

Ameriško orožje za Egipt

TEL AVIV, 9. decembra (AFP) – ZDA so sklenile poslati Egiptu orožje v vrednosti 3,5 milijarde dolarjev. Ta sklep, ki so ga sprejeli na osebno pobudo predsednika Carterja, bo močno porušil ravnovesje med egiptovskimi in izraelskimi silami na škodo Izraela, piše danes neodvisni list »Haarec«. List pristavlja, da so »izraelski vojaški krogi zelo zaskrbljeni«, ker bodo ZDA poslale Egiptu 900 bojnih vozil »M-60«, 80 lovcev »F-16«, rakete tipa »maveric« in drugo orožje.

PA ŠE TO

KRITIKOV PRISPEVEK – Obiskovalcem tedna domačega filma lahko direktor kinopodjetja v Celju z upravičenim ponosom pokaže novo pridobitev, komorno dvorano, namenjeno kinotečnemu in kratkemu filmu. Ureditev je potekala brez denarne pomoči bank, zgolj s sredstvi delovnega kolektiva. Ko se kritik začudi nad tem razultatom, mu direktor izreče takšno priznanje: »To je tudi vaša zasluga. Izkupiček je od filmov, ki jih vi najbolj kritizirate.«